מספר 2136 המחיר: 15.00 ל"י (כולל מ.ע.מ.) שנה 42 ו' אב תשל"ח, 9.8.78

העולם הזה

אחרי גל השמועות והמיכתבים

דויד אדמון:

"לא שיחדתי את השר מודעי!"

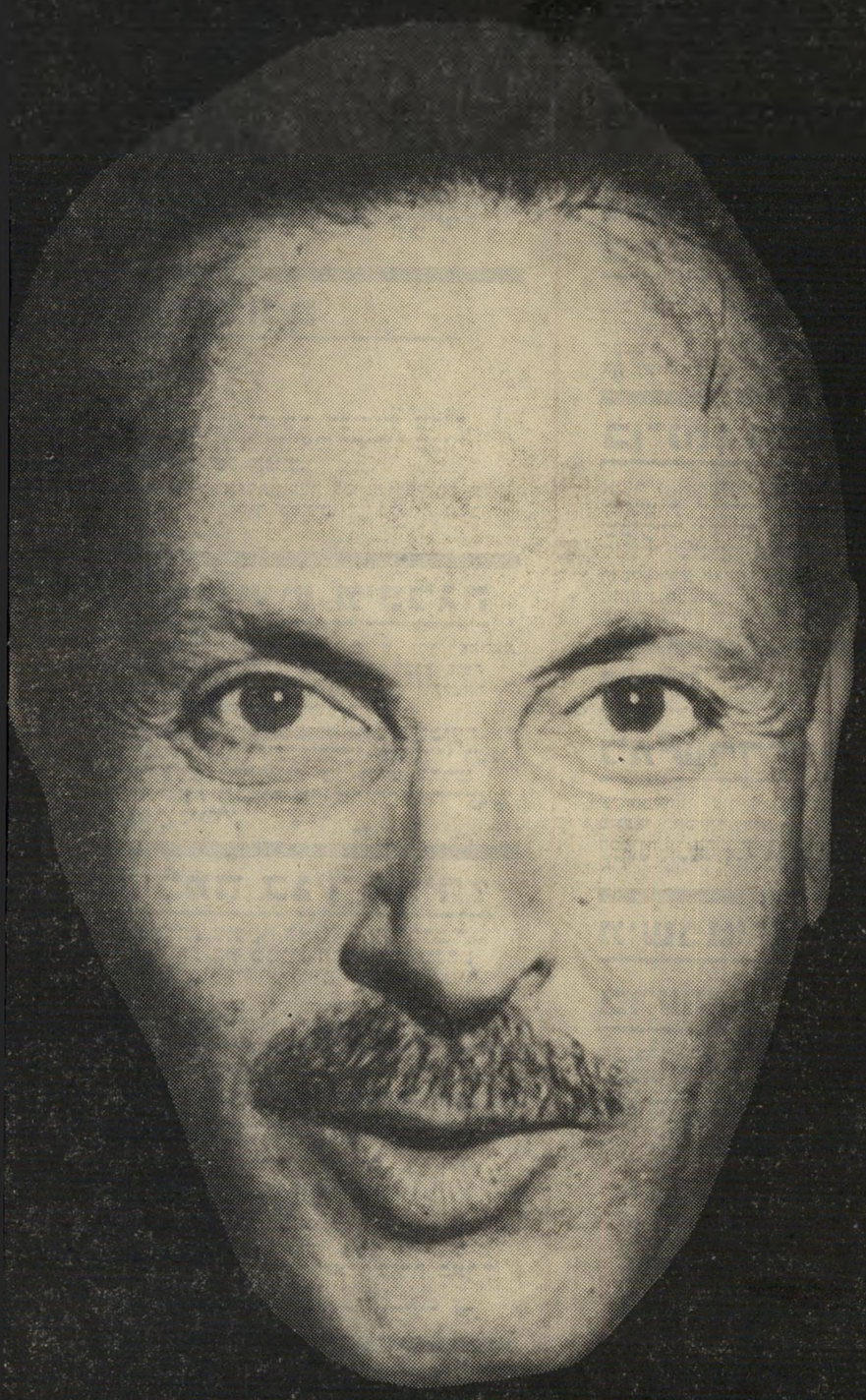

הדוגמנית שולי חנני הגישה תביעה נגד העולם הזה - ונעצרה על־ידי המישטרה כחשודה בהדחה לעדות־שקר

תשקיף

בגין נגד נבון

ראש־הממשלה מנחם בגין זועם על־כך שגישא־המדינה, יצחק נבון, הזמין אליו את שר־החוץ האמריקאי סיירוס ואנס.
בגין ביקש מאחד המקורבים אליו, הידוע כידיד אישי של נבון, להביע מורת־רוח בפני הנשיא, על „התערבותו בעניינים מדיניים טהורים."

גוש־אמונים

בכוח־הנשק לכוחות צה"ל, במיקרה שתינתן הוראה להוריד בכוח התנחלויות של הגוש.
תוכניות אלה אינן מתייחסות לכוונה מסויימת של הממשלה, או לתאריך מסויים. הן כלליות וטובות לכל עת.

אל־יהו מציע מ־פלגה

הח"כ החדש־יחסית, יוסף אליהו מד"ש, ערך לאחרונה שיחה עם ראש־הממשלה, שבה הציע לבגין סיעה חדשה מפורשי ד"ש, בת חמישה ח"כים, שתישאר בקואליציה במיקרה של פילוג בד"ש.
אליהו טען כי הוא מסוגל להביא לסיעה את ח"כ אסף יגורי, ח"כ מרדכי אלגברלי ושני חברי־הכנסת הדרוזים של ד"ש, ודרש תמורת זאת תפקיד של שר־הרווחה־לעצמו וסגן־שר ליגורי.

השלמה בגין־תמיר?

בחוגי חרות הובעה דאגה מההתקרבות הפיתאומית בין מנהיג המיפלגה, מנחם בגין, לבין שר־המישפטים, שמואל תמיר.
לעומת זאת, טוענים כמה מהמקורבים אל בגין כי היחסים החדשים בין בגין לתמיר הם תוצאה של טקטיקה מסויימת שבה נוקט ראש־הממשלה, וכי הם בוודאי יסתיימו בקרוב.

שערוריה

בחיל־האוויר

שערוריה פנימית גדולה מעסיקה כימים אלה את חיל־האוויר. היא קשורה באחד טייסי החיל, קצין
ודמות ידועה בחיל־האוויר ומחוצה לו.

דה־שלים נגד ידין

מאיר („ממי") דה־שליט עומד להתפטר מתפקידו כגיזבר ד"ש.
דה־שליט אמנם אינו פורש מד"ש ולא היה קרע גלוי בינו לבין ייגאל ידין, אך לאחרונה הביע אכזבה מידין. דה־שליט היה ידוע כאחד האחרונים שנשארו עדיין נאמנים לידין במינהלת התנועה.

קרן סודית בסוכנות

בסוכנות היהודית קיימת קרן סודית, המכסה את ההוצאות הרפואיות של שליחי הסוכנות בחו"ל. ממלא־מקום דובר הסוכנות, יוסי הראל, שמסר זאת בעיקבות פרשת האולקוס של דולצ'ין (ראה עמוד 17)

אמר־שהקרן ממומנת כולה על־ידי הסוכנות, אך סירב למסור פרטים עליה בטענה שהיא סודית.

חקירות נגד בכיר

למרות הכחשות מישטרת ירושלים, נערכה חקירה נגד פקיד ממשלתי בכיר ביותר, בעניין קרקעות בבירה. החקירה נפתחה לאחר שהמישטרה הגיעה ידיעות על עיסקות שעורך אותו פקיד, העוסק בענייני ירושלים במיסגרת תפקידו, עם אחת הכנסיות הגדולות בבירה, שיש לה אדמות רבות.

כוסטורס

בימים ידוע על 41 חברי־כנסת שיסיעו בעת פגרת הכנסת לחוץ־לארץ, או שנסעו כבר.
מספר זה אינו סופי, מאחר וחברי־כנסת נוספים הודיעו לסיעות שלהם כי קיימת אפשרות שהם יסעו, אם כי הנסיעה שלהם עדיין לא בטוחה.

ברל בלי אבן

ח"כ אבא אבן עומד להתפטר מתפקידו כיושב־ראש הנהלת בית ברל. אבן מסר על־כך לראשי מיפלגת־העבודה, וביקש ליצור תפקיד אחר עבורו, שיגביר את מעורבותו בעבודת המיפלגה.

בן־נתן רצה לפרוש

אשר („ארתור") בן־נתן, מועמד המערך לראשות עיריית תל־אביב, ביקש לפני שבועות אחדים להתפטר, ורק בקושי רב הצליח שימעון פרס להניאו מצעד זה.
הדבר אירע לאחר שלבן־נתן נמסר סקר־דעת־קהל שהזמין המטה שלו, ואשר הראה לו כי מתחרהו, שלמה („צ'יצ'") להט, יביס אותו בסיבוב הראשון.

פתיר

למישרד־הביטחון?

שר־הביטחון, עזר וייצמן, הציע לדן פתיר, אחד מיועצי ראש־הממשלה לענייני הסברה, את תפקיד הממונה על ההסברה במישרד־הביטחון ודובר המישרד. **פתיר עדיין לא נתן תשובה לוייצמן.**

מישפטי־מיבחן

ברשות

סמנכ"ל רשות־השידור, שלמה עבאדי, מתכונן להביא לדין כמה מעובדי הרשות בפני בית־הדין המישמעתי, באשמת ביצוע עבודות פרטיות ללא אישור.
עבאדי דרש מכל העובדים העוסקים בעבודות פרטיות למלא טופס, שבו יצויינו הרווחים שלהם מעבודות אלה. העובדים החליטו שלא לדווח לו כלל. עתה מתמוון עבאדי לערוך כמה מישפטי־מיבחן בעניין זה.

בנבנישתי ירוץ

לעירייה

למרות נסיונות־שיכנוע ואיומים מצד אנשיו של מדי קוזק, החליט מירון בנבנישתי, מי שהתפטר השבוע מתפקידו כסגן ראש עיריית־ירושלים, לרוץ ברשימה עצמאית בבחירות לעיריה.
בנבנישתי לא ישתתף במירוץ לראשות־העיר, אלא רק למועצה.

דרוש: דובר לסוכנות

יושב־ראש הוועד־הפועל הציוני והסוכנות היהודית, אריה דובצ'ין, מחפש כימים אלה דובר, לאחר שדובר הסוכנות יצחק („איציק") פיינברג התפטר מתפקידו, ויוצא כימים הקרובים לשליחות סוכנותית באמריקה.
כמה מועמדים שהוצעו לדובצ'ין על־ידי עוזרו, העיתונאי יצחק רגר, נדחו על־ידו.

שוטרי־מכס ישראליים יבלשו אחרי הימאים

שלטונות המכס שיחו כשבוע שעבר שוטרי־מכס אחדים לכמה מארצות אירופה, כדי לעקוב אחרי נסיונות־הברחה של ימאי מיכליות ישראליות מאירופה לארץ, עוד בארץ מוצאן של הסחורות המוברחות. הדבר נעשה לאחר שהתגלתה רשת מבריחים גדולה, שעבדה כשיתוף פעולה עם עובדי מכס.

קיצוצים ב„אל־על"

מנכ"ל „אל־על", מרדכי („מוטי") הוד, הכין תוכנית כוללת לקיצוצים בחברה, שתתבטא בין היתר בפיטורי עובדים בלתי־קבועים, הורדה דראסטית של הוצאות מישרדיות והוצאות אישיות, וקיצץ משמעותי של הוצאות ההסברה והפירסום של „אל־על".
חברי ועדים באל־על ממתינים בימים אלה לקבלת התוכנית של הוד, כדי לבחון אם אין בה הרעת תנאי העובדים.

ראש חדש להרכשה

יורם רוזנפלד, בנו של עורך מעריב, שלום רוזנפלד, עומד להתמנות על־ידי שר־הביטחון עזר וייצמן כראש מינהל ההרכשה במישרד־הביטחון, במקום של צבי אילון, היוצא מטעם מישרד־הביטחון כראש מישלחת המישרד באירופה.

העבודה חוזרת לדת

מיפלגת־העבודה החליטה להקים מחדש את המחלקה הדתית שלה, שנסגרה לפני שנים אחדות.
בראש המחלקה הדתית יעמוד ח"כ הרב מנחם הכהן, רב ההסתדרות ותנועת־המושבים.
לדעת ראשי העבודה, טיפול נכון בבוחרים דתיים יוכל, בבחירות הבאות, להביא אותם לשורות המערך.

ג'ון באייז חשתחף באירועי „שלום עכשיו"

הזמרת האמריקאית ג'ון באייז תתרום מחצית מהכנסות הקונצרט שלה, שייערך בנברעות אשר בסביבי 23 באוגוסט, לתנועת „שלום עכשיו". למחרת יום הקונצרט תערוך „שלום עכשיו" קבלת־פנים המונית לבאייז, שבה ישתתפו אמנים ישראלים, מאוהדי שירתה ורעיונות ה„שלום.
את הסכמת הזמרת לכך השיגו אלכם מסים, מפיק־הסרטים הישראלי השוהה באמריקה.

מרסום מלניק/רפאל טיראן

העולם הזה
השבועון העצמאי לשלום ולדמוקרטיה

פושע מועד ישראל חרבין
האם מך יהיה הבא?

„העולם הזה" 824
תאריך: 6.8.53

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

גיליון „העולם הזה" שראה אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק, הקדיש כתבת־שער נרחבת לישראל חרבון, שנאשם ברצח יצחק כהן. מערכת השבועון אימצה בסיקורה את קו־ההגנה של עו"ד ישראל פלדמן, שהאשים את החברה הישראלית בכך, שהיא הביאה את ישראל חרבון לכדי ביצוע הרצח. במקביל לסיקור זה, הובא תחת הכותרת „מגיל 7 הייתי פושע..." סיפור־חייו של חרבון, כפי שסופר לכתב „העולם הזה" יהודה גבאי. במדור „מחתרת" פורסם סיפור־חייו של יעקוב חרותי, ממנהיגי ומנאשמי מחתרת צריפין. במדור „תודת האומה" סופר על הקמתה של מצבה בבית־הספר החקלאי מיקווה־ישראל, לזכר חללי הגדוד ה־3 של הפלמ"ח שהיו בוגרי המוסד, ועל מישרד המסחר והתעשייה, שהתנגד להקמתה מאחר. תחת הכותרת „גישור־אין ללא רכ" סיקר „העולם הזה" באורח בלעדי את טכס נישואיהם של הכהן והנרושה אהרון כהן וכלה פוליק, במישרדו של עורך־הדין דודי גנור.

מסע הספינה „ישראלה", שנועד להקיף את שבעת הימים, נכנס לשבוע השלישי. בגיליון דווח על הנעת הספינה לחופי איטליה, בלוויית מפת המסע. בסידרה „הנוער והמשבר המיני" ריאיין ד"ר אכרהם מטמון, סכסולוג נודע באותם ימים. בשער האחורי של הגיליון, במיסגרת המדור הספרותי, הובא מערכונו של ישראל אפיעומר — „הצד השני של הדלת".

בשער הגיליון: נאשם פרצח, ימאי ישראל חרבון.

האם ארץ־ישראל שוקעת? ✶ רפואנים בין הכיסאות ✶

פנחס לבון וההשגחה העליונה ✶ רוזנבלום נגד צעירי „הארץ"

העם

ארץ שוקעת?

המוגים שהתרחצו השבוע בחוף הריוויירה, בת־ים, לא תיארו לעצמם את האמת האיומה. אולם היתה זאת עובדה: החוף שקע ממש מתחת לרגליהם. לו עמדו במקומם מבלי לזוז, במשך 100 שנה בלבד, היו טובעים אלה מהם שלא היו לומדים עד אז לשחות.

אמת איומה זו נתגלתה להם מפי פרופסור משה אבנימלך, גיאולוג של האוניברסיטה העיברית בירושלים. במשך כל שנה נעלמים 10 ס"מ של חוף. בעבר הקרוב ביותר של 500,000 שנה בלבד, שקעו בים שלושה קילומטר של אדמה לאורך כל חופי הארץ.

כמו כל האסונות בא גם אסון זה מן הצפון הרחוק. שטחי קרח לבנים הנמסים והולכים, מימיהם נשפכים לתוך הים. פני המים מתרוממים ברחבי העולם. ארץ־ישראל, מצריים ואפריקה הדרומית נמנים עם הקורבנות העיקריים.

מוחמד והחיזיונים. יתכן והיו בארץ אנשים כה אנוכיים שלא היה איכפת להם כלל מה יקרה לבני־בניהם, בדור ה־500 או ה־800 אחריהם. אולם גם אלה לא היו צריכים להתעלם מכך שישנם עוד דברים השוקעים בישראל, ובמהירות הרבה יותר גדולה. למשל: הרמה המוסרית, המתח החלוצי.

אחד הסמלים לכך היה המיפגן הגדול של נוער הקיבוץ המאוחד שנערך השבוע בתל־אביב, כשאלפי הבנים בחולצות הכחולות, בלוויית פרות ועגלות ושאר ירקות, עברו בחוצות העיר. היתה זאת הפגנת כוח גדולה של נוער שעוד מוכן לעמוד לפקודה. אולם יחד עם זאת היתה זאת הפגנה עגומה: בימים עברו לא בא הקיבוץ אל העיר, וסמך על כך שבני העיר יבואו בחדרת קודש אל הקיבוץ. עתה הסיק גם הקיבוץ את הלקח מן המצאות: אם מוחמד לא בא אל ההר החלוצי, הרי שעל ההר החלוצי לבוא אל מוחמד.

אולם, מנחם הגיאולוג אבנימלך, שקיעת הארץ אינה אלא תוצאת השלב הגיאולוגי הנוכחי, ובעוד כמה עשרות אלפי שנים יש לצפות שחוף הארץ יתרומם מחדש. ואם כך המצב בטבע, בו שולט רצונו של בורא־העולם, הרי ייתכן הדבר גם בנפש העם, בה שולט רצון האדם.

המשק

הסדק הראשון

כשהחלה איראן את המאבק עם הממלכה המאוחדת, בהלאימה את מיפעלי הנפט, חיסלה גם את נציגותה בישראל. המגמה היתה לזכות בתמיכת ארצות ערב.

שנים עברו. ארצות ערב הגדילו את תפוקת הנפט שלהן, לכאב לב איראן, ולא חשבו אפילו על תמיכה ממשית במילחמת ראש־הממשלה האיראני מוצאדק עם הכובש הזר. ממשלת איראן החליטה לבדוק מחדש את מדיניותה כלפי מדינת ישראל.

ד"ר ישראל פלד כיום ראש עיריית רמת־גן, אז עורך־דין צעיר, בשם פלדמן, הופיע לפני 25 שנים כסניגורו של ישראל חרבון, שהורשע ברצח. המישפט היה אחד ממישפטי־הרצח הגדולים בזמנו.

היא טרם קשרה יחסים דיפלומאטיים תקינים, אולם דרך הבנק מלי איראן נחתם הסכם עם ישראל, המבטיח חילופי סחורות חיוניות בקנה־מידה גדול.

איראן מציעה לישראל בראש ובראשונה נפט, שעד כה היה על ישראל לייבאו ממרחקים (מונצואלה) תמורת מטבע קשה. היא הציעה גם: בשר, דגים, כותנה, חומרי־גלם לתעשיית־שמנים, חיטה, עצים, גומי, שלחין, שעורה, קמח, פחם, תפוחי־אדמה, תה ותוצרת חקלאית מגוונת.

בתמורה ביקשו האיראנים: מכוניות, צמיגים, זבלים כימיים, תרופות אנטיביוטיות, מוצרי כותנה, מלט, שיניים תותבות, סכיני־גילוח, עטים נובעים, שעונים ומוצרי ניילון.

לתעשייה הישראלית נפתחו, איפוא, אופקים רחבים. בתוכנית הייבוא האיראנית לשנה השוטפת נמצא סכום של למעלה ממאה מיליון דולאר בערך, שהוקצבו למיצרכים הנמצאים ברשימת הייצוא הישראלי. התעשייה הישראלית יש ביכולתה לספק, ללא קושי מיוחד, את הסחורות הדרושות, ולהגדיל על־ידי כך את התעסוקה בארץ ולחסוך סכומים גדולים במטבע חוץ.

ניתוח המאזן המיסחרי הקודם של איראן הראה, שאת המקום הראשון בייבוא אליה תופסת ארצות־הברית, אחריה צוות הממלכה המאוחדת, גרמניה וצרפת. אלא שממשלת איראן משתדלת להשתחרר מתלותה הכוללית בארצות האנגלו־סכסיות, ואם תדע ישראל לנצל את ההזדמנות שנפתחה בפניה, תוכל בבת אחת לפצות את עצמה על הנזקים שנגרמו עקב ההסגר הכלכלי של כל שאר ארצות המרחב. יהיה זה הסדק הראשון במסך־החול הכלכלי.

רפואה

פרוסה לרופאי־העתיד

סטודנט לרפואה המסיים את לימודיו באוניברסיטה, חייב, כידוע, להמשיך אחר־כך ולעבוד כמתמחה בבית־חולים, בטרם יוענק לו התואר הסופי. בתקופת התמחותו הוא ממלא, למעשה, חלק גדול מתפקידי הרופאים, ומקל עליהם את עולם.

בין 57 המתמחים, בוגרי המחזור הראשון של בית־הספר לרפואה, ישנם 27 נשואים ו־12 אבות לילדים. במשך חמש שנות לימודיהם יכלו לפרנס את עצמם רק בקושי, ונזקקו לרוב לתמיכת הוריהם.

משסיימו את לימודיהם, קיוו כי מעתה יוכלו לפרנס את עצמם, ולו בצימצום. היה לתיקוותם על מה להסתמך: ועדה ציבורית קבעה בדצמבר 1952, כי שכרו היסודי של המתמחה יהיה 65 ל"י לחודש.

אך עם מינויו של ד"ר שמואל בטיש למנהל כללי של מישרד־הבריאות נשתנה המצב. ד"ר בטיש נתקל כנראה בקשיים תקציביים גדולים, ונפל על המציאה ששמה רופאים־מתמחים, והחליט שהמתמחים יקבלו מקום־לינה, כלכלה, דמי־כיס בסך כמה לירות, וזה יספיק להם.

לילד אין אבא. למתמחים היתה זו מהלומה כבדה. כשרצו לפתוח במאבקם המיקצועי, התברר להם כי אין שום גוף מיקצועי אליו הם משתייכים, שיגן עליהם.

הסתדרות הרופאים הישראלית לא יכלה לטפל בעניינם של אנשים שאינם נמנים על חבריה. אך לעומת זאת התעניין בדבר הגוף המתחרה, אירגון הרופאים חברי ההסתדרות. ההסתדרות אירגנה סקציה מיוחדת של מתמחים, ומיהרה להציג את דרישותיהם בפני המוסדות השונים.

כל המוסדות — קופת־חולים, הדסה והסתדרות הרופאים — מיהרו להיענות, והסכימו עקרונית להעניק שכר הגון למתמחים. היחידי שסירב: מישרד־הבריאות.

בינתיים מיהרה ההסתדרות להודיע על החלטתה להקציב סכום כסף גדול לרשות האירגון הצעיר. עתה יש להניח כי גם שאר הגופים יתמהרו לנקוט פעולה, ולא יניחו שסידור הבעייה ייזקף לזכותה של ההסתדרות בלבד. סוף־סוף יהיה זה קוצר ראייה להפסיד את הרצון הטוב של 57 רופאים בעתיד.

כדורסל

„לכו לישון!"

חמישה צעירים חסוני־גוף, שחקני הכדורסל של מכבי תל־אביב, עלו בביטחון על המיגרש הנאה בחולון. השתעשעו, עד למישחק, בכדור הגומי, להנאת הקהל. מולם התייצבה החמישייה של הפועל חולון שהבטיחה לדגדג היטב את האלופים.

למעשה היו כמעט כל העשרה, עד לפני שבועות מיספר, חברי נבחרת אחת, שחזרה עטורת תהילה ממוסקווה. שנתיים לפני כן היו החולונים כולם שחקני מכבי תל־אביב, שעלו ממצריים ועברו מייד אל האגודה אליה השתייכו עוד בארצו של פארוק. אולם לאחר מאמצים לא קשים נעלמו באחד הימים כליל מתל־אביב והשתכנו בחולון, תחת סמל הפועל. מאז הפכה הקבוצה לכוח חשוב בענף הכדורסל, אך מעולם לא זכתה לנצח את מכבי תל־אביב.

השבוע קיוו החולונים, דוברי הצרפתית, לגמול לאלופים. הם הסתמכו בעיקר על קליעותיו המדוייקות של מרסל כהן, שהשחיל לסלי מוסקווה יותר כדורים מכל שחקן ישראלי אחר. מאידך, היו התל־אביביים פחות נלהבים, והסתמכו בעיקר על עבודת הצוות המצויינת שלהם, ששיתקה כליל את התפרצויותיו של כהן, וקלעה מיספר סלים משולש מיריבתה, וזכתה בסיום בתוצאה 22:64.

הקהל הרב, שציפה לראות מאבק עקשני וסועד, לא הסתיר את אכזבתו. דקות ספורות לפני הסיום קרא נער חולוני לעבר קבוצתו: „הדבר היחיד שיכול עוד להציל אתכם, הוא שתכבו את האורות, ותלכו לישון!"

אנשים

● בהסכיר ממלא־מקום שר־הביטחון, **פנחס לבון**, את ההכרח בגיוס בנות לביטחון המדינה, שיסעו ח"כ אגודת־ישראל, הרב **יצחק־מאיר ווויז**: „אין אנו לבד, אלוהים עוור לנו." תשובת לבון: „עוד לא ראיתי רב, אפילו באגודת־ישראל, שלא ידאג לפרנסתו, ויסמוך רק על חסדי ההשגחה העליונה."

● בהתקפה תריפה על **שבתי טבת**, סופר הארץ, יצא השבוע עורך ידיעות אחרונות, **הרצל רוזנבלום**, שסכח כביכול את שמו של טבת, וכינה אותו: „מר תמוז, מר שבט, מר טבת או אולי מרחשוון..." הסיבה: טבת כיסה, בשליחות עיתונו, את נשף בחירת מלכת היופי, ופירסם כתבה לגלגנית על המאורע ועל מארגניו, העיתונים ידיעות אחרונות ולאשה.

בלילות הקיץ החמים שום דבר אינו קורה...

...עד שמגישים גלידת זהב שטראוס* בקפה קר עלית.

„המזגן עובד לשוא ואתם צמאים עכשיו
אז יש לי רעיון של זהב (אומרת המארחת)
מה בדבר קפה קר?"
(היא אמרה **ICE COFFEE**)
„הולך (אמרו האורחים)
ותביאי גם חמוצים."
(צחוק).

* גלידת זהב מוקה-וניל על בסיס שמנת.

טוב לי עם קפה קר עלית עם גלידת זהב שטראוס מלאת טעם

האם המשפחה שלך איננה מספיק טובה בשביל הפילם הטוב ביותר בעולם ?

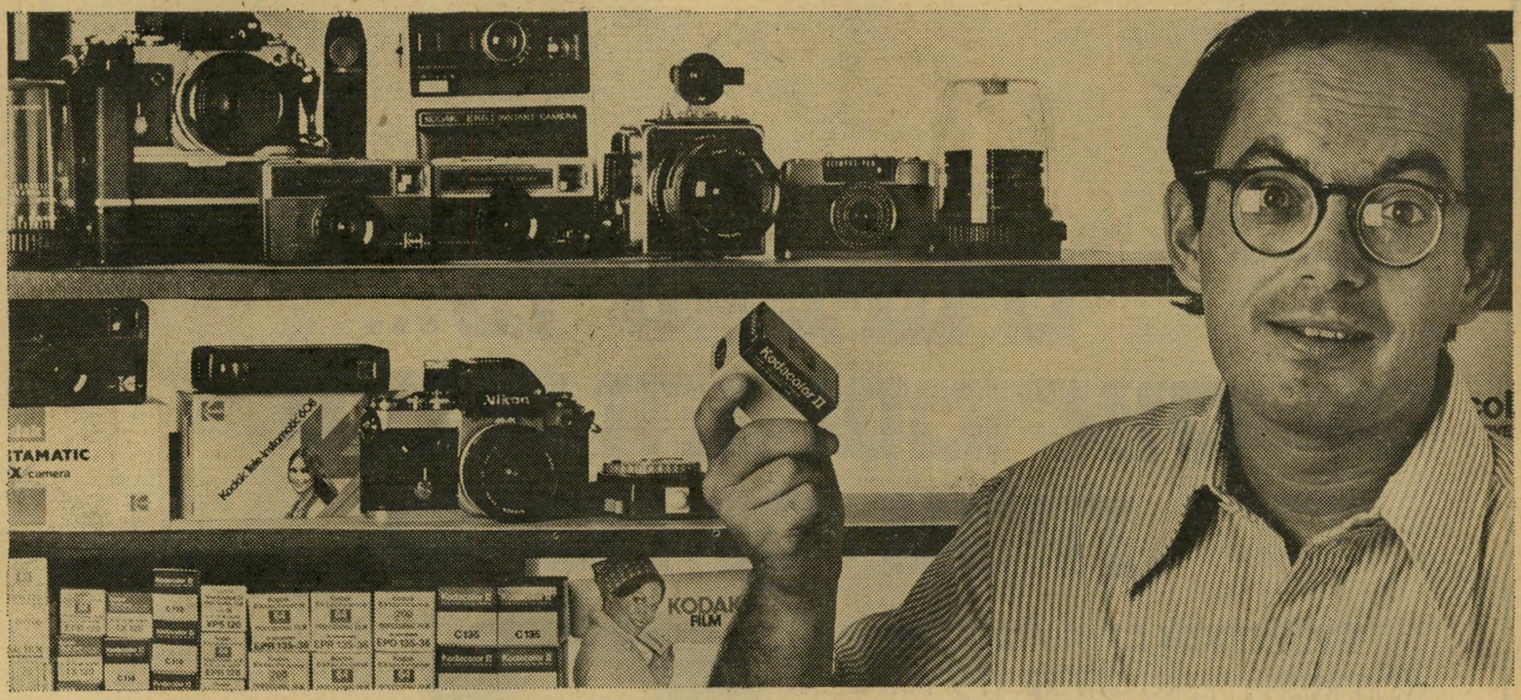

תמונות טובות באמת אפשר להשיג
רק עם פילם טוב באמת.
ופילם טוב באמת יש רק אחד. קודאק.
לא רק אנחנו חושבים כך.
80% מהצלמים בעולם משתמשים בפילמים
של קודאק, ובארצות הברית מוכרת קודאק
92% מכלל תצרוכת הפילמים.
מפעלי קודאק בארצות הברית מהווים
רכוז אדיר של ידע מקצועי מתקדם ביותר,
ציוד משוכלל וחדיש שאין שני לו בעולם
ותקציבי פיתוח עצומים.

כל אלה מאפשרים לקודאק לייצר פילמים
שאיכותם עומדת מעל ומעבר לכל תחרות.
אלה הן הסיבות להצלחתה של קודאק.
ובאשר לתוצאות – את אלה תוכל לראות
במו עיניך.
קח פילם של קודאק וצלם את בני משפחתך.
את ההבדל במחיר – כ-12 ל"י, תשכח כבר למחרת.
את האיכות לא תשכח לעולם.
צלם בקודאק.
אתה חייב זאת למשפחתך.

העולם מצלם בקודאק.

Kodak

דרוש פיתוח באיכות קודאק במעבדות דלתה קולור.

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טלפון 03־243386. תא־דואר 136 • מען מברקי: „עולמפרס" • מודפס ב„הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב, רח' בן־אביגדור • חפצה: „גד" בע"מ • גלופות: צינקוגרפיה „כספי" בע"מ • העורך הראשי אורי אבנרי • העורך: אלי תבור • עורך תכנית: יוסי שגיב • עורכת כיתוב: נורית יהודאי • ראש המינהלה: אברהם סימון • מח' המודעות: רפי זכרוני • המו"ל: העולם הזה בע"מ.

קיבא יקי.

סיפר לי לפני שבועות אחדים הדובר החדש, של שר־הפנים הד"ר יוסף בורג, יחזקאל לביא: „ישבתי בספריית הכנסת ועיינתי בגיליון אותו שבוע של העולם הזה. לפתע הרגשתי כי מישהו חוטף את העיתון מידי. כשהסתובבתי לראות מי זה, ראיתי את ח"כ גד יעקובי, שר־התחבורה לשעבר. כשראה את מבט־התדהמה שעל פני, הוא אמר: ‚עכשיו אני רוצה לקרוא את העולם הזה !' אני נפגעתי מהחוצפה שלו ולא אמרתי שום דבר, אבל באותו רגע למדתי דבר חשוב: חברי־הכנסת היס־טרים לגמרי במה שקשור בהעולם הזה, ולפחות בקרב חוג קוראים זה, מגיע אחוז הקריאה של השבועון שלכם ל־100."

הצטערתי על הפגיעה בלביא, שהוא דובר חדש ונמרץ, אבל ידעתי על התור־פעה המעניינת של בולמוס קריאת העולם הזה במישכן הכנסת. מדי יום רביעי בבו־קר אפשר לראות התנפלות של ממש מצד חברי הכנסת על שני העותקים היחידים של העיתון המגיעים לסיפריית הכנסת. על־פי הסכם בלתי־כתוב בין חברי הכנסת לבין עצמם, יש שני סוגי „תורים" לקריאת העולם הזה. בתחילה מותר לחברי־הכנסת המחזיק בעיתון רק לדפדף בו, לחפש את שמו, ולקרוא רק אותם הקטעים שבהם הוא מוזכר, אם הוא מוזכר, באותו שבוע. כשהוא מסיים את הדיפדוף עליו להעביר את הגיליון לזה שאחריו, והוא עצמו עובר לסוף התור. רק כאשר מסתיים תור הדיפדוף, יכולים חברי הכנסת להתחיל ב„גאגלה" הבאה, לקרוא את העיתון באו־פן יסודי יותר.

הכתב הפרלמנטרי של העולם הזה סיפר, כי רבים מחברי הכנסת קונים את העיתון כבר ביום הרביעי, עוד לפני שהם מגי־עים למישכן, אך משאירים אותו במכו־ניתם. אמר השבוע ח"כ אמנון לין: „מה אני צריך, שיראו אותי במיזנון הכנסת עם העולם הזה ביד? עוד יחשבו שאני מסכים איתכם. חוץ מזה, כל אחד יבוא ויבקש את העיתון, ובסוף הוא ייעלם לי."

אין ספק שהעולם הזה הפך גורם חשוב בכנסת, וההתייחסות לכל מילה הנכתבת בו מושמעת במיזנון, שהוא המוסד החשוב ביותר בכנסת, אך פעמים רבות גם בדו־רק לכתבים של העיתונות היומית. לשבו־עונים, רדיו וטלוויזיה אין כל התייחסות בתקנון. מובן שכתבי הטלוויזיה ושדרי ה־רדיו זכו באישור־כניסה קבוע, כמו כתבי העיתונות היומית, אך לגבי העולם הזה התקנון, משום מה, תופס.

■ ■ ■

כתחילת כהונתה של הכנסת הקו־דמת היה לכתב הפרלמנטרי של העולם הזה אישור כניסה קבוע. אולם לאחר ש־פורסמה סידרת כתבות, על ניצול כספי הכנסת לשיפוץ ביתו של היושב־ראש דאז, ישראל ישעיהו, החליט ישעיהו „להעניש" את הכתב, ושלל את האישור.

שמיר המשיך בדרך קודמו, ישעיהו, ולא הסכים לחדש את האישור הקבוע. גם בעת ביקור נשיא מצריים, אנואר אל־סאדאת בכנסת, סירב שמיר לאפשר לכתב העולם הזה לשבת ביציע העתונאים. הדיווח ה־נרחב שהיה בהעולם הזה על ביקור הנשיא המצרי בכנסת־ישראל הוא ההוכחה הטובה ביותר, שלמרות סרובו של היושב־ראש, הצליחו כתב וצלם העולם הזה לשבת ב־יציע העתונות בכנסת ולדווח על המאורע.

הדוגמה הטובה והאקטואלית ביותר ל־השפעה שיש להעולם הזה על עבודת הכנסת מהיחסים האישיים בתוך הכנסת, ניתנה בכתבה שפורסמה בשבוע שעבר, „התיק הסודי" (העולם הזה 2135), על ה־תיק הרפואי שהכין מצליח סיעת הליכוד, פסח גרופר, ובו חומר פיקנטי על מצב בריאותם של ראשי המערך.

כשנודע לכתב הפרלמנטרי של העולם הזה כי קיים תיק כזה, וכי רק ברגע האח־רון נמנע ח"כ גרופר מלקרוא אותו מעל הבימה, שבוע קודם־לכן, הוא פנה לגרו־פר כדי לקבל ממנו אישור לקיומו של החומר בידו. גרופר לא הכחיש. תגובתו הראשונה היתה: „ממזר, מאיפה נודע לך?" אחרי שאישר את כל הפרטים שהיו בידי כתב העולם הזה, ואף השלים אותם, תוך כדי שיחה, ביקש גרופר שלא לפרסם את הגילוי, או לפחות לדחותו בכמה שבועות. „הם ישנאו אותי," אמר גרופר, בהתייח־סו לחברי המערך. הכתב הסביר לגרופר מי שחישף את גרופר היה בראש וברא־שונה חברי־הכנסת גד יעקובי. יעקובי נפ־גע, כפי הנראה, מכך שגרופר רצה לפר־סם את סיפור ניתוח־הלב־הפתוח שלו. אח־רי מאמצים הוא הצליח למצוא את גרופר ובנוכחות חברי כנסת רבים, שהתקבצו סבי־בם, נערכה אחת השיחות הקשות ביותר שנערכו אי־פעם בין חברי כנסת בבית. אמר יעקובי לגרופר: „עברתי ניתוח־לב־פתוח, ואני לא מתבייש בזה. הפרופסור שניתח אותי אף הוציא הודעה לעיתונים על כך. מאז, הייתי כבר סגן־שר־התח־בורה ושר־התחבורה, וזה לא פגע בעבודה שלי. אני מוכן לעמוד יחד אתך למישפט ציבורי, כדי לראות מי פגוע יותר: אני עם ניתוח־לב־פתוח, או אתה בלי ניתוח־לב־פתוח. בכלל." הוסיף יעקובי, „אתה תו־סעה בלתי־רצויה בכנסת. מאז שאתה מצ־ליף הליכוד, הכנסת לבית וולגאריזציה ש־היא לא ידעה מעודה. אתה מוריד את רמת הכנסת כולה."

גרופר החליף צבעים. הוא לא השיב על עצם ההאשמות של יעקובי, אלא אמר לו: „אני לא מסרתי את החומר להעולם הזה. אינני יודע מניין השיג הכתב שלהם את החומר. אני רק אמרתי ליגאל אלון שיש לי חומר, וייתכן שהכתב של העולם הזה היה באותו זמן בסביבה ושמע על כך. ומזה הוא ידע על כל העניין. לא אני מסרתי את החומר, אני נשבע לך!"

מאוחר יותר, כאשר דאג מישהו לספר לח"כ יגאל אלון על התירוץ של גרופר בוויכוח עם יעקובי, טען אלון: „האיש הזה הוא שקרן! הוא מעולם לא דיבר אתי על העניין הזה!"

גם חברי־כנסת אחרים, מהמערך וגם ממיפלגתו של גרופר, כעסו עליו על שאסף את החומר הרפואי הנוגע לאישי המערך, אם כי התייחסותם היתה רציונית יותר. הם לא כעסו על הפירסום בהעולם הזה, אלא על עצם מעשה האיסוף. אך נראה כי הת־גובה המעשית ביותר היתה דווקא של ח"כ יעקוב („ז'אק") אמיר, איש דימונה ועמיתו של גרופר: אמיר הוא מצליף המערך.

אמר אמיר, שבתיקים של גרופר נמצא חומר גם על מצב בריאותו שלו: „הלוואי שאין טעם בדחייה, והסקופ חייב להתפרסם.

■ ■ ■

ביום הרביעי בבוקר צהלה הכנסת ושמחה. בתחילה נדמה היה כי המתח הרב וההסתודדויות בפינות שונות של חד־רי הבית ושל המזנון, נובעים מן העובדה שהיתה זו הישיבה האחרונה של הכנסת, לפני יציאתה לשלושה חודשי פגרה. אולם רק אחר־כך התברר, כי המתח הפיתאומי הוא תוצאה ישירה של אותה כתבה שהת־פרסמה בהעולם הזה.

גרופר, שאין חברי־כנסת הבולט יותר ממנו, הן בגלל ממדי גופו והן בגלל קולו הרועם והופעתו הגברתנית, נמצא אותה עת במישכן, אך הצליח להצניע עצמו, כמעט שלא הסתובב במיזנון וקשה היה למצוא אותו.

כן הנואמים בתוך המליאה. אם כי שם „שוכחים", משום־מה, חברי־הכנסת לגלות לקהל השומעים את מקור המידע שהם מוס־רים. ייתכן ששיכחה זו אינה שיכחה כלל, מאחר שכל חברי־כנסת יודע כי שאר חברי־הכנסת קוראים מדי שבוע את העי־תון בדיוק כמוהו.

פרט מעניין: דווקא לכתב העולם הזה, שהוא גורם חשוב בעיתונות הפרלמנ־טרית, אין אמנה ככתב פרלמנטרי. יושב ראש הכנסת, יצחק שמיר, מסרב להרשות לכתב העולם הזה להיכנס למישכן הכנסת, כמו לכל כתב פרלמנטרי של כל עיתון אחר. מדי שבוע נוקק כתב העולם הזה לחסדיו של חבר־כנסת אחר שיכניס אותו למישכן, כאורח אישי שלו. שמיר מצא סעיף בתקנון הכנסת, האומר כי אישורי־הכניסה הקבועים יינתנו באורח אוטומטי שכל חברי־הכנסת, כולל גרופר, היו בריי־אים כמוני, ואני מתכוון לא רק לבריאות גופנית, אלא לבריאות נפשית. אבל כדי להיות בטוח שכולם בריאים, יש לי הצעה לגרופר. שהוא ישיג רוב בכנסת, להצעת־החלטה לשלוח את כל חברי־הכנסת לבדי־קות רפואיות, גופניות ונפשיות, בארצנת־הברית. יש שם רופאים טובים, ואנחנו גם נרוויח טיול."

במדינה שבה בדיחות כה רבות הופכות אמת, עלולה גם הצעת־לצון זו של אמיר להתקבל ברצינות.

חברי־הכנסת יעקובי, גרופר ואלון
מי חולה? מי בריא? מי שקרן?

מכתבים

אין חלק

העולם הזה מיום 26 ביולי 78', במדור „אתה והלירה", הופיעה ידיעה תחת הכותרת „מגאזין לרישתות השיווק".

בידיעה נכתב כי המועצה הישראלית לצרכנות, בשיתוף עם הרשות המרכזית לצרכנות וברישתות השיווק, עומדות להוציא לאור מגאזין בשם קוקטייל.

סוף סדר העדיפויות שפרי הגיגיהם יראו אור במדור המרתק „מכתבים", והיות שאני נמנה, לכל הדעות (גם על דעתי...) עם הכותבים הרבה, בכך־זאת אני שוב איתכם. כי לדעתי, הנושא הבא חשוב.

כעיתונאים ממולחים, נמרצים ועתירי דימיון, אנא, הסבירו לי איך קרה ששני העיתונים הנפוצים ביותר במדינה דיווחו (ב־16 ביולי) על עצרת למען שצ'רנסקי, שנערכה במוצאי שבת (15.7), וראו זה פלא: מעריב מדווח... „מאות בעצרת מחאה בתל־אביב" ואילו המתחרה, ידיעות אחרונות, יוצא בכותרת־ענק: „10,000 בעצרת למען שצ'רנסקי בתל־אביב".

אני עלול להפסיק להאמין לנכתב בעיתון. איך אפשר להאמין לעיתונאים, אם אחד טוען על מאות משתתפים, ושני על עשרות אלפים?!

ד. כר־חיים, ירושלים

● הכותרות — ראה גלופה.

כשיבחו של בלום

נדהמתי לקרוא את הכתבה ה„קוטלת" (העולם הזה 2132), כמדומני השנייה בסידרה בעלת אותו אופי, שנושאה היה מידותיו הבלתי־הולמות והמגונות של שגריר ישראל המיועד לאו"ם, פרופסור יהודה בלום. נדהמתי, משום שנעלה הדבר מעל לכל ספק בעיני, כי הרוב המכריע של הדברים שציינו בכתבה כתכונותיו האישיות של הפרופסור, רחוקים מאישיותו כרחוק מיזרח ממערב.

היכרותי את פרופסור בלום מבוססת על עובדת היותי סטודנט שלו בפקולטה למישפטים באוניברסיטה העברית בירושלים, מיסגרת שאיפשרה לי היכרות אינטנסיווית למדי איתו.

לענייות הערכתי, הפרופסור בלום הוא מרצה מעולה, בעל כושר־ביטוי נדיר ויכולת רטורית בלתי־מצויה. דומני שקשה מאד לחלוק על עובדת היותו אדם אינטליגנטי ומבריק, ולפי עניות דעתי גם סימפטי עד מאד, נעים־הליכות, מאיר־פנים וסבלני. בקיצור, ההיפך הגמור מן המתואר בכתבה שהתפרסמה.

צר לי לבשרכם כי קשה להימנע מהמסקנה שכל התיאורים אודות פרופ' בלום כנואם גרוע, מרצה נוורוטי, רגזן ואף אטום־כלשהו, נראים כמצוצים מן האצבע או מגמתיים.

לי, כמתרשם אובייקטיווי, אין צל של ספק שהם משוללים כל יסוד, ועלי להדגיש שרק התקוממותו של חוש־הצדק שלי היתה אמו־הורתו של מיכתב זה.

אלון גורן, אשקלון

● ● ●

תלונות האזרח

ב־18 ביולי השנה הגיעתי לתחנת־האוטובוסים במירון. חנה שם אוטובוס, ובו הנהג וחבר"ה מהמושב. עליתי, התכוונתי לשמוע מוסיקה. החבר"ה שלו תיפפו, וביקשתי שיפסיקו את הרעש כדי שנשמע מוסיקה. בצחוק אמרתי לו שאני ארביץ לו, אבל לא הייתי יכול לעשות זאת כי הייתי פצוע בידיי.

הנהג תפס אותי, הוריד אותי בכוח מהאוטובוס וזחף אותי. ביקשתי שיוריד את ידיו ממני, אבל הוא סירב. בינתיים התאספו שם חבר"ה. הנהג נסע לאחור מבלי להסתכל ומבלי לבדוק את ההילוכים שלו, ופגע ברכב שחנה אחריו.

אז הופיעה ניידת־משטרה, רבה הסמלים איטה ודדון, ודדון הודיע באלחוט לקצין רויף. זה, כששמע שמדובר באחיו של ברצוני להביא לידיעתכם כי למועצה הישראלית לצרכנות אין כל חלק בהוצאתו של מגאזין זה והנכם מתבקשים לתקן בהתאם.

מאיה תבורי, תל־אביב

● ● ●

רק כאופוזיציה

בתקופה האחרונה עלתה קרנה של הטלוויזיה הישראלית. האזרח, במקום להתלונן על רמתה הירודה, על ריבוי סירטי האלימות וכו', שש כעת ברצון לצפות על מסכה. הסיבה? „סינימה בלש" המרצגת לפני האזרח כמעט מדי ערב. המשתתפים הראשיים: ראש־הממשלה מנחם בגין וחבר־הכנסת.

לעיתים נדמה לצופים בבית, כי הם צופים בסירטי־בלהות, ולא לצחוק אנו רוצים, אלא להזיל דמעות ולשאול אותו: „איך הצלחת תוך שנה ומשהו, להוריד את רמת המדינה בכל תחומיה תהומה?"

כל הקאקופוניה בכנסת, ההשמצות ה־הדדיות, הגידופים, הדלפת הסודות הביטחוניים והמדיניים, ההתפארויות וכו', מזכיחים לבוחר הישראלי שהתאכזב מרמת מראש־ממשלתו, כי בגין חייב היה להישאר באופוזיציה עד לפרישתו. כי באופוזיציה הצליח האיש להפוך את יריביו לידידיו. קשה להאמין שהאיש הנ"ל מתנהג כאינפאנטיל, משמיע הלצית זוועה ומהפך את מישכן הכנסת לחוכא־ואיטלולא.

הרי כל אחד מאיתנו יודע, כי האולם מלא צלמים, ועיתונאים זרים המעבירים את הנעשה אצלנו לרחבי התבל, ובמיוחד למדינות ערב. מהיגיהם מישפשפים עכשיו ידיים ואומרים: „הרי אמרנו שהם אינם מעוניינים בשלום. אין עם מי לדבר!" אין פלא. וגם חבל.

מאשה פורמן־הפרין, רמת־גן

● ● ●

פער הדיווח

אם כי קראתי את איגרתו של עורך העולם הזה אלי תבור, שהכותבים הנאמנים הכותבים לעיתים קרובות ונזמדים ב־

מאות בעצרת מחאה בתל־אביב

בעצרת מחאה נגד גזר־הדין שהוטל על אנטולי שצ'רנסקי, שנערכה אמש

10,000 בעצרת למען שצ'רנסקי בתל־אביב

— כותרת יאיר עמיקם, כתב „ידיעות אחרונות" — בעצרת אלפים איש השתתפו אמש בהפגנת הזדהות

„מעריב" (ימין) ו„ידיעות אחרונות" (שמאל)
תחי האמינות

הבעיות המרכזיות שלך סובבות, השבוע, מסביב לשתי החלטות מרות שיהיה עליך לקבל: בעניינים כספים ובעניינים ארגוניים. זכור שאינך יכול לעשות את הכל בעצמך, ושמור על כוחותיך. זכור גם שמוטב שתיד־חה את ההכרעה הפיננסית לשבוע הבא, לכל המוקדם. בת מאזניים: פגישה בלתי־שכיחה מטרידה את מנוחתך. היא תידחק על־ידי אירועים שוטפים ובכל זאת — זוהי התחלה של מיפנה.

* * *

הדרך בה נקטת היא בהחלט לרוחך ועל־אף הפחים הזרועים על פניה — היא אשר תוביל אותך למה שאתה רוצה להשיג ולמה שאתה צריך לעשות. זכור כי עליך לסמוך, קודם כל, על עצמך. אבל נסה גם להתחשב באחרים, עד כמה שרק אפשר. היה מתון בכל תגובותיך.

* * *

אומנם אתה בן קשת — אבל זו לא סיבה להגזים! קח את עצמך לידיים: אינך צריך לאכול כל־כך, לעבוד כל־כך, או אפילו לקבוע שורה כה ארוכה של מיפגשים רומאנטיים, על הסרטה הנע. בת קשת: אם את חושבת שאת יכולה להגיד לו את הכל, בתקיפות כזאת — את טועה. אם תמשיכי בכך, הקרע יבוא מהר.

* * *

מי שאמר כי המצליח בקלפים נוחל כישלונות בחיי האהבה — צדק, בכל אופן לגביך. אם אתה באמת מאמין כי תוכל לבסס את עתידך הכלכלי תוך מישחקי הזארד — בבקשה, אך כדאי יהיה שתישקול זאת היטב. השבוע אתה עתיד לפגוש נערה חמודה, שתעמיד בפניך את הברירה היא או הפוקר.

* * *

אם חשבת לנסוע ביום א' — ייתכן שתאכזב. אבל גם אם עלה הדבר בידך, זכור שדווקא ימי ה' עד שבת הם קשים ומסוכנים במיוחד. על־כן מוטב שתרכז בהם דברים הקשורים בביתך. ואם אתה חייב לנסוע, נהג בעצמך. פגישה מיקרית הופכת לרומאן של קבע. הצלחה, בה זכית לאחרונה. מתגלה כעלייה בדרגה במשרד.

* * *

שבוע מצויין — אם תדעי לנצל אותו ואם לא תנטרלי את עצמך, מתוך דווקאיזם. הכוכבים מבשרים על פגישות־לב ופגישות־כיס, ובשני המישורים — על הצלחות קטנות וגדולות. אתה יכול למצוא עצמך, לפתע, במצב חדש בו לא רצית. בדוק אותו מחדש. אתה עלול לגלות משהו חדש שיעזור לך בעתיד הקרוב.

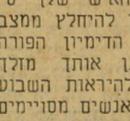

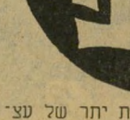

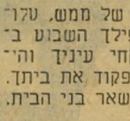

נו, באמת! כמה זמן אתה חושב שהיא תחכה לך? אתה מסוגל בקושי, להשיג את אשר כימעט החמצת — אם תתקפל לרוחב ולאורך, ותתרפס ממש. אם אתה סבור שזה בניגוד לאופייך, זכור שגם אינך אוהב בדידות ושיש דברים החשובים לך אפילו מגאוותך. קשר חם עם ידיד ותיק אך שיטחי יתגלה כחשוב.

* * *

הקסם האישי שלך יסייע לך להיחלץ ממצב מביך. הדימיון הפורה בו חנן אותך מזלך עלול להיראות השבוע בעיני אנשים מסויימים כהפרזה בתפיסת המציאות. עליך להשמר מלהיות אכזר כלפי אחד האנשים הקרובים אליך ביותר. אכזבה ריגשית תימוג ותיראה באור שונה. לבשי בורדו.

* * *

עכשיו כבר מאוחר מדי. אז מוטב שתשלימי עם המצב החדש, שתבצרי את עמדותייך, ושלא תגלי את כל הקלפים. אם אתה דוקא רוצה, אתה יכול להפיק תועלת — ורבה — מן העיסקה או הסיבוך אליהם נקלעת. זה רק תלוי בידיך. לזוגות הרומאנטיים: אם היא תאומים — תגיד כן. אם הוא תאומים והיא לא — מאד רצוי לחכות.

הצטברות יתר של עצבים עלולה לגרום לך להתפרץ ולהזיק לעצמך. גלולות ארגעה או מנוחה בבית הבראה ישפיעו עליך לטובה. נטייתך הטיבעית, להסתמר על דברים הסרי סיכויים של ממש, עלולה להפילך השבוע בפח. פקחי עינך והיי שמרי. מחלה קלה עלולה לפקוד את ביתך. טפל בה לפני שתדביק את שאר בני הבית.

* * *

את פוגשת אותו, את האחד. את מסתכסכת איתו. את עלולה לאבד אותו ביום ו' שבסוף השבוע. זמן נהדר לצאת לטיול עם חבר או חברה טובה. זמן עוד יותר טוב להכיר את הנעלם, להיכנס לרשות הרפתקות קלות, לעשות שטויות ובכלל, להתפרק. לא זמן מתאים לעסקים או להחלטות הרות גורל. צווי־המזלות, לבני־אריה השבוע: השתעשעו! לבשי בגדים עליזים. כמו כן הימנעי מפירסמת רעשנית, שתבוא אליך מאליה.

* * *

ידידך כועס — אבל לא נורא — זה יעבור לו. בשבוע זה מראים הכוכבים שינוי דראסטי. מה שחשבת שלא יהיה בסדר — יסתדר בסופו של דבר. בכל השטחים. זהו כנראה השבוע שלכם, בני בתולה. בלו היטב, טיילו הרבה, בעיקר בחיק הטבע ונצלו את החיים. אל תשימו לב למה שהשכנה ממול אומרת. מה היא כבר מבינה חוץ מזה, הקינאה מעבירה אותה על דעתה.

עבור ל"שרתון"
ENGLISH BLEND

היא נועדה לגברים כמוך.

"שרתון" היא סיגריה עם אישיות.
התערובת המשובחת שבה הוכנה בקפרגות
מעלי וירג'יניה מובחרים, כמיטב הסיגריות האנגליות.
אם עריין לא ניסית – קח "שרתון" עוד היום.

תשבץ העולם הזה 2136

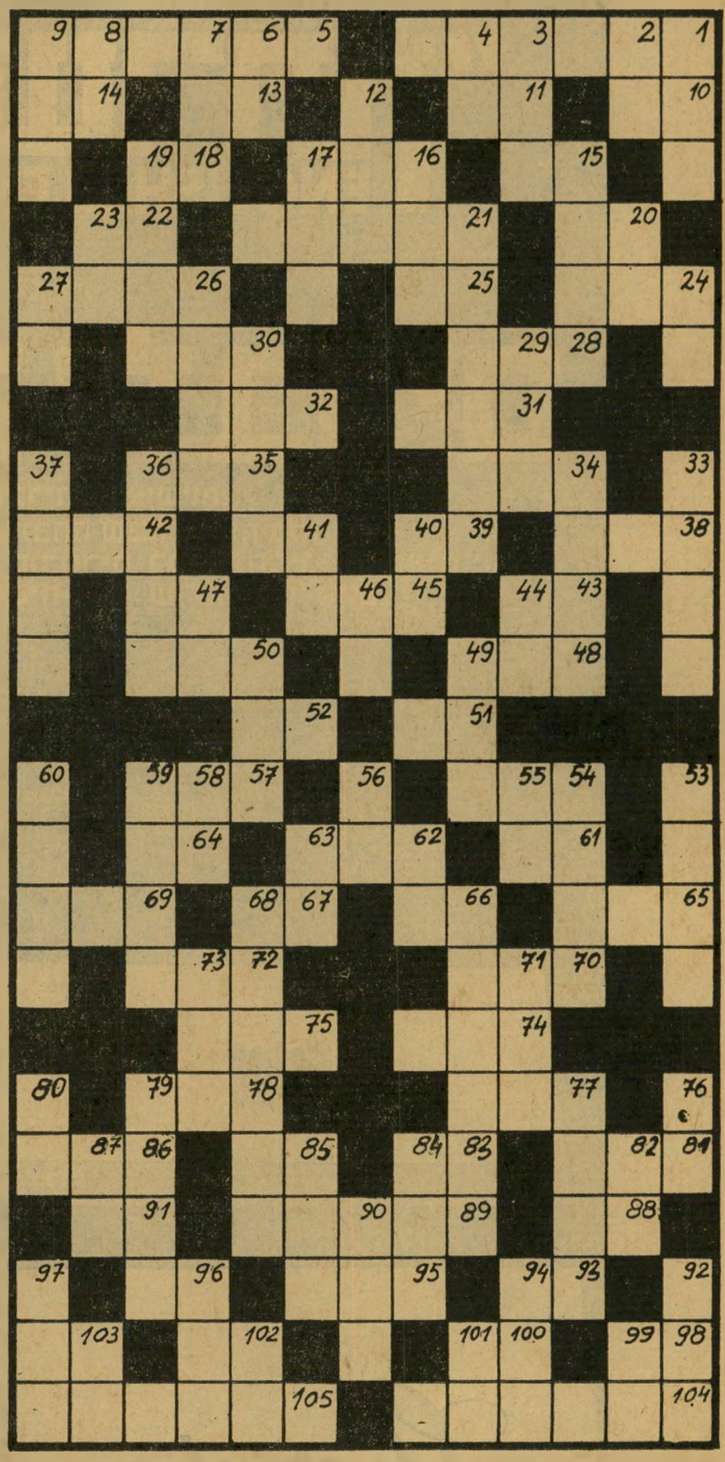

מאוזן:

1) איגוד מדינות; 5) מחברי־הכנסת; 10) משאבת־הגוף; 11) מאכל אבותינו במידבר; 13) מארבעה בנים; 14) תנועת מים בים; 15) טול!; 16) מעוברת; 18) אריג מיקראי מובחר; 20) מילת ברירה; 21) פאלחה; 22) קריאת־צער; 24) תיכלה; 25) קידומת שפירושה שניים; 26) אמנה; 28) בואו ונעשה!; 30) שדה חרוש; 31) ארה דבש; 32) זכר בצאן; 34) עזי־הבר; 35) עיגול; 38) שיר־לכת צבאי; 3) ענף צעיר; 41) כינוי; 42) אריה; 43) קידומת הולנדית; 45) ארוכה; 47) חסי־וחלילה (ר"ת); 48) פילוסוף גרמני (ש"מ); 50) צורר היהודים; 51) מעצב את הבצק; 52) מספיק!; 54) מערה קטנה; 57) הגבר הראשון; 61) אבירון; 62) לא־אמת; 64) מחוספס; 65) אריג מובחר; 66) בגד־שרד; 67) שופט; 69) מבני נוח; 70) ההבה מאד; 72) מחית; 74) תנועת אוויר; 75) נגיעה; 77) קיבוץ במרכז הארץ; 78) היד שלו; 81) בן־צבע; 83) ודי בלי סוף; 85) אלוהים; 86) ללא נעליים; **88) את בא"ב האנגלי**; 89) יוקרת הניצחון; **91)** מהלומה, בעגה; 93) מסולם הצלילים; 95) מישחק קלפים; 96) קידומת צרפתית; 98) מילת שאלה; 100) מן השבטים; 102) חי איטי ביותר; 103) מרגיש; 104) טירוף; 105) מילחמת־שוורים.

מאונך:

1) מחוז; 2) מחייתו־ייער; 3) נטיעה; 4) מטבע יפאני; 6) צאצאה; 7) אתמול בלילה; 8) פרוסה; 9) הבה ונלכה!; 12) מים קפואים; 15) מריש; 16) פנייה טלפונית; 17) מידת לח; 19) שיליה; 20) מן ההורים; 21) שדה־תעופה ליד תל־אביב; 23) מכינויי האלוהות; 24) מזל; 26) בית יעקוב לכו ונלכה (ר"ת); 27) משקה קל; 29) מקדים את הרעם; 30) מתחרט; 33) סוג של אדמה כבדה; 34) סליל חוטים; 36) מידת לח; 37) משמש לשיוט; 40) עולו; 41) מינוחה; 44) פלא; 46) מזמר; 47) מבני נוח; 49) נוודי; 50) גוף שלישי יחידה; 53) מאטריה; 54) טורף ימי; 55) סופי של כוש; 56) כלי־קיבול גדול; 58) חי ימי; 59) קטיף זיתים; 60) מן הארטיליריה; 62) רוח רעה; 63) בוא מלמעלה למטה!; 66) בתים; 68) משמשת לעישון; 71) צמח־נוי; 73) סיוע; 76) רמת־גן (ר"ת); 77) צאצאים; 79) אשרה; 80) אסקופה; 82) מונח בתורת החשמל; 84) שעט; 85) לקראתי; 87) תחמושת קדומה; 90) אגם גדול; 92) בהרת־קיץ; 94) עייף מאד; 96) אמור דברך!; 97) חוזה היתה הראשונה; 99) קינה; 101) מסולם הצלילים; 102) פקודה מפורשת; 103) שואל חידות.

מכתבים

(המשך מעמוד 8)

הסמל עזרא (אחי משרת במישטרה), בלי לשמוע מה קרה אמר לעצור אותי והכניס אותי לבית־סוהר. אפילו הסמל איטח אמר שהקצין לא בסדר, כי החליט לעצור אותי כנקמה. ואפילו דדון אמר לפני שלא יעצור אותי. כולם העידו שאני לא אשם, ולא היו לי אף פעם בעיות עם המישטרה.

לאור המתרחש במישטרת צפת כיום, הייתי רוצה שישלחו אנשים מבחוץ לבדוק את הקורה שם. אני חושב שאם יש למישהו שיגאה נגד אחי, השוטר, הקצין רויך לא צריך להתנקם בי.

שמואל עזרא, ספסופה

ביום 14 ביולי השנה, בשעה 19.30 בערך, עצרתי בצפת כחשוד בגניבה על־ידי המישטרה. האסמכתה למעצרי נחתמה ואושרה למחרת, בשעה 2.00 אחרי חצות, במטרה לחפות על מעשה שאספר להלן.

נעצרתי בעיר על־ידי שוטרים, המפקח כהן, רס"ר לסטר סילבי ושיטרית. הם נסעו אתי מהעיר לבירייה, בטענה שהם לוקחים אותי לקיר־המוות בבירייה. הם נכנסו לי דרך־עפר, שם היכוני בכל חלקי גופי, אגרופים, סטירות ובעיטות. בעיקר השתולל היכה הקצין כהן, בצורה אכזרית וסאדיסטית.

אחרי שראו שאני מטושטש, כלאו אותי בתחנת צפת. ביקשתי רופא, וסירבו. אחרי יום, כשסימני החבלה טושטשו במיקצת, הוציאו פקודת־מעצר ל־15 יום בבית־המישפט. אך מאחר שלפני שנכנסתי לשופט, כהן איים עלי שלא אעז לספר לשופט שהוכיתי, פחדתי ולא סיפרתי. גם השופט לא רצה לשמוע אותי.

אומנם עברתי עבירה, אך יחסם האכזרי כלפי היה זהה לסיפורים מסמרי־השיער שעליהם קוראים בסיפורי השואה, ובייחוד מדובר ביחסו הקשה של הקצין כהן. רבים הם חברי שהוכו על לא עוול בכפם והתלוננו על המישטרה בצפת, אך מעשי הקצינים בצפת טושטשו. לכן אינני מוכן למסור פרטים על התנהגות אנשי המישטרה בצפת בפני תוקרים ממונים מטעם תוקפי, או מפקדיהם שמחפים עליהם.

רצוני שימנו חוקר בלתי־תלוי מטעם שר־המישפטים, שבפניו אוכל לחשוף פרטים על מעשיהם של קציני המישטרה בצפת. אני גם מוכן שיגירסתי תיבדק ותאומת בכל אמצעי היעיל, אך לא מישטרתי. סימני החבלה נראו עלי על־ידי שוטרי התחנה שיטרית סעד ורס"ר סרגנו מראש־פינה.

מאיר עזרא, ספסופה

● ● ●

מה רוצים מראש־הממשלה?

ביקורות קטלניות בוקעות מפיהם של מרבית חברי הסיעות שבכנסת, על מצב בריאותו הרופף של ראש־הממשלה.

השאלה השאלה: על מי מבין שרי הממשלה כיום ניתן לומר בפה מלא, כי הוא בריא בכל רמ"ח אבריו? אחד לוקה בהשכלתו, שני לוקה בדיבורו ושלישי בעיניו...

הרוה"מ חולה אנוש / כך פסקה האופוזיציה / הוא איבד את כל החוש / של רצון ושל אמביציה.

הרוה"מ הנוכחי / כדיברי סיעות הכנסת / הוא אדם „חולה" ניצחי / שאינו חפץ — לסגת!

הוא עקשן כיהודי / כל־כולו ארוך־אפיים / הוא שובב וילדותי — / ילד טוב ירושלים.

הרוה"מ הוא הפכפך / איש־זדון רודף פירסומת / כך מכריז המערך / היושב על אם הצומת.

הרוה"מ הוא אשמדאי / כך טוענת התימסדה — / כי נשבע באדוני / לא ליפול שני, מצדה!

ש. א., תל־אביב

● ● ●

מי מכיר, מי יודע?

שתי התמונות המצורפות נמצאו בתוך ערימה גדולה של תצלומים, שהיתה מפוזרת בגן עירוני בצפון תל־אביב. לפי מה שהצלחתי ללמוד מהתמונות, מצולמת בהן בחורה בשם שמחה, שהיא כנראה אמו של פעוט המופיע בהן גם הוא. חלק מהתמונות צולם בבאר־שבע, וחלק בתל־אביב, נוסף על תצלומים מישפחתיים שונים.

אגב, בחלק מהתמונות מופיעים עובדי מיפעלי ים־המלח בטיולים שונים ובמיפעל עצמו.

אספתי את התמונות שניראו כאילו נגנבו והושלכו — או אבדו בדרך אחרת.

אם הצליח מישהו לזהות למי שייכות התמונות, יואיל להתקשר עם מערכת העולם הזה, ת.ד. 136, תל־אביב. התצלומים ממתינים לבעליהם.

נורית י., תל־אביב

שמחה ובנה

מחפשים את האלבום?

● ● ●

„יונראט" והריבונות בגדה

תוכנית־השלום של מנחם בגין, המעניקה ריבונות לפלסטינים בגדה המערבית, מזכירה את ה„יונראט" שהושלט על־ידי הגסטאפו לפני ובמהלך מילחמת־העולם השנייה.

סמכות יהודית כלשהי — שנבחרה על־

(המשך בעמוד 14)

מיוחד לרוכשים עד ו31 באוגוסט 1978

מבצע קיץ!

חינם! כל שלישי הרוכש אחד ממוצרי Metz זוכה במערכת משחקי טלוויזיה.

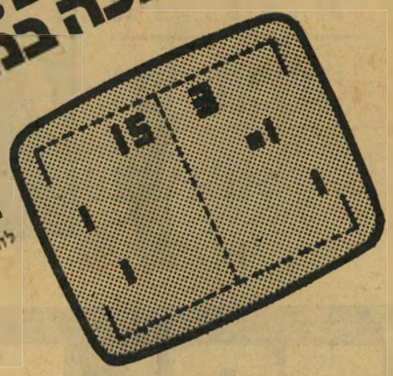

כל שלישי הרוכש אחד ממוצרי האיכות של מץ: טלוויזיות מקפיאונים, מכונות כביסה, תנורי בישול ואפיה, קולטי אדים למטבח ומערכות סטריאו, יזכה במערכת משחקי טלוויזיה חינם פרטים – אצל הסוכנים וזמורשים למוצרי מץ ברחבי הארץ ובבית מץ, רחוב מודיעין 19 רמת־גן – בני־ברק. להוכחת זכאותו לתנאי המבצע, על הקונה בתקופת המבצע, להמציא עותק הקבלה על הקניה, לחב' מץ, רחוב מודיעין 19, בני ברק.

אמץ את

Metz

מץ-צבע. מימד חדש בטלוויזיה צבעונית

לופו

בשיתוף

מירי זיכרוני

רפי זיכרוני

מציגים:

מלכת המים 78'

מטעם העולם הזה בחסות דובק בשיתוף אברהם גינדי

היכל התרבות תל־אביב

יום ראשון 13.8.78 בשעה 8 בערב

להקת הכל עובר חביבי

בתוכנית האמנותית:

★ להקת הכל עובר חביבי ★ מני פאר ★ טוביה צפיר ★ ג'ימי לויד ★ שלישית ימים טובים ★ להקת הכושים מדימונה

ג'ימי לויד — טוביה צפיר — מני פאר

בגלל אורך התוכנית נא לדייק!

במופע יוגרלו פרסים יקרי ערך:
- תכשירי איפור מרי קווינט
- בגדי ים וחוק גוטקס
- תכשירי שיער וולה

* * *

מכירת כרטיסים מוקדמת: הפצה ראשית „הדרן", אבן גבירול 90 ת"א, טל. 248787 ובמשרדי „רוקוקו", „לאן", „קסטל" וביתר המשרדים בעיר. בערב המופע בקופת „היכל התרבות".

הנחות לוועדי עובדים, מוסדות, קבוצות מאורגנות, לחיילים בקצין העיר תל־אביב.

* * *

המופע נערך בעזרתן האדיבה של החברות „אגד תיור" ו„אולימפיק".

בשם החברים

— רק אל תעשה לי מה שעשית לבגין!

כך, פחות או יותר, מבקשים כולם.

מאז שסאחבק החל לחשוף את עצמו בעיתון, אני עומד בפני זרם אינסופי של פניות מכל מיני אנשים שהיו חברים של סאחבק, או שרצו להיות חברים של סאחבק, ושפתחו באחרונה פיצריה, או גלידריה, או הרוצים סתם לראות את שמם מופיע בעיתון.

— רק אל תעשה לי מה שעשית לבגין!

הם מבקשים ורוצים לומר בכך: כתוב עלי מה שאתה רוצה, העיקר שתמצא תירוץ להכניס אותי פנימה.

מדורנו השבוע מוקדש כולו לבקשותיכם, חברים יקרים.

חיים העסוק

— אין לי היום זמן אליך!

כך אמר לי ביום החמישי, השבוע חיים לנדאו, כשפגשתי אותו במיזנון־הכנסת. חיים, אינו מוכר לי כאיש עסוק במייוחד, לכן נתתי לעצמי רשות להתפלא.

— אני מתפלא — אמרתי — הרי כולם יודעים שאינך עושה מאומה!

— כך הם חושבים! — אמר השר־בלי־תיק חיים לנדאו — אני השר־בלי־תיק חיים לנדאו, הנני המומחה מיספר אחד של המשלה הזאת לבעייה החריפה ביותר של העולם המודרני!

— איזה בעייה?

— בעיית הפנאי!

רפאל השובב

בחורף שעבר עשיתי מילואים בצפון. בוקר אחד הודיעו לנו שאלוף־הפיקוד צריך להגיע, וכדאי להכין מיסדר.

סיימנו להכין את הנגמ"ש שלנו למיסדר, כאשר פיתאום אני רואה איש לא־גבוה, לבוש כובע אוסטרלי רחב־שוליים, הניגש לרכב ומתחיל לבדוק אותו.

לפי הכובע האוסטרלי ידעתי מייד כי האיש הוא מהחוליה הטכנית. אלה אוהבים ללבוש כל מיני פריטי־לבוש לא תיקניים. הם מסמלים בכך את חוסר־העניין שלהם במישמעת הצה"לית המרובעת.

— חביבי — אמרתי לאיש מתחת לכובע האוסטרלי, שעה שטפחתי על גבו — אל תלכלך לנו את הרכב. האלוף עומד להגיע כל רגע לעשות לנו מיסדר.

האיש זרק בי מבט אדיש, כדי להפגין גבריות, והסתלק מהמקום.

השבוע קיבלתי צו־מילואים לשלושים וחמישה ימי־מילואים, ומישהו לחש לי כי האיש ההוא, מתחת לכובע האוסטרלי, קיבל קידום ונעשה משהו רציני בצבא, ואומרים שעכשיו הוא יורד על החבר'ה.

אני מבקש להזכיר לבחור כי אין התיישנות על העבירה שהוא ביצע (הכובע האוסטרלי). כל היטפלות שלו לסאחבק תיגרור תגובה נגדית חריפה!

ישראל המחמיץ

— איזה טיפש הייתי! — אמר לי השבוע ישראל כץ, כשנפגשנו במסיבה ב„אכדיה".

— מה קרה?

— כתבתי דין־וחשבון על הפער החברתי בישראל!

— דו"ח ועדת־כץ — נזכרתי — בזכותו נעשית שר־העבודה־והרווחה!

— הייתי תמים — אמר כץ.

— למה?

— אילו חיברתי דין־וחשבון על יחסי ישראל־ערב, היו עושים אותי ראש־ממשלה!

שמואל המעשי

— שיבעת העקרונות של ד"ש היו מישגה חמור!

כך הודה בפני השבוע שמואל תמיר, בשעה שלגם מן הברנדי במסיבה אצל השגריר ההודי.

— מדוע אתה מתלונן? — התפלאתי — חמישה־עשר ח"כים אינם הולכים ברגל!

— כדי לזכות בכוח — הסביר תמיר — שהיה מאפשר לנו לכפות את דעותינו, היה על ד"ש להימנע מעקרונות בכלל, או להסתפק בשניים־שלושה מכסימום.

שימעון ההוגה

— תכתוב שאני מעלה חזון של שיוויון — ביקש ממני שימעון פרס, שעה שנפגשנו עם הדלייים בידינו בדרך לפח.

— איני בטוח אם יש היום ביקוש לשיוויון — אמרתי.

— אתה יכול לכתוב כי אני מעלה גם רעיונות נבואיים, הגיגים על תקומה, רמזי־גאולה ושבבי־חזון, והכל בזיל הזול!

— בכמה?

— תמורת שלושים ושתיים לירות בילבד — אמר שימעון — יכול כל פועל משכיל לרכוש את סיפרי החדש „בעת עכשיו".

סאמי וסאחבק

פלאטו־שרון מחזיק אותי בארץ הזאת.

לפעמים סאחבק מתייאש לגמרי. לפעמים נדמה לי שכולנו חבורת מטושטשים, הצועדת לקראת אבדון בטוח. ברגעים כאלה אני חולם על בריחה לאיי ג'מאיקה, או לטרינידד, שם אבלה את חיי ללא דאגה מתחת לעצי המנגו.

ברגעים קשים כאלה אני קופץ לסמי, ומתעודד. האיש הזה, מלא כסף, יכול היה למצוא מיקלט בכל מיני ארצות נידחות ושקטות. האיש הזה הוא האבא של המסתדרים. בצרפת טוענים שהוא הצליח להוליך שולל עשרות אלפי חוסכים קטנים. את המישטרה הצרפתית הוא סיבן. על הסקוטלאנד־יארד הוא עבד. חמישים אלף ישראלים הוא שיכנע להצביע בשבילו. את פלאטו שרון אי־אפשר לסדר.

ואם הוא בחר לחיות עימנו, סימן שהעסק בטוח, ויש תיקווה.

הערת שוליים

כל השמות בכתבה הזו שונו. אחרי ששיניתי את השמות חששתי כי השמות הבדויים עשויים בכל זאת להסגיר את בעליהם, לכן שיניתי את השמות שנית. כדי להיות בטוח, שיניתי את השמות הבדויים כמה פעמים נוספות, כך שאם זכה מישהו מהדמויות הבדויות בשמו הבדוי הרגיל — הדימיון הוא מיקרי בלבד.

דברי חכמים

השר חיים לנדאו במרכז חרות

למען החתנוג...

דלת ניקוטין בעישון, עשירה בטעם.

ארזאלי

מכתבים

(המשך מעמוד 10)

ידי הגרמנים — הורשתה להחליט מי יישלח למחנות־ההשמדה מייד, ומי יישלח מאוחר יותר. ה„יודנראט" אולץ לעשות את ה־עבודה השחורה בשביל הנאצים, כפי ש־השלטונות הפלסטיניים שייבחרו על־פי תוכנית־השלום של מנחם בגין — יעשו את העבודה השחורה עבור המישטרה וה־מימשל הצבאי שלנו.

נאמר כבר, שאדם הופך לבסוף הדבר שנגדו הוא נלחם. מנחם בגין נלחם בנא־צים.

יוסף שריק, תל־אביב

● ● ●

השראה אלוהית

סיקרי דעת־קהל שנערכו בעת האחרונה על־ידי העיתונות הישראלית ועל־ידי מכו־נים שונים, על־מנת לזהות את כיוון הרוח הפוליטית בעת הזאת, הראו כי אילו נערכו בחירות עתה, הרי מיפלגת השילטון היתה זוכה ברוב משמעותי, וזאת למרות שהליכוד לא היטיב עם העם ולו באחד המיגזרים — החברתיים, הכלכליים, הפוליטיים או המדי־ניים.

אין עלייה, אין הסברה, אין התיישבות ואין השקעות, ולעומת זאת יש אינפלציה (שאת ביטוייה המדכא אפשר למצוא בקו־פות „דן חסכן". שם, כחיזיון לא־נדיר, מצויים לא אחת שטרות של 500 ל"י, בצד שטרות של 100 ל"י). מציאות סטאטיס־טית זו (קרי: תוצאות הסקרים) ממחישה תיזה פוליטית המתייחסת ל„מנהיג המונים" שהמרכיב השליט באישיותו הכאריזמאטית הוא הנתון הדמאגוגי, המהווה אבן־שואבת לשכבות נחשלות, חברתית וכלכלית, ה־זקוקות נואשות לכוח־על על־מנת לשולפן מ„בירא עמיקתא".

בארצנו, אותו חתך חברתי הנותן למיפ־לגת החרות — כלומר, למנחם בגין — את מסד הכוחות (שנות דור) ומשמש לו „סוס

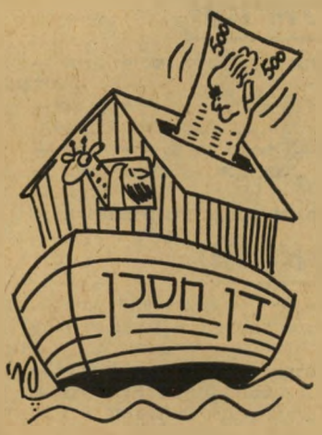

טרויאני" לתפיסת השילטון, נעדר גמישות פוליטית משום אמונתם שהש"ץ שלהם ניזון מהשראה אלוהית. על־כן, גם מחדליו הם רצון שליון.

להמחשת הנ"ל אביא שתי דוגמות היס־טוריות. מוסוליני, הדיקטטור הפאשיסטי, נהנה מאהדת בני ארצו למרות כישלונו־תיו המחפירים בחבש ושותפותו בציר (גר־מניה־איטליה) בעת מילחמת־העולם הש־נייה. והקדימו בכמה דורות שבתאי צבי, משיח השקר. למרות תעלוליו בגין מופרעות נפשית, האמין עם ישראל בחלקו כי התפר־עויותיו אלה הן חלק מן ה„ויא דולורוזה" שנכפתה עליו לפני הגאולה השלמה.

על־כן, מתוך הנ"ל, חרשתני כי מנחם בגין יאייש את תפקיד ראש־הממשלה גם בעתיד הנראה־לעין. והמאזוכיזם שרויים באורגזמה ניצחית. עד מאה ועשרים.

אייזר צוקר, רמת־גן

● ● ●

לא „בית תינה"

רציתי להודות לכם על הכתבה „קן הקו־קיה" (העולם הזה 2132). ברצוני רק לתקן את דברי בקשר למוסד נווה־מיכאל, שבו מצויים שלושה מאחי. לא אמרתי לכתב העיתון כי הוא ברמה של מוסד בית־תינה.

שלמה פרץ, נהריה

חיין קמפוס

א יש צעיר, האם אתה רוצה לעשות קאריירה פוליטית?

אם כן, הנה כמה עצות:

אל תלך לצה"ל. זה ביזבוז זמן. מצא לך סיבה טובה כלשהי להיפטר מן הצרה הזאת. אך דאג שזה יהיה רישמי ולגיטימי.

לך לאוניברסיטה. אם אין לך חשק ללמוד, אז תלמד. גם זה ביזבוז זמן. בחיים הפוליטיים, ידע והשכלה אינם אלא עומס מיותר.

הצטרף לאגודת הסטודנטים. היה עסקן זוטר. שם יתחיל הזינוק שלך אל ההצלחה. אל תתעסק בעסקים של מה־בכך, כמו שכר־לימוד, תוכנית־לימודים ושטויות כאלה. מזה לא תצמח לך כל תועלת.

חפש את הערבים.

יש ערבים. ברוך השם, יש. בכל אוניברסיטה. בטכניון, בבאר־שבע. בבר־אילן. יש ערבים, יש מה לשנוא, יש נגד מי להסית.

והנה המיבחן: עזוב למצוא משהו מרשים, כדי להוכיח את שינאתך התהומית והחדיוק את הסאדיזם החבוי בלבבות רבים.

דרוש לגרש מן האוניברסיטה כל ערבי שאינו מנשק את המזוזה. לכרות את הלשון לכל ערבי המעז להשתמש בשפת־המרצחים בקמפוס. לסרס, על פי חוק, כל ערבי המקיים יחסי־מין עם סטודנטית יהודיה. משהו. העיקר שיהיה עסיסי.

כתוב לראש־הממשלה. שלח איגרת לנשיא. ערוך הפגנה לפני לישכתו של הרקטור. הרבץ מכות לכמה ערבים.

ובעיקר: ערוך מסיבת־עיתונאים.

מכאן והלאה יסתדר הכל מעצמו. הצעתך תזכה בכותרות ראשיות. יזמינו אותך לעלי כותרת. יראיינו אותך ברדיו. המאפיה השמאלית תעלה עליך. הארץ תדבר עליך.

אתה תיבחר ליו"ר אגודת־הסטודנטים שלך, חרף זעמם וקינאתם של מתחריך, שסמכו על רעיונות באנאליים כמו גירוש הערבים מן הארץ. אתה תהפוך יו"ר התאחדות הסטודנטים הארצית.

משם תעלה מעלה־מעלה. תהיה מזכיר הסניף של המיפלגה. תיבחר למרכז. בבחירות הבאות תהיה מועמד לכנסת, במקום בטוח. עוד שנתיים־שלוש, ואתה שר. ואחר זה, מי יודע? אחרי המילחמה הבאה, כאשר יודח ראש־הממשלה הנוכחי ביגלל המחדל הגדול, איש כמוך יוכל לתת את עינו גם במישרה הרמה ביותר.

ובכן — לעבודה! עורי, ישראל! התפגרי, ערב!

■ ■ ■

ד אם המתכון הזה מזכיר לך משהו? כמובן, אין הוא חדש. הוא עתיק־יומין, כימי האנושות עצמה.

לאחרונה זה הצליח במרכז אירופה, בשנות ה־30. הערבים היו אז יהודים, אבל חוץ מזה הכל היה אותו הדבר. התנפלות קטנה על מעון־הסטודנטים היהודיים, זריקת כמה יהודונים עלובים מחלונות הקומות הגבוהות, שריפת כמה ספרים יהודיים — והופ, היתה קאריירה.

זהו הפרינציפ.

אין צורך בכישרון. אין צורך במיטען רעיוני. אין צורך בשכל. גם מטומטם יכול להצליח בכך. בעצם, ככל שאתה מטומטם יותר, הצלחתך מובטחת יותר.

אם אתה עדיין מפקפק, אם שרד בליבך ספק כלשהו לגבי יעילות השיטה — הסתכל־נא סביבך.

מזה עשר שנים, זוהי הדרך שבה עושים אנשי־ליכוד צעירים את הקאריירה שלהם. כמה מהם יושבים בכנסת. או־טו־טו הם יהיו שרים.

זה הוקך. זה מצליח. חזרו, בן יקדימו אותך!

■ ■ ■

ל ש ך מתחרים. מדינת־ישראל אינה חסרה, השבח לאל, צעירים בעלי תושיה ודימיון.

הנה, זה קרה בבאר־שבע. יש שם אוניברסיטה, על שמו של דויד בן־גוריון. הוא לא כל־כך אהב ערבים, אבל הוא סבל אותם איכשהו. עכשיו יש ערבים באוניברסיטה שלו.

הערבים גרים במעונות. כאותם המעונות גרים גם יהודים. וגם יהודיות. אהה!

נמצא שם טיפוס, סטודנט יהודי, איש־הליכוד, והיה לו רעיון. איני יודע איך זה בא לו. הברקה ממש. אולי שכב באמבטיה, הירהר על הא ועל דא, על סטודנטיות ועל מין, ופיתאום קפץ מן האמבטיה וצעק: אוריקה!

הוא הריץ מיכתבים לחברי־כנסת, נבלה נעשתה בישראל! בוגדים ושמאלנים שיכנו בחורים ערביים ובחורות יהודיות בדירות משותפות במעונות. יש מעשי־אונס. גרוע מזה — יש נשואין.

תיגרה בין סטודנטים יהודים וערבים בקמפוס הירושלמי

נשואי־תערובת. חילוז הגזע. שמד. געוואלט!

חבר־הכנסת יהודה בן־מאיר קיבל את המיכתב, וקפץ ממושבו המרופד־היטב כנשוך־נחש. האמנם? הייתכן? ערבים ויהודיות? אויה!

מסיבת־עיתונאים. מיברקים לכל עבר. שאילתות. הצעות דחופות לסדר־היום. כותרות! אורגאזם של כותרות!

הרקטור של האוניברסיטה ניסה לדחות את העניין בבוז. „עושה־צרות מיקצועי," כך הגדיר את הבחור שחולל את הסערה.

רקטור תמים! כדאי לך לנצור את לשונך! כי הבחור הזה נועץ לגדולות. לפניו קאריירה מזהירה. כאשר יישב הבחור, על כס שרי החינוך, יתחרט הרקטור על מה שאמר!

■ ■ ■

ה בחור מבאר־שבע הצליח, אבל הליחיפאי היה רעיון מבריק ממש.

יש מעונות לתלמידי הטכניון. המשקוף של כל חדר מקושט במזוזה. באחדים מן החדרים האלה גרים סטודנטים ערביים. הם הסירו את המזוזות מדלתות חדריהם.

סיפור עסיסי ממש. הנשמע כדבר הזה?

סטודנטים מחללים את קודשי האומה! עוקרים את המזוזות הי מקודשות! מעליבים את עמנו! יורקים על כל היקר לנו! פוגעים בזכרם של שישה המיליונים.

מיכתבים למי־ומי. זעקות־מחאה. מסיבת־עיתונאים. כותרות שמנות.

המוני ישראל מזדעזעים. לאן הגענו?! האם בשביל זה שפכנו את דמנו?

גם שם יש רקטור קל־דעת. הוא פירסם הודעה בגנות מחוללי־המהומה. הערבים צודקים, אמר. גם הוא, הרקטור, לא היה רוצה לגור מאחרי דלת המקושטת בצלב. להבא תסיר הנהלת הטכניון עצמה את המזוזות מן החדרים הנמסרים לערבים.

זה מאוחר מדי. הקאריירה של עוד מנהיג לאומי מזהיר החלה.

■ ■ ■

א זה הן רק החוליות האחרונות בשרשרת רצופה ומפוארת.

בירושלים ובחיפה תבעו מנהיגי הסטודנטים, בשעתו, לגרש את כל הסטודנטים הערבים, אחרי שאלה סירבו לקחת חלק בשמ"ה־העצמית על המעונות.

היו קצת מכות, קצת מהומות,

חרבה מזרות בעיתונים. המנהיגים זינקו אל הזירה המיפלגתית, והעניין נשכח.

בתל־אביב ערכו הסטודנטים הערביים הפגנה שקטה, כדי למחות על הקשיים שהם נתקלים בהם בהשגת דיור בעיר. מייד התארגנה קבוצת יהודים בעלי־יוזמה, ערכו פוגרום במפגינים, הרביצו לערבים מכות נאמנות. תצלומים. כותרות. ראיונות.

בירושלים קמה תנועה ספונטנית, שמטרתה היתה לגרש את הסטודנטים הערביים, ביגלל ספר של שירים לאומיים שנמצא ברשותם. החוצה!

מה היה קורה אילו תירגמו הסטודנטים הערביים פשוט את שירי זאב ז'בוטינסקי, והיו שרים אותם בערבית: „שתי גדות לירדן, / זו שלנו, זו גם כן!" — „כי שקט הוא רפש, / הפקר דם ונפש!" וכו' — שלא לדבר על ההימנון הלאומי: עוד לא אבדה תיקוותנו / להיות עם חופשי בארצנו...")

בירושלים ובחיפה אירגנו מנהיגי־סטודנטים זרימים תנועה גדולה, הדורשת לסלק מן האוניברסיטות, וגם מכל עיסוק ממלכתי וציבורי, ערבים ה„מזדהים" עם אש"ף.

זהו רעיון כביר, בעל אפשרויות רבות. אם יתקבל, ימצאו מאות סטודנטים יהודיים עיסוק (בשכר, כמובן). הם יבששו אחרי הערבים, יקשיבו לשיחות, ינסו לדובב אותם, כדי לברר מה יחשב, בסתר ליבם, לאותו אירגון. תוכל לקום „סיירת שחורה", שתעסוק בשדי חות קדושה זו.

מפקדי הסיירת יהיו הפעילים המרכזיים של הליכוד בקמפוסים, וכעבור זמן־מה יוכלו להצטרף אל אמנון לין בכנסת.

רעיון מבריק היה לסטודנט בעל־תושיה, שיזם את המחאה נגד קבלתו ללימודים של הצעיר הערבי, שהטמין בשעתו פצצה בקפטריה של האוניברסיטה. הלה נשפט, ריצה את עונשו והגיע — הפלא ופלא! — למסקנה שהוא רוצה ללמוד דווקא באוניברסיטה העברית. אדם נורמלי יכול לחשוב כי זהו ניצחון קטן, אך משמעותי, לי־מדינת־ישראל. אך לעסקן המבקש לעשות קאריירה סטודנטיאלית, זוהי הזדמנות־פז לפרוץ אל הכותרות.

וכן הלאה וכן הזאה. לא נותקה עוד השלשלת. שכבר דור ודור יש מחזור חדש של צעירים שאפתנים, שלמדו את הטריק.

■ ■ ■

ל ש כאן תעלומה, שאיש עדיין לא הצליח לפענחה.

בכך העולם פונים הסטודנטים שמאלה.

הסטודנטים האמריקאים הפכו את המדינה בתקופת מילחמת ויאט־נאם, הצרפתים חוללו כימעט־מהפכה במאי 1968 למען האחווה והשיוויון, הגרמנים הקימו מחתרות של טרור, היפאנים עורכים קרבות־דמים עם המישטרה כדי לחסל מיטרדים אקולוגיים, המצרים מנהלים תעמולה נגד הקו הימני של אל־סאדאת, הדרום־אמריקאיים מתענים במחנות־ריכוז פאשיסטיים בחצי תריסר ארצות, הסינים חוללו את מהפכת־התרבות. יש שמאל ראציונלי ומטורף, מימסדי ורדיקלי, בלתי־אלים וטרוריסטי, רפורמיסטי ומהפכני, שוחר איכות־הסביבה ולוחם בדיכוי המיעוטים, אנארכיסטי ופמיניסטי. איני יודע מה המצב בדרום־אפריקה וברודזיה, אך בארצות שאנו רגילים להשוות את עצמנו אליהן, שולטת בקמפוסים מגמה שמאלית.

ורק בישראל, המצב הפוך. כאן שולט הימין בכיפה.

זה לא התחיל תמול־שילשום. זמן רב לפני שמישהו חלם על האפשרות שהליכוד יגיע לשילטון במדינה, כבשו אנשי גח"ל והליכוד את השילטון במוסדות הסטודנטים. בקמפוסים התחולל המהפך שנים אחדות לפני שזה קרה במדינה כולה.

נביא־זוועה יכול לטעון: מה שקורה היום בקמפוס, יקרה מחר במדינה.

לכן כדאי לשים לב למה שמתרחש בקמפוסים. לשים לב ולחרוד.

כי שם לא ניצח הימין המתון, השמרני, האחראי. בקמפוסים עלה הימין החשוך, הבריוני, הפאשיסטי, בלי מרכאות. כאן גדל טיפוס של פאשיסטודנט, דור של מנהיגים אשר בהשוואה אליהם יירא משה שמיר כשמאלן, גאולה כהן כעדינה, אמנון לין כחכם.

בתגובה על כך, הלך והתקדם גם בקרב הסטודנטים הערביים תהליך של רדיקליזציה, הנזון מן הבריונות היהודית, והמזין אותה. בעיני כמה מן החוגים הערביים באוניברסיטות נראית רק"ח כסמל המימסדיות המתונה. יתכן שלא ירחק היום ומוקד הלאומנות הפלסטינית הקיצונית ביותר לא ישכון בביירות, בשכם או בבירזית, אלא בקמפוסים הישראליים.

■ ■ ■

א פשר לטעון כי לפוליטיקה הסטודנטיאלית אין כל קשר עם ציבור־הסטודנטים הכללי. מוסדות הסטודנטים נבחרים על־ידי אחוז קטן של בעלי זכות־הבחירה. הרוב הדומם בקמפוסים עוסק בלימודים, וסולד מפני העסקנ"יקים.

אולם אין לקבל טענה זו. בשום מקום בעולם, שבו ניצח הפאשיזם, לא שוחרר הרוב הדומם מן האחריות לפשעיו.

למי איכפת כיום שרוב הסטודנטים הגרמניים היו אדישים בראשית שנות ה־30', כאשר השתלטו הנאצים על הקמפוסים?

עובדה היא שכמה מן הטיפוסים המבחילים ביותר, המסתובבים כיום בזירה הפוליטית, הם פעילי־סטודנטים לשעבר. עובדה היא שכימעט מדי שבוע מתפרסם בכלי־התיקשורת ספור מגעיל חדש על פוגרום מילולי או גופני בקמפוס כלשהו.

ורק הסטודנטים עצמם יכולים לעקור מן השורש פירות־באושים מצחינים אלה.

כותרות

„מעריב", יום ב', 31.7

אפשר יהיה להירשם לנסיעה לארה"ב יום לפני הטיסה

וחזור לארץ 10 שנים אחריה.

„ידיעות אחרונות", יום ו', 28.7

„זה לא הסוף - זו רק התחלת ההמשך"

כך הכריז אתמול אל"מ יעקב היכל, שחזר בראש משלחת צה"ל מ א ל כ ס נ ד ר י ה ◻

ואוזי — התחלת הסוף.

„מעריב", יום ב', 31.7

קירשנבאום נדרש להחפטר - או לעבוד

וגם רק לבוא לעבודה.

„מעריב", יום א', 30.7

מטוסי „אל על" לא אחרו

„נדאג שהדבר לא יקרה שנית," הכטיח מנכ"ל החברה. „איננו רוצים לפגוע בדימוי שנוצר לנו בעיני הציבור."

„על המשמר", יום ג', 1.8

אמהות עובדות מדינה יביאו את ילדיהן למקום העבודה

כדי להעסיק עצמן במשהו.

„ידיעות אחרונות", יום ו', 28.7

„בעלי שלך אקדח כיוון אותו אל רקתי ולחץ על ההדק"

„נהרגתי במקום," סיפרה אשתו ז"ל.

„מעריב", יום א', 30.7

הצעה ליו"ד הכנסת לחנך „מפרישים קבועים"

ואיזה אותם יחיות נוכחים בכך הישיבות.

„הארץ", יום ו', 28.7

ניצב שלוש: נבלם גידול הפשיעה בארץ

אחרי שהגיע ל־100 אחוזים.

„מעריב", יום ד', 2.8

נעצר חשוד באונס אכזרי

ויעומת זאת שוחרר חשוד באונס עדין.

מכתבים

חושי הארכי

אני מתייחס למאמרו של אורי אבנרי „המלכודת" (העולם הזה 2127) בו הוא משתמש במושג „עצות אחיתופל" במקום עצות „חושי הארכי".

עצת אחיתופל היא העצה הטובה. עצתו של חושי הארכי היא העצה הרעה, שבאה להפר את „עצת אחיתופל".

ממי שמשתמש במושגי התנ"ך לצרכי הסברה אפשר לקוות שהוא עצמו יבין על מה הוא מדבר ולא יתן פירוש הפוך ושיבוש הפוך, שמסרס את משמעות הדברים, מכשיל ומטעה.

ד"ר אדן גרץ, הרופא היורד, פירנצה, איטליה

● ד"ר אדן גרץ צודק — ראה שמואל ב' פרק י"ז. אחיתופל השיא לאבשלום את העצה הטובה לתקוף את דויד מייד, ואילו חושי הארכי יעץ להמתין עד לגיוס כל העם, ובכך דחה את ההכרעה.

● ● ●

חליגה מכחישה

בגיליון העולם הזה (2131) התפרסמה מודעה מטעם „מפתח" תחת הכותרת: „קול קורא אל המחנה האנטי־ציוני בישראל" ובה השתרבב שמה של הליגה לזכויות האדם והאזרח. בעניין זה אנו מבקשים להגיב.

בתקופה האחרונה היו אי־אלה נסיונות בארץ ובחו"ל להתייחס אל הליגה כאל אירגון שאפשר לבוא אליו בטענות ובדרישות ובתביעות בעלות משמעות פוליטית או מפלגתית ולשייך לו תפקיד נוסף, שונה מטרותיו המוצהרות. נסיונות אלה יש בהם משום סטייה מן הדרך שהיתווה לעצמם חברי הליגה למן היוסדה ועד היום.

הליגה לזכויות האדם והאזרח היא אגודה הרשומה בישראל, הפועלת במסגרת חוקי מדינת ישראל, וייעודה הוא להגן על זכויות האדם והאזרח במדינת ישראל, ומאז יוני 1967 גם על זכויות האדם של תושבי השטחים הערביים הכבושים — ברוח תקנותיה, העולות בקנה אחד עם ההצהרה האוניברסלית על זכויות האדם (14.12.1948) ובאמנות ז'נבה (12.8.1949) שמדינת ישראל חתומה עליהן.

מטרות הליגה, הכתובות בתקנונה הן:

● להגן על זכויות האדם ולפעול למען הגשמתם של עקרונות הצדק, החופש, השוויון, מבלי להפלות בין אדם לאדם מחמת עמדה סוציאלית, גזע, נתינות, לאומיות, מפלגה, או אמונה דתית. הליגה היא בלתי פוליטית.

● להשיט עזרה יורידית לעשוקים. להגן על כל מקופח בזכויותיו האנושיות.

● להסב את תשומת־לבם של ממשלת ישראל, הכנסת והמוסדות המינהליים, לכל צורך בחקיקת חוזק או חוק־עזר חדש, או בהתקנת תקנה חדשה לתועלת הציבור.

למען קיום מטרות אלה פונים אנו אל דעת־הקהל בארץ ובעולם ואל מוסדות הממשלה לסייע בידינו. המטרות הללו בלבד מחייבות את הליגה ולא אחרות. השקפת העולם ו/או ההשתייכות המפלגתית של כל חבר בליגה הן ענייניו האישי של החבר ואינן מחייבות את הליגה.

ממילא מובן, שלא הליגה אחראית, אלא כל חבר וחבר על פעילותו במסגרת חברתית אחרת, שלא מטעם הליגה.

מרדכי אבי־שאי,
נשיא הליגה לזכויות האדם והאזרח, תל־אביב

● ● ●

פיראמידה לחבל ימית

בפיתחת רפיח יש היום אחד־עשר יישובים, בתוכם שניים של הליכוד (דיקלה, נאות־סיני). כל האחרים משתייכים לתנועות ההתיישבות של המערך.

ערב צאתו של ראש־הממשלה לאי־סמאעיליה, התארגן ועד־פעולה אזורי, במטרה למנוע ויתור על היישובים.

ברוב היישובים הוועד לא נבחר על־ידי התושבים, אלא מונה על־ידי הוועדים המקומיים.

ועד־הפעולה אינו מייצג את תושבי הפיתחה, שברובם אינם רוצים בשום אופן להיות מיכשול למשא־ומתן. הוועד נתון לביקורת קשה של החברים.

לשיא הגיחוך הגיע ועד־הפעולה במיבצעו האחרון, שעורר את רוגזם של תושבי האיזור.

ועד־הפעולה העביר מיכתב לממשלה, ובו תביעה להחיל ריבונות ישראלית על הפיתחה, בעיקבות בקשת־המחווה של סאדאת על אל־עריש.

לפי אותו ההיגיון, יכלו לתבוע החלפת בית־העם המקומי — בפירמידה.

שלמה בן, שדות

● ● ●

מחול הזוועות

לפני שבועות או חודשים, מילאתם את עיתונכם באינפורמציה אודות התנהגותם הבלתי־נסבלת של חייליכם ומפקדיכם ב־דרום־הלבנון. חלקתם, בצדק או שלא בצדק, עם הפלישה מחד ועל הפגיעה בחיי אדם מאידך. כעיתון, אולי היחיד, שנושא המיכתב הוא בראש דאגותיו, האין לכם מה לומר עתה על הנעשה במדינה הצפונית לנו? או שמא כל הסיפורים על הפגזות ו־הפצצות והרג הם סיפורי־בדים?

אם כן, כדאי אולי להביא גם זאת לידיעת ציבור קוראיכם. אולי אתם גורסים שמה שמתרחש ביירות הוא עניינם הפנימי של סוריה ולבנון ולעולם הרחב — לאו דווקא לישראל — אין מה לעניות בר?!

ישעיהו ברוש, אופירה

● תגובת העולם הזה על המאורעות ה־אחרונים בלבנון: ראה „מחול הזוועות" (העולם הזה 2132).

● ● ●

תלמידים תומכי אש"ף

הדמוקרטיה במדינת ישראל הולכת ומשתפרת מיום ליום, בסיועה האדיב של משלת הליכוד. הנה זה עתה שמענו שנשיא הטכניון, יהודה אבנר, סבור שאין מקום בטכניון לתלמידים תומכי אש"ף. אומנם זוהי בינתיים דעתו הפרטית בלבד, אבל בעתיד הקרוב, אם ירצו השם ובגין, תהפוך דיעה זו למדיניות הרשמית של הטכניון, ואולי גם של שאר המוסדות האקדמיים בארץ.

אינני מדבר כבר על הפגיעה בעקרונות היסוד של הדמוקרטיה שבהצעתו של אבנר. מה היה אומר מזכיר הממשלה לשעבר אילו בכירי־המועצות היו שוללים את זכות הלימודים האקדמיים מכל היהודים המזדהים עם הציונות ומבקשים לעלות לארץ?! הוא ודאי היה מתייצב בראש המגנים את הרחסים וזאת למרות שבמישטרם, מבחינתם, נחשבת הציונות כתנועה פסולה ממש כמו אש"ף בעיני אבנר וחבריו.

האיוולת שבטענות מסוג זה של אבנר טמונה בתוצאה המעשית שלהן. מה יקרה לאותם סטודנטים ערבים, שייזרקו מהטכניון בגלל אהדתם לתנועה המייצגת בעיניהם את שאיפותיהם הלאומיות? הם יהפכו שונאי המדינה וייחפרו לפעילות חבלנית עוינת. בדיעותיו משרת אבנר את אש"ף יותר מכל תעמולה עוינת. הוא פשוט דוחף, בשלילת חופש המחשבה והביטוי שהוא מציע, סטודנטים ערבים מתמיכה באש"ף להתגייסות לשורות אל־פתח.

אדי אזקיים, חיפה

● ● ●

זכרונות של חול

בילדותי יצאתי עם משפחתי לסעוד בי־אחד מן המקומות. כידוע עוסקים המבוגרים בעניינים שברומו של עולם, והילד מטבעו מביט לצדדים, מסתקרן.

נכנסתי למיטבח והנה אני רואה ילד ערבי, כבן גילי, עומד על כיסא וידיו תחובות בכיור ענקי מלא בכלים מלוכלכים. נדהמת מיהרתי אל השולחן ושאלתי מדוע עובד הילד במיטבח בשעה שעל פי הגיוני עליו להיות בבית־הספר או על מיגרש המישחקים. התשובה שקיבלתי: „כמה שיהיו יותר טיפשים, יותר טוב בשבילנו."

עברו עשרים שנה. הילדה של אז עדיין זוכרת. ועדיין אינה מבינה. הטעויות ההן נותנות תוצאות היום. מי יודע אם לא באשמתן נחמץ את השעה.

אלא שהייתי בת מזל. מורה היה לי, שראה בעבודתו שליחות. מאחורי גבו אמרו עליו שהוא, רחמנא ליצלן, קומוניסט. אולי בשל סיבה זו נתן לנו, תלמידיו, השקפת עולם הומאנית, ליבראלית. לימד אותנו שיש לנו מוח, אבל גם לב.

לא בכדי הערצנוהו. מתחת ידו יצאו מאמינים גדולים וגם אפיקורסים גמורים. כולם מכירים בערך של עצמם ושל אחרים. כולם, יש בהם אהבה.

לא ספק ילמדו את ילדיהם, בבוא העת, שיש עובדות־חיים יבשות, אבל יש מקום גם לחלומות. לא כל שכן — לאהבה.

הורים — היזהרו בבניכם, שמהם תבוא גאולה.

רחל איכסנדר, תל־אביב

הניתוח של אריה דולצ'ין עלה כשני מיליון לירות.
הנסיעה של אשתו והחלמתו עולים הון עתק נוסף

האולקוס היקר

אנט דולצין
ירח־דבש מחודש

חילה היתה הידיעה מקור דאגה לקרוביו, בני־משפחתו וידידיו של יושב ראש הנהלת הסוכנות היהודית וה־וועד־הפועל־הציוני, אריה לייב דולצ'ין, בעת אחד ממסעותיו הרבים של יושב־הראש בחוץ־לארץ, יומיים לפני שעמד לחזור לישראל, חש לפתע דולצ'ין כאבים עזים בביטנו. תחילה חשב כי לקה בהרעלת־קיבה, החליט לעלות על מישכבו בשעה מוקדמת ולהמתין שההרעלה והכאבים יחלפו.

אולם בשעת לילה מאוחרת לא יכול דולצ'ין לסבול עוד, והוא הזעיק אליו את רופא המלון. בארצות־הברית, המקום שבו אירע הדבר, נהוג כי כל מלון קשור עם רופא, ומזעיק אותו בכל עת שאחד מאורחי המלון אינו חש בטוב. ככל שהמלון משובח יותר, כן גם הרופא הקשור עימו טוב יותר, ויושב־ראש העם היהודי אינו מתאכסן, כידוע, במלונות סוג ב'.

הרופא, שהובהל אל מיטתו של דולצ'ין, קבע כי יש להעבירו מייד לבית־חולים. הוא הועבר לבית־החולים, ושם נקבע כי יש לנתחו באופן מיידי. התברר כי כיב־הקיבה (אולקוס) שלו התפוצץ.

מאוחר יותר, אחרי שהחלים, סיפרו הרופאים לדולצ'ין כי איחור של דקות אחדות היה עולה לו בחייו. לפי דיברי הרופאים ליושב־ראש, אמרו לו הרופאים: „עוד כמה דקות היית מת."

אחרי שנותח דולצ'ין ויצא מכלל סכנה, אסרו עליו הרופאים לקום ממיטתו, ולא אבו אף לשמוע על שיבה לארץ. ראשי הסוכנות היהודית, שהבינו כי היושב־ראש שלהם עומד להיעדר מהארץ למשך שבועות ארוכים, החליטו לערוך לו הפתעה. הם שלחו את אשתו אנט אל מיטתו שבבית־החולים, כדי שתהיה לידו בשעותיו הקשות.

אחרי תקופת החלמה, בה בילו דולצ'ין ואנט ירח־דבש מחודש, בעקבות סידרה של משברים מישפחתיים שפקדה אותם באחרונה, הירשו הרופאים לדולצ'ין לטוס חזרה לישראל. מייד עם רדתו מהמטוס נסע לקיסריה, שכר לו ולאשתו חדר במלון הפאר דן־קיסריה, שהוא אחד המלונות היקרים בארץ, שהה בו שבועיים שהוקדשו להמשך ההחלמה.

אולם דולצ'ין לא הבריא לגמרי גם אחרי הנופש בקיסריה. אנשים שראו אותו באחרונה טוענים, כי הוא צל של עצמו, ירד במישקלו, פניו החוירו והוא מתקשה בדיבור. אולם דולצ'ין סרב להמשיך בחופשה שלו. הוא שכר לו חדר רחב־ידיים במלון המלך דויד בירושלים, העביר לשם את מישכנו ואת לישכתו, ובשבועות האחרונים הוא אינו זז מן החדר ומנהל ממנו את ענייני הסוכנות.

עד כאן, סיפור אנושי יפה, עצוב ובעל סוף טוב. אדם שהקדיש יותר מ־25 שנים לעבודה בסוכנות היהודית ובהסתדרות הציונית העולמית, לקה בהתקף־אולקוס בעת שהיה בשליחות לאומית, חייו ניצלו בנס, חיי מישפחתו שוקמו והוא ממשיך לנהל את ענייני הסוכנות במסירות ממיטת החולים למתו בחדר שבבית־מלון.

„העיקר שהאיש חי"

אך וכך, בעוד הידיעה על הניתוח של דולצ'ין היתה מקור דאגה לקרוביו וידידיו, הרי הידיעה על החשבונות הכספיים שהגיעו לגיזברות הסוכנות, היוותה מקור דאגה לאחראים על כספי מוסד ציבורי זה.

הטיפול הרפואי בארצות־הברית, ובעיקר הטיפול בבתי־חולים יהודיים ועל־ידי רופאים מומחים, יקר גם לאנשים אמידים באמריקה. מי שאין לו ביטוח בריאות, ונזקק לטיפול רפואי, נחשב אדם הרוס מן הבחינה הכלכלית. חשבון הניתוח ואישפוז של דולצ'ין בבית־החולים בארצות־הברית הגיע לסכום של 97,180 דולר.

אפשר היה לבנות מחלקה שלמה לניתוחי אולקוס בכל אחד מבתי־החולים בארץ.

דולצ'ין אינו בא ממישפחה עשירה. אין בידו לשלם את סכומי העתק האלה מהמשכורת שקיבל כל חייו. את הסכום הענק של הניתוח, וההוצאות שנילוו אליו, שילמה הסוכנות היהודית.

ממלא־מקום דובר הסוכנות, יוסי הראל, ממשלה ושל השרים, מבלי שהחוק יגביל את סכום ההוצאות.

אולקוס ב־2 מיליון

אך ספק שמי שהחליט לשלוח את אנט דולצ'ין לארצות־הברית על חשבון הסוכנות, בוודאי ידע על ההוצאה הכספית של הניתוח, והחליט כי תוספת זעירה זו לא תעלה ולא תוריד. אנשי הסוכנות ביקשו להרגיע את הרעייה המדאגת ולסייע בהחמתו של היושב־ראש שלהם, על־ידי כך שאשתו תעודד אותו ליד מיטת חוליו, אפילו ייעשה הדבר על חשבון הציבור.

המלון בקיסריה היה חלק מההחלמה הרפואית שלו, ולכן הוא כלול באמנה שבין הממשלה לסוכנות. לגבי מלון המלך דויד, אין איש בסוכנות מבין על מה הצעקה. עוד לפני שחלה התגורר דולצ'ין באופן קבוע, בכל פעם ששהה בירושלים, במלון המלך דויד. ליושב־ראש הנהלת הסוכנות היהודית מגיעה, לפי דיברי דובר הסוכנות, דירת־שרד בירושלים, וחדר מפואר בבית־מלון עולה פחות מדירת־שרד. מובן שמניהג העם היהודי אינו יכול ללון, דווקא בבירה, בבית־מלון לא־מכובד. לדיברי עוזריו של דולצ'ין התגורר היושב־ראש, מאז

של העם היהודי

במושגים אמריקאים זהו אומנם סכום גדול, אך כל אזרח אמריקאי יודע כי ניתוחים ואישפוז בבתי־חולים טובים אכן מגיעים לסכומים כאלה. במושגים ישראליים, זהו סכום עתק. על־פי שער (מישנן) של 17.5 לירות לדולר, מגיע חשבון בית־החולים של דולצ'ין ל־1,700,650 לירות, כמעט שני מיליוני לירות!

כאשר מצרפים לסכום ענק זה את דמי הטיסה לארצות־הברית וחזרה של אנט דולצ'ין, דמי השהייה של רעיית היושב־ראש בארצות־הברית, את התשלום למלון דן־קיסריה במשך שבועיים (כ־1,500 לירות ליום, שהן יותר מ־20,000 לירות בסך־הכל), ואת שהייתו של דולצ'ין במלון המלך דויד בירושלים, המלון היקר ביותר בארץ, נראה כי בכסף שעלה הניתוח ה־יחידי של יושב ראש הנהלת הסוכנות, סרב להגיב על כך. לדבריו, אין הוא יודע בדיוק מהם הסכומים ששילמה הסוכנות עבור הניתוח של דולצ'ין ועבור הטיסות של אשתו ובתי־המלון, אבל אין הוא רואה פגם בכך שהכל משולם מקופת הסוכנות.

אמר השבוע הראל לכתב העולם הזה: „אנחנו שמחים שהאיש חי. הוא היה בסכנת מוות. אין זה עניין של כסף בכלל."

על פי החוק היבש, צודק הראל. בין הסוכנות לממשלה קיימת אמנה, שלפיה שווים תנאי השכר ושאר התנאים הסוציאליים של יושב ראש הנהלת הסוכנות לאלה של ראש ממשלת ישראל, והתנאים של חברי הנהלת הסוכנות לאלה של שרי הממשלה. על־פי החוק, חייבת המדינה לשאת בהוצאות הרפואיות של ראש הנבחר וגם לפני־כן, בעת שכיהן כגיזבר הסוכנות, במלון המלך דויד, ובתקופה שקדמה לניתוח שלו התגורר שם כמעט מדי יום ביומו. כך שאחרי הניתוח, מבחינת מלון המלך דויד, לא השתנה דבר.

ייתכן כי הוצאה של כשני מיליון לירות עבור ניתוח אולקוס, מעוגנת היטב בחוק ולא נעשתה כל עבירה. ייתכן גם כי נסיעתה של הגברת דולצ'ין על חשבון הציבור מעוגנת בחוק, וודאי שהיתה זו מחווה אנושית מדרגה ראשונה. אולם קשה להסביר לפועל, שמשכורתו משך כל ימי חייו אינה מגיעה לשני מיליוני לירות, מדוע עליו להוציא מכיסו סכום עצום כזה עבור האולקוס של דולצ'ין. קשה עוד יותר להסביר זאת לעולה חדש, מחוסר־עבודה, אשר המוסד שדולצ'ין עומד בראשו הוא שהביאו לארץ.

הדוגמנית שולי חנני הגישה תביעה נגד „העולם הזה" - והמישטרה עצרה אותה בחשד שהיא א״מה על עדה כדי לשנות את עדותה.

דמותו של קוקי

בשבוע שעבר הופרה שלוות הפגרה בבית־המישפט בתל־אביב.

הדוגמנית שולי חנני הגישה תביעת נזיקין על סך 150,000 לירות נגד „העולם הזה", על־פי חוק לשון הרע. תביעתה של שולי התבססה על כתבה שהופיעה בגיליון „העולם הזה" (2132). תחת הכותרת „חבורת הכרם פושטת שוב", חשף כתב העיתון, יגאל לביב, סידרת פגישות ברחבי העולם בין חבורת הכרם, ששה־תפים בה בין השאר טוביה אושרי, רחמים אהרוני וצבי פאר, עם קבוצת נוכלים בין־לאומית. בסיומה של הכת־בה הוזכרו שתי דוגמניות: ברכה („ביאטריס") שוורץ ושולי חנני, כמי שאנשי חבורת־הכרם מייעדים להן תפקידי אירוח של אנשים שאותם צריך לקנות או לה־ביא לידי כך שישתפו פעולה. כן תוארו יחסיה של שולי עם כמה אנשים המקיימים קשרים עם חבורת הכרם, ובהם צבי פאר ואריה פרום. כן סופר על הרקע למעצרה של שולי בידי המישטרה, בשל עבירות מטבע.

תפקיד נוסף בעיסקי חבורת הכרם, שיועד לפי או־תה הכתבה לשולי, היה הברחת כספים של החבורה בצורת יהלומים מלוטשים, מדרום־אפריקה לישראל.

מייד אחרי הפירסום פנתה שולי לפרקליט תל־אביבי יזוע, בבקשה שיגיש בשמה תביעה נגד „העולם הזה". הפרקליט סירב. היא פנתה לפרקליט אחר, וזה הגיש את כתב־התביעה בשמה ובו נטען בין השאר: „פירסום הכתבה גרם לה צער ועוגמת־נפש, פגע בסיכוייה להינשא וגרם לכך ששוב אין מזמינים או־תה לתצוגות אופנה."

פרקליט „העולם הזה", עורך־הדין אמנון זיכרוני, הגיש כתב הגנה. במיסגרת עדויות ההגנה ביקש זכרוני להשמיע שניים מן העדים שהיו אמורים לעזוב את הארץ בימים אלה, ולפיכך ביקש להקדים ולשמוע, עוד בתקופת הפגרה של בתי־המישפט, את עדותם. שופטת השלום התל־אביבית עדנה שצקי מינתה בהתאם לסמ־כותה את מזכיר השופטים זליג פוסק, לשמוע את ה־עדויות המוקדמות ולרשמן.

לשם כך נקבע מועד באמצע השבוע שעבר, והוזמן להעיד אזרח דרום־אפריקאי, ששמו הוזכר בכמה מה־כתבות על חבורת הכרם, בגילויונות קודמים של „העו־לם הזה" (2108 ; 2107) — קוקי מנדוזה. בתחילת הדיון, בעוד הצדדים ממתינים למנדוזה, הופיעה אשה שהציגה עצמה כאיזבלה מנדוזה, אשתו של קוקי, וחו־דיעה שבעלה לא יוכל להופיע לדיון בשל מצב ברי־אותו הרעוע. עורך־הדין זיכרוני העלה מייד שתי הצ־עות: האחת — לנסוע מייד לבית בנו של מנדוזה ברעננה, שם שהה קוקי. האפשרות השנייה — לדחות את הישיבה, להוציא צו־עיכוב־יציאה־מהארץ נגד מנ־דוזה, ולקיים את ישיבת בית־המישפט בדירה ברעננה.

ההצעה השנייה נתקבלה, וביום השישי האחרון נגבתה עדותו של מנדוזה בנוכחות כל הצדדים.

אך עוד לפני־כן, בעת הופעתה של אשת מנדוזה בבית־המישפט, אירעה תקרית מפתיעה. דין־ודברים חריף פרץ בין התובעת, שולי חנני, לבין איזבלה מנ־דוזה. שולי טענה שאינה מכירה את איזבלה, וזו כינ־תה אותה „שקרנית" וסיפרה שהלוותה לשולי 300 ראנד (יותר מ־5,000 לירות ישראליות). בעיקבות ה־תקרית החליטה ההגנה במישפט לגבות עדות גם מאיזבלה מנדוזה.

אולם, עוד לפני שהחלה הפגישה בין הצדדים ברענ־נה, אירעה התפתחות נוספת. איזבלה מנדוזה התקש־רה למישטרה, וסיפרה ששולי איימה עליה, בניסיון להש־פיע עליה לשנות את עדותה, ולא להזכיר את עניין ההלוואה של 300 הראנדים. המישטרה באה לבית מנדוזה וערכה הקלטות של שיחות שתי הנשים, וכן הקלטה של שיחת־טלפון בין שולי לבין אשתו של מנדוזה. השבוע נעצרה התובעת שולי חנני.

להלן הקטעים העיקריים מעדויותיהם של קוקי ואיזבלה מנדוזה, כפי שנרשמו על־ידי מזכיר בית־מיש־פט השלום זליג פוסק:

חקירה ראשית של עורך־הדין זיכרוני. (העדויות ניגבו באנגלית ותורגמו בו במקום לעברית.)

איזבלה מנדוזה: שמי איזבלה מנ־דוזה, ואני מכירה את שולי חנני רק בשם שולי. פגשתיה בבית־המישפט, וזו שולי שאני מכירה. פגשתיה בדרום־אפריקה, ב־קולוני, פרבר של יוהנסבורג. חבר שלה התקשר לבעלי, שמו צבי, והוא צילצל ל־בעלי ואמר ששולי נמצאת בדרום־אפריקה, והיה אדם בשם בני בוסטון, שאיתו היא חיה תקופה מסויימת בדרום־אפריקה. צבי אמר לבעלי שבני בוסטון מבקש למנוע את יציאתה של שולי מדרום־אפריקה.

זיכרוני: מה אמר צבי לבעלך?

משגב (פרקליטה של שולי חנני): אני מתנגד לשאלה, מאחר שהיא לא שמעה מה אמר צבי לבעלה ואין היא יכולה להעיד על שיחה שלא שמעה.

זיכרוני: אנחנו ערים לכלל שזוהי עדות שמיעה, ואנחנו נוכיח כל פרט ה־טעון הוכחה, דהיינו — נשמיע כעד את בעלה, וגם נזמין את אותו צבי פאר כעד לבית־המישפט. על־מנת לאמת פרט זה. אשר לנקודה המישפטית: מר פוסק הת־מנה לגביית הודעות על־ידי שופט השלום התורן.

לפי תקנות סדר הדין האזרחי, כשמת־מנה אדם לגביית עדות ומתעוררת מח־לוקת הדברים נרשמים, כולל השאלה וה־תשובה, ובשלב מאוחר יותר קובע השופט את עמדתו בעניין. תפקידו של גובה ה־עדות לרשום את הדברים כך, ולשקף את חליפת הדברים.

משגב: הסכמתי כי שופט יגבה את העדות, על־מנת לקבוע ולהכריע לגבי עדו־יות קבילות, ולא פקיד גובה עדות שאינו מוסמך לכך. כמו כן הסכמתי רק על גביית עדותו של מנדוזה, ולא של אשתו. לכן אני מבקש להפסיק את גביית העדות בשלב זה, ולהעביר את הדיון בהמשך לשופט מוסמך.

זיכרוני: עם כל הכבוד, לא! לא מר משגב, לא זיכרוני, ולא פוסק, קוב־עים את סידרי גביית העדויות. לשם כך קיים חוק וקיימות תקנות. התקנות מדברות בעד עצמן. לשימחתי אני נמצא במצב שבו אני זוכר מה אומרות תקנות סדר הדין האזרחי. ואם חברי לא הביא עימו את תקנות הדין האזרחי..."

■ ■ ■

(המשך עדותה של איזבלה מנ־דוזה).

איזבלה מנדוזה: צבי נתן לבעלי את מיספר הטלפון בבית שבו התגוררה שולי, ואני אתן לך מיספר זה על גבי כרטיס־ביקור של בעלי, כתוב בכתב־ידו. בעלי טילפן לה באותו ערב, בנוכחותי, ו־קבענו פגישה למחרת היום. כשבעלי פגש את שולי, הוא שאל אותה מי האיש ש־מאיים עליה.

שולי מסרה לבעלי את מיספר־הטלפון של האיש המאיים עליה, לדבריה. וכשבעלי בא הביתה הוא טילפן לאותו האיש ב־נוכחותי. שמו בני בוסטון. לא שמעתי מה אמר האיש, שמעתי רק מה אמר בעלי. מדוע אתה מחפש צרות עם האשה הזאת (הכוונה לשולי) ובעלי אמר לי לאחר־מכן שאותו אדם אמר לו כי היא זונה מלוכלכת.

משגב: אני שוב מתנגד. זוהי רכילות מרושעת מכלי שלישי, שאינה קבילה ב־בית־מישפט. ואני מבקש שלא לתייק יותר דברים שנאמרו כביכול מפי בני בוסטון. אלא־אם־כן יצהיר עורך־הדין זיכרוני ה־מלומד שבני בוסטון יהיה עד במישפט. לכל הדברים האלה שאמר בני בוסטון, אין ערך מישפטי.

זיכרוני: בנוסף למה שטענתי לעיל, אני מבקש להפנות את תשומת־הלב לכך שבשלב זה איננו מנהלים מישפט בשאלה אם שולי חנני זונה או שאינה זונה. אני רק מבקש להוכיח שדברים מסויימים נאמרו, ובתביעות של לשון הרע יש מיש־קל רב וחשיבות לתום ליבו של העיתונאי, והדברים מתקשרים לנושא המישפט.

איזבלה מנדוזה: בני בוסטון אמר לבעלי ששולי היא זונה ארורה, משום שגנבה את הטבעת והשתמשה בטלפון שלו. בעלי אמר לבני בוסטון: „תניח אותה לנפשה ואל תעשה לה צרות." בני בוסטון הכיר את בעלי, והסכים לכך. בעלי ובני בוסטון נהגו להמר ביחד. לאחר־מכן שוב צילצל צבי מישראל. זה היה הצילצול השני. גם הראשון היה מישראל.

אני עניתי לטלפון, והוא ביקש לדבר עם בעלי. הוא ביקש מבעלי שיתן לשולי 300 ראנד, כי לא היה לה מספיק כסף. בעלי טילפן לשולי בנוכחותי, ואמר לה שצבי טילפן זה־עתה וביקש ממנו לתת לה קצת כסף. בעלי עשה סידור להיפגש איתה למחרת בבוקר בשעה 9, ולמחרת בבוקר בעלי הרגיש לא טוב ואני לקחתי אותו לבית החולים.

הואיל שהמקום המיועד לאותה פגישה היה באותה דרך, לקחתי 300 ראנד ו־הלכתי למקום, שהיה ברחוב ששמו לא זכור לי. הייתי צריכה לפגוש אותה בשעה 9, והיא איחרה בעשר דקות. בעלי הסביר לי איך היא נראית. ראיתי אותה צועדת במורד הרחוב. יצאתי מהמכונית וצעדתי לקראתה. שאלתי אם היא שולי. היא אמרה „כן." ואני אמרתי שאני אשתו של קוקי והבאתי לה את הכסף שצבי ביקש למסור לה.

זיכרוני: מה קרה אחרי הדיון בבית־המישפט ביום רביעי?

איזבלה מנדוזה: שולי באה אלי בערב, ואמרה לי „למה אמרת להם שאת מכירה אותי?" עניתי לה: „אני מכירה אותך ועוד נתתי לך כסף." היא אמרה שלבעלי ולי יהיו צרות רבות בישראל, אם לא אכחיש שאני מכירה אותה, מפני שהיא נחקרה במישטרה אודות בעלי והכחישה במישטרה שהיא הכירה את בעלי ואותי. היא ביקשה ממני לשכוח את הצהרתי, ושאני ובעלי נאמר שאנו לא מכירים אותה. בעלי לא ראה אותה בשום שלב בדירה, משום שהוא ישן. היא התעקשה, ואמרה שאם אומר שאני מכירה אותה יהיו לנו צרות רבות כאן, „מפני שהם יבשלו הרבה האשמות נגדכם..."

(כהמשך מסרה איזבלה מנדוזה בעדותה כי היא ביקשה משולי את מיספר־הטלפון שלה, והן נדברו

פרקליט זיכרוני ועד מנדוזה
ישיבת בית־מישפט בבית

להיפגש למחרת בערב. אחרי ששוב לא הלכה התקשרה איזבה למישטרה, ושוטרים שהגיעו לביתה חיברו מכשירי־הקלטה לטיפון בבית מנדוזה.)

איזבה מנדוזה: בשעה 8 היא באה. שני אנשי־מישטרה ושוטרת היו בהדר־השיגה שלי, ושיחתה (של שוקי) אתי הוקלטה. היא אמרה שאני חייבת לשנות את הצהרתי שהכרתי אותה ושנתתי לה כסף. היא אמרה שעורך־הדין שלה יבשל האשמות נגדי ונגד בעלי, ושלא נוכל לעזוב את ישראל לעולם, ושהעיתון שכתב את הסיפורים אודות בעלי זוהי המאפיה הישראלית ויכול להציג כל אחד בבישול האשמות.

הבן שלי נכנס, ואמר לה: „האם את מתכוונת לומר לי שאם אמי לא תשנה את הצהרתה, עורך־הדין שלך יבשל האשמות נגדה?" היא השיבה: „כן, כן," ו־הדגישה בידה. היא הביאה לי שבוען כמו העולם הזה וכן קיטעי־עיתונות, ואמרה: „הם (אינני יודעת למי התכוונה) אינם מעוניינים בשולי רק בקוקי מנדוזה." היא התכוונה ללכת. והבטחתי לטלפן אליה יותר מאוחר בערב. כשהגיעה לדלת היא אמרה לבן שלי: „בבקשה, אל תספרו לאיש שהייתי כאן," אמרה „שלום שלום" והלכה.

המישטרה ביקשה ממני לטלפן אליה ו־לבקש אותה שתבקש מפרקליטה לצלצל אלי, ולתת לי את מילת־הכבוד שלו שהיא תחזיר לי את ה־300 ראנד. כשהיתה כאן בבית, לפני־כן, היא הציעה לתת לי את הכסף משום שהלוויתי לה אותו."

■ ■ ■

חקירה נגדית של עורך־הדין משגב:

איזבה: הכרתי את בעלי ב־1954, והתגרשתי ממנו בשנת 1967 ואנחנו מ־שיכים לחיות יחד, כבעל ואשה. אני יודעת כל דבר על עסקיו ומקורות הכנסתו של בעלי. הוא היה מנהל מועדון־הימורים, ובנוסף הוא עוסק בניהול ענייני איגרוף וגם מאמן. אינני יודעת על עסקים בלתי־חוקיים של בעלי.

בעלי אינו קשור לאנשים שרימו יהודים בדרום־אפריקה... לבעלי יש עסקים ב־אתונה, ואין אני יודעת מה טיבם... אין זה נכון כי בעלי עשה את כספו במו־זאמביק, ואין זה נכון כי ברח ממוזאמביק אחרי שהשמאל עלה לשילטון. כל זה בולשיט...

■ ■ ■

חקירה ראשית של עורך־הדין זיכרוני:

קוקי מנדוזה: שמי אדוארדו („קוקי") מנדוזה. פגשתי את שולי חנני ביוהנסבורג, לפני שלוש שנים. הוזמנתי למסיבה, ושם הוצגתי לפני אדם ששמו צבי. התיידדנו. הוא עזב את דרום־אפריקה ולאחר־מכן, בערך באפריל 1978, קיבלתי שיחה טלפו־נית. האיש הציג עצמו כצבי. שאלתי „מהיכן אתה מדבר?" והוא ענה: „מישראל."

החלפנו דברים, ואמרתי לו שהכל בסדר. שאלתי לשלומו. הוא אמר שיש לו חברה יפהפיה ויש לה בעייה. שאלתי מה הסיבה, והוא אמר שאיש מסויים ביוהנסבורג מקשה עליה את החיים. לשאלתי איזה בעיות עושה לה האיש, הוא ענה: „מאיים להרוג אותה." שאלתי מה שם האיש, והוא ענה שעלי לברר מה הבעייה ולהסדיר את העניין.

באותו לילה צבי טילפן לי, ואמר: „תן לה מה שהיא מבקשת." שאלתי כמה, והוא ענה: „תן לה 300 ראנד, כי היא מסובכת בסכום כזה של כסף." הוא לא אמר לי איך ישיב לי את הכסף, כי בין חברים לא מדברים על כך. באותו לילה בני בוסטון התקשר אלי, ואמר לי: „קוקי, אני לא רוצה צרות אתך, אבל אשה זו ישנה בדירתי, היא ניצלה את הטלפון וגנבה טבעת. היא לא טובה."

אמרתי לבני שהיא חברה של חבר שלי, ושיעזוב אותה לנפשה. „לא איכפת לי שתלך למישטרה ותאמר שהיא ביקשה ממר מנדוזה הגנה. אני לא רוצה צרות אתך," אמרתי. „אתה רוצה ללכת למישטרה — כל הכבוד." הוא הלך למישטרה, כך אני מאמין.

מאוחר יותר היה טלפון נוסף מצבי, שעכשיו אני יודע ששמו פאר. הוא שאל אם הכל סודר, אם סידרתי את האיש שרצה להרוג אותה. הוא אמר לי שעלי להגיד לשולי לחזור מייד לישראל כי אני זקוק לה, והיא אמרה לי בסדר. אני לא יודע למה.

הוא שאל אותי אם אני מכיר את בני בוסטון. בני בוסטון הוא תעשיין, ולפי דעתי איש־עסקים מכובד.

זיכרוני: כשהעוזר שלי בא לתת לך את ההזמנה למישפט, שאלת במה העניין והוא סיפר לך כי שולי חנני תבעה את השבוען, בין השאר בגלל הכוונות שלה להתחתן. אתה פרצת אז בצחוק, מדוע?

משגב: השאלה לא רלוונטית. העד לא עונה לסיכוייה של שולי להינשא.

זיכרוני: העד נתבקש לענות למה הוא צחק, ולכן זה כן רלוונטי.

מנדוזה: התשובה היתה ברורה. בני בוסטון אמר מילים מאד לא יפות. אם הסיפור על תוכנית נישואין נכון, אז מה שהוא אמר היה אינדיקציה מובהקת לחוסר כל סיכוי להינשא בכלל.

בני בוסטון כעס עליה מאד. הוא אמר דברים נוראים עליה. הוא אמר שהיא הכלבה הגדולה ביותר בעולם, ואני צחק־תי, כי אדם לא אומר על אשה שהוא עומד להתחתן איתה „היא השפילה את הכנסת האורחים שלי, היא פגעה בזכויותי ואין היא שווה לשום דבר."

■ ■ ■

בהמשך הראה עורך־הדין זיכרוני לעד מנדוזה תצלומים של עו־רך־הדין אליהו קידר, רחמים אחי רוני וטוביה אושרי, ומנדוזה אמר שאינו מכיר איש מהם. כן השיב שאינו יודע דבר על נסיבות גירו־שה של שולי חנני מדרום־אפריקה.

העד גם נשאל ביחס לקשריו עם אדם בשם סם ראנד, ואמר שהלה נהג לבוא למועדון־ההימורים שלו, אך הוא מעולם לא נתן בידי ראנד המחאות מזוייפות (ראנד טען כך, במישפט שהיה לו ב־רודזיה).

גם את שמותיהם של אנשים שהוזכרו בכתבותיו של יגאל לביב בהעולם הזה על פרשת ההונאות בדרום־אפריקה טען מנדוזה שאינו מכיר.

מנדוזה סיפר שהוא אמרגן של תחרויות־איגרוף. „לא הייתי מעורב בחקירות ב־מוזאמביק," אמר. „ידוע לי כי סם ראנד הסתבך ברודזיה, זה היה כתוב בעיתונות, וכל אחד יודע את זה."

הוא סיפר עוד, שנחקר ארוכות בידי מישטרת ישראל, שקיבלה מידע אודותיו ממישטרת דרום־אפריקה. כן סיפר כי כש־הגיע לישראל, טילפן לביתו של צבי פאר על־מנת לקבל את מיספר־הטלפון של שולי חנני ולברר מה גורל ההלוואה שנתן לה, אך כשביקש מאשתו של צבי פאר את מספר הטלפון של שולי חנני, טרקה אשתו של פאר את השפופרת.

זיכרוני: צבי פאר, שאתה טוען ש־הוא ידידך, אמר כאן, במישפט־דיבה ש־הגיש בצלאל מיזרחי, שמנדוזה הוא איש העולם התחתון בדרום־אפריקה.

(זיכרוני מתרגם למנדוזה, קטע מעדות פאר בבית־המישפט המחוזי).

מנדוזה: אם אלה ידידים, אני לא זקוק לאויבים."

עד כאן העדויות שניגבו משך 7 שעות בבית ברעננה.

בבוקר של היום הראשון השבוע, נעצרה הדוגמנית שולי חנני בידי אנשי היחידה הארצית לחקירת פשעים, שהיא יחידה מיו־חדת של המטה, שחוקרת פשעים מאורגנים בהיקף ארצי או בין־לאומי. בראש היחידה, שהוקמה בעיקבות המלצות ועדת שימרון, עומד תת־ניצב ראובן מינקובסקי.

שולי הוחזקה ונחקרה בירושלים.

(על נסיבות מעצרה ראה כתבה נפרדת).

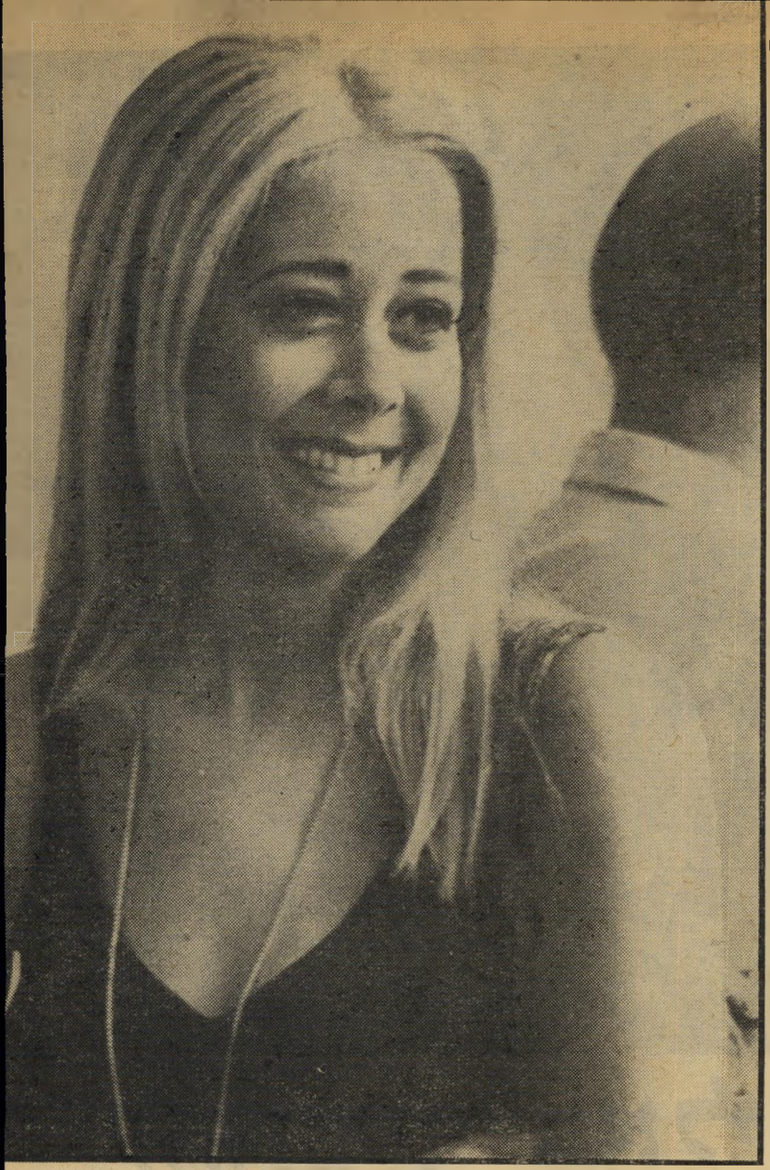

תובעת חנני
„העורך־דין שלי יבשל האשמות..."

עדה איזבה מנדוזה
„אין עסקים בלתי־חוקיים..."

העימות בבית־המישפט: איזבה מנדוזה מול חנני (יושב: זיכרוני)
„אני לא מכירה אותך!"

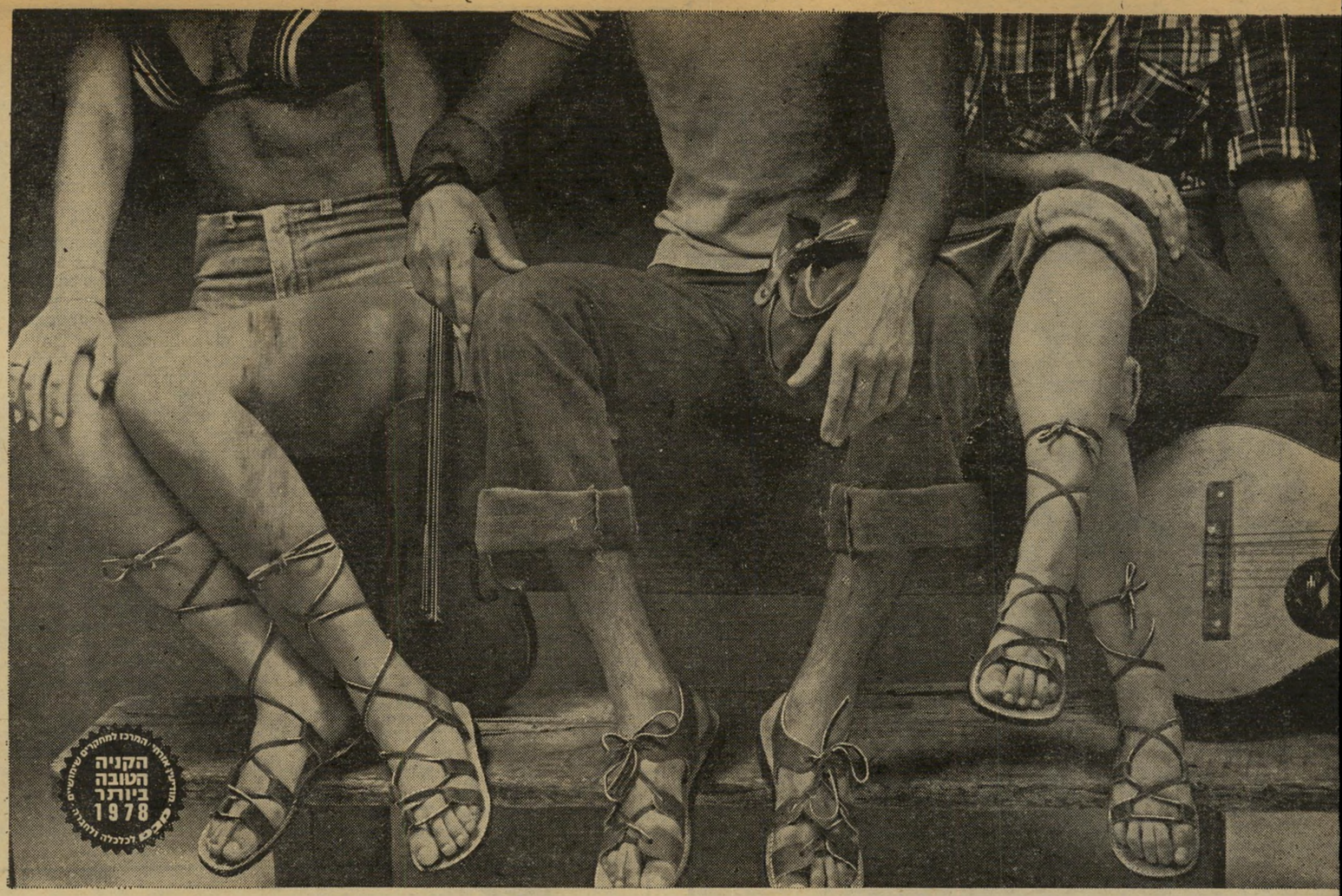

"להתכייף" בא לי בסנדלי גלי

ים, חופש, קיץ שובב, אני ו"הגלי שלי"
תמיד ביחד. סנדלי "גלי" האורירים והקלילים
עושים לי כיף בקיץ.
כל החברה יספרו לכם איזה
רומן ארוך יש להם עם גלי, לפני
ש"התלבשנו" על גלי ניסינו הרבה
אחרים אך ת'שמעו לנו... לגלי אין
תחליף. סנדלים שאוהבים את החברה.

ושלא יעבדו עליכם... גלי זה רק עם
סמל הצפרדע!

גלי-Gali®

הקיץ בא לי... בסנדלי "גלי"

פרסום מלניק | סטודיו M&M | רותם

טדי קולק היה אחד מראשי רפ"י.

רפ"י המציאה את שיטת הבחירות האישיות.

עכשיו עלול טדי ליפול לבור

שהוא כרה לעצמו

שני היריבים בבחירות הקרובות לראשות עיריית ירושלים מסכימים, כל אחד בשיחות פרטיות עם המקורבים לו, על תוצאות הבחירות. לשניהם ברור כי טדי קולק יזכה בהתמודדות על כס ראש העיר, ושניהם צופים כי לליכוד יהיה רוב במועצת העיריה.

כדי להבין כיצד ייווצר מצב כזה, יש להכיר את רזי־הרזים של שיטת הבחירות החדשה לעיריות ולמועצות המקומיות, אשר תופעל לראשונה בבחירות של חודש נובמבר השנה.*

נושאי דגל הבחירות האישיות היו ראשי רפ"י דויד בן־גוריון המנוח ושאר אישי מפלגתו, כשח"כ גד יעקובי הוא האידיאולוג של השיטה. הבחירות האישיות לראשי ערים, הן רעיון הבחירות האיזוריות לכנסת בתרגום לבחירות מוניציפאליות. במשך שנים רבות נאבקו ראשי רפ"י, ביניהם אף ראש עיריית ירושלים טדי קולק למען יישומה של שיטת־בחירות חדשה זו. כאשר הוכתר מאבקם בהצלחה השנה, סוף־סוף, ייערכו בחירות לעיריות על־פי השיטה החדשה, יהיה הראשון שיסבול מכך דווקא טדי קולק.

המצביעים לראשי העיריות יצטרכו להצביע פעמיים: פעם אחת עבור המועמד שלהם לראשות העיר (בפתק ורוד), ופעם שנייה עבור הרשימה המתמודדת למועצת העיר. המועמדים לתפקיד ראש העיר יצטרכו להעמיד עצמם פעם אחת בבחירות לראשות העיר, ופעם שנייה בראש הרשימה של מיפלגתם.

בירושלים מתמודדים על ראשות העיר רק שניים**: ראש־העיר הנוכחי טדי קולק בן ה־67, וסגן ראש העיר, ראש סיעת הליכוד בעירייה יהושע מצא בן ה־42. ניצחונו של קולק בקרב על ראשות העיר מובטח לו. בשיחות שאינן לפירסום מודה בכך גם יריבו, מצא. קולק הזמין אצל סטטיסטיקאי־בחירות, חנוך סמית, סקר שקבע כי על כל שמונה מצביעים לקולק, יצביע רק אחד למצא. אולם איתו חלק מהסקר שאותו פירסם המערך, לא גילה כיצד יצביעו תושבי ירושלים ברשימות למועצת העיר.

סקרים מדעיים פחות שעשו אנשי הליכוד בירושלים, מוכיחים, כי ככל שיגדל הפער בין יהושע מצא לבין טדי קולק, כן יגדל כוחו של הליכוד בבחירות למועצת העיר. ב־1965, כאשר קולק התמודד לראשונה על ראשות העיר, הוא רק ברשימה עצמאית משלו, הקשורה ברפ"י, והתמודד נגד המערך והליכוד. טדי קולק זכה, אולם בבחירות לכנסת קיבל הליכוד את מספר הקולות הגדול ביותר. מאז גדל כוחו של הליכוד בבחירות לכנסת מדי בחירות ובחירות וכיום ירושלים היא העיר שלה היה בבחירות לכנסת מיספר הקולות הגדול ביותר. בבחירות לכנסת לפני כשנה, היה יחס המצביעים בין מצביעי הליכוד למצביעי המערך 1 לעומת 2.2.

כ־60 אחוזים מבעלי זכות הבחירה בירושלים הם בני השכונות ויוצאי עדות המיזרח. בקרב אלה גבוהה הפופולאריות של הליכוד, ושל יהושע מצא עצמו. מצא הוא ס"ט (ספרדי טהור או, על פי הגדרתו, סוף־טוב), שמונה דורות בארץ ובן לעדה היוונית. לראשי מערכת הבחירות של קולק ברור, כי גם אלה מתושבי השכונות שיצביעו עבור קולק כראש העיר, יצביעו עבור רשימת הליכוד לעירייה.

התוצאה המתקבלת ביותר על הדעת של תוצאות הבחירות לעיריית ירושלים, אילו התקיימו היום, היא ניצחון מוחץ לקולק, אך רוב לליכוד במועצת העירייה.

על־פי החוק החדש, אי־אפשר להדיח ראש עיר. גם מועצת עיריה בעלת רוב נגדי אינה יכולה להדיח ראש עיר, אלא במיקרה שהוא הורשע במעשה פלילי שיש עימו קלון, או שנקבע באופן מוחלט כי הוא חולה בנפשו. במיקרה של ראש עיר החולה או המורשע בפלילים, או במיקרה שראש העיר מתפטר או הולך לעולמו, לא נערכות בחירות מחודשות, אלא מועצת העיר בוחרת ביורשו.

אם אומנם יהיה למתנגדי טדי קולק רוב בעירייה, אין ספק שהם ימררו את חייו, לא יאפשרו לו לפעול, ויגרמו שירצה לעזוב. באותו רגע תיפתח הדרך בפני מועצת העירייה לבחור בכל אחד מחברי המועצה לתפקיד ראש העיר.

באוזני ידידים המקורבים לו הביע קולק את חששו הגדול מפני מצב שכזה. קולק מכיר את מיגבלותיו בעבודה משותפת עם אנשים, בעיקר עם מתנגדים, ויודע שלא יוכל להחזיק מעמד כראש עיר אלא חודשים ספורים, ללא מועצת עיר שבה יהיה רוב לאנשיו. מבלי לומר זאת בגלוי, אלא רק תוך פיזור רמיזות, ניתן קולק להבין כי אם לא יהיה רוב לרשימה שלו במועצת העירייה, הוא יתפטר מייד מתפקידו כראש העיר.

הליכוד מחכה לפיינשטיין

מצב הכוחות בעירייה כיום אידיאלי לקולק. למערך יש 14 חברים מתוך 21 חברי מועצת העיר. לליכוד מחצית: שיבעה חברים. לשתי המיפלגות הדתיות, המפד"ל ואגודת־ישראל ופועלי־אגודת־ישראל, אר־בע חברי מועצה לכל אחת, לליברלים העצמאיים חבר אחד, ולרשימת הסוחרים חבר אחד.

בתחילת מסע הבחירות שלו, ביצע קולק את ההונאה הציבורית הגדולה ביותר של מערכת הבחירות לעיריות עד כה. הוא הכריז על הקמת רשימה על־מיפלגתית, שבראשה עומד הוא. הרשימה של קולק, הנקראת „ירושלים אחת" כוללת, לפי דיבר

מצא (עם אשתו)
גילויים

אנג'ל (עם קוזק)
כסף

בנבנישתי
כבוד

הבור של טדי

נערכו לפני כשנה לעיריית נצרת, מאחר שבעיר זו נערכו בחירות מוקדמות יותר בעקבות הקמת ועדה קרואה.

** ייתכן גם שמי שהיה חבר עירייה עד לפני כשנה, אורי הופרט, יתמודד אף הוא על כס ראש העיר, אולם לא יהיה לדבר כל משמעות וזה יהיה צעד הפגנתי בלבד.

(המשך מעמוד 21)

רי קולק ארבעה גופים: המערך, ד"ש, ל"ע, וגופים לא מזוהים כוויצ"ו ואחרים.

לאמיתו של דבר, הרשימה היא בעלת אותו מיספר חברי מועצה שהיה לקולק כאשר עדיין נקרא המערך. אחד מהמערך, סגן־ראש־העיר מירון בנבנישתי, לא הסכים להיפרד ממיפלגת־האם שלו ולהצטרף ל„ירושלים אחת". לד"ש אין ייצוג כלל במועצת העירייה, ויש להניח שמיספר ה־מצביעים עבור „ירושלים אחת", בגלל ד"ש ברשימה, יהיה אפסי. נציג ל"ע בעירייה, שהצטרף ל„ירושלים אחת", אליעזר גלאור־בך, מעולם לא נבחר לעירייה. מצביעי ל"ע הצביעו הצבעה אישית עבור אורי הופרט, עורך־דין ירושלמי ודמות רעשנית וידועה בעיר. כשהצטרף הופרט לד"ש, ערב הבחי־רות לכנסת, הוא נאלץ לעזוב את מיפלגתו ולהחזיר לה את המנדט בעירייה, ובכך נכנס לתמונה גלאובך.

מטהו של טדי קולק כבר עובד במלוא הקצב. בראש המטה עומד, לאמיתו של דבר, יד־ימינו של קולק, מנכ"ל העיר רוני פיינשטיין. אולם פיינשטיין, שהוא פקיד־עירייה, אינו מודה בכך, משום שעי־סוק בבחירות אסור עליו על־פי החוק. מצב זה יצר מסך של סודיות סביב מטה הבחירות של קולק. למרות שהמטה כבר עובד במלוא הקיטור, אי־אפשר לפרסם, לפחות לא באופן רשמי, את שמו של מנהל המטה. אולם אנשי הליכוד אוספים עתה עדויות וראיות לכך שפיינשטיין הוא אכן ראש מטה הבחירות של קולק, ומתכוונים לפנות לשילטונות המישפט בארץ מייד אחרי שיסתיים איסוף הראיות.

אתת מבעיותיו של קולק היא במי לב־חור לרשימה שלו, כמועמדים למועצת ה־עיר. במשך תקופה ארוכה ערך משא־ומתן עם מנכ"ל מישרד האוצר, עמירם סיוון. קולק ביקש להציב את סיוון במקום שני ברשימה, מייד אחרי, ואף הבטיח לו כי כעבור שלוש שנות שילטון, יתפטר הוא מתפקידו כראש העיר וסיוון יכהן כראש עיר במשך כשנה, מה שיקל עליו אחר־כך את ההתמודדות בבחירות הבאות.

תשובתו של סיוון שלילית. בינתיים. גם מיפלגת העבודה אינה ששה לוותר על האיש שלה היושב בלב־ליבו של מישרד־האוצר. אולם קולק עדיין לא איבד את התיקווה, וממשיך ללחוץ על סיוון. במידה שאומנם ייעתר סיוון בסופו של דבר, מת־כוון הליכוד לחשוף את ההסכם ביניהם ולטעון כי קולק אינו מתכוון כלל לשמש כראש־עיר, אלא נותן את שמו ליורש שלו, מרמה על־ידי כך את בוחריו וכי משום כך על מצביעי ירושלים לתמוך במצא.

מי יהיה מיספר שניים?

א ויזם קולק מנהל? בעת ובעונה אחת משא־ומתן עם אישים נוספים כמוע־מדים מספר שניים ברשימה שלו, במידה שעמירם סיוון לא יסכים בסופו של דבר. לפני שבועות אחדים עשה הליכוד ניסיון להציג בראש הרשימה שלו את אחת הדמויות המכובדות בירושלים, עורך־הדין שלמה תוסיה־כהן. קואליציה של ח"כ חיים קורפו ויהושע מצא עצמו, טירפדה ניסיונות אלה של ראשי הליכוד. קורפו ומצא, שהם חברים בלב־ונפש, שולטים שילטון לא־מצרים בסניף חרות בירושלים. עתה מוכן, כפי הנראה, תוסיה־כהן להצ־טרף אל קולק, ולכהן כמיספר שניים ברשי־מה שלו, והמגעים עימו נמצאים בשלב מתקדם ביותר.

מועמד אחר הוא האלוף (מיל.) אלעד פלד, מי שהיה מנכ"ל מישרד־החינוך. פלד מוכן להיות מיספר שניים של קולק, אולם אחדים מיועציו של קולק עדיין אינם משוכנעים כי פלד יוסיף להם קולות. יש כאלה הטוענים כי פרשת המילגה המופרזת של פלד, מילגת־לימודים בחו"ל שסידר לעצמו כאשר עדיין היה מנכ"ל מישרד־החינוך, והשערורייה הציבורית שצמחה בעקיבותיה, מהווה כתם־של־בחירות על פלד.

שיחות־גישוש נערכו גם עם מנכ"ל מיש־רד־החינוך, אליעזר שמואלי, בן עדות ה־מיזרח. שמואלי הוא דמות מוכרת ואהודה בירושלים, הן על הציבור המשכיל והן על בני השכונות, הרואים בו איש שלהם. אולם שמואלי עדיין לא מסר את תשובתו. הוא פוחד להישאר קרח מכאן ומכאן: להפוך חבר מועצת עירייה אפור, ולהפסיד את המנכ"לות של מישרד־החינוך־התרבות.

שם נוסף שהועלה במטה של קולק, ואשר קולק עצמו כבר ערך עימו כמה שיחות, הוא זה של אליעזר שילנבי, מי שהיה עד לפני חודשים אחדים נציב מס־ההכנסה. אולם, כל אישי־בחירות יודע כי נציבי מס־ההכנסה אינם בדיוק הדמויות האהודות על הקהל, וכי כוחם האלקטורלי מוטל בספק.

שני שמות נוספים שהוזכרו במטה ה־מערך, ואשר יצטרפו בוודאי לרשימה של קולק אם כי לא במקום השני, הם יוסף („יוסקה") שרון, מנכ"ל חברת שיכון ופי־תוח והילל אשכנזי, מי שהיה מנכ"ל מישי־רד־הקליטה ואחר־כך יושב ראש המועצה הישראלית לצרכנות. שמו של אשכנזי היה קשור בזמנו בשערוריית קרקעות בלוד, מה שבוודאי לא יתרום רבות לרשימה של קו־לק.

לגבי שני אנשים החברים כיום במועצת העירייה, צפוי לקולק קרב עם עסקני מיפלגות העבודה ומפ"ם. חבר מועצת ה־עירייה צבי רוזן, המאושפז עתה בבית־חולים, הוא יריב אישי של קולק, והיחסים בין השניים הם כמו בין חתול לעכבר. רוזן הוא סגן ראש העיר לענייני תיכנון, וקולק הביע לא פעם את דעתו השלילית על הסגן שלו, במילים קולקיות טיפוסיות שאין להעלותן על הנייר.

אולם מיפלגת העבודה פוחדת לאבד את רוזן. הוא ידוע כבעל השפעה רבה על ציבור עולי רומניה בירושלים, ואיזור הבחירה שלו הוא קריית־יובל, איזור הבחי־רה הגדול ביותר בירושלים. קולק אומנם הודיע כי לא יסבול את נוכחותו של רוזן ברשימה, אולם נראה כי העסקנים המיפ־לגתיים שלו יעמדו על שלהם.

מיבצע קרייתי

ה מאבק השני יהיה על מקומה של נציגת מפ"ם מרים מיוחס. קולק אמר לא אחת: „אני לא סובל את האשה הזאת!" אנשיו החלו כבר מפיצים כאילו אין כל בעייה עם מיוחס, וכי היא עצמה אינה רו־צה להיות חברת מועצת העיר. אולם מיוחס הודיעה כי תילחם על מקומה ומיפלגתה. מפ"ם, ההדיעה לטדי קולק כי סילוקה של מיוחס הוא עניין של ייהרג ולא יעבור. נראה כי לפחות במקרה של מיוחס, ייאלץ קולק לוותר.

הקואליציה עם ד"ש במיסגרת „ירושלים אחת", גם היא תעורר צרור של בעיות בעת שיהיה על קולק להרכיב את הרשימה שלו למועצת העירייה. ד"ש דורשת שלושה מקומות ריאליים, ואילו קולק מוכן לתת להם רק מקום אחד. המקום הראשון של ד"ש שמור לאבנר פרץ, איש רציני לכל הדיעות, מנהל מיפעלים בירושלים. המקום השני שבו רוצה סניף ד"ש בירושלים הוא של מתי רונן, מי ששמו נקשר באחרונה בפרשת זיופי הבחירות הפנימיות בסניף ד"ש בירושלים. ואילו המקום השלישי שמור במיפלגה זו לשמחה פופס, אחד ה־עובדים הבכירים לשעבר של מישרד התיי־רות וכיום עוסק בעסקים פרטיים. קולק לא יוותר לד"ש, ויעמדו על כך שיהיה לה רק נציג אחד בטוח. ואם ד"ש לא תתקפל, רבים הסיכויים ש„ירושלים אחת" תתפרק עוד לפני שתעמוד לדין הבוחר.

נראה כי מערכת הבחירות תהיה סוערת במיוחד. פקיד מישרד המיסחר והתעשייה בשם אברהם קרייתי, קרא בעיון את האר־טוביוגראפיה שכתב קולק — לטענתו, יחד עם בנו עמוס — ומצא בה כמה פסוקים שלדעתו, מעידים על כך שקולק שונא את האוכלוסיה הספרדית. בספר כתב קולק כי קברניטי המדינה קילקלו את אנשי עדות המיזרח במעברות, על־ידי מתן כסף ועבו־דות יזמות, ובכך תרמו לנחשלות של בני עדות המיזרח.

קרייתי נזכר גם בפסוק המפורסם של קולק „תרדו מהדשא!" שקרא בשעתו לעבר הפנתרים השחורים שהפגינו מול בניין העירייה, הגיע למסקנה כי קולק שונא את הספרדים, והחל מפגיז את ראשי ה־מדינה וראשי־ציבור במיכתבים המצביעים על כך.

אנשי המטה של קולק, שאליהם הגיע אחד ממיכתביו של קרייתי, נבהלו. לדיבר־הם, ברור לחלוטין הקשר בין קרייתי לבין הליכוד בעיר, ומיכתביו מעידים על כך שהכיוון שקבע הליכוד למערכת הבחירות יהיה עדתי. קולק קרא לציבור הירושלמי שלא להיגרר למילחמה עדתית, ושנן נגד ראשי הליכוד כי הם מתכוונים להחזיר את המצב לתקופה של שנות ה־50', אז סערה המילחמה העדתית בירושלים במלוא עוזה.

מצא עצמו מושך בכתפיו בתדהמה. לד־בריו הוא אומנם היה אחד מכותביו של קרייתי, וקרייתי גם בא לפגוש בו אישית, אולם לדבריו גירש את קרייתי מעל פניו. לדיברי מצא, לא עלה כלל בדעתו להש־תית את מערכת הבחירות על העניין ה־עדתי, והוא לא יעשה כן גם בעתיד. מצא טוען כי העובדה שהמערך מאשים את הליכוד בכוונות כאלה, מעידה על המערך עצמו, אולם הוא לא ייגרר לוויכוחים עדתיים.

פרשה אחרת, מלבד הנושא העדתי ו־בעיית מנכ"ל העירייה המשרת את קולק, תהיה ללא ספק פרשת ארי ספיר. שתי המיפלגות תוצאנה סכומים ניכרים במע־רכות הבחירות שלהן, על־פי החוק מותר לרשימה להוציא רק את ההקצבה הממלכתית לבחירות בתוספת 35 אחוזים מהקצבה זו שאותם היא רשאית לגייס מתומכים. במידה שמיפלגה תוציא כסף יותר מן המותר, היא תיענש בכך ש־15 אחוזים מההקצבה הממלכתית יישללו ממנה. אנשי קולק אינם מסתירים כלל כי יש להם כסף רב, כה רב עד שהם מוכנים גם לכנסת. המקורות הכספיים של טדי קולק ורשימתו אינם ידועים ביתתים. אולם ה־צינור הראשי לכספים אלה יהיה אגודה שהוקמה לפני שבועות אחדים, תחת ה־

(המשך בעמוד 38)

טדי בפעולה
בועטים בספרדים?

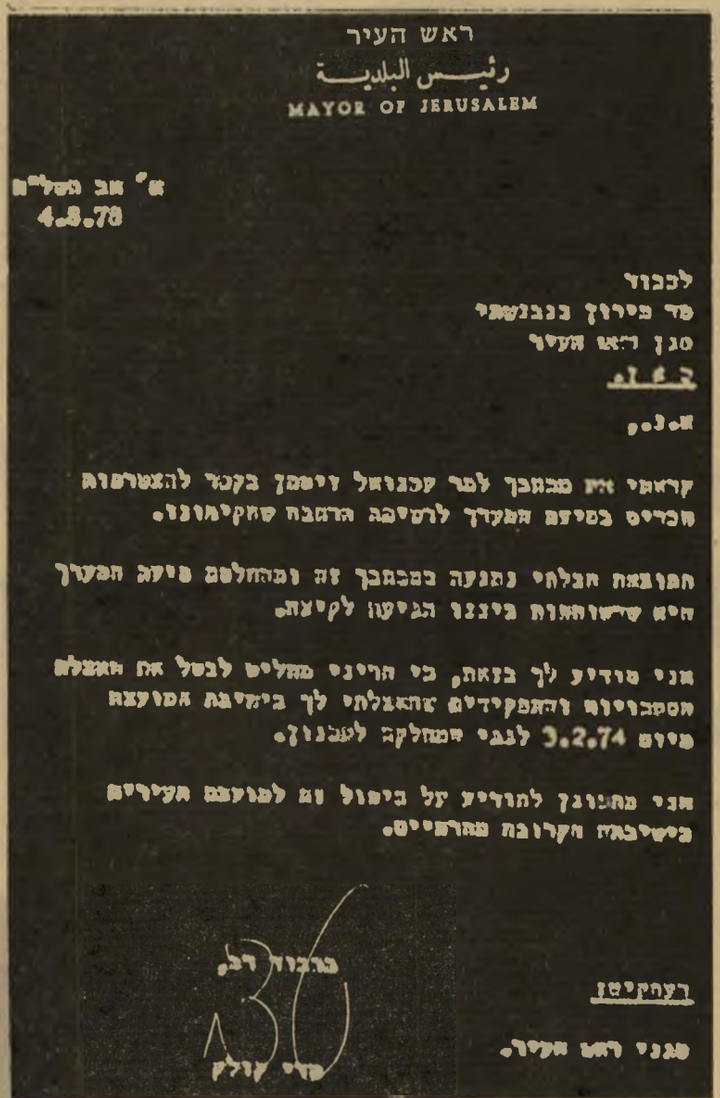

מחפטר או מפוטר

קולק טען כי מירון בנבנישתי, סגנו־יריבו, התפטר, אולם בנבנישתי הכחיש זאת. כאשר לא הסכים מירון לפרוש מסיעת המערך ולהצטרף לרשימה החדשה של קולק, שלח לו קולק מיכתב שבו כתב: „התוצאה הבלתי־נמנעת היא שהשותפות בינינו הגיעה לקיצה. אני מודיע לך בזאת כי הריני מחליט לבטל את האצלת הסמכויות והתפקידים, שהאצלתי לך בישיבת המועצה מיום 3.2.74 לגבי מחלקת התיכנון. אני מתכוון להודיע על ביטול זה למועצת העירייה מחרתיים." קולק, שאינו יכול לפטר את בנבנישתי, השאירו ללא סמכויות.

אריאלי

CITROËN GS

זו לא רק מכונית, זה סגנון חיים:

סיטרואן מגדולי יצרני המכוניות בעולם המייצר 800,000 כלי־רכב בשנה, משלב במכוניות המיוצרות על־ידו טכנולוגיה אבנגארדית (המיחדת את דגמי סיטרואן) עם נוחות, איכות, בטיחות ועיצוב.

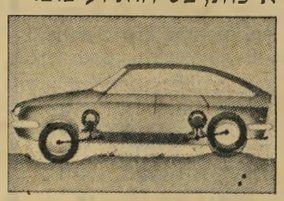

נוחות
מערכת מתלים הידרופנאומטית (בלעדית לסיטרואן), המאפשרת לכל גלגל בנפרד להצמד לקרקע בכל מעמס, בצורה מושלמת הגורמת לנסיעה חלקה ונוחה ללא תנודות.
מושבים רכים ונוחים במיוחד, שפע של מקום לנהג ולנוסעים.
תא מטען מרווח ונוח לטעינה ופריקה.

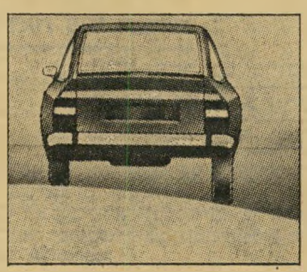

בטיחות
לא לחינם זכו דגמי ה-GS בפרס הבטיחות.
המערכת ההידרופניאומטית הבלעדית לסיטרואן מעניקה למכונית יציבות ורכות בנסיעה בכל תנאי דרך ומעמס.
מערכת בלמי כוח עם 4 מעצורי דיסק (מערכת כפולה) מבטיחים עצירה מושלמת.
המרכב הקשיח מגן על תא הנוסעים.
הנעה קדמית, שיטת היגוי משוכללת ושדה ראיה רחב מוסיפים מימד חדש של בטיחות לנוסעים.

עוצמה
מנוע מקורר אויר, שקט ודינמי בעל הספק של 59 BHP(DIN) אמין וחזק בנסיעה גם בדרכים קשות ומרחקים ארוכים.
עוצמת המנוע מבטיחה זינוק מהיר, עקיפה בטוחה ומהירות מקסימלית 150 קמ"ש.

עיצוב
עיצוב אלגנטי אירודינמי המעניק למכונית בנוסף למראה ספורטיבי גם ניצולת טובה יותר של המנוע הודות להקטנת התנגדות האויר בעת הנסיעה.

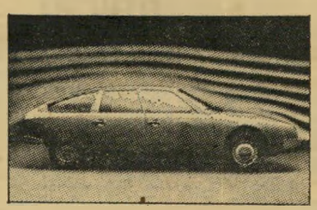

ובמחירים מפתיעים הנמוכים ללא כל השוואה ממחירי מכוניות אחרות בגודלן.

G. Special – 1,130 סמ"ק
כולל — חגורות בטיחות אוטומטיות — צמיגים רדיאלים — שעון זמן קוורץ — מושבים קדמיים נשכבים —

החל מ-

191,870 * ל"י

G.S. Pallas – 1,220 סמ"ק
כל הנ"ל ובנוסף, צבע מטלי — חימום שמשה אחורית — מד סיבובי מנוע - פנסי הלוגן.

החל מ-

213,600 * ל"י

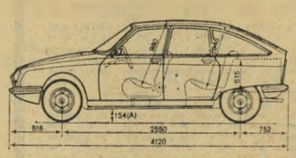

דוד לובינסקי בע"מ

מפיץ סיטרואן בישראל.

* המחירים נכונים להיום. לא כולל מ.ע.מ.

15

דוד לובינסקי בע"מ, **תל־אביב:** רח' שונצינו 16, טל. 6־33214; **ירושלים:** רח' הס 3, טל. 222666, 228888
סוכנויות: תל־אביב: ב.ג. מוסכים ומפיצים בע"מ, רח' חרוץ 12, טל. 03־31339; **חיפה:** רכב הצפון בע"מ, שד' בן גוריון 8 טל. 04־538228
באר־שבע: אשנב הנגב, דרך חברון 3, טל. 057־77021.

CITROËN

במדינה

העם

פני הדור

פעם הוא היה חריג מכיר. עכשיו הוא מטיף מכוכב

אחד מסימני־ההיכר החשובים ביותר של מישטר טמון בשאלה: מי מכובד ומי אינו מכובד בו? דעתו של מי נסבלת, ודעתו של מי אינה נסבלת?

לפני שבועיים הושעה מתפקידו השדרן דודו וייזר, מפני שריאיין ברדיו את סר־בן־המילחמה אורי דייוויס, איש השמאל הקיצוני, המתנגד לקיום המדינה.

השבוע רואיין בטלוויזיה בהרחבה ד"ר ישראל אלדד (שייב), איש הימין הקיצוני, המתנגד לקיום הדמוקרטיה הישראלית.

לא היתה כל תגובה שלילית. איש לא הושעה מתפקידו. הכל היו מרוצים.

דיקטטורה וכיבוש. עד מילחמת ששת־הימים היה אלדד חריג בשולי החברה, ששום גוף מכובד לא היה מוכן לנגוע בו.

כי אלדד הוא פאשיסט גלוי, מוצהר, המתגאה בדיעותיו. הוא דוגל בכינון דיקטטורה לאומנית, בחיסול הכנסת ושאר אבזרי הדמוקרטיה ("שילטון הבחירים במקום שילטון הנבחרים"), בכיבוש לבנון, סוריה, ירדן וחלקים ממצריים ומעיראק למען הקמת "מלכות ישראל" ("מנחל מצריים עד הנהר הגדול"), בגירוש הערבים מן הארץ, בכינון מישטר רשמי של הפלייה בישראל, בהפעלת שיטות של אלימות נגד יריבים, המייצגים את דעת הרוב.

בשנים הראשונות של המדינה הוזכר שמו של אלדד כמה פעמים בקשר למחתרות לאומניות אלימות שהוקמו בימים ההם, שהטמינו פצצות אצל יריבים פוליטיים ושאחת מהן הורשעה בעוון רצח ישראל קסטנר. אלדד לא היה "מכובד".

שמיר החייט דרצוזה. מאז מילחמת ששת־הימים, שבה הפכה ישראל מעצמה קולוניאלית, השתנה גם היחס לאלדד. המכובדות הגיעה אליו ואל דיעותיו.

עתה, אחרי עליית הליכוד לשילטון ופיצוץ יוזמת־השלום של אנוואר אל־סאדאת, מרקיעה המכובדות של אלדד שחקים. השבוע חגג את ניצחונו בטלוויזיה. הוא הציג בפירוש רצח פוליטי ("זה מעשה פוליטי, לא פלילי"), דגל בהפלייה גלוייה כלפי ערבים והטיף, למעשה, לסילוקם מן הארץ.

כל מילה מדבריו יכלה לשמש חומר־תעמולה מצויין לאויבי ישראל בעולם הערבי, ובוודאי גם תמצא שימוש כזה. בהצדיקו בפירוש את רצח הרוזן השוודי פולקה ברנאדוט, מתווך האו"ם בארץ ב־1948, הוא סיפק הצדקה לכל מעשי־ההרג של הפידאיון, וביכללם הטמנת הפצצה שהונחה השבוע בשוק הכרמל בתל־אביב. לדברי אלדד, נתקבלה החלטת־הרצח על־ידי הנהגת לח"י, שכללה אז מילבדו את יצחק שמיר ונתן ילין־מור. הגילוי שיו"ר־הכנסת הנוכחי החליט על רצח דיפלומט בינלאומי כה חשוב בוודאי יפורסם מעתה בפירסומי־הסברה ערביים רבים, לתעמולה הערבית העויינת, דברי ישראל שייב עוזרים יותר מדברי אורי דייוויס.

כל זה לא זיעזע איש. במדינה שבקמ־

נטזיה שצ'ראנסקי (בז'נבה, בחברת הרב ספרן)
מהו גבול הציניות?

פוסים שלה גואה גל פאשיסטי (ראה הנדון), גם הופעת הפאשיזם כזרם מכובד של דעת־הקהל בכלי־התיקשורת המלכתיים אינה יכולה להפתיע איש. "אמור לי מי מכובד אצלך, ואגיד לך מי אתה."

פרשות

ש'געון הפירסום

שצ'ראנסקי נמק בכלא ובוויזה שלו בסכיזן מנהל פלאטו מסע עולמי של פירסום עצמי

לפתע פרחו הכותרות בכל רחבי העולם. הם סיפרו על התכונה להביא להחלפת אסירים — אנאטולי שצ'ראנסקי, פעיל־העליה היהודי שהורשע ונדון בברית־המועצות בעוון "בגידה", תמורת כמה מרגלים סובייטיים במערב.

המומחים לעניני ברית־המועצות תמהו לרגע קט. אין זה מקובל לפרסם ידיעות על משא־ומתן סודי לחילופי־אסירים בעוד המשא־ומתן נמשך. כל פירסום כזה מביא, בדרך כלל, לביטול העיסקה בטרם גולדה.

תחילה סברו המומחים כי הפירסומים באו ביוזמת הסובייטים. בעולם גואה עתה גל־מחאה נגד פסק־הדין החמור שהוטל על שצ'ראנסקי. אשתו של שצ'ראנסקי, נטאליה, ערכה סיור בעולם כדי להזעיק את דעת־הקהל. הפירסומים על חילופי־אסירים יכלו להרגיע את הרוחות, להחניק באיבו את המסע הבינלאומי.

אך אז שמו־לב המומחים לפרט אחד מכריע: בכל הפירסומים, בלי יוצא מן הכלל, בכל השפות, הופיע בהבלטה שמו של סמי פלאטו־שרון, "הפרלמנטר הישראלי העשיר", וציוויון בהרחבה מעשיו הטובים בעבר.

מתת שמיים. בדיקה קלה אכן העלתה כי כל הפירסומים נבעו ממקום אחד: וינה, שם שוהה עכשיו מזכירתו של פלאטו.

בר־זמנית הופיע פלאטו מעל מסכי הטלוויזיה הישראלית. אחרי שגימגם כמה משפטים בעברית קלוקלת, עבר לאידיש. המטרה הברורה: להבליט את עצמו כאיש המנהל משא־ומתן עם מדינות.

שיגעון־הפירסום של פלאטו כבר הפך אגדה. אין נושא בעולם שאינו יכול לשמש לו מכשיר לפירסום. גורלו של יהודי הצפוי לשנים ארוכות בכלא סובייטי אינו יוצא מכלל זה.

הנושא עצמו בא לפלאטו כמתת מן השמיים. בימים אלה עצמם חייב היועץ המישפטי החדש לממשלה להחליט אם להעמיד את פלאטו ואת עוזריו לדין, כחשודים בביצוע פעולות בלתי־חוקיות במערכת־הבחירות שלהם. הופעתו של פלאטו כגיבור לאומי ובינלאומי, פודה אסירים, בוודאי יכולה להשפיע על ההחלטה.

ציניות נוראה. את הציניות הנוראה, הטמונה בפרשה, מחמירה העובדה שפלאטו יודע היטב מה הוא עושה. עורך־הדין המיזרח־גרמני, וולפגאנג פוגל, כבר הזהיר את פלאטו רשמית, במיכתב אליו שפורסם גם בהעולם הזה (2131, 2132) כי כל פירסום בעניין זה ימנע ממנו לטפל בו. הדבר לא הרתיע את פלאטו.

למען הפירסום־העצמי שלו, השיג בפרשה זו שתי תוצאות סותרות, המשלימות זו את זו:

- גם שבר את המסע הבינלאומי למען אנאטולי שצ'ראנסקי,
- גם הקשה על החלפת שצ'ראנסקי במרגלים סובייטיים, ואולי מנע זאת כליל.

מדיניות

שליחות של הצלה

ואנס המתובב כרוכך המנסה למכור סחורה שאין לה ערך

"שליחות של הצלה" — כך הגדירו מקורות אמריקאיים את הטיול האחרון של סיירוס ואנס בישראל ובמצריים. שר־החוץ האמריקאי רצה להציל את יוזמת־השלום של אנוואר אל־סאדאת.

לוואנס לא היתה כל סחורה משלו. המדיניות האמריקאית משותקת בין הלחצים השונים, ואינה מסוגלת לנסח תוכנית־שלום משלה ולכפות אותה על הצדדים.

תחת זאת הסתובב ואנס כרוכל, כשהוא מגסה למכור למצרים שינויי־נוסח זעירים של ישראל, שאין להם כל משמעות, ושנולדו במוחו הפורה של משה דיין, כטכסיסים של השהייה. נסיונו החלוש של ואנס לשכנע את ממשלת בגין בצורך לשנות את עמדותיה נדון מראש לכישלון. היה ברור כי אין בידיו כלים להפעלת לחצים משמעותיים.

דו"ח קודר. כאשר יחזור לוושינגטון, יצטרך ואנס למסור לג'ימי קארטר דו"ח קודר מאד. עיקרו: התזוזה המצרית מיזמת־השלום כבר החלה. היא תחלה מלהיות בגדר איומים ואזהרות בילבד.

בהעדר הצלחה מינימלית בדרכו של אל־סאדאת אל השלום, גובר הלחץ הסעודי עליו להסכים להתפשרות עם הגורמים הערביים של "חזית האיתנות", ואולי אף עם "חזית הסירוב". פשרה כזאת תשים קץ לסיכויים של שיתוף־פעולה מצרי־ישראלי למען השלום.

כל מטרתו של ואנס היא לדחות את הרגע הזה, מתוך תיקווה שרווח־זמן עשוי, איכשהו, בצורה מיסתורית, להביא לשינוי המצב. לשם כך היה מוכן ואנס להציע פיתויים שונים, כגון פגישה בין קארטר וסאדאת. יתכן שגם הסביר למצרים שלא כדאי להם להפסיק את יוזמתם בצורה דראסטית, כי הדבר "ישחרר את ממשלת־בגין מן האשמה הבלוויה הכישלון.

בין שיקולים סתרים אלה, יצטרך אל־סאדאת למצוא את דרכו. הוא כבר הגיע למסקנה הסופית כי אין שום סיכוי להתקדמות, כל עוד מכהן מנחם בגין כראש

(המשך בעמוד 36)

עש מן כאיזו הותאם מראש לתפקידו.

"קלק" פירושו, בערבית, חרדה. וזה אכן, עז־אל־דין קלק חרד.

כאשר שאלוהו, לא מכבר, מדוע אינו שוכר מישרד נפרד לאש"ף בפאריס, ונשאר יושב במישרד הליגה הערבית בשדרת הוסמן, גם לאחר שהממשלה הצרפתית התירה לאש"ף להקים מישרד רשמי בעיר, השיב קלק: "איני רוצה לסכן את השכנים שיהיו למישרד החדש."

יתכן שבאותה עת חשב על הסכנה העלולה להיות צפויה לו מצד מוסדות חשאיים ישראליים. קודמו בתפקיד, מחמוד חמשרי, נהרג ב־9 בינואר 1973 באמצעות פצצה מתוחכמת ביותר, שהופעלה מרחוק. אז הודיעו כל העיתונים כי העבודה בוצעה על־ידי המוסד הישראלי, במסגרת המילחמה נגד "ספטמבר השחור".

כאשר הוטל התפקיד אז על קלק, גרם הדבר אפתעה לחבים. כי המוסיקאי הצעיר, שלמד באחת המיכללות הצרפתיות, לא נראה כדיפלומט. בניגוד לחמשרי, שהיה פופולרי מאד, ושנחשב כדובר מצטיין של אש"ף, לא בלט קלק בנמישהו־יתר. הוא רק חזר בדייקנות על הקו של הממונה עליו, פארוק קדומי, שר־החוץ של אש"ף.

"מדוע שלחתם איש כזה לתפקיד כה רגיש? הרי הוא צריך להופיע כל הזמן בכלי־התיקשורת!" שאלתי פעם איש אש"ף בכיר.

"לא היה מיבחר," השיב הלה. "אנחנו, הפלסטינים, איננו מרבים לדעת צרפתית. כמוכם, הישראלים, אנחנו דוברי־אנגלית. ושנית, אחרי חריגת חמשרי, לא היו קופצים רבים על הג'וב המסוכן."

קלק, מי שהיה יו"ר אירגון הסטודנטים הפלסטיניים, ידע שהוא הולך לתפקיד מסוכן וחשוף. אך יתכן שלא העלה על דעתו שימצא את מותו דווקא מידי השליחים של שרותי־הסתר העיראקיים.

האיש שנדון למוות

ה מישרד בשדרת הוסמן מס' 138 היה מבוצר ומאובטח היטב. גם ידידי אש"ף לא יכלו להיכנס אליו בנקל. שוכנים בבניין מישרדי הליגה הערבית, אש"ף ומוסדות ערביים ופרו־ערביים אחרים. איי אפשר להיכנס אליו מבלי להזדהות, וגם אז רק אחרי בדיקה קפדנית.

אולם שני המתנקשים שביצעו את התנקשות ביום החמישי, בשעה 10 בבוקר, התגברו על המיכשול. הם פוצצו את הדלת בעזרת מיטען של חומר־נפץ, פרצו פנימה, ירו בקלק 16 כדורים. גם סגנו נהרג.

שני המתנקשים נעצרו. לא היה קשה לגזות את זהותם: הם היו שני פלסטינים המתגוררים בצרפת, שהיו שייכים לאירגונו של אבו־נידאל, הכפוף לעיראק. קלק היה קורבן נוסף במיתחמה הרצחנית המתנהלת עתה, בכל רחבי העולם, בין הנהגת אש"ף, הנשענת על אירגון פתח, ובין שרותי־הביון העיראקיים, המשתמשים באירגונו של אבו־נידאל.

אבו־נידאל היה פעם איש פתח, שליחו של יאסר עראפאת בבגדאד. הוא התקרב לעיראק, קשר את גורלו אל מישטר הבעת העיראקי. כאשר נתברר כי אינו ממלא את הוראות אש"ף, אלא פועל על פי הנחיות עיראקיות, סולק משורות פתח, פוטר על־ידי אש"ף ואף נדון למוות בהיעדרו. הוא התיימר לייצג את פתח האמיתי, הקים אירגון משלו ופרעל מאז כמשרת עיראקי, כשם שאנשי אל־צעיקה פועלים כמשרתים סוריים.

התופעה עצמה לא היתה בלתי־רגילה. רק אירגונו של יאסר עראפאת, הכוח המרכזי של אש"ף, מחווה כוח פלסטיני עצמאי, המתנגד עקרונית לאפוטרופסות של מדינה ערבית כלשהי. כימעט לכל מדינה ערבית יש אירגון־פראיון פלסטיני משלו, קבוע או זמני, הי מקבל ממנה לסף ונשק, תמורת שרות האינטרסים שלה.

אולם יש הבדל אחד בין אבו־נידאל ובין כל האחרים. לכל האחרים יש עניין בשמירת אירגון־הגג של אש"ף, העם הפלסטיני רגיש ביותר לצורך בקיום מוסדות לאומיים מאוחדים. איש מבין הפעילים המרכזיים, אף ממתנגדי עראפאת, אינו מעז להפר רצון

מעשי הרצח והטרור בין אנשי אש"ף וגורמים עיראקיים - הם תוצאה של הסכמת אש"ף להכיר במדינת ישראל

רצח בפאריס

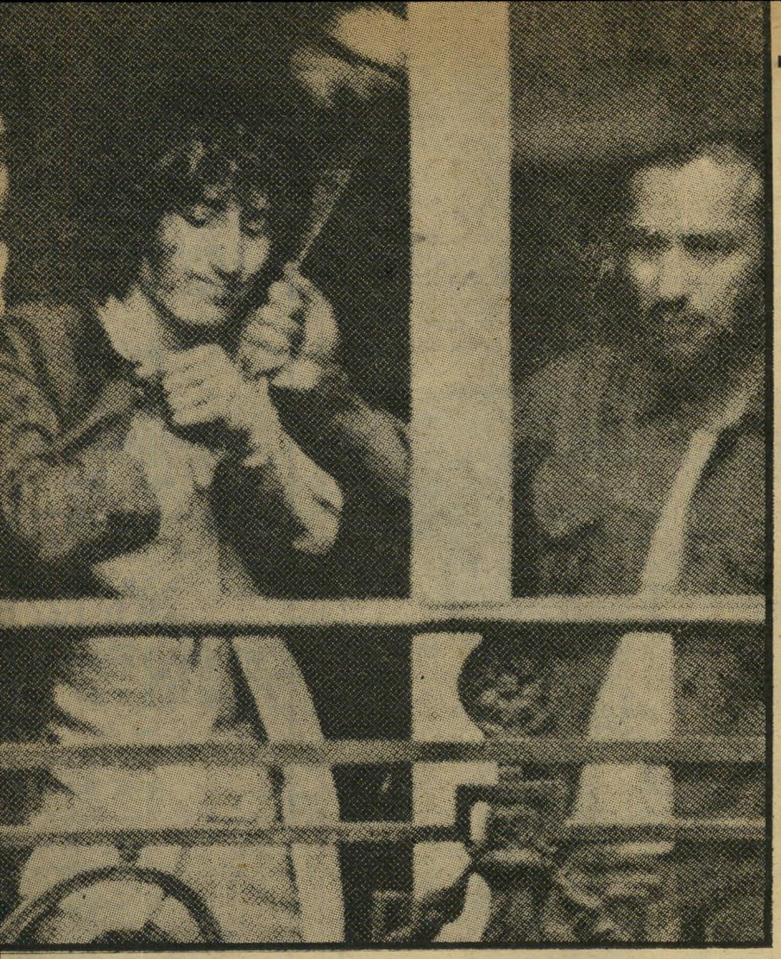

אנשי־ביטחון ערביים כופתים את אחד מרוצחי קלק
רצח בשם המטרה

לאומי זה. אפילו ג'ורג' חבש, שהוציא את אירגונו (החזית העממית לשיחרור פלסטין) ממוסדות־ההנהגה של אש"ף, לא פרש מן האירגון עצמו, ועדיין שייך אליו באופן רשמי.

אבו־ניידאל אינו שייך לאש"ף, ולוחם נגד עצם קיומו של האירגון. התירוץ הרשמי: הנהגת אש"ף, בראשותו של עראפאת, מו־כנה לפשרה עם ישראל, על בסיס של הכרה

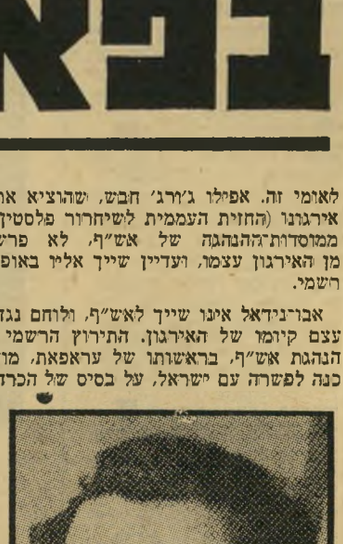

עז־אל־דין קלק
אדם בשם חרדה

הדדית והקמת מדינה פלסטינית ברצועה ובגדה, לצד ישראל. זוהי בגידה באמנה ה־פלסטינית, שקבעה כי יש לחסל את יש־ראל.

למרות זאת, לא נשפך במשך זמן רב דם. כעם הפלסטיני יש התנג־דות עמוקה למילחמת־אחים, אולי כתוצאה מן הטראומה של ה־מרד הערבי ("המאורעות") של 1936/39, כאשר שיחי המופתי, חג' אמין אל־חוסייני, ערכו טבח ביריבים. עד כה התגאו ראשי אש"ף בכך שלמרות כל חילוקי־הדיעות בין אירגוני־הפידאיון ה־שונים, נשמרה האחדות הבסיסית של אש"ף ונמנעה שפיכת־דמים.*

* מילבד תקריות בודדות. בין השאר: קרב־דמים שהתנהל בירדן בין לוחמיו של ד"ר עיסאם סאר־טאווי, שעמד אז בראש אירגון־פידאיון עצמאי, ובין אנשיו של ג'ורג' חבש, שתקפו את מיפקדתו של סאר־טאווי, נלכדו בפח ונהרגו באש צולבת. סאר־טאווי תמך אז ביוזמת־השלום של גמאל עבד־אל־נאצר, וחבש עמד בראש כוחות־הסירוב.

עכשיו הופרה הסכמה אילמת זו. העי־ראקים הכריזו מילחמת־רצח על הנהגת אש"ף.

התקפה והתקפה נגדית

ב**ינואר פרצו** אנשי אבו־ניידאל למיש־רדו של נציג אש"ף בלונדון, סעיד חמאמי, ורצחוהו בדם קר מטווח קרוב. לאחר מכן רצחו את נציג אש"ף בכוויית, עלי יאסין. במארס־אפריל, אחרי פלישת צה"ל לדרום־לבנון ושיגור כוח־או"ם לשם, גילה יאסר עראפאת כי אחד מפיקודיו המרדניים בדרום־לבנון הכניס לשיטתו את סוכניו של אבו־ניידאל. האיש, אבו־דאוד, נעצר יחד עם עשרות הסוכנים העיראקיים.

הרקע לתקריות זו היה אופייני. עראפאת חתם על הסכם עם מפקד כוחות האו"ם. הדבר היה חשוב לו, כי בעיקבות מילחמת הליטאני חסרת־התבונה זכה עראפאת ב־הכרה בינלאומית כבצד לוחם, נפגש עם מזכיר האו"ם ועם הגנרל של האירגון ה־בינלאומי. תמורת אלה הסכים לשביתת־נשק בין כוחות האו"ם וכוחות אש"ף. היה חשוב לו לשמור על המעמד החדש הזה שהוענק לו ולאש"ף, ולקיים בקפדנות את כל התחייבויותיו.

הסוכנים העיראקיים שוגרו כדי לפתוח באש על כוחות האו"ם, וכך להפר את השקט ולחתור תחת מעמדה של הנהגת אש"ף.

עוד לפני כן רצחו אנשיו של אבו־ניידאל את העיתונאי המצרי יוסף סבאעי בקפ־ריסין, ובכך גרמו להרחבת הקרע בין מצ־ריים ובין המחנה הפלסטיני.

כאשר נמשכו מעשי־הרצח החליטה הנ־הגת אש"ף לפתוח במערכה של טרור־נגדי, כדי להרתיע את העיראקים. הנחה פצצה במכוניתו של שגריר עיראק בלונדון, שני־צל רק בנס. לוחם פלסטיני בשם חמד עבאס חסן חמאמי, המציג את עצמו כאחיו של סעיד חמאמי, פרץ לשגרירות העיראקית בפאריס. כימעט בארתה עת התקפה השג־רירות העיראקית בפאקיסתאן. בתגובה על כך תקפו שליחי עיראק את מישרד אש"ף בפאקיסתאן, והרגו בו שלושה אנשי אש"ף. ההתקפה על מישרדו של קלק היתה אף היא חלק ממערכה זו.

קלק לא ידע

ל ש משום אירוניה טראגית בכך שדווקא עז־אל־דין קלק נהרג במערכה זו, ש־החלה בהריגתו של סעיד חמאמי.

כאשר החליטו העיראקים ומשרתיהם לרצוח את חמאמי, הם רצו לפגוע באדם שהפך סמל רעיון השלום הפלסטיני־יש־ראלי, איש שניהל במשך שנים מגעים רצופים איתי, שהופיע בפומבי כאביו הערבי של רעיון המדינה הפלסטינית לצד ישראל.

קלק לא היה חמאמי שני. הוא היה שונה ממנו מאד.

כאשר נפתחו, במחצית 1976, המגעים הרשמיים (אך הסודיים) בין נציגי אש"ף, בהנהגת ד"ר עיסאם סאר־טאווי, צברי ג'רייס ואחרים, ובין המועצה הישראלית למען שלום ישראלי־פלסטיני, נעשה הכל כדי שלא לשתף את קלק בעניין.

הפגישות הסתרו מעיני קלק, הוא לא ידע על עצם קיומן.

נציג ההנהגה הרשמית

ב**אשר הדליפו** מקורות ישראלים עוי־נים את דבר הפגישות, מיהרו העיתונ־אים הצרפתיים אל קלק, הנציג הרשמי של אש"ף בעיר, ושאלוהו בעניין זה. קלק הודיע רשמית כי „שום נציג מוסמך של אש"ף לא נפגש עם ישראלים". בכך מילא את שליחותו של קדומי, שהתנגד אף הוא לפגישות אלה.

כתוצאה מעמדתו זו, לא קיים שום שליח ישראלי מגעים עם קלק. הוא היה מחוץ למעגל הפגישות והמגעים.

בכל זאת פגעה בו הזרוע העיראקית. הוא לא נהרג מפני שבלט כאישיות שוחרת־שלום, אלא מפני שהיה נציג ההנהגה ה־רשמית של אש"ף.

בתפקידו זה ייצג קלק, בזמן האחרון, את הקו הרשמי: שאש"ף מוכן להקים מדינה פלסטינית „בכל שטח של הארץ שיפונה על־ידי ישראל" (קרי: הגדה והרצועה). הוא ייצג קו זה בהופעות תכופות בטל־ויזיה וברדיו של צרפת ומונטה־קארלו.

הוא נהרג מפני שהיה בעד כתו־בת קבועה, חשוף לחתנקשות. הי־איש העומד בראש רשימת המוע־מדים־להירצח, ד"ר עיסאם סאר־טאווי, לא נקלד, כי אין זו כתובת קבועה כזאת.

פרשת אלטלינה הערבית

ב**שעה זו** סוערת המילחמה ברחבי ה־עולם. משטח המחבלעת הישראלית בדרום־לבנון ניתן היה השבוע להבחין ב־חילופי אש מיקלעים ותותחים בין כוחות אש"ף ובין אנשיו של אבו־ניידאל ובעלי־בריתם. ההחלטה הפלסטינית, שלא לשפוך איש את דם רעהו, מתה.

לפי ידיעה אחת, נעשה גם נסיון לרצוח את עראפאת עצמו, כאשר היה בדרכו בין דמשק וביירות.

יש הרואים בכך דווקא סימן טוב. לדעת רבים, לא יוכל יאסר עראפאת למלא את תפקידו ולכפות את הקו הריאליסטי שלו על המחנה הפלסטיני כולו, מבלי לחסל את „הפורשים", כפי שעשה דויד בן־גוריון בפרשת אלטלנה ובפרשת רצח ברנאדוט. השאלה היתה רק מתי תתחולל ההת־נגשות הבלתי־נמנעת.

עתה היא פרצה, לא ביוזמת עראפאת אלא דווקא ביוזמת אוי־ביו.

על כף המאזניים המגואלת־בדם מונחים שני עקרונות:

- **עיקרון העצמאות של העם הפלסטיני, באמצעות מוסדותיו ה־לאומיים, כנגד הגופים הפלסטיניים הפועלים בשליחות מדינות ערביות אחרות.**
- **הקו של עראפאת, החותר ל־הקמת מדינה פלסטינית בגדה ו־ברצועה, לצד ישראל (וכמובן תוך הסכם עימה), כנגד התיזה השו־ללת כל פשרה והסדר.**

לפי כל הסימנים, עוד ייישפך דם רב במאבק מכריע זה.

אורי אבנרי ■

אבן חיקה את סאדאת, יעקובי חיקה את אבן, ובגין חיקה את בגין

לאנשים הנכונים!

777 הברנדי הלאומי שהוא בינלאומי.

כרמל מזרחי
מיקבי ראשון לציון וזכרון יעקב

■ כשנפגש ראש־הממשלה, **מנחם בגין**, עם שר־החוץ ה־אמריקאי **סיירוס וואנס**, עמדו צוותי הטלוויזיה והמתינו שהשניים ייצאו אל העיתונות. לפתע ניגשו אליהם אנשי־בי־טחון ודרשו לערוך בדיקה ב־מצלמות. הצלמים התרגזו, במיוחד הזרים בהם, שסיפרו כי לאנשי־הביטחון המצריים יש שיטה. הם מבקשים מהצלם לכוון את המצלמה אל מיל פניו, וללחוץ. לעומת זאת פירקו אנשי־הביטחון הישראליים את המצלמות. בתוך המהומה והצעקות יצא ראש־הממשלה ושאל מה קורה. הסבירו לו כי הבדיקות הביטחוניות גרמו שמרבית הצלמים לא הספיקו לצלמו. הגיב בגין: „אל דאגה, אני אמתין ואצא עוד פעם בשבילכם." וכך היה. ראש־הממשלה נכנס בחזרה, ואחר־כך יצא החוצה. שכילו הצלמים לצלמו, החווה כלפיהם קידה ואמר: „נו, איך הייתי?"

■ אי־שם במהסן אמריקאי מונח קטע טלוויזיוני משעשע ביותר של מנחם בגין. ראש־הממשלה רואיין על־ידי צוות אמריקאי, לשידור מחוץ־אל־חוף. לפני ההסרטה סיפר לעוזריו בדיחה. כאשר התכונן לה־תחלה, שאל: „האם כדאי להשתמש בבדיחה הזאת בעת השידור?" הוא לא הבחין כי המצלמה והרשם־קול כבר פועלים. קטע זה מופיע בסרט, אך לא הוקרן. כמובן.

■ סידרת־השמצות חדשה הונפקה למיזנון הכנסת בימי טרום־הפגרה. אחת מהן מספרת כי חברת־הכנסת **שרה שטרן־קטן** שינתה את שמה לשרה שטרן־חוי.

■ סיפור אחר נוגע לראש־לישכתו של ראש־הממשלה, **יחיאל קדישאי**. בדרך־כלל, כאשר שואלים את קדישאי „מה נשמע?" הוא נוהג להשיב: „עם ישראל חי!" כעת, כך מספרים המשמיצים מן המערך, הוא משיב: „עם ישראל חוי."

■ עוזרו של יו"ר מיפלגת־העבודה, **בועז אפרתאום**, היה הכוכב במסיבה שנערכה בביתה של ח"כ **תמר אשל** לחברי סיעת־המערך, היוצאים לפגרת־הקיץ. אחרי שהבוס שלו לשעבר, **חיים בר־יב**, שבו עז היה עוזרו כאשר כיהן כשר־המיסחר־והתעשייה ניסה לארגן לשווא שירה בציבור, הציע בועז לעבור לחיקויים, וחיקה את שר־האוצר המנוח, **פינחס ספיר**, ואת **גולדה מאיר**. החרה־החזיק אחריו **אבא אבן**, שחיקה את נשיאי מצריים **אנוואר אל־סאדאת**, ואילו ח"כ **גד יעקובי** חיקה את **אבא אבן** עצמו, ואחרי הפצרות גם את ראש־הממשלה. כשביקשו מ־**יוסי שריד** שיחקה מישהו, שלף מכיסו פיליטון על חברי־הכנסת וקרא אותו באוזני חבריו־לסיעה.

■ במסיבה דיברו על „האנס המנומס". בין השאר נאמר כי האיש, **שלמה לבי־עמי** (תנעמי), הוא ד"ר ג'קיל, היוצא בבוקר לעבודתו, והמפרנס את מישפחתו בכבוד, ומיסטר הייד בערב, כשמחלתו פורצת בו. הגיב חיים בר־לב: „מחלה־מחלה, זה יותר טוב מסרטן — עד שתופסים אותך!"

■ כתבת דבר, **טיבה צימוקי**, בתו של העיתונאי **אריה צימוקי**, ערכה מישאל בין חברי־הכנסת, לפני צאת הכנסת לפגרה. היא שאלה את חברי הבית כיצד הם עומדים לבלות את חופשתם. כל נשות הח"כים, שנשאלו על־ידי הכתבת הצעירה, ענו: „עליך לשאול את בעלי." רק ראש־הממשלה לשעבר, **יצחק רבין**, השיב לה: „עליך לשאול את אשתי."

■ שגריר ישראל בארצות־הברית, **שימחה דיניץ**, שוהה בארץ בחופשת־מולדת. בשבוע שעבר היה אורח־הכבוד בחתונתה של **גוני מרדור**, מפיקת־רדיו ובתו של **מוניה מרדור**, יו"ר ועדת מל"ח העילונה, שנישאה ל**רוני סביר** בגן בית הוריה שבכפר־שמריהו. דיניץ הוא אחי אמו של החתן, והתגלה כבדרן ממדרגה ראשונה וכמספר־בדיחות מעולה. בתוך חמש דקות מרגע הגיעו למקום כבר עמד דיניץ במרכז מעגל, שהתרחב והלך, והצחיק את הנוכחים. התחרה בו **רמי מרדור**, אחיה של הכלה, שהוא מנהל עסקיו של המיליונר הצרפתי **מוריס קאהן** בישראל, ובעלה של **אוסנת**, רב־סרן בלישכת דובר צה"ל, שהיתה מזכירתו של רב־אלוף **דויד** („דדו") **אלעזר** בתקופת כהונתו כרמטכ"ל.

■ אחרי הוויכוח שהפך כימעט תיגרה, בין ח"כ **יגאל כהן**, איש חטיבת לע"מ, לבין ח"כ **פסח גרופר**, בוועדת הכספים של הכנסת, שדנה בסטור מחובת דיווח למס־ההכנסה, הגיב ח"כ המערך **עדי אמוראי**: „המושבים שמייצג יגאל כהן, נוקמים את נקמתם באיכרים הפאודלים שאותם מייצג פסח גרופר."

■ שר־הבריאות **אליעזר שוסטק** פגש בצוות רשת הטלוויזיה האמריקאית אן.בי.סי. הוא פנה אל אחד מאנשי־הצוות, שהוא ישראלי, ואמר לו: „בכל פעם אתם מצלמים אותי, אבל אף פעם אני לא רואה את עצמי בטלוויזיה." השיב לו איש־הצוות, דרך לצון: „סדר לי כרטיס־חבר חופשי בקופת־חולים לאומית, ואני מסדר לך הופעות בטלוויזיה כמה שאתה רוצה." השיב שוסטק: „לא צריך פינקס. מתי שתצטרך, תתקשר אלי. אני כבר אדאג לך!"

■ החוזר־בתשובה **אורי זוהר**, שהפך שוב לאב, אחרי שאשתו **אליה** ילדה לו את בנם הרביעי, **איתמר**, סיפר

צבי שיסל

במאי הסרט ישראלים מצחיקים, נחשב האיש המצחיק ביותר בארץ. אך שיסל טען, בשבוע שעבר, כי הוא האיש הכי עצוב במדינה. אחרי שנסע לירושלים לחגוג עם ידידו, אורי זוהר, את הולדת בנו איתמר, התוודה שיסל כי הפעם הבין, באופן סופי, כי כמעט שאין סיכוי שיחזור לעבוד עם אורי זוהר בקולנוע. שיסל מתכנן כעת צילומי סרט חדש.

אושרת רומנו

בתו הבכורה של המתאגרף המנוח משה רומנו, מחללי אולימפיאדת מינכן, חגגה את בת־המיצווה שלה במסיבה מפוארת, שהתקיימה על שני גגות שחוברו יחדיו בהרצליה. אמה של אושרת, אשת יחסי־הציבור אילנה רומנו, דאגה להזמין לחגיגה את כל אלמנות טבח מינכן וכן את יו"ר הכנסת לשעבר, ישראל ישעיהו, שלדבריה סעד אותה רבות באסונה, ומאז הוא מקיים עם המשפחה יחסי־רעות.

אנשים

לידידיו הבוהמיים שבאו לחוג איתו את ברית־המילה, כי הרב אישר לו לעשות סרט־פירסומת מדי פעם, בשביל הפרנסה. כל זאת בתנאי, כמובן, שבסרט לא יהיה שום פרט העשוי לפגוע במוסר ובטוהר־המידות. לברית־המילה לא ניתן לצלמת לשהות בחברת הגברים.

■ שחקנים רבים היו מועמדים לגלם את דמותו של אלוף־הבריחות, **נחמן פרקש**, בסרט הנושא שם זה, על־פי תסריט של **עמוס קינן** ובהפקתו של **מיכה שרפשטיין**. שני המועמדים העיקריים לתפקיד היו השחקנים **אשר צרפתי** ו**שרגא הרפז**. לבסוף זכה בתפקיד הנכסף השחקן **יוסי פוליק**, שעבר מיבחני־בד לתפקיד־מישנה בסרט. הבמאי **יהודה** („ג'אד") **נאמן** דרש מפולק להוריד 12 ק"ג ממישקלו עד תחילת הצילומים. פולק הבטיח להוריד את המישקל הנדרש תוך שבועיים. כשנשאל כיצד, השיב: „בשיטת אורי זוהר. אני אשתה רק מים." אמר לו המפיק שרפשטיין, שהציע בתחילה את תפקיד פרקש לאורי זוהר עצמו, שהוא ידידו האישי: „אתה אל תלך לי בשיטות של אורי זוהר! אני צריך לתפקיד הזה שחקן, לא חוור־בתשובה!"

את תפקיד גאולה, אשתו ואם־בנו של פרקש, תגלם שחקנית בלתי־מפורסמת מתיאטרון חיפה בשם **עיפרה קדרון**.

■ בשבוע שעבר ביקרו המפיק והבמאי אצל פרקש, המתגורר על אחד ההרים ליד מושב הטיבעונים אמירים. פרקש שיתף איתם פעולה וגילה התעניינות בסרט הנעשה על חייו. אשתו **גאולה**, לעומת זאת, המתגוררת בנפרד ממנו בצפת והעובדת שם כספרנית בסיפרייה העירונית, סירבה לשתף פעולה עם המפיק, המכיר אותה אישית מזה שנים רבות.

■ אגב, מיכה שרפשטיין החל את הקאריירה שלו בקולנוע לפני שבע שנים, כנער בסרט דון קארלוס, שצולם באילת בכיכובן של **ג'ראלדין צ'אפלין** ו**אנה קאריניה**. מאוחר יותר הוצע לו, בגלל מראהו, תפקידו של ישו הנוצרי בסידרת־טלוויזיה אמריקאית. לבסוף קיבל את תפקידו של יוחנן המטביל, אך חיידק־הקולנוע דבק בו דווקא מצידו האחר של המלצות, והוא הפך תאורן. ג'אד נאמן נתן לו את ההזדמנות הראשונה, לעבוד כמנהל־הפקה בסרט מסע אלונקות. אחר־כך הפיק בפועל סרטים אחדים. כעת, כשהוא מפיק את סירטו העצמאי הראשון, לא שכח מיכה לג'אד מה שעשה למענו, הזמינו לביים את הסרט על אלוף הבריחות.

■ מסיבת־פרידה ריישמית נערכה באחד מבסיסי צה"ל ליד תל־אביב, למפקד היוצא של התחנה הצבאית, **מוטקה נאור**. מילבד קצין־החינוך הראשי של צה"ל, תת־אלוף **אבנר שיון**, באו להיפרד ממנו כל כתבי התחנה, עורכי העיתונים ואנשי־צבא. עובדי התחנה מתכננים לו מסיבה אינטימית יותר בקרוב.

■ כתב־הרדיו **יצחק פלר**, שהתפטר מעבודתו ככתב מחלקת־החדשות בתל־אביב בגלל סיכסוך שהיו לו עם מנהל־הרדיו ומנהל־חטיבת החדשות בפועל, **חגי פינסקר**, החליט לנטוש לזמן־מה את העיתונות. פלר קיבל על עצמו תפקיד של שליח־עלייה מטעם הסוכנות, ונסע עם אשתו ושני ילדיו למדינת אוהיו בארצות־הברית.

■ הזמר **אושיק לוי** קיבל הצעה מפתה מאוד ממפיקה צרפתיה בשם **מרים זינגר**, שהיא ישראלית־לשעבר. היא רוצה שאושיק יעבוד על תוכנית חדשה של שירים, הכתובים במיוחד עבורו, כדי שתוכל לקליטם בצרפת. לשם כך היא נתנה לו רשות להשתמש בווילה שלה בספרד. אושיק לוקח איתו לשם את התמלילן **אהוד מנור**, הנמצא בלונדון. את המוסיקאי הישראלי **נפתלי אלתר** ואת המוסיקאי הצרפתי **מישה ג'ורדן**. **עירית**, אשתו של אושיק, תיסע גם היא לשבועיים לספרד, כדי „לתפוס שלווה".

טובה פורת

הזמרת הישראלית המצליחה בפאריס, פגשה במסיבה בשחקן־הקולנוע האמריקאי אליוט גולד (משמאל), ובשחקן־הקולנוע מייקל קיין (מימין) עם אשתו סאקירה באקאש. לפי בקשתו המיוחדת של קיין, ששהה בישראל לצורך צילומי אשאנטי, שרה לו טובה את הבה נגילה ואילו גולד, שהוא יהודי, ביקש ואף קיבל שיר באידיש. טובה שרה את האידישע מאמע.

יקי יושע

במאי־הקולנוע הישראלי, נסע השבוע לפסטיבל הסרטים בלוקארנו שבשוויץ, עם סירטו סוסעץ. הסרט, שלא הוכר כסרט־איכות על־ידי מישרד־המיסחר־התעשייה הישראלי, זכה בפסטיבל אוכספורד בפרס הסרט שתרם תרומה חשובה לאמנות הקולנוע, ובפרס השחקן המצטיין שהוענק לגדליה בסר. בתמונה: כוכב העבר ג'וזף קוטן מעניק את הפרסים ליקי יושע. משמאל לקוטן פיליפ ברגסון, מנהל הפסטיבל, ומימין ליושע השחקן הבריטי רוברט פאול.

טוביה צפיר

החקיין והמנחה, הוא אחד האמנים המשתתפים בנישפי בחירת מלכת המים 1978 הנערכים ברחבי הארץ. בחלק הראשון של התוכנית מופיעות המתמודדות בתצוגות־אופנה ובראיונות אישיים. בנשף האחרון הזמין מני פאר, המנחה, אל הבמה מועמדת ששמה לא התפרסם קודם־לכן. ואז עלה טוביה לבמה בלבוש גולדה אופייני. שאל אותו מני: „גולדה, מה את עושה פה?" השיב טוביה: „החברים הציעו את מועמדותי, אז קיבלתי את דין התנועה."

מודעי: „לא היו דברים מעולם!" אדמון: „פקיד נרגז גנב מיסמך

„לא היה שוחד!"

חילה התקבלו השמועות בחיוך של ספקנות: „אצלנו זה לא יכול להיות!" הסיפור על כך שהפירסומאי דויד אדמון, מנכ"ל הוועדה לחגיגות ה־30, שילם ומשלם באופן קבוע שוחד לשר יצחק מודעי, היה נחלת מעטים.

אולם כמו כל שמועה, בעיקר אם היא נוגעת לאישי־ציבור בצמרת המדינה, הפכו שמועות אלה לנחלת שרי־הממשלה, הפקידות הבכירה וכמה עיתונאים, הנמצאים בעיצומה של חקירה בעניין זה.

לאחר השמועות שבעל־פה החלו להגיע אף מיסמכים. שמועות־שבכתב. אל אישים שונים הגיעו מיכתבים אנונימיים, הטוענים כי בשעה שיצחק מודעי היה מנכ"ל רבלון, והפירסומאי דויד אדמון עסק רק בחברת־הפירסום שלו, שעבדה גם למען רבלון, נחתם בין השניים הסכם למשך חמש שנים, שלפיו יקבל מודעי באורח אישי סכום־כסף מאדמון, וזאת תמורת חוזה־פירסום בן שני מיליון לירות בין חברת־התמרוקים לפירסום אדמון. לאחר שמודעי נבחר כשר, המשיך ההסכם להיות בתוקף, וכן גם יחסי־המיסחר בין פירסום אדמון לרבלון.

המיכתב האנונימי טען כי דויד אדמון קיבל את התפקיד של מנכ"ל חגיגות ה־30 מהשר האחראי על החגיגות, יצחק מודעי, בין היתר בעיקבות חששו של מודעי מפחי־מה של אדמון בתוצאה מפרשת השוחד.

מיכתב חתום מצולם

מאחר יותר הגיע לאישים שונים גם צילום של מיכתב חתום, לא־אנונימי. היה זה מיכתב שכתב מנהל־חשבונות מ־תל־אביב, בשם שלמה אוורבוך, שבו טען כי הוא היה מנהל־חשבונות בפירסום אד־מון, וכי ידוע לו על הסכמים מתחת־לשולי־חן, שבהם התחייב דויד אדמון לשלם שוחד אישי למנהלים ולראשים של חברות שחת־מו איתו על חוזי־פירסום גדולים.

במיכתב המצוזם של אוורבוך ציוינו כמה חברות, ביניהן חברות מיסחריות, ובראשן חברת „רכלון".

שמועות אלה, שהגיעו כפי הנראה גם לידיעתו של ראש־הממשלה, מנחם בגין — ועל כל פנים ברור שאנשי־לישכתו הקרו־בים ביותר יודעים עליהן — היו מדהימות בחומר־הנפץ שהיה כלול בהן.

היתה זו הפעם הראשונה שנרמז כאיזו שר בישראל נטל שוחד.

לרבים הזכירו שמועות אלה את פרשת סגן שר־הבריאות לשעבר, יצחק רפאל, שהואשם בלקיחת שוחד (וזוכה במישפט מחוסר הוכחות) וכמובן את פרשת לוק־הייד. בפרשת לוקהייד הואשמו ראשי־מדינה בכל רחבי תבל, אם כי לא הורשעו, כי קיבלו סכומי־עתק לכיסיהם, מחברת המטוסים הגדולה, בעקבות רכישת מטוסים על־ידי המדינות שלהם מלוקהייד. הפרשה הטילה רבב על אישים בכירים כראש ממשלת יפאן, פראנץ יוזף שטראוס במערב גרמניה, הנסיך ההולנדי ברנארד, בעל ה־מלכה, וראש ממשלת איטליה. לאחר הרצ־חו של המדינאי האיטלקי אלדו מורו, נרמז בעיתונות האיטלקית כי ממשלת איטליה לא רצתה בשיחרורו של מורו, מאחר והוא ידע „יותר מדי" על פרשת לוקהייד.

לפחות שר אחד, שר־החינוך־והתרבות זבולון המר, קיבל לידיו חומר המעיד, כביכול, על שוחד שקיבל מודעי מאדמון. המר, המתייחס באי־אמון לידיעה זו, חשש להציגה בפני שרים אחרים, כדי להתייעץ איתם מה לעשות. המר חשש כי יאשימו אותו בכך שהוא מעלה את פרשת השוחד כנקמנות במחדעי, מאחר ומודעי קיבל את חגיגות ה־30 לטיפולו, בעוד שהמר ראה עצמו, כמועמד טיבעי לניהול החגיגות.

למרות העובדה שהמר שומר בינתיים את החומר אצלו בישיבה, הגיעו העתקים ממנו לאישי־מדינה אחרים, ביניהם אף שרים. איש מהם לא העז, בינתיים, לדרוש ברי־קה יסודית של שמועות אלה, אך נראה כי השמועות הגיעו ככר לי־דרגה כזו, שאי־אפשר יהיה יהיי־מנע מחקירתן בעתיד הקרוב בי־יותר. נראה כי השר מודעי עצמו ידרוש בימים הקרובים כי תערך חקירה נגדו „רצח האופי," כדי ש־יוכח מעל לכל ספק שהוא לא קיבל ואינו מקבל שוחד.

מנהל־החשבונות מעל

תשובה ישאית העולם הזה אמר השבוע שר־האנרגיה יצחק מודעי: „לא היו דברים מעולם, אולם כאשר נמ־צאים בפוזיציה ציבורית, צריך להיות מו־כנים ללכ דבר."

דויד אדמון, שעל פי השמועות נתן את השוחד, הכחיש גם הוא את הפרשה כולה, אך היה מוכן לפרט יותר. טען השבוע אדמון בפני העולם הזה: „נערך נגדי רצח־אופי. בשבועות האחרונים יש מי שדואג להדליף לעיתונים כל מיני דברים נגדי. הכל מתפרסם, וכל זאת רק מפני שהייתי מוכן לשרת את המדינה, לעזוב את עסקי הפרטיים וללכת לארגן את חגיגות ה־30, תמורת משכורת של לירה אחת לשנה.

„אני יודע על השמועות בעניין השוחד שנתתי, כביכול, ליצחק מודעי. כולם מדב־רים על זה. אני לא יודע למה עושים לי את זה. אני לא יודע אם השמועות הם מאנשים שרוצים לגמור אותי, שמקנאים בי, או מאנשים שהם יריבים פוליטיים של השר מודעי, והרוצים לגמור אותו.

„כל הפרשה התחילה לפני איזה 10 שנים. היה לי במישרד מנהל־חשבונות רא־שי בשם שלמה אוורבוך. האיש הזה נכנס למשבר. לפעמים היה נעדר מהעבודה ימים שלמים. התחלתי לבדוק מה קורה איתו, והסתבר לי כי הוא נדבק במחלה של מישי־

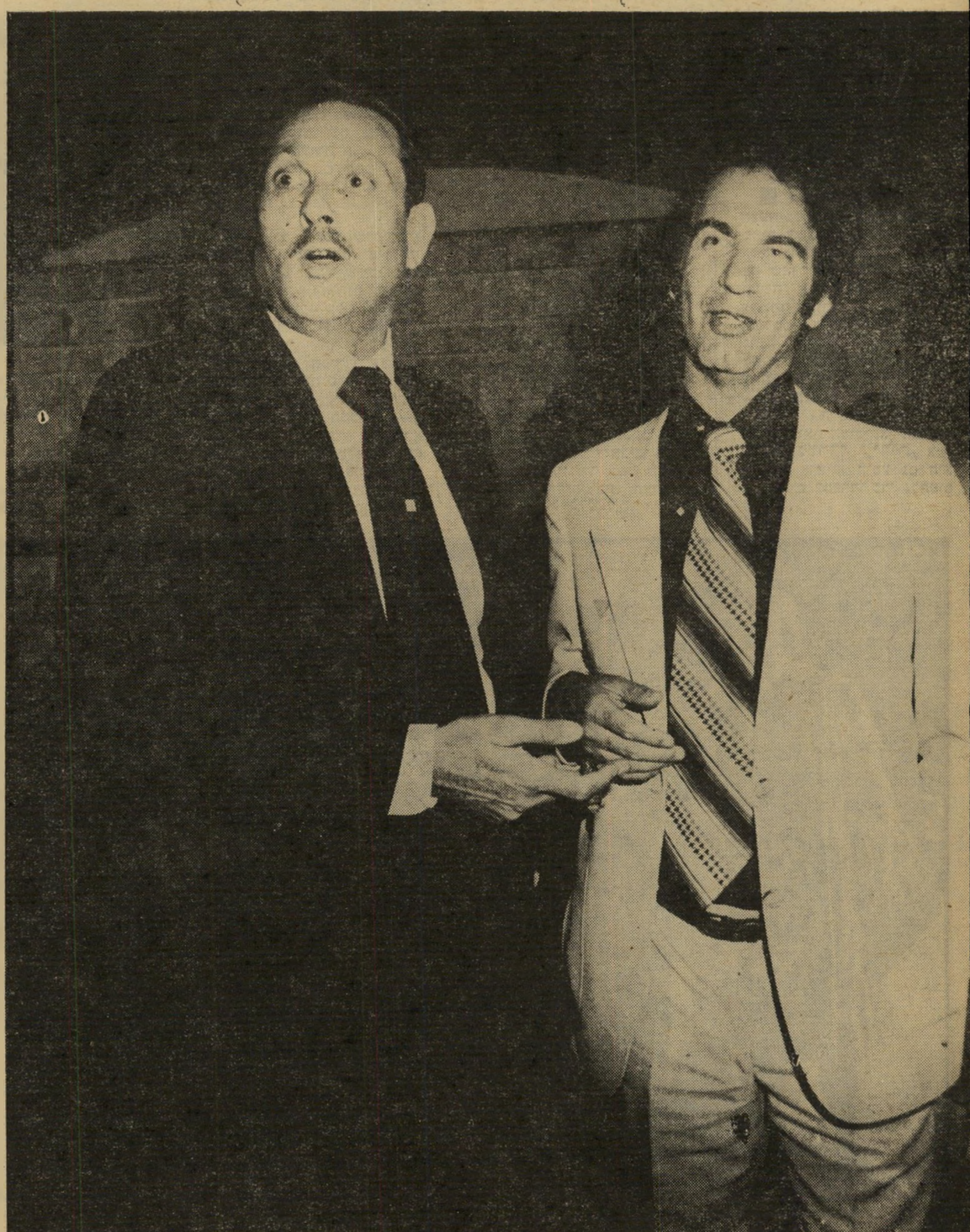

השר מודעי והמנכ"ל אדמון: שנינו אנשים ישרים!"

והפיץ אותו בצורת מיכתב אנונימי!"

חקי־קלפים ולא היה יכול לעצור בעצמו.

„מאוחר יותר התברר לי כי אוורבוך מעל בכספי פירסום אדמון. הוא זייף חתימות שלי על צ'קים ושטרות בסכומים גדולים. פיטרתי אותו והתלוננתי במישטרה.

„לאחר שהתלוננתי במישטרה, הוא כתב לי מיכתב שבו הוא איים עלי שאם אני לא אבטל את התלונות שלי במישטרה נגדו, הוא יודיע למס־ההכנסה ולעיתונים על שוחד אישי, שאני משלם למנהלי כל מיני חברות שהן לקוחות שלנו, של פירסום אדמון. קראתי לאותו בחור ואמרתי לו: ‚אתה יודע שזה לא נכון מה שכתבת לי, אבל אם זה יתפרסם, זה יכול להרוס אותי. למה לך להזיק לי. עשית מעשה שלא ייעשה, תשלם עבורו כגבר ונסגור עניין.'

„ואמנם, אני יודע שבאותה תקופה לא מימש אוורבוך את האיום

עשה בשביל חברת רבלון את שלטי הניאון שלהם. כאשר רבלון פתחה את המיפעל שלהם בארץ, וחיפשו פירסומאי, הוא המליץ עלי.

„הקשרים שלי הם לא ישירות עם חברת רבלון אלא עם חברת הפירסום של רבלון בארצות־הברית, חברת גרי שלה אני משלם עמלה כל שנה. לא הייתי צריך את מודעי בשביל להשיג את רבלון ומודעי, למרות שהיה מנהל החברה בארץ, לא יכול היה לתת לי את הפירסום, ולא יכול היה לקחת אותו ממני, ולכן גם לא הייתי צריך לתת לו שוחד.

„חוץ מזה, גם אני וגם מודעי אנחנו אנשים ישרים וזה מתעסקים עם עניינים כאלה של שוחד.

„השמועות האלה על השוחד למודעי הן חלק ממסע של רצח־אופי שנערך נגדי

השר המר רגז על מסירת התפקיד למודעי

שזו, וזה שיח מיכתבים זאת אחד. הוא נשפט, נדון לשנתיים וחצי מאסר, ואני חושב שאין לו תלונות נגדי. אפילו אחרי שהוא יצא מבית־הסוהר הוא חיפש עבודה, וביקש ממני המלצות.

„הלכתי למישרד אחד, שם שקלו אם להעסיק אותו או לא. הם ידעו על פרישת הזיופים של אוורבוך, אולם הסברתי להם שהוא שילם בבית־סוהר על מה שהוא עשה, ולא צריך להעניש אותו יותר. חוץ מזה אמרתי להם שהוא עובד מצוין.

„זה הכל היה לפני שנים, אבל לפני כמה חודשים עזב אותי אחד התקציבאים במישרד שלי. הדרישות הכספיות שלו ממני היו מוגזמות, ולמרות שנתתי לו הרבה מעל ומעבר למה שהגיע לו, נפרדנו בריב. לפני שהוא עזב הוא אמר לי שיש לו חומר מרשיע נגדי, ואם אני לא אתן לו מה שהוא מבקש, הוא ידאג לדפוק אותי. לא נכנעתי לסחיטה שלו. אני יודע שלא יכול להיות שום חומר מרשיע הנוגע אלי, מאחר יותר שמעתי מכמה אנשים שאותו תקציבאי הראה להם מיסמכים וקבלות מהמישרד שלי, וטען שבעזרתם הוא יכול לגמור אותי."

מוסיף אדמון: „כאשר נודע לי בפעם הראשונה על המיכתב של אוורבוך המסתובב בכל מיני מקומות, הלכתי לחפש אותו בתיקים אצלי במישרד, ולא מצאתי אותו. אני רק יכול לשער שאותו תקציבאי, שידע על כל הפרישה עם אוורבוך, גנב מהמישרד שלי את המיכתב, ועכשיו, כשמוניתי לתפקיד ציבורי, צילם אותו, שלח מיכתבים אנונימיים המסבירים כאילו אני נותן שוחד, ואגרם בכך לגל־השמועות.

„אני מעולם לא נתתי שוחד למודעי או למישהו אחר. את העבודה עם רבלון בכלל לא קיבלתי ממודעי. קיבלתי אותה מהדוד שלי. היה לי דוד בארצות־הברית, שהוא בשבועות האחרונים. האשימו אותי כי נתתי עבודות מוועדת ה־30 לחברות שאני קשור איתן, דבר שהוא בכלל לא נכון. האשימו אותי שלא חתמתי על החוזה עם הממשלה, דבר שלא היה נכון. אני חתמתי, לאחר שמחקתי כמה סעיפים שהיו מנוגדים לרוח ההסכם בעל־פה שלי עם הממשלה, והממשלה לא חתמה.

„חוץ מזה, אפילו אם לא חתמתי, הרי שיש מאות פקידים במדינה, שלא חתכו על הסכם עם הממשלה, ודווקא העניין שלי הגיע איך ש־

מודעי ואשתו מיכל (עם ח"כ פלאטו)

השר מודעי מסר את התפקיד לפירסומאי

הוא יעיתונים ופורסם כרכים.

„יש לי יריבים חדשים, מהרגע שהסכמתי להיות מנכ"ל החגיגות. כאלה שמקנאים בהצלחה שלי ובעובדה שלא נתנו להם, או למקורבים אליהם, לנהל את החגיגות. כשנכנסתי לעניין, לא ידעתי לאיזה קן־נחשים אני נופל. אם הייתי יודע, בוודאי שלא הייתי מקבל על עצמי את התפקיד. הרי בסך הכל אני עושה טובה: אני משרת את המדינה בלי לקבל שכר, ומפסיד הרבה מאוד כסף מכך שאני לא משרת את הלקוחות של המישרד שלי, כמו שהייתי נוהג לעשות."

טוען אדמון: „אני יודע בדיוק מי דואג להפיץ את השמועות האלה, ומי דאג למסור לכמה עיתונאים את החומר המרשיע כביכול נגדי.

„אלה הם גם אנשים במישרד ראש־הממשלה, שבו אני עובד עכשיו, גם אנשים במישרד החינוך, שהוא המישרד הממונה על מרכזי ההסברה, וגם יריבים פוליטיים שלי בתוך המיפלגה הדיכוטית.

„כאשר אל אלה מצטרף אדם כמו אותו תקציבאי, שעבר אצלי וגנב ממני מיסמכים, ומלעיטים אותם בחומר שהוא מזוייף ולא נכון, פורחות השמועות. יכול להיות שאני אפנה למישטרה, שתחקור מי גנב מהמישרד שלי את המיסמכים.

„אני לא מאמין שאוורבוך נזכר פיתאום, אחרי 10 שנים, שהוא צריך להתנקם בי. יכול להיות גם שהמיכתב שמסתובב עכשיו בחתימה של אוורבוך, הוא מיכתב מזוייף של אותו תקציבאי שעזב אותי. אי־אפשר לדעת. אוורבוך נעלם כאילו בלעה אותו האדמה, ואני לא יכול למצוא אותו כדי לשאול אותו. כאשר צריך לקום כל בוקר ולהתגונן מהשמצות, קשה לחקור אחרי המקור שלהן.

„אני גם יודע על מתנגדים חריפים, גם בתוך הממשלה, ביניהם שר בלכדי בכיר ביותר, אשר היו שמחים לראות בנפילתו של השר מודעי, ביגוד שיקולים פוליטיים ואישיים.

„מודעי ואני ידידים טובים, וזה טבעי ביותר, לאחר כל־כך הרבה שנים של עבודה משותפת. לאחר שהוא מונה כשר, נותקו הקשרים בין מודעי לבין רבלון, וכמובן, גם הקשרים העיסקיים בין פירסום אדמון לבינו. אני גם לא יודע מדוע עושים את זה עכשיו למודעי, אחרי הסרגדיה שהיתה לו במישפחה. האיש הזה הוא איש הגון ויקר, והוא בוודאי שלא לקח שוחד, ואני בוודאי שלא נתתי לו. מודעי לקח אותי לחגיגות ה־30 מכיוון שהוא הכיר אותי בעבודה, וידע שאני אצליח בתפקיד. אם יש לי טענות אל מודעי, זה על כך שהוא הציע לי את התפקיד. אבל אני בטוח שגם הוא לא ידע אז על כל האנשים הרעים האלה שמשמיצים אותי, ולא ידע כי זה יהיה השכר שלי."

חקירה מוסמכת

קשה אמנם להניח כי שר בישראל מעורב בפרשת־שוחד. מודעי הוא שועל פוליטי ותיק וזהיר, ידוע כאיש עסקים נמרץ ויעיל. המשכורות והתשלומים, שאותם קיבל מודעי מהחברות שבהן עבד, הן מרבלון והן מחברות שבהן עבד קודם לכן, אישרו לו תמיד לשמור על רמת־חיים גבוהה, להתגורר בווילה מפוארת ב־הרצל־ה־פיתוח ולהיות, עוד לפני שהיה שר, לאחד האנשים העשירים במדינה.

אולם כאשר חרושת השמועות מעלה עשן כה כבד, יש לחקור את השמועות עד תום. אין ספק כי גם מודעי עצמו, ובוודאי דויד אדמון, ישמחו מאד אם השמועות תחת קרנה עדיין גוף מוסמך, כדי שיהיה ברור לכל שהשר יצחק מודעי לא קיבל שוחד.

אצולת הכסף שלחה את בניה לבית־ספר יוקרתי בברייטון - והשבוע הס

פגישת המחזור של הע

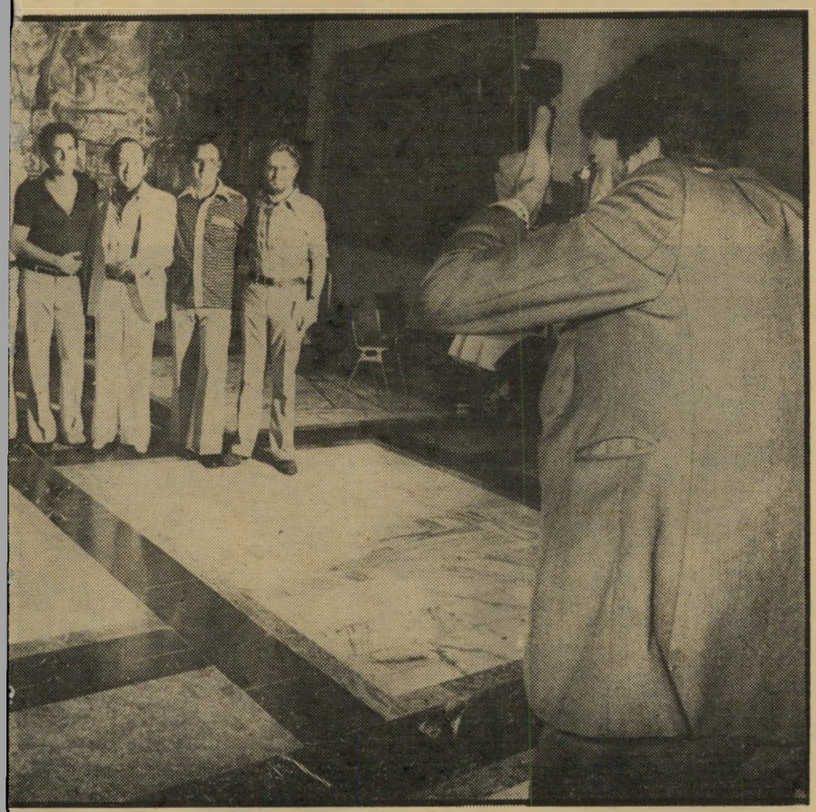

המחזור של המחזור

תמונת־מחזור משוחזרת, שצילם אחד מבוגרי בריי־ טון כמה מחבריו שהתאספו במלון דיפלומט בירושלים. לברייטון היו נשלחים בני אצולת הו נתיים אז בארץ. תוך זמ ישראלית, שבה למדו

קשת

בנו של בעל מיפעל ניקוי והצביעה קשת, סמי יעקובוביץ, המנהל עתה את עיסקי אביו הכוללים נוסף על קשת גם כמה מיפעלי טכסטיל. ליד סמי יעקובוביץ גידעון המ־ בורגר, בעל חברת־ביטוח, אף הוא בן־עשירים, ורעייתו של המבורגר.

3 מלונות

מלון ציון בחיפה שאור בירושלים ודובי שיף,

ב **מסיבת המחזור,** שנערכה ביום החמישי לפני שבוע במלון דיפלומט בירושלים, היו כמה הבדלים שאפיינו אותה לעומת מסיבת־מחזור רגילה של בוג־ רי בתי־ספר ישראליים. ראשית, הפאר הבולט: אולם ענקי, אריחי־שיש, שולחנות עמוסים מיני בשר, שני בארים עמוסי משקאות, ומלצרים לבושי מדים שהתהד־ רו בכפפות לבנות.

קשה לראות את בוגרי גימנסיה רחביה בירושלים או הרצליה בתל־אביב, מתכנ־ סים למסיבת־מחזור בתפאורה שכזו. והיה הבדל נוסף: הקהל, בן 150 הצעירים, היה חתך של מה שמכונה „החוג הנוצץ". ה־ גברים היו לבושים במיטב האופנה האח־ רונה, והנשים עטויות שמלות נוצצות, מש־ תפלות או צמודות לגוף, שבכולן ניכרה ידה של תופרת־עילית. בערכם של התכ־ שיטים שניצנצו על צווארי הנשים והג־ ברים, זרועותיהם ואצבעותיהם, אפשר היה ללא ספק להאכיל במשך חודשים רבים חלק ניכר מבוגרי גימנסיה גאולה התל־ אביבית.

חובק אחד מבני מישפחת גהל, כעלי מיפעלי הסיגריות דו־ בק, חיים גהל, אשר בברייטון נקרא הרי.

דיפלומט המארחת במסיבת המחזור, מישל שיף, אשתו של דובי שיף, מנהל ומבעלי מלון דיפלומט, אשר אירגן את המסיבה.

בני אצולת הממון

ן **היה שינוי** גדול אחד: השפה השלטת במקום היתה האנגלית. אומנם, התירוץ הרישמי לכך היה העובדה שאורח־הכבוד דיבר רק אנגלית, אך ניכר היה בסניף הישראלי של בוגרי קולג' ויטינגהאם ש־ בברייטון, כי קל להם להתבטא באנגלית יותר מאשר בעיברית.

„ויטינגהאם קולג' הפך נכס בהיסטוריה של החינוך הישראלי," הסביר מנהל בית־ הספר, פרדריק סמית, אנגלי טיפוסי, בעל חוש־הומור דק, לחיים ורודות ואשה המק־ פידה תמיד להימצא במרחק חצי־מטר מאחריו. סמית צדק: יותר מ־300 ישרא־ לים למדו בבית־ספר זה עד שהוא נסגר לפני 12 שנה — ישראלים ששם־מיש־ פחתם פאר אז, ומפאר היום, מיפעלים רבים, חנויות יוקרה ועסקים משגשגים בארץ.

דובי שיף, מנהלו הנמרץ של מלון דיפ־ לומט בירושלים והיורש של אימפריית המלונות שהקים אביו, חיים שיף, גם הוא מבוגרי ברייטון. לפני שבועות אחדים סיפר לו מיכאל דרזנר, מי שירש את מלון ציון בחיפה — אשר, בתקופה שבה למד מיכאל בברייטון, נחשב אחד המלונות ה־ טובים בארץ — כי מנהלם־לשעבר, פרד־ ריק סמית, עומד לבוא לביקור בישראל.

דובי מיהר להזמין את סמית להתאכסן במלון שלו, על חשבון הבית כמובן, והח־

הצעיר מנהריים פינחס רוטנברג, נכדו של פינחס רוטנברג, הזקן המפורסם מנהריים ומייסד חברת־החשמל בארץ ישראל. רוטנברג, בן למישפחה אמידה מצהלה, נשלח ללמוד בברייטון לפני 19 שנים וחזר ארצה כדי להקים חברה גדולה לייבוא. לידו, אשתו הישראלית דליה.

ליט לארגן עבורו מסיבת־הפתעה במלון.

אחרי עבודת־מחקר מעמיקה הצליח דו־ בי לאתר יותר מ־300 בוגרים ישראלים של ויטינגהאם קולג', והחליט להזמין את כו־ לם, על נשותיהם, למסיבת־ההפתעה לסמית. מזכירותיו של שיף ואשת יחסי־הציבור שלו עבדו שעות נוספות בבירור מיס־ פרי־הטלפון של כל הבוגרים, ועד מהרה התגלתה תמונה מדהימה: כשני־שלישים מהם לא נמצאו בארץ. חלקם שהו בחוץ־ לארץ בענייני עסקים, אחרים שוהים ב־ חו"ל דרך־קבע.

אולם, גם ב־80 הבוגרים שהצליח דובי שיף למצוא, די היה כדי להפוך את הערב למסיבה עליזה ומשעשעת, שרק שילוב של החינוך האנגלי עם בנים להורים יש־ ראלים עשירים, והרבה מאד ויסקי ומאכ־ לים משובחים יכול להשיג.

ומי לא היה שם. רמי אילון, איש־

עסקים ובנו של אפריים אילין. אחיו של רמי, ארנו אף הוא למד בברייטון, אך לא הגיע למסיבה. אנש הטבק חיים („הרי") גהל איש דובק, ודודי פראג' זה בא מחיפה והשני מהרצליה פיתוח. אלכס ב בן לאחת המישפחות העשירות בראשון־לציון, הצ בגאווה רבה את אשתו, מאירה, לפני חבריו לספסל הלימודים. איש־הקולנוע שלמה מוגרבי החליף חוויו עם בעל חנות־הבדים התל־אביבית הגדולה נעים שאב וזיכרונות מן הפרוצה היחידה שהיתה באיזור ב הספר, בחורה אנגליה בשם ריטה.

מיקי גילרמן, בעל חברה גדולה לכימיקלים ורו חיה בכל משובות תלמידי ברייטון, הסתובב כל הער במתח. „אני זוכר את כף־היד של המנהל סמית. אמר. „הוא לא הפסיק לחלק לי סטירות, וכשגמ עם הסטירות היה מטיל עלי קנסות כספיים: בכ פעם שילינג." סמית עצמו זכר את הסטירות, וא חייך כשנזכר בהן, וזכר גם את העונשים. „מה את רוצים?" אמר. „ההורים העשירים שלכם אהבו או ויטינגהם קולג' ורצו לתמוך בבית־הספר, לכן הטלנ

התכנסו לחוג את שירים

ון הישראלית שלא התקבלו לבתי־הספר האופ־
קצר הפך בית־הספר ויטינגהם בברייטון מושבה
חשך השנים יותר מ־300 בני עשירים ישראלים.

ליהם של שלושה מלונות מפורסמים בישראל
חנכו בברייטון. מיכאל („מיקי") דרזנר, בעל
ירש; אלכס אמיד, בעליו של מלון **המלכים**
נהל מלון **דיפלומט** בירושלים, השייך לאביו.

מיליונר במושב

ז'ילבר בן־זקן, שהוריו נחשבים על המישפחות העשירות באירופה, נפגש עם ישראל דווקא בברייטון. הוא עלה לארץ, התחתן ועבר לחיות במושב.

טבק

דודי פרג'י, בנו של סוחר הטבק הגדול ביותר בישראל, אשר נשלח על־ידי אביו ללמוד בברייטון, מנשק למישל שיף, אשתו של דובי, מארגן הערב.

נשות בני העשירים

בבית־הספר ויטינגהם למדו רק בנים, אולם מסיבת המחזור היתה עמוטה לעייפה ב־ נשים, נשיהם וידידותיהם של הבוגרים. בתמונה: רוזי רייזנר, דינה ורג'ס ודניאלה ברוס.

בוגרי ויטינגהאם בישראל," אמרו, **„או שניצור קלוב, כמו באנגליה, שאליו תהיה הכניסה מותרת רק לברייטונים ולרעיותי־ הם." גם למיזרח־הרחוק היתה נציגות ב־ מסיבה. אדי סטרוד, קונסול תאילנד בישי־ ראל ואיש־עסקים מצליח בזכות עצמו, אף הוא למד בוויטינגהאם. סטרוד הסתודד מרבית הזמן עם גדעון קוטלר, מנכ"ל מיפ־ על המשקאות סטוק, והשניים ערכו הש־ וואות בין יינות הארץ לאלה של אנגליה.**

מה המיוחד בבוגרי ברייטון, שאינו ב־ נמצא אצל בוגרי בתי־הספר הישראלים? על כך השיב מיקי גילרמן: „כשזרקו או־ תי מגימנסיה הרצליה ולא הסכימו לקבל אותי אפילו בשלווה ובגאווה, עמדה לפני ההורים שלי הברירה: או שאני לא אל־ מד בכלל, או שישלחו אותי לברייטון, שם כבר נמצאו רבים מבני החברים שלהם. הגעתי לברייטון, ומצאתי שם בית־ספר ישראלי על טריטוריה אנגלית. אז מובן שזה משהו מיוחד, שנשאר להרבה שנים."

והראייה הטובה ביותר לייחוד נמצאה במנהל עצמו, חתן המסיבה. הוא זכר את שמותיהם של מרבית תלמידיו, ואף הז־ כיר לכל אחד מהם את התעלול המפור־ סם ביותר שביצע אותו תלמיד. סמית גם הסכים שלא לגלות לנשות תלמידיו את מעלליהם עם צעירות אנגליה, ווזאת „בתנאי שאתם לא תספרו לאשתי מה ש־ אתם יודעים עלי."

כימיקלים

מיקי גילרמן עם רעייתו רעיה, בן למישפחה עשירה שהוא ואחיו, דני, למדו בברייטון וכיום הם שו־ תפים בחברה גדולה לכימיקלים. מיקי הסתכל במשך כל המסיבה בפחד על ידו של המנהל סמית, אשר סטרה על פניו לא אחת בעבר.

מוגרבי

שלמה מוגרבי, איש תעשיית הסרטים. היה מראשוני הישראלים שלמדו ב־ ברייטון. באמצע: המישפטן והמרצה למישפטים ד"ר יובל לוי, ושניהם משוחחים עם מנהל בית־ספרם, פרדיק סמית.

דודו ועירית דותן כזוג מאושר
„על רומנטיקה לא היה בכלל מה לדבר"

עירית: „אני רק מבצעת, שייקה תיכנן את הכל!"

שייקה: „זוהי בחורה לא־נורמלית. היא הוזה הזיות!"

דודו: „אני עדיין אוהב אותה"!

לידיה: „אילו היה לי לב חלש, יכול היה להיגרם נזק עצום!"

אשה נאה־כבת אידיאלית

הצצה נפלה על עולם הבידור הישראלי כרעם ביום בהיר. דודו ועירית דותן, הבדרן השמנמן ואשתו הזמרת, בעלת מראה עקרת־הבית, עומדים להתגרש.

מכריהם לא יכלו לעכל את הידיעה המרעישה. רבים נטו ליחס אותה לרכילות חסרת־שחר. שכן עירית ודודו דותן, הנשואים מזה שבע שנים, נחשבו כאחד הזוגות היציבים והמאושרים של עולם הבידור. הם ניהלו חיים מרובעים של בעל ואשה בורגניים, נמנו על אותו חלק בשחקונה הישראלית שאינו נמנה על חוגי הבוהימה. ידידיהם היו אנשי רדיו ובדרנים, וכן אנשי עסקים, מורים ונגנות, שבינם לבין עולם הבוהימה הפריד מרחק רב.

את הידיעה על גרושי השניים הפיצה עירית עצמה, בעלה דודו שהה אותה שעה בטיול בארצות־הברית. עירית, אשר ילדה רק לפני חמישה חודשים את בתה הבכורה, מיכל, טילפנה בעצמה לעורכות מדורי־הרכילות בעתונים, סיפרה כי היא עומדת להתגרש.

אך את הפצצה האמיתית הטילה מאוחר יותר, כאשר חזר בעלה לישראל. אז, אחרי שהודיעה לו כי היא נפרדת ממנו, סיפרה עירית — לא רק לבעלה, כי אם גם לעיתונאים, שאליהם טילפנה — כי הגורם לגירושיה אינו אלא אחד האמנים המפורסמים ביותר בישראל, שייקה אופיר.

עירית דותן טילפנה גם למערכת הערב. לם הזה. עוד באותו ערב צילצל גם דודו דותן, הכחיש את הידיעה מכל וכל, כשהוא טוען כי הוא חי עם אשתו בעושר ואושר, ואין שום תקלה בחיי־הנישואין שלהם. חמש דקות לאחר מכן צילצלה עירית שוב ואמרה שלא זו בילבד שהיא מתגרשת, אלא שהיא כבר חיה עם שייקה אופיר. המערכת החליטה שלא לפרסם בינתיים את הפרשה, להמתין לשובו של שייקה מגרמניה, שם הוא מצלם את הקומס מלובלין. עיתון אחר החליט שלא לחכות, פירסם את הסיפור על גירושי הבדרן והזמרת, בגלל רומן סוער שהיא מנהלת עם שייקה אופיר.

אך עירית לא הסתפקה גם בכך. יום לאחר מכן הופיעה בעמוד החדשות של ידיעות אחרונות ידיעה מרתקת, שסיפרה כי עירית דותן טילפנה למערכת העיתון וביקשה את עזרתו, מכיוון שבעלה, דודו דותן, היכה אותה ואיים להורגה. המישטרה נכנסה לתמונה ועצרה את דותן, ששוחרר לאחר מכן על־ידי מישרד־האמרגנות שלו.

„חשבו שאני מרובעת"

ו היתה הפעם האחרונה שדודו דותן שמע, לדבריו, מאשתו עירית ומהתינוקת שלו, מיכל.

לחבריו, חזר מהופעה בעיירה ימית, ולא מצאה את אשתו ואת בתו בביתם שברמת־השרון. העולם הזה איתר את האשה המסתתרת, יחד עם התינוקת, במלון סטאר שברחוב טרמפלדור.

בפיה של עירית היה סיפור סנסציוני. היא סיפרה לכתבת העולם הזה: „יש הרבה דברים שאני עדיין לא יכולה להגיד. הכל תוכנן מראש על־ידי שייקה אופיר. אני רק המבצעת. לאט־לאט אוציא החוצה יותר ויותר פרטים. כל מה שאני יכולה לספר כעת, ואני מבקשת שתכתבי את זה הוא: אם שייקה יכחיש שיש ביניהם יחסים, זה בגלל שתיכננו את זה ככה. תיכננו את הפירסומת הזאת מראש. אני לא עושה לשייקה נזק בכך שאני מפרסמת את היחסים ביניהם. תיכננו את זה, שהדברים יגיעו לעיתונות כאשר הוא נמצא בגרמניה. הוא המוח המתכנן, ואני המבצעת. כך קבענו.

„את שייקה הכרתי כשהייתי בחודש השני להריוני, והוא התחיל לביים את דודו בתוכנית־היחיד שלו. במשך כל ההריון היינו בקשר טלפוני אינטנסיבי. לא היה ביניהם כל מגע של ממש פרט לכך שנפגשנו בחזרות על התוכנית של דודו.

„אחרי הלידה התחלנו להיפגש. אני לא יכולה להגיד מתי ההיכן. הקשר ביניהם הלך והתהדק בחמשת החודשים האחרונים.

„תמיד חשבו עלי שאני מרובעת. אם חייתי חיים מרובעים עד היום, זה היה בניגוד לאופי ולטבע האמיתי שלי. בעזרתו ובזכותו של שייקה אני משתחררת. זו בעצם היתה המטרה שלו, לשחרר אותי מהמיסגרת שאני חיה בה, להוציא אותי ההוצה כמו שאני, משוחררת וחופשיה. הוא קיווה שבעזרתי הוא ישתחרר מהמיסגרת שהוא חי בה. הוא מת לעזוב את אשתו ואת ילדיו, ותיכנן שבעזרת הפירסומת הרעשנית אשתו תעזוב אותו.

„בשלב זה אני מסתתרת כאן עם התינוקת שלי. אני כימעט ולא יוצאת מפתח המלון, רק כדי לקנות אוכל לילדה, וכדי לקחת אותה לטיול."

כשנשאלה עירית על־ידי הכתבת מה יהיה אם שייקה יתבע אותה לדין על הוצאת לשון הרע, ויכחיש את כל הסיפור ביניהם, אמרה עירית בקול נחרץ: „שייקה לא יכול לתבוע אותי. אם הוא יתחרט ויחזור בו, אתבע אותו אני על הפרת הבטחת־נישואין. הכל תוכנן על־ידי שייקה — אני רק המבצעת.

„שבע שנים לא הייתי מאושרת עם בעלי. נכון, הייתי אישה אידיאלית. הבאתי לו אושר. דאגתי רק שיהיה לו טוב. אבל לי היה רע. כל השנים האלה היה לי רע. הרגשתי שאני חיה חיים זרים, חיים שלא מתאימים לי."

כשנשאלה מה יהיה על התינוקת שלה, השיבה: „אני לא מוכנה להקריב את חיי לטובת הילדה. אני אוהבת אותה, אבל אני לא מוכנה להקריב את חיי בשבילה. אני רוצה לחיות את חיי. אני רוצה לחיות חיים מרובעים. אני רוצה לחיות חיים של אשה נאה־כבת אידיאלית."

שייקה ולידיה, בשעת נישואיהם
„אנו חיים חיים מאושרים ומלאים..."

דודו ועירית, ערב הנישואין
„לא הייתי מאושרת עם בעלי..."

בשביל התינוקת שלי, למרות שברור לי שהיא תהיה עם שייקה ואיתי. לשייקה ולי יש תוכניות להביא ילדים נוספים לעולם, ברגע שבו נתחתן."

האשה האידיאלית

עירית דותן, ששמה לפני נשואיה היה בן־בנימין, עומדת לחגוג את יום הולדתה ה־27 בחודש אוקטובר הקרוב.

את בעלה, דודו, הכירה כשהיה מפקדה בלהקת פיקוד צפון. בראיון שהעניקה בזמנו, סיפרה עירית: "שירתי עם דודו בלהקה, אבל על רומנטיקה לא היה בכלל מה לדבר."

הקשר בין השניים חודש כאשר נפגשו שניהם על האוניה נילי, שניהם הופיעו לפני קהל־הנוסעים. לאחר בילוי משותף של עשרה ימים, בלב הים, החליטו להי־נשא. כעבור חודשיים הפכו בעל ואשה.

עירית הגאה ודודו כבד־המישקל הפכו, מאז, זוג בלי־יפרד. היא ניסתה כוחה ב־כמה פסטיבלים. הוא אירח אותה בתוכ־ניתו. אך כוכבה לא דרך. ככל שהפך בעלה בדרן יותר פופולארי, כך לא הצ־ליחה היא לשבור את מחסום מיצעד־הפיזמונים, אם כי מדי פעם צעד שיר זה או אחר בביצוע במיצעד.

לפני שנתיים זכתה בתואר הנכסף דונה אידיאלה ("האשה האידיאלית"), בתחרות על תואר האשה המושלמת. בתחרות זו נדרש ממנה לבשל, לתפור, להיות אשה שכל גבר חולם עליה.

בעלה, דודו, טען כי הוא יודע שלא זכתה בתואר בכדי. היא נסעה לייצג את ישראל באיטליה בתחרות הבינלאומית, חזרה כשבאמתחתה תואר סגנית דונה אידיאלה העולמית.

כל תדמיתם של בני־הזוג דותן היתה אידיאלית. היה להם קוטג' בשכונה נאה ברמת־השרון, מכונית ורכוש משותף — כל זה כשהוא בן 30 והיא בת 27.

דודו עצמו הוא דמות טראגית. אביו

עירית עם דודו, אחרי היבחרה כ"אשה אידיאלית"
"נכון, הייתי אשה אידיאלית..."

לידיה, שייקה וידידה כנשף
"סיפור של דימיון חולני!"

מרלן דיטריך. את לידיה, בתו של שח־קן־האידיש הנודע ישראל שומכר, פגש בקפה קליפורניה. סיפר שייקה, בזמנו, להעולם הזה: "ראיתי תתיכה. אני מס־תכל עליה. היא מסתכלת עלי. אני מחייך אליה. היא מחייכת אלי. ולפני שקמה, אמרה אפילו שלום. אמרתי לעצמי: זאת לא ישראלית!

"למחרת פגשתי אותה בדיזנגוף. לקחתי את הטלפון שלה. יומיים לא יצאה מה־בית, עד שטילפנתי. קבעתי איתה פגי־שה, ואז מצלצל דן בן־אמוץ ואומר לי שהמשורר האמריקאי אלן גינזבורג בארץ, והולכים לבלות. אמרתי לדן: אני מביא תתיכה חדשה. אבל לידיה לא באה. היא הודיעה לי שהיא לא התכוונה לצאת לב־לות איתי לפני המועד שקבענו.

"הצעתי לה לנסוע לסופשבוע בעין־הוד. היא אומרת לי: 'אני לא ישנה מחוץ לבית. אסור לי.' חשבתי: וואלה, מה זה פה, איזה מין חתיכה זאת שאסור לה לישון מחוץ לבית, ושלא באה לפגי־שות שלא נקבעו מראש.

"העניין התחיל לגרות אותי. ואז, יום אחד אני בא לקחת אותה להופעה בצבא. לידיה שברה את הראש מה ללבוש בש־ביל להיות בוהמית כמוני. לבסוף מצאה לה איזה בגד מתאים. כשהיא פתחה את הדלת היא ראתה אותי לבוש חליפה אפו־רה ועניבה, וחטפה שוק. אחרי ההופעה הלכנו לאכול, וברוב חוצפתי הצעתי לה לבוא אלי לחדר. היא אמרה לעצמה: 'חוצפה נוראית, אבל אני רוצה לראות עד היכן היא מגעת, החוצפה.' מאז לא נפרדנו עד עכשיו, 12 שנים."

זוג מקובל בחברה

מאז אותו ראיון חלפו שלוש שנים. ללידיה ולשייקה נולדו שני ילדים, יש־ראל־אלכסנדר המכונה גיגי, בן ה־12, ו־קארין בת החמש.

הזוג אופיר נחשב כזוג מקובל בחברה בבית חיים אידיאליים. עירית עמדה לצי־די בשעות הכי־קשות שלי, ועזרה לי. גם אני עזרתי לה. אני מאמין בכישרון שלה. היא בחורה כישרונית. יש לה בילבול, כעת. היא לא יודעת מה שהיא עושה. אך אני מאמין בכל ליבי שזה יעבור.

"עד לנסיעה שלי לארצות־הברית היה הכל בסדר. נסעתי ב־15 ביוני, וחזרתי ב־8 ביולי. כשחזרתי הודיעה לי שהחלי־טה להיפרד ממני, כי כל שבע השנים חיתה בשקר, ולא נועדה לחיים מרובעים. היא טענה שהחיים לצידי לא מעניינים אותה יותר.

"הייתי המום. ניגשתי לייעוץ פסיכיאט־רי. אמרו לי שיש כאן, לפי מה שאני מספר, סימפטומים ברורים של משבר־לידה. שיכנעתי אותה לגשת לייעוץ. היא סירבה. לבסוף שוכנעה, הלכה לפסיכיאטר.

"לאחר הפגישה עם הרופא הוא הסביר לי שזה עניין של משבר־לידה רגיל, ש־קורה להרבה נשים, המפתחות עויינות כלפי הבעל, וכי אחרי טיפולים אחדים יעבור הכל. אך היא סירבה בכל תוקף לקבל טיפולים, בטענה כי אינה זקוקה להם.

"לפני שבוע וחצי סיפרה לי על הרו־מן שלה עם שייקה. קשה לי להאמין. זו פנטסיה, חלק מהמשבר שהיא עוברת. או אולי באמת היה לה איזה רומן איתו. אני לא יודע מה לחשוב. בשני המיקרים אני ממשיך לאהוב אותה, ומחכה לה ב־בית.

"אני סולח לה גם על זה שהיא התלונ־נה במישטרה, כאילו ניסיתי לרצוח או־תה. המישטרה עצרה אותי, ואני משוחרר בערבות. אם אמנם היכיתי אותה מכות כמו שהיא טוענת, מדוי לא הציגה תעו־דות רפואיות, שיעידו על חבלה גופנית? "היא מחזיקה בילדה קטנה בת חמישה חודשים, ונמצאת במצוקה. אני חושש ש־היא עשוייה לגרום נזק לתינוקת. היא לא ניתנת לאיש להיכנס לחדר שלה, היכן שהיא מסתתרת. אני אפילו לא יודע איפה היא. אבל אביה נסע אליה, והיא לא מוכנה להיפגש איתו.

"היא פשוט קיבלה כמה עצות אחי־תופל. אמרו לה שכדי שלא תהיה על תקן של אחת שברחה מהבית ולא תקבל כלום — כי הרי יש לנו רכוש משותף, שבע שנים אנחנו חיים, עובדים ומרווי־חים הרבה כסף, הכל עשינו בעשר אצב־עות ואין לנו חובות, איננו חייבים לירה אחת — אז כדי שהיא לא תפסיד מה־רכוש, הציעו לה להגיד שאני היכיתי אותה, ולכן ברחה מהבית. ויש לנו גם ילדה.

"אני מתפלל שהכל יחזור למקומו ב־שלום. זו בעייה ריגשית. אני חושב ש־אני והיא ורופא־הנפשים שלה נוכל לטפל בזה. אני קורא לה באמצעות העולם הזה: חזרי הביתה!"

כשנשאל אם הוא מאמין שיש רומן בין אשתו לבין שייקה אופיר, השיב: "עי־רית היא בחורה ישרה. אם יש לה פג־טסיות, זה כתוצאה ממשהו. יכול להיות שקרה ביניהם משהו. אבל אני לא מאמין ששייקה הבטיח לה נישואין. אני חושב שהיא מדמיינת לה את הכל. צריך לנהוג איתה בזהירות. היא הרי מחזיקה בתי־נוקת."

"זה רק אידיוטיזם!"

שני ויקה אופיר עצמו, גיבורה ה־שני של הפרשה האומללה, אינו נמצא בארץ. הוא עסוק בצילומי הסרט, בבימויו של מנחם גולן. העולם הזה טיל־פן אל שייקה במלונו שבברלין. הוא היה מעודכן בכל הפרשה. אשתו, לידיה, מי־הרה לשלפן אליו וליספר לו על המתרחש.

באוזני העולם הזה חיווה שייקה אופיר את דעתו על כל הפרשה במילים בוטות וחד־משמעיות.

"וזהי בחורה לא־נורמלית!" קרא בהת־רגשות. "היא הזוה הזיות!

"אתם חושבים שזה כל־כך פשוט שאני פתאום אעזוב אשה וילדים, מנשואי ה־קודמים ומנשואי הנוכחיים?

"זה רק אידיוטיזם! זוהי מחלת־נפש! זה הכל מהדמיון שלה!

"כל מה שהיא אומרת, שקשור בני־שואין ובמין, זה מצוץ מהאצבע!"

אשתו של שייקה אופיר, לידיה, היתה נסערת פחות. לידיה ושייקה נישאו לפני כ־15 שנה. הוא חזר אז משהות ממו־שכת בארצות־הברית, שם זכה בהצלחה מרעישה, והיה אחרי רומן ממושך עם ומעורה מאד בבוהמה העילית. הוא נו־הג לפקוד בתדירות את מועדונם של פר־דריקה ודב סגל, מבלה בכל המסיבות ונראה בכל הצגות־הבכורה החגיגיות: לידיה, יפהפייה בלונדית ואלגנטית ושייי־קה לידה. שייקה אף ניסה לשתף את לידיה באחת מתוכניותיו, טען שאינו יכול להיפרד ממנה בלילות. אך הנסיון נכשל, ולידיה חזרה לתפקד כעקרת־בית. הזוג אופיר אינו ידוע כזוג שערורייתי, וחייו הפרטיים מתנהלים, בדרך כלל, על מי מנוחות, מבלי שפרטים על המתרחש בד' אמותיו יגיעו אל טורי־הרכילות.

"האבסורד מצחיק אותי"

הגיבה לידיה אופיר על מה שנכ־תב על הרומן של בעלה עם עירית דותן: "ירדתי לרחוב וקניתי עיתון. קי־

(המשך בעמוד 59)

לידיה
"קיבלתי שוק!"

עירית
"שייקה שיחזר אותי!"

הסתבך בעבירות פליליות והושם מאחו־רי סורג ובריח. דודו פירנס את מישפח־תו, והוא ועירית אף אימצו את אחיו הצעיר של דודו, שגדל בביתם. כיום, שנים לאחר מכן, מסרב דודו לשוחח על הטרגדיה שפקדה את מישפחת הוריו. הוא עסוק בטרגדיה שפקדה אותו עצמו.

"עירית, שובי הביתה!"

הוא מסתגר בד' אמות, כימעט ו־אינו יוצא מפתח־ביתו, אלא להופ־עות. בהופעות טופח לו הקהל על השכם, מנסה לעודד. אך דודו עודנו המום מכדי להגיב. הוא ביקש לפרסם בהעולם הזה קריאה נרגשת אל אשתו עירית, בזו ה־לשון:

"במשך שבע שנים היו לי חיים יפים עם אשתי. אני אהב אותה מאד גם עכ־שיו. כל החברים שלנו ידעו שיש לנו

עכו: המישטרה חיפשה פצצות והנשף ההמוני כימעט שהתפוצץ

נסיכות הגליל

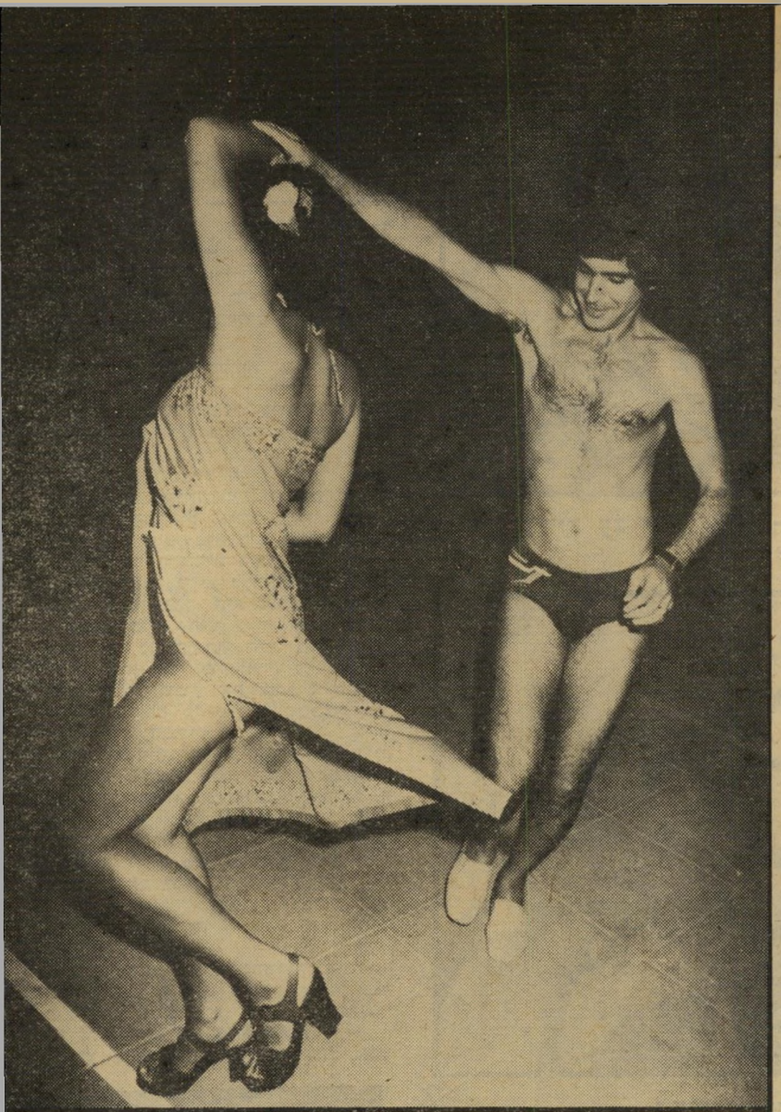

ה סערה פרצה בעת שמלכה פריג' החייכנית ניצבה בביקיני קצרצר על הבמה, מסונוורת באור הזרקורים, ענתה על שאלותיו של המנחה, מני פאר. על משטחי הדשא הרחבים של הקאונטרי־קלאב בעכו, בצילו של המבנה החדיש של מלון חוף־התמרים, הצטופפו כארבעת אלפים צופים. האזור כולו היה מוקף בעשרות שוטרים, אנשי־אבטחה וסדרנים, שהקיפו את השטח בטבעת־מגן צפופה. מידע מוקדם שהגיע לכוחות־הביטחון, יצר חשש שהאירוע ההמוני בשטח הפתוח עלול לשמש יעד לפיגוע חבלני, ומישטרת הצפון נערכה במיבצע מיוחד כדי לסכל כל ניסיון כזה.

למרות זאת עמד נשף בחירת נסיכת הצפון, שנערך ביום השישי האחרון, במיסגרת התחרויות המוקדמות לבחירת מלכת־המים, בפני פיצוץ. מכל רחבי הצפון המערבי נהרו אנשים לעבר עכו: מחיפה, מהקריות, מקיבוצי המיפרץ ומיישובי הגליל־המערבי. כמה מאות מהם הצליחו להסתנן לשטח האירוע, הצטופפו בעמידה ליד הבמה, הסתירו את המתרחש עליה לאחרים. קבוצה קטנה של חמומי־מוח ביקשה מלכתחילה — על רקע של חשבונות אישיים — לחבל באירוע. אלה החלו להרעיש ולהפריע. אחד מהם עלה אל הבמה, תפס בכוח את המיקרופון והחל להסית את הקהל. כמה ביריונים לחצו את מני פאר מאחרי־הקלעים, הפעילו עליו

האופנאית עופרה פרנק, מעצבת־האופנה מ.ב., מכתירה את מלכת.

נסיכת הצפון שנבחרה על־ידי חבר השופטים בנשף שהתקיים במלון חוף התמרים בעכו היא מלכה פריג' מבת־ים. (במרכז), שזה עתה השתחררה מצה"ל. כסגניותיה נבחרו יהלומית ברי־און (מימין) וויוי בן־דוד.

עכו ניקול כנפי, מקיבוץ גליל־ים, יוצאת במחול עם הדוגמן מכס לביא בעת נשף נסיכת הצפון, שנערך במלון חוף התמרים בעכו. הדוגמנים הגברים השתלבו במופע בעת שהציגו את אופנת־הגברים של אנווה, כולל ביגדי־ים, ברוקדם עם המועמדות.

איומים להפסיק את המופע.

אולם הסערה שככה באותה מהירות בה החלה. המתפרעים הורגעו והורחקו. מלכה פריג' בת ה־22 מבת־ים, סמלת בצה"ל שזה עתה סיימה את שירותה הצבאי, על־תה שוב אל הבמה, חיפתה על התרגשותה בחיוכים. התקרית לא העיבה על המשך האירוע, בו שולבו תצוגת יופי ועלומים וקטעי בידור. הוא נמשך מאוחר אל תוך הלילה ושילהב את קהל האלפים. כאשר האירו בסיומו זיקוקי דינור את שמי ה־מיפרץ, זכתה מלכה בפיצוי על קור־רוח בשעת התקרית. חבר השופטים, שכלל את במאי התיאטרון ז'ק יעקב; את טוס־קה קרויטרו, נציג חברת הקוסמטיקה מרי קוואנט; את נציג אגד, אבי אללוף; את מנהל הקאונטרי־קלאב העכואי דוד גרש־טיין, ואת צבי שרף, מבעלי מלון חוף־התמרים — העניק לה את כתר נסיכת הצפון, לא במעט בזכות אומץ־ליבה והתנהגותה המופתית בעת שהצגתה על הבמה נקטעה. הכתיר אותה נציג חברת ווקה, שלמה אקסלרוד שהגיע לאירוע במיוחד מירושלים.

כסגניותיה נבחרו יהלומית בר־און בת ה־17 מתל־אביב, וויוי בן־דוד בת ה־18 מחיפה.

שעה ארוכה אחרי שהסתיים המופע, שנערך בחסות חברת הסיגריות הישראלית דובק, עדיין הצטופפו רבים מהצעירים בצופים סביב הבמה כדי לראות מקרוב את היפהפיות, שכבשו בהופעתן את בני הגליל.

מסע כיבוש הגליל של נימפות־המים לא הסתיים באותו לילה. למחרת היום נוסעו מופע נוסף, עבור תושבי הגליל המזרחי, בחוף השקט בטבריה. בין שני המופעים ניתן היה לראות כיצד דווקא התח־

השופטים חברי־השופטים שבחר בנסיכת־הכינרת. מימין: אניס חדד, נציג חברת **מרי קוואנט**; אלכס רבינו, נציג **אולימפיק**; שלמה פרמון מחברתו של אברהם גינדי, יעקב קלישר מהמושבה מיגדל; דני שרון וזאב קירשנר **מאגד**.

טבריה: החוף השקט רעש כשהוכתרה נסיכת הכינרת

טבריה שש מהמתחרות על תואר נסיכת הכינרת בסירת־מירוץ הנושאת עליה את הסמל המסחרי של בית־האופנה **מ.ב.** בחוף השקט של טבריה, שבאולמו נערך נשף־הבחירה. את היום שלפני התחרות בילו המשתתפות בתחרות בבילוי בחוף השקט.

בשעות הקטנות של הלילה, פרצה מתוכן שימחת הנערים והשובבות בשירה אדירה שנמשכה לאורך כל הדרך.

למחרת, אחרי מנוחה במלון גינתון, ש־בעליו עשו כמיטב יכולתם כדי לארח את הנערות ולהנעים להם את שהייתם במקום, יכלו המתחרות לפוש במיתקני החוף השקט של טבריה. המתח וההתרגשות שאחזו בהן במופעים הראשונים התנדפו כלא היו והבנות נראו כידידות ותיקות, חברות טו־בות המכירות זו את זו משכבר הימים. הן סייעו זו לזו בעצות בכל הנוגע לאי־פור והופעה על הבמה, כשכל אחת תורמת את חלקה למאמץ הכללי.

את פירות האווירה — שהזכירה במקצת אווירה השוררת בלהקות צבאיות הנודדות על פני הארץ — ניתן היה לחוש בנשף שנערך אותו לילה באולמי החוף השקט. הפעם לא רק שהמופע עבר ללא תקלה, אלא שקבלת־הפנים החמה, שהעניק הקהל הטבריני למתחרות, שברה את המחסומים. המועמדות לא הסתפקו עוד בהופעה על הבמה בבגדי־ים והחוף של גוטקס; ב־תצוגת דגמי האופנה של בית־האופנה מ.ב., ובהפגנת צעדה נשית בקבקבי גלי. אחרי שנפל הפור ונודעו תוצאות הבחירה של חבר־השופטים המקומי, יצאו המתחרות אל הקהל, שלא לפי התוכנית הרשמית, ביטאו את עליצותן בריקודים.

שלא כמו בשנים קודמות, בהן נפלו כמה תוארים בחיקיהן של מיספר מצומ־צם של מועמדות — זכו כבר השנה מר־בית המשתתפות בתואר כלשהו. הרמה ה־שוה־כמעט של הופעתן וטעמו השונה של הקהל בכל אחד מהנשפים שנערכו עד כה, יצרו בכל פעם הפתעה מחודשת. ב־טבריה בחרו השופטים להכתיר כנסיכת הכינרת את סלי שעשוע, בת ה־17 מפרדס־כץ. כסגניותיה נבחרו יונה וירניק בת ה־17, ילידת בלגיה, שעלתה בגיל 9 לארץ והלומדת כיום בבית־ספר תיכון ברמת־השרון; ואת מלי כהן, בת ה־17, תלמידת תיכון מחיפה.

לקראת סוף השבוע מצפה למתחרות על רות מלכדת. 13 המתמודדות על כתר מלכת־המים לשנת 1978, היו צריכות להיות לכאורה יריבות. הן הגיעו לתחרות מבלי להכיר האחת את חברתה, כשכל אחת מהן מטפחת בליבה תיקוות ומישאלות. אבל השהייה הממושכת בצוותא, החוויות המשו־תפות וההופעה זו לצד זו בנשפי הבחירה המוקדמים, הפכו אותן לחבורה מגובשת ועליזה, בה שמחה כל אחת בהצלחת חב־רתה.

תופעות כמו קינאה וצרות־עין נעלמו ופינו את מקומן לחברות ועזרה הדדית. בדרך מעכו לטבריה, אותה עשו הנערות באוטובוס ממוזג האוויר של אגד תיור,

הדון השקט משה אוחנה, בעל החוף השקט בטבריה, נושק ליונה וירניק.

נשיקה מיכאל בראון, מנכ"ל חברת תכשירי־השיער אינטרקוסמה וולהבישראל, זוכה בנשיקה מפי סלי שעשוע.

נסיכת הכינרת חביבות הקהל הטברייני היו סלי שעשוע מפרדס־כץ (כמרכז), שזכתה בכתר נסיכת־הכינרת ושתי סגניותיה, יונה וירניק בת ה־16 מרמת־השרון (משמאל) והסגנית השנייה מלי כהן החיפאית (מימין).

פרחים כשזר־פרחים בידה ניצבת יהלומית בר־און, קורנת מאושר אחרי שהוכתרה בתואר הסגנית הראשונה לנסיכת הצפון בידי משה גלזיק, נציג חברת־הבנייה של אברהם גינדי, לידה.

הכתר הנכסף של מלכת־המים 1978 טיול ומופע מוקדם נוסף באילת. לאחריו — ביום הראשון בשבוע הבא — יתקיים שיאו של מיבצע הקייץ המסורתי של העולם הזה: נשף הבחירה הסופי בתיכל־התרבות בתל־אביב. שם לא תהיה עוד הבחירה בידי חבר־שופטים אלא בידי קהל הצופים עצמו. באמצעות פתקי־ההצבעה, המצורפים לכל כרטיס, ייקבע אז סופית מי מכל הנסיכות וסגניותיהן תהיה מלכת־המים לשנת 1978.

(המשך מעמוד 24)

ממשלת־ישראל. יתכן שהגיע גם למסקנה כי הסיכויים לשינויים בישראל הם קלושים. עזר וייצמן נוטרל במידה רבה בממשלה, המערך אינו מראה סימנים של אופוזיציה אמיתית, והתנועה של שלום עכשיו נרדמה בצורה מיסתורית.

שלושת חלקי הגדוד. גם המצב ב־דרום־לבנון לא שיפר את האווירה.

דיבוריה של ממשלת ישראל בחודשים האחרונים, על רצונה בהחזרת הריבונות הלבנונית בדרום־לבנון, הופרכו ברגע ש־ממשלת־ביירות ניסתה לבצע זאת. הגדוד הלבנוני שנשלח לדרום נשאר תקוע במ־קומו, מול התנגדותה המוחלטת של ממ־שלת־ישראל להתיר את מעברו ב„מובלעת הנוצרית" שהיא, מכל בחינה מעשית, אינה אלא מובלעת ישראלית.

אמנם, סיפור־הבדים, כאילו זהו גדוד סורי מוסווה, או גדוד של סוכנים סוריים, הופרך כליל. הגדוד הורכב בקפדנות משלושה חלקים — פלוגה שבאה משטח מוסלמי, פלוגה שבאה משטח נוצרי ופלוגה שהיתה בתחום המטכ"ל הלבנוני. אך ה־דבר לא שינה את המסקנות. ממשלת־ישראל רוצה להחזיק בשליטה הישירה, באמצעות „בעלי־ברית", ברצועת־השטח הגובלת עם ישראל. למעשה זהו שטח מסופח, ישאין ממשלת־ישראל מוכנה להתיר בו כל גורם הכפוף לביירות.

מאחר שהערבים היו משוכנעים תמיד כי ישראל רוצה לספח את דרום־לבנון עד הליטאני, מחזקת פרשה זו את התדמית השלילית של ישראל במרחב, מקטינה עוד יותר את היכולת האמריקאית לשכנע את אל־סאדאת להמשיך במישחק, שהתרוקן מתוכנו.

מישטרה

המאשימה הנאשמת

המישטרה רצתה לעצור את הדוגמנית לחקירה והיא עצמה סיפקה עילה נוספת

הדוגמנית שולי חנני קבעה השבוע שיא חדש. בפרק זמן של שלושה ימים היא הפכה מתובעת לחשודה הנתונה במעצר, ומחשודה לנאשמת הצפייה, אם תורשע, לעונש עד תשע שנות מאסר.

השיא של התובעת־הנאשמת התאפשר תודות לשיא נוסף, שאותו יש לזקוף לזכות חוקרי המטה הארצי ופרקליטות מחוז המר־כז. במיבצע־בזק ללא תקדים הם הביאו לסיום החקירה ולהגשת כתב־אישום, וכן בקשה למעצר עד לתום ההליכים המיש־פטיים נגד שולי.

תביעת דיכה. שולי חנני היא נערת־זוהר תל־אביבית, הדוגמת מזה שנים אח־דות לעדכן את כותבי טורי־הרכילות ב־עיתונים, ביניהם את מדורה של רחל ה־מרחלת בהעולם הזה.

היא החלה את דרכה ב־1971 כמועמדת לתחרות מלכת־הים 1971 מטעם העולם הזה, אז היתה נערה בת 16.

לפני חודש פורסמה בהעולם הזה (2132) כתבה שחשפה צד אחר בעיסוקיה של שולי. הכתבה „חבורת הכרם פושטת ב־עולם" תיארה את שולי חנני כמי שקשורה עם עסקיה של חבורת־נוכלים, שפעילותה משתרעת מדרום־אפריקה עד לדרום־אמ־ריקה, ומשמשת בלדרית־כספים ומארחת מטעם אותה החבורה. הכתבה שימשה עילה לתביעת־פיצויים, שהגישה שולי על פי חוק־לשון־הרע (ראה עמודים 18־19), נגד העולם הזה.

כשהחלה גביית עדויות מוקדמת, בשבוע שעבר, טענה אחת מעדות ההגנה ששולי ביקרה בביתה ואיימה עליה.

העדה, איזבלה מנדוזה שמה, פנתה למטה הארצי של המישטרה ביום חמישי הוק־לטו שיחות בינה לבין התובעת חנני. מאז התקלטה היתה שולי נתונה לעיקוב של בלשי מישטרה, וביום הראשון בבוקר נעצרה. חקירת המטה הארצי נתונה בידי אנשי היחידה ללוחמה בפשע, בפיקודו של תת־ניצב ראובן מינקובסקי. בראש הצוות החוקר את שולי עומד סגן־ניצב אליהו אריאלי, ראש מיפלג־חקירות־פשעים.

מעצר עד למישפט. לאחר יממה של חקירה צולבת, הוגש חלק מחומר החקירה, הנוגע לפרשת האיומים על העדה, לעיונה של פרקליטת מחוז המרכז, עורכת־הדין שרה סירוטה.

הפרקליטה הכינה כתב־אישום נגד שולי, וצירפה אליו שתי בקשות: בקשה למעצרה של הנאשמת עד לתום ההליכים המיש־פטיים נגדה, ובקשה לשמיעה מוקדמת של עדות המדינה, איזבלה מנדוזה, העומדת לעזוב את הארץ. בקשת המעצר נתמכת הן בחומרת העבירה המוטל עליה, והן בשל הסכנה ששולי תנסה לעזוב את הארץ.

מאחרי נימוקים אלה מסתתרת סיבה נו־ספת, מתוחכמת יותר. היחידה של מינ־קובסקי הוקמה בעיקבות המלצות „ועדת־שימרון", על־מנת ללחום בתופעות של פשי־עה כלל־ארצית או בין־לאומית, מה שמכונה „פשע מאורגן". סוד גלוי הוא שהמטה הארצי מתעניין מזה זמן רב בפעילותה של שולי ושל ידידיה, רחמים אהרוני וצבי פאר (פאר נמצא אף הוא במעצר, בפרשה אחרת), שזכתה בפירסום בהעולם הזה.

נאשמת חנני*
מהירות שיא

על רקע זה כבר נעצרה שולי פעם אחת, לפני כחודש, ושוחררה כעבור 48 שעות. עתה, לאחר שהתפוצצה פרשת האיומים, החליטה המישטרה להעמיק את החקירה בעניין עיסקי חבורת־הכרם.

אך כדי להאריך את מעצרה של שולי, צריכה היתה המישטרה לנהל דיון פומבי לפני שופט־מעצרים ולחשוף חלק מחומר־החקירה. חוקריו של מינקובסקי העדיפו להביא למעצרה של שולי בעניין האיומים על איזבלה מנדוזה. כך יוכלו לנהל את חקירתם הרחק מאור הרזקורים.

אין אונס

פימני הפריצה עוררו חשד והובילו תיקווה בקב השוטרים, עד שנפתרה התעלומה

כשנכנסה יעל** לדירתה שבשכונת נאות־אפקה, בפברברי תל־אביב, לא היה לה ספק, שבדירה בוצעה פריצה. התריס במירפסת היה פתוח למחצה, לא כפי שעובה את הבית. מנורת הלילה הקטנה, ליד המיטה, לא דלקה, בעוד שיעל זכרה בבירור שהיא הותירה אותה דולקת. אלה היו הסימנים הייחידים לביקורו של זר בדירה. מלבד זאת לא חסר בדירה מאומה. המערכת הסטריי־אופונית המשוכללת נחה במקומה וכך גם הקופסה גדושת התכשיטים, שיעל מיהרה לבדוק אותה. הכל היה מונח במקומו.

ביקור לילה. יעל לא ביזבזה זמן מיו־תר. היא פנתה לתחנת מישטרת מרחב דן שברמת־גן וסיפרה את סיפורה. אך איש מחוקרי מחלקת החקירות לא האמין תחילה לסיפור. אולם כשעמדה על העתה, יצאו חוקרים לביתה לבחוק את הסיפור. הבדיקה אימתה את התיאור שמסרה יעל. „מישהו ביקר בלילה בביתך, שכב על מיטתך ועיין בעיתון במשך כמה שעות ואחר־כך הס־תלק בקפיצה מהמירפסת," הסביר ליעל ראש לישכת החקירות בסבודו ובעצמו.

יעל הבלונדית בת ה־22 היתה נבוכה, ואף מבוהלת, אך החוקר המשיך ברוב חישיבות: „המסקנה היחידה שמתבקשת היא, שמישהו רוצה לאנוס אותך. הוא חדר לדירה והמתין שתבואי. כשבוששת לבוא הוא הסתלק, אך אין ערובה שלא ישוב." כעת כבר היתה יעל היסטרית לחלוטין.

כעבור זמן יצאו החוקרים פעם נוספת לדירה בנאות־אפקה והטמינו מלכודות ל־אנס האלמוני. כל תריסי הבית סומנו על־ידי השוטרים. על המיטה הונחו כלי בית שונים, שמהם נוח לקחת טביעת אצ־בעות. מול הדירה הוצבה תצפית ואילו יעל הוזהרה לבל תתקרב לביתה בתקופה הקרובה.

החלום שנגוז. שלושה ימים לאחר מכן התקשרה יעל למישטרת מרחב דן. הידיעה שמסרה גרמה אכזבה לחוקרי התחנה. בפיה היה הפיתרון לתעלומה המוזרה. התברר שדידיה של יעל הגיע לביתה בערב הפרי־צה. הוא ראה אור בחדר השינה אך איש לא פתח לו את הדלת, גם אחרי שעה של צילצולים בפעמון. תשדו של הידיד גבר, ומאחר שלא היה מצוייד במפתח לדירה ניכנס מבעד למירפסת. הבית היה ריק ־ הוא נרדם על המיטה והתעורר בבהלה למחרת בבוקר. כשהתעורר, קפץ החוצה והסתלק, מבלי להשאיר הודעה כלשהי. רק כעבור שבוע סיפר על כך ליעל.

חלומם של שוטרי מרחב דן, לתפוס אנס ולזכות בפירסום, כדוגמת שמיתיהם ממרחב הירקון, שלכדו את „האנס המנומס", נגוז.

שיזוף בפני החוק

האזרח וסיירת הבטיחות ביצעו עבירת תנועה וחסמו את מעבר הזכי הרגיל

— מי אשם יותר?

„תיקח בבקשה את הקטנוע שלך," אמרה סיירת הבטיחות לראובן לוין, „אתה חוסם את מעבר החנייה!" לוין שלח מבט לעבר הסיירת, שעמדה מולו ופיטפטה עד אותו הרגע עם חברתה לתפקיד. „הקטנוע שלך מפריע לא פחות," השיב לה והצביע על הוספה הכתומה מס' 424—541, שחנתה על אותו מעבר חנייה.

לוין התכוון לגשת אל חנות החשמל ה־סמוכה, אך הצעירה במדים הכתומים, סטר־דנטית בשם דרורה תמר, היתה, כפי הנר־אה, עקשנית. „אם לא תזיז מייד את ה־דו"ח," אמרה.

„אני אזיז את הקטנוע שלי אם את תזיזי את שלך," השיב לוין בתקיפות.

„תראה," ניסתה להתערב סיירת הבטי־חות השנייה, „הקטנוע שלך מפריע יותר."

„זו לא שאלה של יותר או פחות," ענה לוין במצח נחושה, „אתן צריכות להבין שהמדים לא מקנים לכן זכויות־יתר. אם הפרעה — אז הפרעה, בלי יותר ובלי פחות."

„שמע, אתה לא תעשה אתי תנאים. אם לא תזיז את ריכבך תוזמן לבית־משפט," אמרה דרורה תמר ונופפה בפנקס הדו"חות. „אם תרשמי דו"ח, אדאג לשלוח אותך בחזרה לראש ענף התנועה, בצירוף מילים חריפות," השיב לוין והלך לסדר את ענייניו, כשהוא מותיר את הקטנוע שלו במקומו.

כשחזר, עדיין עמדה הסטודנטית במדים הכתומים ליד הקטנוע כשהפינקס בידה. לוין התניע את קטנועו והסתלק. האיום פעל, הדו"ח לא נרשם ודרורה תמר סגרה את פינקסה ושבה לפטפט עם חברתה לעבודה.

עיתונות

מידה כנגד מידה

אנשי־האוויר הטילו חרם על „מעריב" — ומסתמכים על התקדים של החרמת „העולם הזה"

לנוסעים בימים אלה בטיסות חברת אל־על צפויה הפתעה. כאשר הם יעלו למטוס, יתרוותו על מושביהם ויבקשו לקבל את היומונים הישראליים. הם יגלו שמשום מה חסרים גיליונות הצהרון מעריב.

לנוסעים שיתעקשו לקבל גם את מעריב תצפה אכזבה. הדיילית תסביר להם בחיוך מיקצועי רחב, שבעיקבות החלטה של ועד

(המשך בעמוד 38)

* בתור מועמדת לתואר מלכת־הים 1971.

** שם בדוי.

למרות שהחשוד הודה, מאשים ידידה של הנרצחת: „המישטרה הרגה אותה!"

הלילה האחרון של אליס

ר חוב הירדן, שעה אחת אחר־חצות. בפינת הרחוב עומדת אליס שרביט, פרוצה צעירה, בעלת שיער בלונדי שו־פע, וממתינה ללקוחות.

גבר ממושקף מתקרב אליה, ואחרי הס־תודדות קצרה נפרדת אליס בת ה־22 מחב־רתה־למקצוע, ונבלעת עם הלקוח בחש־כת החצר הסמוכה.

שעות אחדות לאחר מכן, עם אור רא־שון של בוקר, מגלה אחת השכנות בבית מיספר 10 א' ברחוב הירדן, את גופתה המעורטלת של אליס. השכנה מזעיקה למ־קום את המישטרה, וזו מגיעה בלוויית פתולוג, ובוחנת את הגופה. לחוקרים אין ספק רב — אליס נרצחה לאחר מאבק עם אלמוני, שתקף אותה בחצר האפלה.

ידה של אליס מכופפת מאחורי גבה. מיכנסיה מופשלות, וחולצתה הקרועה חו־שפת את חזה.

הפתולוג, הד"ר בצלאל בלוך מהמכון לרפואה מישפטית, קבע שהמוות נגרם כתוצאה מחנק, לאחר שהתוקף הצמיד בכוח את ראשה לקרקע. בתוך כוך קטן, סמוך למקום הימצאה של הגופה, גילו החוקרים שני ארנקים. אחד הארנקים, שהכיל 500 לירות ותכשיטים, היה שייך לאליס, והשני היה שייך לגבר בשם שלום זיסמן מרחוב פרישמן בתל־אביב.

החוקרים לא ייחסו בתחילה חשיבות לארנקו של הגבר. מיקרה טיבעי הוא שגבר יאבד את ארנקו בעת מגע מיני חפוז בחצר חשוכה. החוקרים החלו בגביית עדויות.

„עם תכשיטים וטבעות"

ב בית הקפה „רינה" של מנחם שוק־רן שררה השבוע אווירת־אבל. קבו־צת גברים נוקשים התגודדו סביב איש לבוש־שחורים, שזקן בן ימים אחדים עי־טר את לחייו. זה היה מרדכי („מורדוש") כהן בן ה־27, ידידה הקרוב של אליס.

הגבר הקשוח ישב ומירר בבכי, כש־חבריו מנסים לשווא לנחמו. ממול הש־

גופתה של אליס, כפי שנתגלתה בחצר, בבוקר אחרי הרצח

„אחרי שהיו אוספים איזה ארבעה־חמישה תיקים נגדה, היו מביאים אותה למישפט. אם המישטרה היתה נותנת לה לעבוד בבוקר, לא היו רוצחים אותה.

„הכרתי אותה במועדון ברחוב אלנבי, ומייד התאהבתי בה. מכרתי את שתי הדירות שהיו לי, בשביל שנוכל לקנות דירה בבאר־שבע ולהתחתן. היינו צריכים להתחתן באחד בספטמבר, בעוד פחות מחודש.

„היא היתה בחורה זהב, הייתי אוהב אותה מאוד. היתה בינינו אהבה חזקה ביותר. היא היתה יותר טוב מאמא ואבא שלי, היא היתה הכל בשבילי.

„אבל ביגלל המישטרה היא היתה צריכה לעבוד בלילה, מתי שכל המגייאקים מסתובבים כאן. עכשיו החיים שלי לא שווים. אני אנסה להתאבד, או שאני אנסה להיכנס למעצר, בשביל לחפש את הרוצח של אליס ולהרוג אותו.

„השוטרים אמרו לי: ‚אתה בחור צעיר, לך תעבוד, תמצא בחורה אחרת ותתחתן'. אבל אני לא יכול בלי אליס."

למורדוש 11 אחים. ארבעה מהם כלואים על עבירות שונות.

פרוצה אחרת מאותו איזור, מזל ג'ירס, ידעה אף היא לספר בשיבחה של אליס. „היא היתה בחורה הכי־השקטה מכולנו. היא היתה מפחדת להיכנס לחצרות של הבתים בלילה עם הלקוחות. בשביל זה אני לא מאמינה שהיא הלכה לשם מרצונה. כנראה שהרוצח גרר אותה בכוח.

„את החשוד ברצח אנחנו מכירות. הוא הסתובב כאן באיזור. יומיים לפני הרצח של אליס הוא ניסה לחנוק בחורה אחרת, שעובדת בבן־יהודה. היא התחילה לצעוק, ופרוצה אחרת, ששמעה את הצעקות, נכנסה לחצר עם מוט־ברזל והצילה אותה. הבחורה ההיא הלכה עכשיו למישטרה לזהות את החשוד בתמונות.

„אבל זה המישטרה אשמה בכל הבלגאן הזה. המישטרה לא נותנת לנו לעבוד ביום, ואנחנו צריכות לעבוד בלילה ולסכן את החיים שלנו."

הפרוצה זירזה אותו

צוות החקירה שהוקם מייד לאחר המקרה, כלל, בין היתר, את רב־פקד סנדו מזור, שהתמנה לפני שבועות ספורים לעמוד בראש מיחלק־תישאול ביחידה המרכזית, ואת פקד דני מרוז, אחד המוכשרים שבקציני התישאול בתל־אביב.

לזכותו של מרוז נזקפות כמה הצלחות בפיענוח מעשי־פשע חמורים. היה זה מרוז שעמד בראש צוות־החקירה, שחקר את פרשת הפיצוץ הקטלני בבית הזוג קטלן ביפו (העולם הזה, 2094), שבו מצאה את מותה הצעירה רינה אשכנזי. הצוות של מרוז הצליח להביא לדין שני צעירים, שמאוחר יותר הורשעו בקשירת־הקשר לפיצוץ. אלא שהיתה זו הצלחה חלקית, שכן מבצעי הפשע ההוא לא הובאו לדין מעולם.

צוות־חקירה אחר, שבראשו עמד דני מרוז, הצליח לפענח לפני זמן קצר את פרשת־הרצח הסבוכה של מוביל־הכספים מחברת צ'מפיון, שנרצח במהלך שוד ברמת־גן (העולם הזה 2112).

בתחילת החקירה של רצח אליס התחיל הצוות של מזור ומרוז בגביית עדויות שיגרתית. בין היתר ממורדוש כהן ומחברותיה־למיקצוע של הקורבן. אלא שפחות מיממה לאחר גילוי הגופה, כבר היה החשוד־ברצח נתון במעצר בידי החוקרים, ובלילה־שבת האחרון כבר שוחזר הרצח על־ידי החשוד והוסרט במצלמות המישטרה.

החוקרים הגיעו לביתו של החשוד כאשר החליטו לבדוק את זהותו של הגבר, שארגנו נמצא במקום־המישע. הוא נשבר כבר בשלב מוקדם של החקירה, והודה במעשה. הוא טען שהפרוצה ניסתה לזרז אותו לסיים את האקט המיני, והוא התרגז והטיל אותה ארצה.

דמותו של החשוד לא היתה פחות מפתיעה. הוא סטודנט השוקד על עבודת־הדוקטורט שלו בפיסיקה, במעבדות־המחקר של אוניברסיטת תל־אביב. רווק בן 32, שבעבר היה בטיפול פסיכיאטרי במוסדות לחולי־רוח. שופט־שלום עצר אותו ל־15 יום.

בבית־הקפה של מנחם שוקרן, בקרן הרחובות אלנבי והירקון, ממשיך לשבת מורדוש כהן, למרר בבכי ולמאן להתנחם.

אליס ויידה, מרדכי כהן־מורדוש

קיפו במחזה בדומיה חברותיה־למיקצוע של אליס. סיפרה אחת מהן, יפה ביטון: „הכרתי את אליס לפני שיבעה חודשים. הכרתי אותה ביום הראשון שהיא הגיעה מרמלה לתל־אביב. מאז עבדנו ביחד ברחוב הירדן.

„היא היתה בחורה שקטה, לא היו שומעים את הקול שלה מתי שעצרו אותנו שוטרים. כל בחורה פה ברחוב אהבה אותה. היא היתה תופרת מעולה, הכי טובה ברמלה, והיתה תופרת לנו בגדים.

„היא חשבה על חתונה עם החבר שלה, מורדוש, והם תיכננו להשתקע בבאר־שבע ולהתחיל בחיים חדשים. היא היתה חיה כל הזמן עם מורדוש, אפילו באות אליו כל הזמן הרבה בחורות. הוא תמיד דחה אותן. הוא אהב את אליס, ולא רצה אף בחורה שתבוא בחדר שלו.

„באותו לילה ראיתי אותה, והיא אמרה לי להישאר. זה היה בערך בחצות. אמרתי לה שאני עייפה והלכתי הביתה. בבוקר הביאו אותי לזהות את הגופה. מורדוש הלך למכון הפתולוגי, רצו שיזהה את הגופה. הוא לא היה יכול להחזיק את עצמו, השתולל ודפק את הראש בקיר.

היא היתה יתומה. לא היה לה אבא, והיא היתה נוסעת פעם בשבוע לרמלה, לבקר את אמא שלה והאחיות שלה. היא גם היתה מביאה להם קצת כסף.

„אליס היתה באה לעבודה בלילה. היה לה מקום קבוע ברחוב הירקון פינת הירדן. היא היתה באה עם תכשיטים וטבעת, והיתה יפה מאוד."

„בכל אשמה המישטרה"

„ה המישטרה הרגה את אליס," יבב מורדוש כהן, חברה ומי שהתכונן להיות בעלה־לעתיד של אליס שרביט. „בגללם היא היתה צריכה לעבוד בלילה, ולא ביום. כל פעם שהיא היתה מגיעה בבוקר לעבוד, היו באים המישטרה ועוצרים את הקליינטים. השוטרים היו יושבים בתצפית, וכמו שהיה יוצא הקליינט מהחצר, הם היו מזנקים ועוצרים אותה. אחרכך היו לוקחים בצד את הקליינט ואומרים לו: ‚תראה, כדאי לך לתת עדות. אם לא, אז נעצור אותך והעסק יתפרסם'. אחרכך היו מאשימים אותה בשידול לזנות.

אליס שרביט כחופרת לפני שהפכה פרוצה

הבור של טדי

(המשך מעמוד 22)

שם: „למען טדי קולק כראש עיריית ירושלים". האגדה הוקמה על־ידי איש המפיות הירושלמי הוותיק, דני אנגל.

אחד מראשי אגודה זו והגיזבר שלה הוא ארי ספיר, מנכ"ל בנק כללי בירושלים, הבנק שבבעלות הברון אדמונד דה־רוטשילד. אנשי מצא חיפשו ומצאו, כי חלק ניכר מכספי קרן ירושלים, הקרן המממנת את מרבית פעולותיו של קולק כראש עיר, מופקד או עבר בבנק כללי. הקשר, לדעתם, בין כספי הציבור של קרן ירושלים לבין כספי מטה הבחירות של קולק, חשוד. אנשיו של יהושע מצא מנסים בימים אלה במלוא כוחם להשיג את מאזני קרן ירושלים ואת מיספרי חשבון־הבנק של קרן זו, המנוהלת על־ידי ידידתו האישית של קולק רות חשין, כדי לנסות להצביע על הסכנה שבקשר בין כספים אלה לכספי הבחירות של מטה קולק, אם כי הדבר קשה עליהם.

למרות שקרן ירושלים היא קרן ציבורית, שהוקמה למען ירושלים ולמען פעולות פיתוח העיר, נשמר חלק גדול מפעולותיה בסוד, ומאזנה אינו חופשי לפירסום.

פרשה אחרת שתפריע לקולק היא זו של מירון בנבנישתי. בנבנישתי, סגן ראש העיר, היה מנערי קולק במשך שנים רבות. כהיסטוריון ובנו של סופר, היה בנבנישתי האיש הקרוב ביותר אל קולק, ידיעינו בכל פעולה בעירייה ואיש־סודו לכל דבר.

„ירושלים אחת"

אם הרזמן בין בנבנישתי לקולק הסתיים לפני תקופת־מה. יש הטוענים כי רוני פיינשטיין, מי שמונה על־ידי קולק כמנכ"ל העירייה, התקנא ביחסים שבין קולק ובנבנישתי והצליח לטרפד אותם. כמו אצל זוג נשוא ואיהב שנפרד, גם בין קולק לבנבנישתי היתה הפרידה קשה, והמריבות בין השניים מזכירות בי־אופיין גן־ילדים ובחומרתן את העולם התחתון. קולק מנסה זה זמן רב להיפטר מבנבנישתי, אולם לשם כך הוא זקוק לרוב של שני שלישים מחברי מועצת העירייה — רוב שאין לו.

לפני כשבוע, אחרי שקולק סירב לתמוך בבנבנישתי בסיכסוך ענייני שהיה לזה עם מהנדס העיר אמנון ניב, בעניין של בניית חניון תת־קרקעי בכיכר ציון בירושלים, ניהל בנבנישתי עם קולק שיחה קשה, שבה אמר לו בין השאר: „בצורה כזו איני יכול לעבוד." למחרת נדהם בנבנישתי לשמוע, ברדיו, כי טדי קולק קיבל את התפטרותו. לקולק היה נוח לקבל את המיספט, הנאמר במקומות־עבודה עשרות פעמים ביום — „בצורה כזו איני מוכן לעבוד" כהודעת־התפטרות של סגנו, והוא מיהר לקבל אותה. לבנבנישתי לא נותר אלא להודיע לקולק, במיכתב רישמי, כי לא זכר לו כלל שהוא התפטר, וכי קבלת ההתפטרות ושימחתו של קולק היו מוקדמות מדי.

כמה ימים לאחר־מכן נקראה מועצת העיר מערך בירושלים להצביע על הצעתו של קולק כי הוא ירוץ בבחירות שלא בשם המערך, אלא תחת השם „ירושלים אחת". בנבנישתי, יחד עם עוד ארבעה, שאחד מהם הוא אחיו, התנגדו להצעה מול 120 חברי מועצה שקיבלו אותה. כאשר התבקש בנבנישתי מאוחר יותר לבוא לחתום, יחד עם כל חברי המועצה האחרים, על הודעה־בכתב, שבה הוא פורש מסיעת המערך ומצטרף לסיעה חדשה, הוא סרב, קבע כי החלטת מוצעת המחוז עמדה בסתירה ל־חוקת מיפלגת העבודה, „וכפייית כלג־תריזם קולקטיווי."

כששמע זאת קולק, הוא הגיב בחריפות. הוא שיגר מיכתב אל בנבנישתי עם העתקים אל כל סגני ראש העיר, ובו ביטל את כל סמכויותיו של בנבנישתי והציגו כלי ריק מתוכן. קולק אינו יכול, כאמור, לפטר את בנבנישתי מתפקידו כסגן ראש עיר, או לסלקו ממועצת העירייה, אך הוא יכול להותירו ללא סמכויות וללא עבודה. ביום ראשון השבוע הודיע בנבנישתי על התפטרותו.

בנבנישתי אינו חושב לוותר, ומתכוון כפי הנראה להילחם בקולק. ייתכן גם כי בנבנישתי יחליט לרוץ בבחירות למועצת ה־עירייה ברשימה עצמאית, או „רשימת ה־מערך האמיתית", כפי שיכנה אותה. עסקני המיפלגות בירושלים צופים, כי במיקרה כזה יש לבנבנישתי סיכוי להעביר מנדט או שניים, וברור שאחרי הבחירות יעבוד בנבנישתי עם סיעת הליכוד — נגד קולק.

בעייה נוספת של קולק היא זו של הציר־בור הדתי בירושלים. 27 אחוזים מציבור הבוחרים בירושלים הם דתיים. לעומת 12 אחוזים בממוצע בשאר חלקי הארץ, מלבד בני־ברק. בכל מערכת בחירות עולה הצי־בור הדתי בירושלים בשני אחוזים לערך, כך שבעוד כ־15 שנים יהיה לציבור הדתי בעיר רוב מוחלט. קולק השכיל להגיע להסכם מתחת־לשולחן עם הרב פורוש, מנהיג אגודת־ישראל ופועלי־אגודת־ישראל בירושלים. כיום יש לפורוש ארבעה מנד־טים במועצת העירייה. על־פי ההסכם בין קולק לפורוש, תיווצר בין „ירושלים אחת" לבין האגודה קואליציה מיידי אחרי הבחי־רות. להסכם דומה עם המפד"ל, שגם לה ארבעה צירים במועצת העיר, לא הצליח קולק להגיע, ונראה כי המפד"ל נמצאת פחות או יותר בכיסו של מצא.

שדה־קרב נוסף יהיה הסקטור הערבי בעיר. מתוך כ־160 אלף בעלי זכות בחירה בירושלים, יש כ־40 אלף ערבים. בקרב הציבור הערבי יש לקולק רוב מוחלט, וציבור זה בוודאי לא יצביע עבור מצא. אולם בעייתו של קולק היא כיצד להביא את הבוחר הערבי אל הקלפי. בבחירות שעברו הצביעו כ־4,000 בוחרים ערביים בלבד למועצת העירייה, ואין להניח שה־שנה יצביעו הרבה יותר. קולק מינה כראש המטה שלו בסקטור הערבי את יוסף גדיש, העוסק בעניני חינוך בעירייה ומי שהיה לפני שנים רבות ראש עיריית עכו.

בגין יתמוך במצא

אז מזה מערך כיחות ובעיות שכזה מתייצב יהושע מצא, שהוא מזה שמונה שנים סגן ראש העיר ו־12 שנים חבר מוע־צת העיר, ובקדנציה האחרונה היה ממונה על שיפור פני העיר. עיקר מאבקו של מצא יהיה „לשבור את הבלוף הזה ששמו טדי קולק." מצא טוען כי מרבית הדברים שבהם מתהדר קולק עשה בעצם הוא עצמו כמו הגינון הנרחב של העיר, שמירת יופיה של ירושלים ושמירת נקיונה. „אני עושה את העבודה והוא, בעזרת יחסי ציבור ומירה אברך, לוקח את ההתילה," אמר.

לדיברי מצא תהיה מערכת הבחירות שלו מבוססת על הטענה כי קולק הוא אדם חלש אופי ועייף, וכי בשנתיים האחרונות אין הוא מנהל לאמיתו של דבר את העירייה אלא פקידים שהוא שבוי בידיהם, וכי ירושלים זקוקה לראש עיר. „אני מוכן שקולק יהיה אצלי, כשאני אהיה ראש עיר, שר־חוץ או נשיא קרן ירושלים, כ־דברים האלה הוא טוב. את העבודה השחורה של ניהול העיר הוא צריך להשאיר בידי," אומר מצא לבוחריו.

מצא ריכז סביבו כמה אנשי־מיקצוע שיערכו עבורו את תעמולת הבחירות, וטו־ען כי לא יחרוג מן התקציב הממלכתי שיינתן לו. בראש מסע הבחירות של מצא עומד נתן ברון, בעל בית־ספר לעיתונאות ובעל חברה רשומה לניהול מסעי־בחירות. ברון עמד בראש מסע־הבחירות של שלמה („צ'יצ'") להט לעיריית תל־אביב לפני ארבע שנים, והיה גם רכז הבחירות של מיפלגתו של אריק שרון.

לברון יעזרו במטה של מצא איש יחסי הציבור והפירסום הירושלמי מני הירש, והגרפיקאי התל־אביבי ראובן אדלר.

מצא אינו מוכן עדיין לנקוב אף בשם אחד מאנשי הרשימה שלו בבחירות למו־עצת העירייה, אך הוא מבטיח שיהיו שינו־יים רבים ברשימה, וכי דמויות רבות, ש־אינן מזוהות כעסקנים מיפלגתיים, יופיעו בה. מצא מסתמך מאד על הבטחתו של ראש־הממשלה, מנחם בגין, להירתם למסע־הבחירות שלו. לדבריו הוא דיבר אישי של בגין, למרות שמצא לא היה חבר אצ"ל אלא דווקא בלח"י, והוא מאמין כי לא רק בגין ישמור על הבטחתו, אלא אישים ממלכתיים נוספים מהליכוד יופיעו עבורו בבחירות. בשיחות אישיות מודה אומנם מצא כי לדעתו קשה, או כמעט אי־אפשר, להביס את קולק במירוץ לראשות העיר, אולם הוא בונה רבות על העובדה שיהיה לו רוב במועצת העיר, וכי קולק לא יחזיק מעמד כראשו.

אם אכן ייווצר מצב זה, נראה כי בירו־שלים לא תסתיים מערכת הבחירות ב־7 בנובמבר אלא תימשך גם חודשים רבים אחר־כך. מצא וחבריו יעשו כל שביכולתם להמאיס את התפקיד על קולק ולגרום את התפטרותו, כדי שמצא עצמו ייבחר כראש עיר. מצב זה נוצר רק משום שהחוק החדש לא נתן סמכויות מספיקות בידי ראשי ערים לפעול ללא המועצה שלהם.

החוק החדש ויוזמיו, ביניהם טדי קולק עצמו, לא השכילו לצפות מראש מצב שבו יהיה ראש העיר איש מיפלגה אחת שייאלץ להתמודד נגד קואליציה יריבה. עתה עלול קולק לשלם ביוקר על מאבקו לשינוי שי־טת הבחירות לעיריות.

במדינה

(המשך מעמוד 36)

ציוותי־האוויר של אל־על, הופסקה חלוקת הצהרון.

התכתבויות מעציבות. החרם ה־מקורי הוטל השבוע. מזה זמן רב שבחוגי ציוותי־האוויר של אל־על שוררת התמר־מרות כלפי מערב. תחילה היתה זו כתבתו של הכתב הכלכלי של הצהרון הימני, יובל אליצור, שהתייחסה לשביתת־הדיילים לפני שנים אחדות. אליצור כתב אז כתבה בשם „הדיילת הערומה", וממנה ניתן היה ללמוד שהשביתה הוכיחה את אי־נחיצותם של דיילים בטיסות. אחר־כך פרץ סיכסוך נוסף בין החברה הלאומית לדיילי־האוויר, על רקע הפעלת הקו החדש למונטריאול. גם אז נקט כתב הצהרון בעמדה עויינת לדיי־לים. ועד־הדיילים פנה אז לעורך מערב, שלום רוזנפלד, בתלונה, והעורך הבטיח שבעתיד לא ייכתבו דברים מבלי לקבל תגובה של אנשי צוותי־האוויר, והגישה תהיה יותר מאוזנת.

לפני שבועיים הוגדשה, לדברי הדיילים, הסאה. הכתב הכלכלי של מערב פירסם טבלת־שכר של אנשי צוות־אוויר. לדברי האוויראים, היתה בטבלה הטעייה רבה של הציבור, שכן המיספרים שפורסמו הכילו את מחיר העלות של העובד לחברה, ולא את השכר שאותו הוא מקבל ליד, וההבדל הוא, כמובן, משמעותי. בעיקבות הפירסום כתב הפיליטוניסט יוסף לפיד מאמר עוקצני, שבו תוארו טייסי החברה כמי שרוחצים בשמפניה, ודיילי־החברה תוארו כזוטרים שאינם מסתפקים גם במשכורות של ראש־הממשלה.

כאן כבר לא יכלו ציוותי־האוויר להבליג, ואחד מהקברניטים הבכירים, גידעון („גידי") אברבנאל, כתב מיכתב־תגובה ל־מערב. המיכתב לא פורסם עד היום, ו־ציוותי־האוויר החליטו להפסיק את חלוקת הצהרון במטוסים. כדי למנוע ביזבוזים מיותרים של כספי החברה, טרחו הדיילים להודיע להנהלת החברה שכדאי להפסיק

כיכי שוורץ
טוב לשבועון, טוב לצהרון

לאלתר את קניית הצהרון, שכן ממילא הם מתכוונים להשליך את כל הגיליונות לפח־האשפה, לפני חלוקתם.

תקדים „העולם הזה". סמנכ"ל ה־מיבצעים של אל־על, הקברניט יעקוב מורגן, ראש אגף השירות לנוסע, ודובר החברה, הובאו בסוד ההחלטה. מורגן התי־נגד בתוקף, ואף ניסה לשכנע את הדיילים לבטל את ההחלטה. „זוהי פגיעה בחופש העיתונות," טען, „אי־אפשר ללחוץ בדרך כזו על העיתונות! זוהי סחטנות! גם את ההנהלה משמיצים בעיתונות!"

על כך העיר איש ועד־הדיילים, הכלכל עמי שוורץ: „העיתון היחיד שמתח אי־פעם ביקורת על ההנהלה הוא השבועון העולם הזה — ואותו אתם אינכם מחלקים לנוסעים!"

ואכן: לפני עשרים שנה הטיל אל־על חרם טוטאלי על העולם הזה, אחרי שה־שבועון מתח ביקורת על המנכ"ל דאז, אפריים בן־ארצי. מאז נשאר החרם על כנו, ובשום מטוס של אל־על אין מחלקים את השבועון.

קן זה רוצצת על פיתחת־רפיה. רק הבקיאים ברזי הקבלה יכולים לי־אתר את מקור הקללה. ייתכן כי הקדוש־ברוך־הוא כועס על הנחלנים, שהתיישבו על אדמה שממנה גורשו הבדואים באכ־זריות על־ידי אריק שרון. אולי קילל את המקום אחד הילדים הערביים בני ה־6, העובדים שם עשר שעות בשכר־רעב.

העובדה היא עובדה: בצורה מיסתורית, שאין לה הסבר הגיוני, נכשל כל מעשה של המתנחלים.

התמימות שנוצלה

הבה, נמשיך, הפרשה המוזרה והמפ־חידה של בית־האריזה לעגבניות, ש־קם במושב שדות.

יוזם אכזי
„נתקענו!"

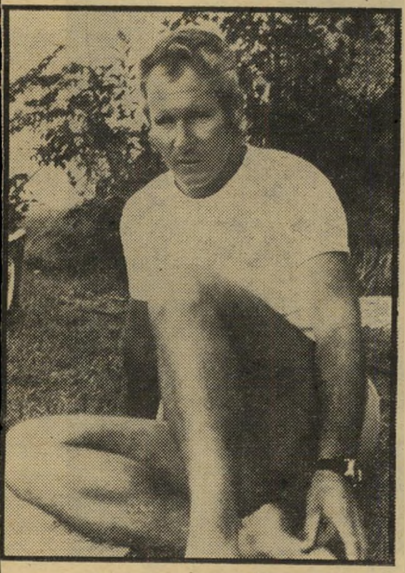

חבר־מושב בן־יוסף
„ניצלו את התמימות..."

בית־האריזה הענקי, שהוקם במשותף על־ידי שדות ונתיב־העשרה — שני ה־יישובים הוותיקים בפיתחה — נסגר ה־חודש, זמן קצר אחרי הפעלתו. המיפעל, המשתרע על שטח של שיבעה דונמים נחשב, עד להפעלתו, לגדול ולמשוכלל מסוגו בארץ, ואף באירופה. ההשקעה הס־תכמה ב־26 מיליון לירות, שהגיעו ברובם ממקורות ממשלתיים.

במיפעל יש מכונות משוכללות ביותר למיון העגבניות ולאריזתן. מערכת־הבקרה

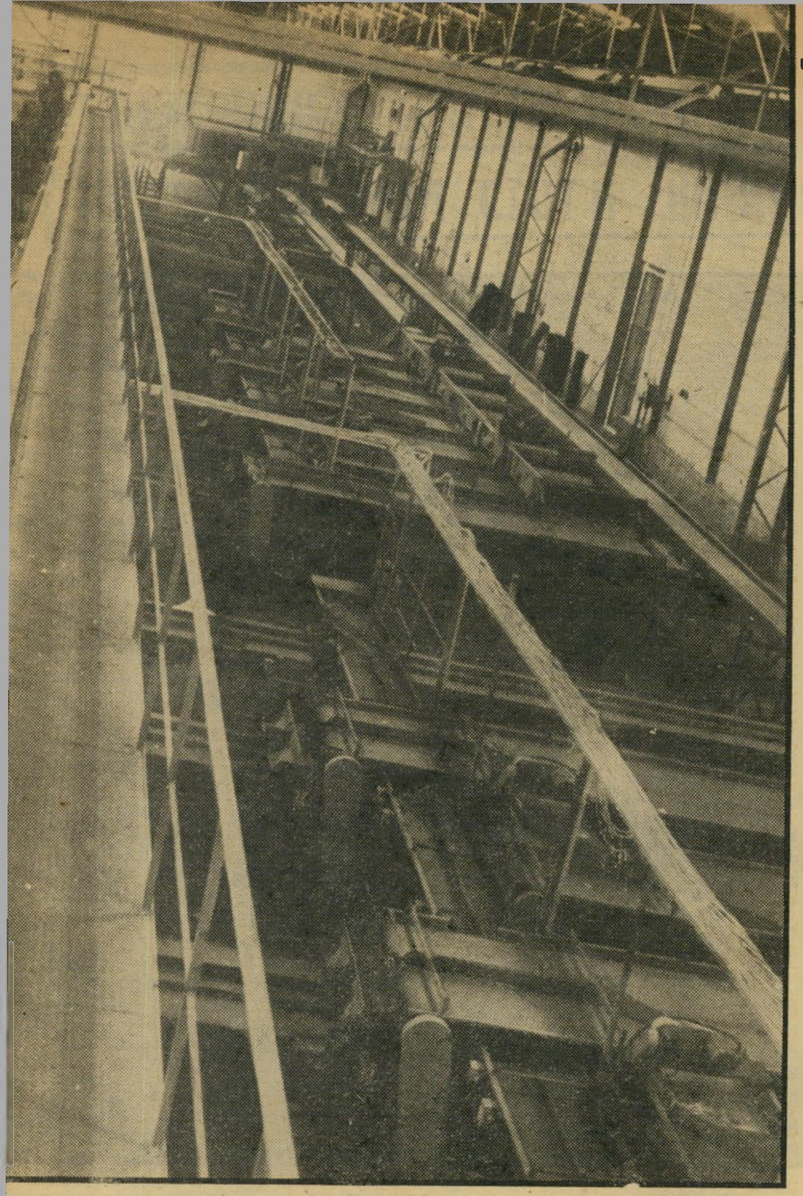

קללה רובצת על כל הנעשה בפיתחת רפיח, וגם על בית־אריזה ענק, שהוקם בהשקעת מיליונים - והתמוטט ללא סיבה

קללה במיץ עגבניות

מופעלת על־ידי מחשב. כימעט כל המית־קנים הובאו מארצות־הברית, אחרי שנתב־רר כי טכנולוגיה משוכללת כזאת, לטיפול בכמויות כה גדולות, אינה קיימת עדיין באירופה.

ובכל זאת — בית־האריזה נכשל ו־נסגר, אולי לזמן מסויים, כפי שטוענים האופטימיסטים, ואולי לצמיתות, כפי ש־מנבאים רואי־השחורות. אך איש אינו יודע מה קרה, ומדוע מיפעל כה מפואר נכשל מראשיתו. רק קללה מיסתורית יכולה ל־הסביר זאת.

„הטעות היתה," טוען זאב בן־יוסף, מ־מושב נתיב־העשרה הסמוך, „שהחליטו בכלל על הקמת בית־האריזה." בן־יוסף, ממייסדי המושב, הגיע למקום לפני שנים אחדות. בשעתו ישב בכלא המיצרי, אחרי שנתפס במהלך פעולה צבאית מאחרי ה־קווים. כיום הוא מתגורר, עם אשתו ושני ילדיו, במושב ומתפרנס מגידול ירקות, בעיקר עגבניות ופרחים. כחקלאים אחרים במקום, שהתנגדו לרעיון הקמת בית־האריזה, הוא מסביר: „ניצלו את התמימות של החברים שהתחייבו ושילמו עבור מיפעל כזה."

לעומתו טוען יוזם המיפעל וחבר מושב מערך שלא היה מיועד מראשיתו למיון ואריזה של עגבניות." טוען בן־יוסף. „ניסו להתאים על חשבוננו מערך ניסויי."

פקק בכל התהליך

גם **יוסף אבני** מודע לכישלון — הזמני, לדבריו. „נתקענו," הוא אומר, „העגבניות היו נופלות מהמסילות ונפגעות במעברים צרים. נוכחנו לדעת כי שיטת האריזה האוטומטית שהפעלנו, נכשלה. התחלנו לארוז בידיים, והדבר יצר פקק בכל התהליך. כתוצאה מכך לא הספקנו למיין את כל הכמות שהגיעה, וחלק מהעגבניות שכב בחוץ 48 שעות."

עם זאת הוא דוחה את הטענה כאילו חוסר ידע הביא לקניית מכונות שאינן מתאימות: „לא נעשתה טעות בבחירת הציוד, לא בארץ ולא בארצות־הברית."

לדבריו ניתן היה למנוע את כל הבעיות אם היו עושים הרצה עם כמות קטנה של עגבניות לפני שהתחילו להפעיל את בית־האריזה. הרצה כזאת, טוען אבני, היתה מגלה את הפגמים ומאפשרת לתקן אותם, שדות, יוסף אבני, כי במיפעל בגודל זה היה חיוני, כדי להבטיח את אפשרויות ה־ייצוא של המושבים.

„החלטנו להקים בית־אריזה כדי לחסוך מהחקלאים את ההוצאות הכרוכות במיון ובאריזה עצמית, וכדי לייצא יותר תו־צרת," מסביר אבני. לדבריו, הוכיחו ה־חישובים כי קיים פוטנציאל טוב לנושא זה. שני המושבים גידלו באותה שנה 10 אלפים טון עגבניות, מתוכן 1000 טון לייצוא (10%), שהיוו 75 אחוזים מכלל יצוא העגבניות מהארץ.

„התחזיות הצביעו על גידול משמעותי בכמות התפוקה של שני המשקים, ולכן גם בייצוא." מסביר אבני. „נוכחנו לדעת ש־נצטרך בית־אריזה בעל כושר קיבול של עד 250 טון ליום, כיוון שעונת קטיף העג־בניות באיזור מצטמצמת ל־3 חודשים בלבד."

לאחר קניית המכונות, ובעקבות סיור בבתי־אריזה שונים בארצות־הברית, הוקם בית־האריזה על־ידי חברת פרוויקט מתל־אביב, שהתמחתה בנושאים כאלה.

בית־האריזה החל לפעול בדצמבר 1977. חודש לאחר הפעלתו, בעיצומה של עונת הקטיף, הופסקה פעולתו והחקלאים נאלצו לשלוח את תוצרתם לבתי־אריזה אחרים בארץ ובאירופה. ההפסדים שנגרמו לחק־לאים נאמדו ב־12 מיליון לירות ועל אלה יש להוסיף את ההפסדים למדינה במטבע זר. הנזק בטווח הארוך: פגיעה בתדמית הייצוא הישראלי לאירופה, לאחר שהכמות שהובטחה לא הגיעה לשוקי אירופה.

„בית־האריזה נכשל, מפני שהרכיבו בו אפילו על חשבון עונת־קטיף אחת. „אך בגלל בעיות של אספקת חלק מהציוד מ־חוץ־לארץ ובעיות אחרות. הסתיימה ה־בנייה רק עם תחילת העונה ולא היה זמן לכן, לאחר חודש של הפעלה, החלטנו ל־השבית את העבודה במקום ולערוך את השינויים שנדרשו."

מחיר „השינויים הלא־מהפכניים." כפי שמגדיר אותם דו"ח שפירסמה הנהלת בית־האריזה, הוא 4 מיליון לירות. הדו"ח מציין את איכותן הירודה של כמה מהמכונות שניקנו בארצות־הברית ואת האיחור ב־תחילת ההפעלה, כגורמים העיקריים ל־כישלונו של בית־האריזה.

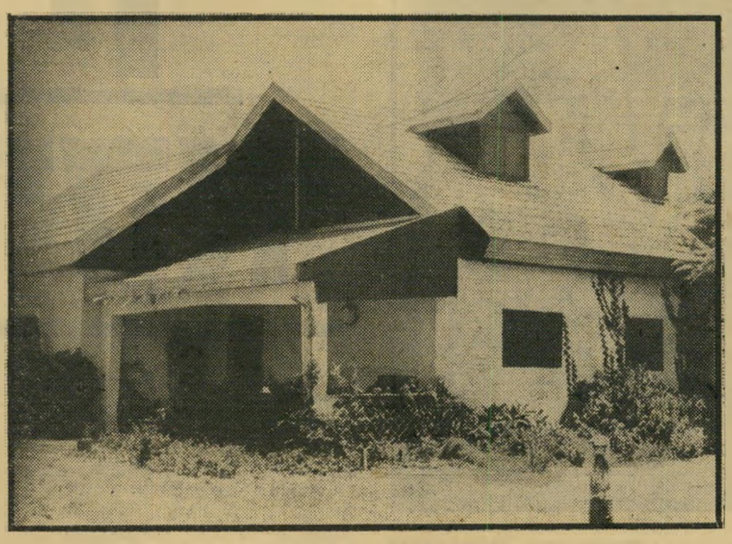

ויה במושב שדות
האם אחד הילדים קיבל ?

בסעיף מס' 5 של הדו"ח נאמר: „תיכנון בית־האריזה ענה בעיקר לבעיות של תפו־קות ולא ענה מספיק לבעיות של פגיעות בפרי. בפונקציית המטרה של בית־האריזה לא הושם דגש מספיק על שמירת איכות הפרי."

הציוד — על הריצפה

גם **בעיות** התפוקות אותן אמור היה בית־האריזה לפתור, לא תיפתרנה. היום ברור כי אפילו יופעל בית־האריזה בעונת הקטיף הקרובה, יאלצו חלק מהחקלאים לשלוח את תוצרתם למקומות אחרים. „הבטיחו לנו כי כאשר יופעל בית־האריזה יעלה אחוז הפרי המיוצא ל־60 אחוזים," קובל בן־יוסף. „מאז הפעלתו עלו ההוצאות מ־25 אגורות עד 120 אגורות לקילו עג־בניות."

בית האריזה, שהופעל על־ידי צוות מינ־הלי קבוע של 11 עובדים (במשכורת כוללת של 200 אלף לירות לחודש) וכמה עשרות בידואים, מושבת כיום. פרט לשומר בי־דואי וצוות אחזקה מצומצם אין איש ב־מקום. אך המבקר במיבנה הענקי יראה כי בית־האריזה מוזנח וחלקי ציוד פזורים על הריצפה. תושבי המקום אינם בטוחים עוד אם יזכו לראותו פועל בשנה הבאה. אך אפילו יופעל, לא ימהרו רבים מהם לשלוח את תוצרתם אליו. „הסיבה לכך," אומר אחד החקלאים, „שאני רוצה להבטיח שהתוצרת שלי תגיע לשווקים באירופה ובארץ, ובמצב טוב."

כתבת העולם הזה הצטרפה אל מסיבת הרווקים והרווקות מארצות־הברית והתחזתה כנערה ישראלית המחפשת חתן אמריקאי עשיר

נהג המונית — סטיוארט רוזנברג בן ה־26, מתהולל על רחבת־הריקודים במלון **סיני** בתל־אביב, מול כתבת **העולם הזה**, יאירה יסמין. בערב, שנערך לכבוד קבוצת הרווקים והרווקות היהודיים־אמריקאים, שהגיעו ביום השני שעבר לסיור בן שבועיים בארץ, היתה הנוכחות מלאה. קשה היה לאתר את האמריקאים בין מאות הישראלים, במטרה למצוא שידוך.

הלכתי לחפש שידור אמריקאי

„אֵ פשר להציע לך סיגריה?" שאל קול. הסתובבתי. לידי עמד בחור שמנמן, בסביבות שנות השלושים לחייו, שערו השחור עשוי בקפידה. עיניו הצרות התבוננו בי בתיקווה.

שכחתי לרגע שבאתי לכאן כעיתונאית, למסיבת הרווקים והרווקות היהודים מ־ארצות־הברית שנערכה ביום הרביעי שעבר במלון סיני בתל־אביב. זו היתה אכן מסיבת־שידוכים.

נשלחתי על־ידי המערכת למסיבת 152 הרווקים והרווקות שהגיעו ביום שני שעבר לסיור בן שבועיים בישראל, ביוזמת הקונגרס היהודי־אמריקאי, כשאני מתחזה לישראלית המחפשת חתן אמריקאי עשיר.

בעמל רב הצלחתי לפלס את דרכי בין מאות הרווקים והרווקות תוצרת הארץ, ש־צבאו על שער הכניסה למלון. התחרות היתה קשה. תחיכות לא־נורמליות, בתיס־רוקות אופנתיות ושמלות החושפות טפ־חיים, עמדו לצד נערות זוהרות פחות, שעל פניהן המיואשים נמרח האיפור במאמץ להיכנס, לשכנע את יונה, השוער הגבוה — שזו לו הפעם הראשונה שנתקל בכל־כך הרבה חיוכים ורמזים במנה אחת, שיתן להן צ'אנס.

השוער נכנע בפני תחנוניהן של אחדות מהצעירות, והירשה להן להיכנס. אחר־כך היה כבר יותר קשה. המלון הזעיק תיג־בורת של המישטרה, והשוטרים המנוסים חסמו את הכניסה. לא עזרו מאמצי השיכ־נוע.

„אני ממועדון האקדמאים," עיפעפה ב־עיניה שחרחורת בת 40 פלוס. משלא נתנו לה להיכנס הרימה ידה על השוטר, ונגררה משם בכוח, בעודה מצווחת בקולי־קולות. אחרות סיפרו שיש להן חברים המתאכ־סנים במלון. ניסו לעורר רחמים.

כולן הביטו בערגה בקבוצת האקדמאים, ובראשם השדכנית הזריזה הלנה, שנכנסו עם כרטיסים שהוכנו מראש.

ויה ומכונת כביסה

עֵ ליתי למעלה, נכנסתי לשירותים לבדוק את התיסרוקת בפעם המי יודע כמה, משחתי שפתי בשפתון, אספתי את הבטן פנימה, חייכתי לעצמי חיוך של עי־דוד, ו — קדימה!

היה קשה למצוא את המיליונר האמרי־קאי המיוחל עם הפונטיאק או המרצדס, שבא גם הוא לצוד חתיכות כמותי.

אחרי חיפוש קצר הצלחתי לשלוף מבין כ־200 הרווקים הישראלים שבמקום אמרי־קאי אחד לרפואה. היה זה סטיוארט רוזנ־ברג בן ה־26 והוא לא היה בדיוק גבר־חלומותי.

גו, ניחמתי את עצמי, הוא לא מרלון ברנדו, אבל רואים שכסף לא חסר לו. את המכונית בטח הביא מאמריקה, נוכל להסתובב קצת בארץ, יזמין אותי למיס־עדות ולמועדוני־לילה, ובמזל טוב גם יקח אותי איתו לארצות־הברית, ישכן אותי בחוויתו המפוארת, יציג אותי בפני הו־ריו, יראה לי את המישרד שלו בקומה התמישים, ואחר־כך נלך לרב.

שערים נעולים רווקים ורווקות ישראלים רבים, שקראו על המסיבה הצפויה בעיתונים, ניסו להיכנס למלון ללא הזמנות, אך השערים ננעלו בפניהם, בעזרת כוח מישטרתי. לא עזרו התחנונים, והם נשארו בחוץ.

„לרגל עסקים"

הגיע למסיבה ויקטור לופו מטירת הכרמל. ויקטור, החבר במועדון־רווקים בחיפה, בא עם חבריו, „כדי לראות אם יש חידושים." מיספרי הטלפון עברו מפינקס לפינקס ומרווק לרווק.

הבן־דוד

יניר תנפילוב רווק בן חברת האמריקאית האלי לקוביץ בת ה־23, שאותה פגש במסיבה.

„אינני אוהב את האמריקאיות," לחש לי סטיוארט. „כולן מזוייפות! הבחורות הישראליות לא צריכות להתאפר בשביל להיראות יפות. אבל אני מת על הישראליות," טפח על ברכי. בשנה הבאה מתכוון סטיוארט לעלות לארץ. יש לו קרובים בקיבוץ, והוא יחיה בקיבוץ. „מה פיתאום בקיבוץ?" תמהתי. „מה עם הווילה בקיסריה, ומכונת־הכביסה, המערכת הסטריאופונית והמכונית?"

„זה יכול לחכות," ענה לי.

לראות אם יש חידושים!"

„מה יהיה התחתונת עד עכשיו?" שאלתי אותו. „אני רוצה רק ישראלית," השיב. „עכשיו באתי לבדוק את השטח, ובשנה הבאה אתחתן. הגיע הזמן, את לא חושבת?"

אחרי שהחלפנו כתובות ומיספרי־טלפון, הזמין אותי לרקוד. את מה שלא הביע בדיבור הצליח סטיוארט לבטא בריקוד שייק ואני, כל עוד רוחי בי, ניסיתי לעקוב אחר קפיצותיו וסיחרוריו על בימת הרי־קודים, לקצב שירי שיגעון המוסיקה. מה לא עושים בשביל שידוך, הרהרתי, מיו־זעת. „לא חשוב הפרצוף, העיקר הכסף."

„במה אתה עוסק?" שאלתי. „אני נהג־מוניות," באה התשובה. עיני חשכו. מכונת הכביסה, המערכת הסטריאופונית והפונטיאק נעלמו כלא־היו, וכבר ראיתי את עצמי חו־לבת פרות בקיבוץ.

ביקשתי את סליחתו, והלכתי לצנן את עצמי במשקה. הבאר היה מוצף רווקים ורווקות גילאי 19—40, כשהרוב השולט הוא ישראליות שגילן יוזמה מפתיעה נוסח: „אתה לא מוכר לי מאיזה מקום?" — „בוא נשתה משהו ביחד." גם הישראלים לא טמנו ידם בצלחת: אמריקאיות או לא אמרי־קאיות, הם עברו מאחת לשנייה, בדקו את ה„סחורה", החליפו רשמים ביניהם, ומיס־פריי־טלפון בסיטונות.

סקירה מהירה של המצב הבהירה לי ש־האמריקאים כבר תפוסים, חוץ מאחדים שלא נראו לי בגלל שהיו נמוכים מדי, או זרוקים מדי. ניסיתי עם אחד ביישן ממושקף, בן 39, שסיפר לי כי הצטרף לטיול מפני שבארצות־הברית קשה לפגוש בחורות. „אינני רוצה ללכת לבד לכל מיני מקומות," התוודה בפני. „קשה מאד למצוא שם אנשים צעירים שאפשר לדבר איתם. במקום־העבודה שלי כולם נשואים, ומסיבות אינני אוהב." כשסיפר לי שהוא „רק" מנהל־חשבונות, עשיתי ויברח, ו־מצאתי עצמי פני־אל־פנים עם גבר חסון, ממושקף, מתולתל, לבוש חולצה בהירה ומיכנסיים משובצים.

„זה, לפחות, נראה כמו איש־עסקים מצ־ליח," חשבתי לעצמי. ויקטור לופו, כך הציג עצמו הרווק בפני. הוא בן 34 מטירת־הכרמל שליד חיפה, חבר במועדון־רווקים בחיפה המונה 200 חברים. „אני כאן לרגל עסקים," סיפר לי ויקטור, העוסק באלקט־רוניקה. „קראתי על המסיבה בעיתון, ו־באתי עם כמה חברים לראות אם יש חידושים." הוא הזמין אותי לכוסית. ושאל אותי מה אני עושה מאוחר יותר. כאן התעורר חשדי, ושאלתי אותו אם איננו נשוי, במיקרה. הוא הבטיח לי שלא, ואז ביקשתי ממנו את כתובתו ומיספר־טלפון. את המיספר נתן לי בשמחה: „עשרים־וארבע שעות לרשותך," הוסיף, אבל את הכתובת לא הצלחתי להשיג, רק מיספר תיבת־דואר בחיפה.

השימחה הגיעה כבר לשיאה באותה עת. למטה צבאו המונים שניסו להיי־כנס, למעלה זרמו המשקאות כמים. כולם רקדו, שוחחו או פרשו בזוגות אל הלובי. תפסתי יוזמה, ניגשתי אל בחור ממושקף שניראה לי מוכר ושאלתי אותו מניין אני מכירה אותו. „גם את מוכרת לי מאיזה מקום," אמר, והלכנו לרקוד.

שמו אלי פלד, והוא הנדסאי מכונות בן 32. אלי, לבוש חולצה משובצת ומיכנסיים כהים בעל שיער חום חלק הנוטה להקריח, סיפר לי כי שתי בחורות התקשרו אליו למקום העבודה שלו, והזמינו אותו לבוא. „יהיה שמח," הבטיחו לו. „יש חומר טוב, אמריקאים, אמריקאיות."

„אז באתי," אמר אלי. נזכרנו שבעצם הכרנו בקורס לצרפתית, והכל התחיל להתקדם על מי־מנוחות. לפני שנפרדתי ממנו, בחילופי מיספרי־טלפון, קיבלתי הז־מנה לסרט שיגעון המוסיקה, ולא חשוב שראיתי אותו כבר פעמיים.

התיישבתי לנוח בחברת כמה אמרי־קאיות שפיטפטו ביניהן.

סיפרה דיאנה פרידמן בת ה־22 מסן־פרנציסקו: „אני מרגישה שבאמריקה יש הרבה יהודים שמנתקים כל מגע עם היה־דות. קשה לי מאד, כיהודיה, לחיות בעיר שבה כמעט אין בתי־כנסת והווי יהודי. אז הצטרפתי לטיול הזה, כדי להכיר יהודים כמוני." דיאנה, ששערה קצר ומתולתל, היא מתכננת־אופנה במיקצועה, וכל הערב נצמדה אלי בתיקווה שאפגיש אותה עם אנשים מהטלוויזיה הישראלית.

רבקה גרינפלד בת ה־25 עובדת בבנק לאומי בתל־אביב. היא הצליחה להיכנס ל־מסיבה בזכות ידיד העובד במלון, וסיפרה: „מה, אני משוגעת ללכת לשדכנית ולשלם 3,000 לירות? יש מסיבות, ויש לי מספיק קשרים ומספיק מחזרים." אז לשם מה באה לכאן? „סתם כדי לשרוף ערב," הודתה רבקה. בעלת השיער השחור והעיניים הכחולות. והלך לה דווקא יופי. נכנסה למעלית ללובי עם זה, עלתה עם ההוא, והפינקס פתוח והיד רושמת.

„מחפש רק אמריקאיות!"

יני קדטה לפתע את בן־דודי יניר בן ה־24, שהתפלח למקום כדי למצוא לו אמריקאית. „בינתיים לא הולך לי," סיפר יניר. „מתחילות אתי רק כל מיני ישראליות בנות ארבעים, שבאו הנה ל־מטרה רצינית. אני באתי רק לבלות."

יניר תפס לו לבסוף צעירה אמריקאית משגעת בת 23 בשם האלי לבקוביץ, ונש־אר צמוד אליה כל הערב. „האלי," כך סיפר לי לאחר־מכן, „היא מנהלת־חשבונות במנהאטן. התחלנו לחייך אחד לשני, ד־רקדנו. היא רוקדת נהדר." האלי, דקת־גו, בעלת שיער ערמוני גולש ועיניים ירוקות, עמדה להתחתן לפני שנה, אבל נפרדה מארוסה. היא לא מחפשת ישראלי, כי אינה רוצה לגור בארץ כיוון ש... כאן חיים ב־מתח, לא יודעים מתי תפרוץ מילחמה. אם הוא יהיה מוכן להגר לארצות־הברית," אמרה על יניר. „אז בסדר."

אבל יניר התרעם. „היא אפילו לא שאלה אותי בן כמה אני. לאמריקאיות האלה זה לא משנה." אחרי כמה ריקודים הזמין איתה לטיול על חוף הים, אך היא סירבה.

בשיאו של הערב פגשתי באביר־חלו־מותי. מנחם בן ה־34 הוא חתיך של ממש. במשך כל הערב החליף בחורות כמו גר־ביים, ואני תפסתי אותו כרגע פנוי נדיר ואמרתי לו שאין לי מה לדאוג. אירנו אני לא אתחיל (גם זה עובד, לפעמים). סק־רנותו הגברית התעוררה, ובילינו שעה ארוכה בשיחה.

מנחם, גבר תמיר בעל מיבנה־גוף כשל ספורטאי, שיער בלונדי קצר ועיניים כחו־לות משגעות, למד שלוש שנים קולנוע. עכשיו הוא עובד בניכסי־דלא־ניידי. הוא הגיע למסיבה עם השדכנית, שאיתה הת־קשר כבר לפני שנה. „אני מחפש בחורה מיוחדת," גילה לי. „היא צריכה להיות יפה, חכמה, לא תוקפנית מדי כמו רוב הישרא־ליות. אחת שאפשר לדבר איתה, ושתעניין אותי כל הזמן." במשך הזמן שהוא אצל השדכנית, נפגש כבר עם עשרות בחורות ועדיין לא מצא את מי שהוא מחפש.

קיבלתי ממנו את מיספר־הטלפון שלו, והוא רצה להוסיף לי גם כמה מיספרי־טלפון של חברים שלו. „לשם מה?" שאל־תי. „סתם, כדי לעשות חיים," פטר אותי.

יצאתי מהמסיבה כשאני עמוסת חוויות, מיספרי טלפונים והבטחות לבילויים.

השוק האנושי הוכתר בהצלחה.

יאירה יסמין

„מוכר מאיזה מקום"

אלי פלד (32), הנדסאי־מכונות מתל־אביב, רוקד עם כתבת העולם הזה. אלי הגיע למסיבה בעיקבות הזמנה מחברותיו לעבודה, שהבטיחו לו כי „יש שם חומר טוב."

אמריקאי וישראלית

„הרווקות הישראליות גילו יוזמה מפ־תיעה בלהתחזק," סיפרה כתבת העולם הזה. „אתה לא מוכר לי?" „אפשר להזמין אותך לרקוד?" היו מישפטים שהתעופפו לכל עבר.

חסוך לחינוך גבוה ב"גחלת"

כדאי מאד לחסוך
לחינוך גבוה ב"גחלת",
לכיסוי הוצאות שכר־לימוד במוסדות
להשכלה גבוהה בישראל ובחו"ל.

החסכון לחינוך גבוה ב"גחלת"
נושא 7% ריבית נצברת,
הקרן והריבית צמודים 100% למדד
המחירים לצרכן;
כל ההטבות פטורות ממס־הכנסה;
ביטוח חיים להבטחת המשך התשלומים.

בעקבות הנהגת חינוך תיכון חינם:
הטבות מיוחדות תוענקנה לחוסכים
לחינוך תיכון, שיעבירו את חסכונותיהם
מחסכון לתיכון לפתיחת חסכון לחינוך גבוה.

בואו ל"גחלת", שם יכול כל אחד,
לחסוך ולהשכיל עד ל"דוקטוראט".
וכל המתרשל להירשם ב"גחלת",
כל ימיו יצטער על האוולת...

למען הילד - חיסכו ב"גחלת"
- הטובה בתכניות החסכון במדינה -

גחלת תכנית חסכון לחינוך גבוה
מיסודה של עירית תל-אביב־יפו

ההרשמה - בכל לשכות המודיעין העירוניות וב"גחלת", אלנבי 16, ת"א.

בוא לחופשה של ערב אחד ב"מוריה על הגג"

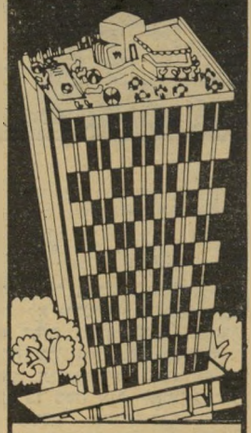

גבוה מעל תל-אביב, רחוק מכל ה"מסביב"- ערב שכולו חג, ב"מוריה על הגג":

- רחצה לילית בבריכת הגג;
- ריקודים באווירה נפלאה;
- מבחר סלטים ומנות ראשונות;
- מעדני בשר ודגים על הגריל;
- מבחר מנות אחרונות;
- יין-חופשי.

ערב-ערב (פרט ליום ו')
פרטים והזמנות:

מלון מוריה
תל-אביב
רח' הירקון 250, טל. 241252

רשת מלונות מוריה:
ירושלים, יפו-העמלה, אילת, תל-אביב

כן...כן...קנוד!

רק אצל סוכן מוסמך!

אנו, כסוכנים המורשים הבלעדיים של חברת "קנוד" בישראל עם מלאי חלקי חילוף ומעבדות שרות מודרניות מתאימות, מזהירים את לקוחותינו כי ידאגו לקנות את המיקסר רק כשהוא מלווה בתעודת אחריות של חברתנו (בצבע ירוק עם ציון שמנו על התעודה) ויזהו את מספר המיקסר המודפס

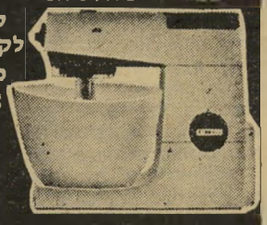

בתחתית המכשיר עם זה המודפס על תעודת האחריות ובכך תמנע מהם עוגמת נפש מיותרת.
לכל מיקסר אחר לא תינתן כל אחריות מטעמנו.
במקרה של ספק עומדת לרשותך אינפורמציה נוספת בטלפון: 03-613636
יום יום בין השעות 08.00 - 13.00,
מחלקה מיוחדת לעולים חדשים.

יבואן בלעדי: ברימאג בע"מ,
רח' לבונטין 11 ת"א, טל. 62193

מלכת המים 1978

תטוס לאחונה ומשם ללונדון במטוסי חברת

OLYMPIC AIRWAYS

בלונדון המלכה תהיה אורחת חברת

MARY QUANT

קולנוע

סרטים

שחור לבן שחור

אומץ־לב ציבורי אינו אחת התכונות המאפיינות את הקולנוע. מפיקי הסרטים טוענים שזה עולה יותר מדי כסף, מכדי שכדאי יהיה להם להסתבך בנושאים הי־שנויים במחלוקת. לכן, הם מעדיפים ש־מישהו אחר יפלס הראשון את הדרך בכל כיוון, כדי שאחר כך הם יצעדו אחריו בביטחה.

למרות שזה בדיוק מה שקרה עם סרט בשם מדינת הפראים, צריך לומר שעצם הופעתו של סרט זה, 14 שנים לאחר ש־הספר עליו הוא מבוסס יצא לאור, מהווה עדיין ביטוי להעזה יוצאת־דופן. כי זו הפעם הראשונה שהקולנוע מדבר על ה־נעשה באפריקה, לא מנקודת המבט של האזנים המתבוננים בקופים שירדו מן העצים, וגם לא מבעד לעדשה המעוותת של הלבן המתוסכל ועמוס רגשי האשמה, הסוגד ליבשת המתעוררת וחושש להראות את פגמיה, פן ייתשב לגזעני, שמרן, מפגר ואוייב כוחות הקידמה.

מה ־עשות בעצמאות? מדינת ה־פראים (השם הצרפתי הוא בעל משמעות כפולה, הוא ניתן לתירגום גם כ„מצב פראי") הוא סיפור על מדינה אפריקאית שקיבלה זה עתה את עצמאותה, ואינה יודעת בדיוק מה לעשות בה. ראש־הממ־שלה הוא היפוכונדר אנוכי. שריו מנסים לסחוט ממשרותיהם את כל טובות ההנאה האפשריות, ואילו הלבנים שנותרו במקום ואשר בילעדיהם מתקשה המדינה לתפקד, הם תערובת של ממורמרים, רמאים, תכ־בנים וחסרי־מצפון, שמנצלים תמימותם של שחורים אחדים, רדיפת בצע של שחו־רים אחרים ואגדרלמוסיה של מדינה ב־התהוותה, כדי לגרוף ממון לכיסיהם.

הדמויות המרכזיות שמסביבן נפרשת דריעה זו הם שר בשם פטריס דומבה, רופא בעל עקרונות, המנסה לשכנע את הממשלה כי עליה להשתמש באוצרות הטבעיים של הארץ כדי להיטיב את מצ־בה ולא כדי להבטיח שוחד לשרים; אהו־בתו הלבנה, שצבע עורה ושערותיה ה־בלונדיות מטילות דופי באפריקאיות ה־טהורה של השר; סוחר צרפתי המציע שוחד שמן לאחד מניבחרי העם המושח־נים, כדי שזה יפרש את דרישות דומבה בתעמולה סובייטית ויבטיח, בו־זמנית, את האורניום הנמצא במדינה לממשלת צרפת; רעץ אי"ם תמים, שמגיע לקומם ונופל שר לתוך מערבולת של מזימות שאינן הוא אינו מסוגל כלל להבין; ומפקד מישׂ־רה לבן/המתיימר להיות סופר, שמש־קיף בכל הנעשה מן הצד, מנסה להציל את המעט שניתן להציל וללמוד את ה־קה מן השאר. העובדה שהסוחר המוש־ת היה מאהבה־לשעבר של הבלונדית, והיתה נשואה למשקיף האו"ם והחיה תה עם השר השחור, מסבכת, כמובן וד יותר את מערכת היחסים.

פרס גונקור. כאשר יצא ספרו של ורג' קונשון לאור, בשנת 1964, הוא זכה ומנם בפרס גונקור היוקרתי, אך עורר סערה גדולה. קונשון, דיפלומט בשירות ממשלת צרפת, שעשה שנים ארוכו באפ־ריקה והיה אחד ממייסדי הרפובליקה ה־מרכז אפריקאית (כיום ממלכתו של בו־קאסה), היכה בספרו גם בלבנים וגם ב־שחורים, ורמזיו על רצח לומומבה הוציאו רבים משלוותם. צדקנים רבים טענו שלא נאה לפקיד ציבור בארץ קולוניאליסטית, המעוניינת לשמור על יחסיה הטובים עם הקולוניות־לשעבר, לכתוב דברי בלע שכאלה על הממשלות הטריות.

פרנסיס ג'רו, במאי צעיר (33), שהצ־טיין עד היום בסרטים שבהם הדגיש את הפעולה והניח לצופים להסיק את המס־קנות, רכש את זכויות הסרטה יחד עם השחקן מישל פיקולי, שהיה בשנים האח־רונות גם למפיק נושאים הקרובים ללבו. בדרך אל המסך הודגשו בחריפות קווי האופי של הדמויות לכיוון השחור והלבן. למפלצתיות של הסוחר הלבן הגבזי עונה ישיבת ממשלה, שבה השרים השחורים מוצגים כאוכלי־אדם שזה עתה יצאו מן הג'ונגל, מרקדים מסביב לשר השנוא עלי־הם (משום שהוא משכיל מהם ויש לו מאהבת לבנה) ומזמרים בקצב כמו ילי־דים בגנון. וכנגד הפראות שבה השחורים מחסלים שחורים, מתייצבת הצביעות ה־מתחסדת של ממשלה אירופית, שמעמידה פני דואגת שעה שהיא מעודדת בעצמה את הפורענויות שהיא מוקיעה.

רק לא אצלנו. מאחר ולא נמצאה אף מדינה אפריקאית שהיתה מוכנה להרשות את צילום הסרט בתחומה, נסעו ג'רו, פיקולי, ושאר אנשי הצוות, ביניהם ז'אק דיטרון, מארי־קריסטין בארו וקלוד בריא־סר, לגויאנה, שבדרום־אמריקה, כדי למ־צוא נוף ואור דומים לאלה של אפריקה. אולם מעניין שלאחר סיום העבודה, עם הוצאתו לשוק, הוצג הסרט בפני נשיא סנגל, ליאופולד סנגור, שהתבקש להביע דעתו: האם זו השמצה על היבשת האפ־ריקאית, כפי שטענו רבים? תשובת סנ־גור: „זאת אינה השמצה. זה קרה בארי־צות רבות ביבשת. אבל לא בסנגל. ול־ראייה, גם אני וגם המתחרה שלי על השלטון נשואים לנשים לבנות."

מעניין אם גם שליטים אחרים באפ־ריקה השחורה היו משיבים באותה הצו־רה: זה נכון, אבל לא אצלנו אלא אצל אחרים.

תשובה כזו — היא בהחלט ברוח הסרט.

דיטרון, פיקולי ובארו ב„מדינת הפראים"
האפריקאיות הטהורה

צליפות בניו־יורק

דירה לשניים (סטודיו, תל־אביב, ארצות־הברית) — זהו אחד מאותם הסרטים שבהם הזריזות השנונה של הכותב (ניל סיימון), השקדנות של הבמאי (הרב רוס), והקסם האישי של שני השחקנים הראשיים (מארשה מייסון וריצ'רד דרייפוס) נמצאו תואמים כל כך זה לזה עד שההצלחה הקופתית הפכה למובנת מאליה.

נקודת המוצא אופיינית לסיימון: דירה קטנה, בלב ניו־יורק, ושני אנשים לחוצים על־ידי נסיבות שונות, שנאלצים לחלק דירה זו ביניהם. במיקרה זה, מדובר בנערת־מקהלה, שהזניחה את הבמה לפני שנים, כדי להת־מסר לידיד אישי, עד שהידיד האישי הזניח אותה והו־תירה ללא פרוטה, ללא חוזה לדירה, אבל עם ילדה בת 9 (קווין קאמינגס) בעלת לשון חדה כתער. מולה מישהו מן הפרובינציה שמחזיק בידיו את החוזה לדירה ואפילו הבטחה לעבודה בהצגת אוונגארד של „ריצ'רד השלישי" לשקספיר, אבל אינו יכול לזרוק את הדיירת המיסכנה ממקום מגוריה, ומסכים בסופו של דבר לחלק עימה את שני החדרים.

המצבים המבדחים הרבים שמלווים זיווג מיקרי זה, בניהם חיקויים של בוגארט, תפילות בודהיסטיות, נסיון שיבה אל הבמה של נערת המקהלה שאינה עוד נערה,

מייסון ודרייפוס — אנושית ומצחיקן

השיגיונות המודרניסטיים של הצגה שקספירית במרתף טחוב — כל אלה מתוכננים בקפדנות רבה כדי לעורר צחוק. הבמאי רוס, שהביא כבר בהצלחה את סיימון לבד בעבר („צמד בכותרות") דואג שכל פואנטה תישמע ברגע הנכון ובאינטונציה הנכונה.

רסיסי וייט־נאם

השיבה הביתה (בן־יהודה, תל־אביב, ארצות־הברית) — הסרט הזה מתקשט בשתי יומרות גדו־לות. האחת — שהוא הסרט הראשון המטפל ברצינות במילחמת ויאט־נאם, או, ליתר דיוק, בתופעות הלוואי של מילחמה זו. השנייה — שהוא מתמודד בכובד־ראש עם מצבה של האשה בחברה האמריקאית.

אין ספק שכל הנוגעים בדבר השתדלו מאד לממש יומ־רות אלה, אבל התוצאה מקיימת רק חלק מן ההבטחה.

המסגרת העלילתית של הסרט היא קלאסית: המשו־לש הנצחי. אשה, שבעלה נוסע לשנת שירות בווייאט־נאם, מתאהבת בנכה מילחמה, אותו היא פוגשת בבית־חולים שבו היא עובדת בהתנדבות. לכאורה, זה צריך היה להיות השלד, עליו יתלו את כל מיגוון הרעיונות הרבים שיש לגייון פונדה, הן על המילחמה, אשר הפכה בני־אדם לחיות או לשברי כלי (פיסיים או רוחניים), והן על מעמד האשה, שצריכה לחכות בבית, בצייתנות, ולשמש מישענת לגבר בכל מיקרה, ללא התחשבות ברגשותיה או רצונותיה.

עם זאת, יש בסרט לא מעט רגעים יפים, הקשורים ברובם להופעתו של ג'ון וויט, כנכה בשתי רגליו, המנסה לתפקד בצורה נורמלית על אף מומו. התקפות הזעם שלו

מילפורד וקאראדין — רגעים יפים

בבית־החולים או שיחותיו עם בובי קאראדין (המגלם חייל שמתאבד) הם בין הקטעים המוצלחים ביותר בסרט כולו. ג'יין פונדה נראית חדורה מדי בחשיבות המעמד מכדי שתתפקד בחופשיות גמורה, וברוס דרן נאלץ להתמודד עם הדמות הפחות־מפותחת מבין השלוש.

תדריך

חובה לראות:

תל־אביב: פרובידנס, אשה לא נשוי־אה, מיפגשים מן הסוג השלישי, הטפיל, קח את הכסף וברח.

ירושלים: ג'וליה, התפוז המיכני, דמי הכיס.

חיפה: פנטסיה.

תל־אביב

****** פרובידנס** (מוריאון, צרפת) — סיוטי הלילה של סופר ישיש מול המ־ציאות של המחר. סרט מבריק, מורכב ו־מסובך של אלן רנה, עם ג'ון גילגוד, דירק בוגארד, דויד ורנר, אלן בורסטין ואיליין סטריץ'.

במדינה

דרכי אדם

המיקצוע: חשיש

החשוד היה נרקומן ותיק, הסם היה בלתי־טרי והשופט סירב להאריך את המעצר

הגבר המזוקן בעל העיניים שטופות־הדם לא הבין מה מבקשת ממנו המישטרה. אחרי שלושים שנה בהן הוא צורך חשיש באופן קבוע בביתו, באים לפתע שוטרים ועוצרים אותו על אחזקת סם מסוכן וכלי־עישון.

בעבר עבד עבד־אל־האדי, לדבריו, בהב־רחת סמים ב־13 ביולי השנה הגיעו שוטרים לביתו של חמאד עבד־אל־האדי בלוד וערכו בו חיפוש. ליד הגדר, בחצר הבית, מצאו שלוש סו־ליות חשיש. השוטרים עצרו את עבד־אל־האדי והביאוהו לבית־משפט השלום ברמלה, להארכת המעצר. השופט התורן עצר את עבד־אל־האדי ל־15 יום להמשך החקירה. כשתמו ימי המעצר ביקשה המישטרה להמ־שיך ולהחזיק את החשוד במעצר על מנת להעמידו לדין תוך תקופת מעצרו. פרקליטו של עבד־אל־האדי, עורך־הדין מאיר זיו, הסכים ששולחו יוחזק במעצר שמה ימים נוספים, עד להגשת כתב־האישום נגדו, ועורך־הדין לודוויג פלס, מפרקליטות מחוז המרכז, הכין את כתב האישום ובקשת ה־מעצר.

השופט השתכנע. לפני השופט דוב לוין, ביקש בא־כוח הפרקליטות לצוות על המשך החזקתו של עבד־אל־האדי במעצר. עורך־הדין התנגד בתוקף. „הנאשם משת־מש בחשיש לצריכה עצמית מזה שלושים שנה," טען, „ואילו הכמות הגדולה שנתפסה אינה שייכת לו. הסם היה מפורר, וניכר עליו שהוא מונח בשמש זמן רב. מישהו רצה להטמין לשולחי מלכודת. לא יתכן שאדם יזניח כמות כזו בצורה כזו רשלנית, גלוי לעין השמש.

השופט התעניין לדעת מה המרחק שבין מקום מציאת הסם לבין הבית, אך התובע, שהביא עימו מפה, לא ידע להשיב על כך. „איני מוצא טעם בהמשך החזקתו של הנאשם במעצר," קבע השופט לוין, בשח־ררו את עבד־אל־האדי ממעצרו, ללמדך שמיקצוענות בעניינים כאלה, היא לפעמים משתלמת.

פשעים

בגידות שבנישואין

הבעל גילה יותר מדי ידידים שבאו לבקר אצל אשתו, וקם אקדח וביקר אצלה במישרד

„הוא הוציא את האקדח. נשמע צילצול בדלת, והוא ירה בי מייד, מבלי לדבר איתי. הוא שלף וירה וכיוון לעבר הרקה השמאלית שלי. היינו מאד קרובים. ברגע שירה, הוא עזב את היד שלי. נפגעתי. נדמה לי שאני זוכרת את הצילצול שלפני הירייה. נפלתי על הריצפה ואיבדתי את ההכרה לכמה שניות. אחר־כך התעוררתי והתחלתי לצעוק לעזרה. ידעתי מה קרה לי. ירדו ממני כמויות עצומות של דם והייתי מאד מבוהלת. קמתי בכל כוחותי, והתחלתי לזחול לכיוון הדלת. צעקתי ‚הצילו! רוצח!' וגם צעקתי ‚מאיר, למה עשית לי את זה?'"

תיאור מפורט זה היה חלק מעדותה של טובה חזות, צעירה נאה ואם לילד. מולה, על ספסל הנאשמים, ישב בעלה, מאיר חזות, ותלה בה מבט מעורר־רחמים. התבי־עה האשימה את מאיר בניסיון לרצוח את אשתו במקום־עבודתה.

יחסים גרועים. מאיר חזות נשא את אשתו ב־1972, וזמן קצר לאחר־מכן נולד בנם הראשון. לפני שנה וחצי נולד לזוג בן שני, שנפטר מייד אחרי לידתו. לפי עדות האשה, היא נסעה להתאושש בארצות־הברית אצל הוריה, וכששבה כבר לא היו יחסיה עם בעלה כתמול־שילשום. „בעלי לחץ עלי, והגשנו בקשה לגירושין," סיפרה. „אחר־כך הוא הבטיח שיהיה בסדר, וביטלנו את הבקשה. הוא ביקש שנסגור את התיק."

בהמשך עדותה המוקדמת, שנשמעה לפני תחילתו של הדיון המישפטי, אחרי שה־אשה החליטה לעזוב את הארץ בעיקבות המיקרה, סיפרה על אירועי הבוקר שבו התנקשו בחייה.

היא הגיעה, לדבריה, למישרד, השאירה את הדלת פתוחה וזמן קצר אחריה הגיע הבעל במפתיע. דקות אחדות לאחר־מכן נשלף האקדח, שעל־פי העדות היה מוסתר בחגורתו של הבעל, והתרחש ניסיון הרצח. הכדור פילח את לחייה של האשה, אך ההתנקשות בחייה נכשלה, ואחרי טיפול רפואי היא יצאה מכלל סכנה.

גבר בחדר־השינה. לאחר־מכן עברה האישה לתיאור מערכת היחסים בינה לבין בעלה. היא אמרה: „אמי ואחי סיפרו לי שבעלי מקיים יחסים עם החברה הטובה שלי, שמה דבורה דרעי, והיא היתה באה לביתנו באופן קבוע. לא באתי אליו בטע־נות. לא הייתי בטוחה אם זה נכון או לא, וכל זמן שלא הייתי בטוחה לא רציתי להטיח אשמה כזו בפניה. מאז שהילד שלנו נפטר, זה פגע ביחסינו שלנו אבל לא התערערו היחסים האינטימיים ביניינו."

אחרי עדותה פתח פרקליטו של מאיר חזות, עורך־הדין צבי לידסקי, בחקירה הנגדית. לשאלותיו, אמרה האשה: „נכון שבעלי פגש בחור בן 17 בביתנו. הבחור

נאשם חזות
כדור בראש האשה

היה לבוש חולצה, אבל הוא לא היה בלי מיכנסיים. הוא היה בחדר־השינה, ואני הייתי בכותונת־לילה. השעה היתה, כמדו־מנו, אחת בלילה. בעלי היה אותו זמן במי־לואים. ידעתי שהוא צריך לחזור. הבחור לא היה המאהב שלי..."

אחרי סיום עדותה נערך דיון, בבקשת התביעה לעצור את הבעל עד תום ההליכים המישפטיים נגדו.

מכט אחרון. „אין לו עבר פלילי, והוא לא עבריין, הוא עובד כנהג מיכלית־דלק, אין סכנה של השפעה על עדים כי האשה כבר העידה ועומדת לעזוב את הארץ. לפיכך אבקש לשחרר את מאיר חזות בער־בות," ביקש עורך־הדין לידסקי. התובע התנגד. השופט דוב לוין הירהר רגע קט, ואחר פסק: „העבירה חמורה, הנאשם מודה בחלק ניכר מהעובדות. וצפוי לעונש כבד אם יורשע. לפיכך יישאר במעצר."

מאיר חזות, גבר צנום וחיוור, שעיניו אדומות ומתרוצצות בחוריהן בפחד, עוד שלח מבט אחרון לעבר הוריו הקשישים שישבו על ספסלי הקהל, לפני שהורד אל מרתפי העצירים.

עבודה

קרח מכאן ומכאן

העובד שילם דמי־מפתח לבעל־המישרה הקודם, ועל כך פוטר מן העבודה

„נשארתי קרח מכאן ומכאן," טוען דוד שטינמץ. „גם איבדתי את כל כספי, וגם נשארתי ללא עבודה."

(המשך בעמוד 48

"המרוץ לאוסקר 78
התחיל "השיבה הביתה"
סרט עליו ידברו
במשך חודשים" ABC T.V.

"לעתים נדירות
דואים סרט
כל כך מרגש.
הדמעות ששמעתי
מסביבי היו
דמעות אושר"
REX REED

"כראי היה
לחכות
ג'יין פונדה בלתי
נשכחת ג'ון וויט
בהופעתו
הטובה ביותר
מאז "קאבוי של
חצות" N.Y. POST

"הכימיה הנוצרת בין ג'ון וויט
וג'יין פונדה היא זו הגורמת
לאוהבי הקולנע בכל העולם
לעמוד שעות בתור" PLAYBOY

"השיבה הביתה" "Coming Home"

בקולנוע "בן־יהודה" תל-אביב 4.30 — 7.15 — 9.30

מכירת כרטיסים מוקדמת לשבוע מראש — במשרדים

United Artists

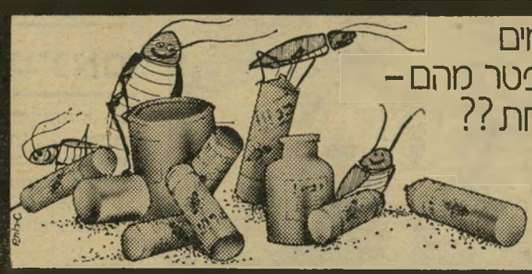

כמה פעמים
נסית להפטר מהם —
ולא הצלחת??

אנחנו נחסל את הז'וקים!

נסי פעם אחת את הדרך המודרנית והבטוחה
להשמדת הז'וקים
לאחר חיטוי שלנו (שאורך כ־½ שעה) את מקבלת
תעודת אחריות לשנה. לא יהיו ז'וקים בביתך!
ר"ג, מודיעין 18, טל. 790114־5־6 * אילת: טל. 059־3012
היתר משרד הבריאות: 21, רשיון עסק 481/75.

אנחנו יעזרו הדברת מזיקים

בעיות ולבטים
בחיי המין
מאת
חד"ר מרדכי זידמן
תוצאת רשפים

כלי־נגינה
גיטרות — אקורדיונים
פסנתרים — אורגנים
מיתרים — חלקים
* השאלה
* תיקונים
* מכירה
א. גינצבורג אלנבי 48 ת"א
פינת רח' גאולה, טל. 03־57773

גלריה תוראל
רחוב ז'בוטינסקי 3, תל־אביב
תהיה סגורה בחודש אוגוסט
הגלריה תפתח בתחילת ספטמבר

עידור

תוצאת השערוריות:

החתחזקות ירון

שתי המילחמות הגדולות של השבועיים האחרונים, האחת בראדיו והאחרת בטל־וויזיה, חיזקו את מעמדו של יושב־ראש הועד־המנהל, הפרופסור **ראובן ירון**, ו־היו לגביו ממש מתת משמיים.

פרשת הראיון של **דויד** („דודו") **וייזר** עם **אורי דיוויוס** נתנה לירון דריסת־רגל של פיקוח ברדיו. אחרי שידור הראיון עם דייוויס התברר, כי וייזר הצליח למנוע מכל האחראים עליו — **אפתר כרזז, איזיחו כרמי ויצחק ליבני**, לדעת במה תע־סוק התכנית שלו. וייזר, המשתמש בדגל של אי־סתימת־פה כדי למנוע מעורכיו לש־מוע מראש את השידורים שהוא מגיש, הוענש והושעה, אולם איש לא קם נגד ירון, שטען בעיקבות פרשה זו כי הוכח שמערכת הפיקוח והבקרה ברדיו לקויה, וכי ייכנס לתמונה כדי לתקן אותה.

פרשת **מוטי קירשנבאום** והקצר בין מנהל הטלוויזיה למנכ"ל הרשות, שוב הביאה את ירון להיכנס לעובי הקורה. עתה הסמיך עצמו ירון, שאיש לא היה מניח לו קודם־לכן לעשות זאת, להיות בין ממני ראשי המחלקות והעובדים הבכירים בטל־וויזיה.

מיכרז בסחר

תוכנית האירגון־מחדש שהעלה סמנכ"ל רשות השידור, **שלמה עבאדי** עוררה, כזכור, התנגדות של מרבית עובדי הרדיו והטלוויזיה, שטענו כי תוכנית זו נוטלת משאבים וכוח למינהלת רשות השידור ו־לעבאדי עצמו, על חשבון כספים ומשאבים שנועדו לשידורים עצמם.

הדברים הגיעו לידי כך שכל ועדי ה־עובדים ברדיו ובטלוויזיה, שלחו מיכתב־

שר המר
להקפיא

מחאה משותף ליושב־ראש הרשות **ראובן ירון**, נגד התוכנית, ובשיחות אישיות הו־דיעו כי ברגע שיוחל במימוש התוכנית הם יכריזו על שביתה כללית.

גם שר־החינוך **זבולון המר**, הממונה על ביצוע חוק רשות השידור, התנגד ל־תוכניתו של עבאדי וביקש להקפיאה. **יצחק ליבני** תמך בה, בהסבירו: „עבא־די הוא הסגן שלי, ואני מוכרח לתמוך בו." ירון, ההועד־המנהל נכנעו לבסוף ללחצם של המר ושל העובדים, והחליטו לדחות את ביצוע התוכנית.

אולם עבאדי המשיך בשלו. מאחרי גבם של העובדים הוא הוציא מיכרז למנהל אגף כוח־אדם ומינהל, עמדה חדשה ברשות השידור שלא היתה בנמצא קודם־לכן, ו־היא על־פי התוכנית החדשה. עבאדי חשב שיוכל להערים על כולם ולהכניס את תוכניתו לביצוע חלקים־חלקים, מבלי שאיש ירגיש בכך.

אולם העובדים הודיעו על עיצומים, השר המר נזעק, ועבאדי נאלץ היה לבטל את מיכרז־הרמייה שלו.

מי השקרן?

ההתפוצצות הבלתי־נמנעת ליבני־צוקרמן הגיעה סוף־סוף, בשבוע שעבר. היה זה בעת הדיון בוועד־המנהל, על ההצעה להוציא מיכרז למנהל מחלקת התוכניות. **יצחק ליבני**, מנכ"ל רשות השידור, רצה במיכרז, כדי לאייש את מקומו של הנמצא בחופשה־ללא־קץ **מרדכי** („מוטי") **קירשנבאום**, ולהביא לתפקיד את ידידו האישי, **אביטל מוסינזון**.

צוקרמן, שאינו מחסידיו של מוסינזון, נזעק מחופשתו והתנגד לרעיון כולו. בישיבת הוועד־המנהל טען צוקרמן, כי קירשנבאום הוא עדיין מנהל מחלקת התוכניות, ולכן אין להביא אחר במקומו. במהלך הישיבה, שהיתה מתוחה ביותר, כינו השניים זה את

מנכ"ל ליבני **מנהל צוקרמן**

מי רצה את המיכרז?

זה „שקרן!" בקול רם. היה זה כשליבני טען שדווקא צוקרמן הציע לערוך את המיכרז. צוקרמן קרא לממונה עליו „שקרן", ואז הגיב ליבני באומרו: „זה מהדברים החמורים ביותר ששמעתי בחיי." ביניתיים נכשל ליבני בנסיונו להביא את מוסינזון לטלוויזיה וקירשנבאום ימשיך־יתחיל לנהל את המחלקה.

תקרית זו מאפיינת מה שקורה כיום בצמרת רשות השידור. מנכ"ל הרשות ומנהל הטלוויזיה אינם מדברים זה עם זה, מלבד כמה מישפטים הכרחיים, וכל אחד מהם הקים לו לובי התומך בו, וחברי־עיתונאים הנאמן לו ומשמיץ את האחר. נודע כי צוקרמן עומד לפרוש בתחילת חודש מארס בשנה הבאה, בין אם ליבני יישאר או יפרוש וזאת בניגוד להודעתו הקודמת: „אני אעזוב יום אחד אחרי ליבני."

לא יהיה קשר

הפיגוע שנעשה ביום החמישי שעבר ב־שוק הכרמל, בתל־אביב, הביא שוב לצעקה ממחלקת החדשות כלפי מינהלת רשות השידור.

את הפיגוע כיסו שני צוותים: אחד ב־ראשותו של הכתב התל־אביבי **חיים פיטנר**, שכיסה את השוק עצמו, והאחר בראשותו של **מנשה רז**, שנשלח מירו־שלים וכיסה את בתי־החולים.

אחת המסקנות מניתוח עבודת שני ה־צוותים, היתה כי אנשי הטלוויזיה חייבים להצטייד במכשירי־קשר. לעיתוני הערב ו־לקבוצות צלמי־העיתונות יש כבר מכשירים כאלה, אולם סמנכ"ל רשות השידור **שלמה עבאדי**, מסרב לקנות מכשירי־קשר ניידים למחלקת החדשות, למרות שההוצאה הכס־פית בקניית מכשירים כאלה שווה רק ל־שתי משכורות של עבאדי עצמו.

גם אחרי פיגוע המחבלים בכביש החוף הועלתה דרישה לרכישת מכשירי־קשר, אולם נראה כי התגובה אחרי פיגוע שוק הכרמל תהיה זהה: לאו.

ויינשטיין הבריא

כמה פעמים היתה ועדת המיכרזים ל־בחירת מנהל חטיבת הרדיו צריכה להת־כנס. אולם ההתכנסויות בוטלו בכל פעם, בגלל מחלה מיסתורית ש„תקפה" את יושב־ראש ועדת המיכרזים, חבר הוועד המנהל של רשות השידור **אריאל וויינשטיין**.

גם מבלי להיות רופא, אפשר היה לק־בוע בנקל כי שם המחלה הוא **יורם רונן**. איש מחלקת החדשות של הטלוויזיה היה המועמד היחידי לתפקיד, וויינשטיין פשוט לא רצה בבחירתו.

עתה יש מועמדים חדשים, וויינשטיין הבריא בדרך פלא. נוסף לרונן יתחרו ב־שבוע הבא על התפקיד גם **חנן נווה**, מר־צה בכיר ליחסים ביגלאומיים והמנהל־בפועל של מחלקת החדשות, והכתב הפר־למנטרי של החדשות **עמוס גורן**.

מלבד וויינשטיין יושבים בוועדה חבר נוסף של הוועד המנהל, **צבי** („הזי") **זינ־דר**, מנכ"ל הרשות **יצחק ליבני**, מנהל הרדיו **חגי פינסקר** ונציג של אגודת ה־עיתונאים.

ברדיו אין ספק כי הבחירה תיפול על עמוס גורן שהוא מועמדם של ויינשטיין ו־ליבני.

מועמד יחידי

מיכרז תמוה נוסף עומד להיערך ה־שבוע: המיכרז לתפקיד מנהל החדשות בטלוויזיה הערבית. מאז מונה **יוסף בראז** כמנהל הטלוויזיה הערבית, נשאר תפקיד זה לא־מאוייש. כאשר אחד מאנשי אמנו של בראל, **יוסף ביניא**, משמש כממלא־מקום המנהל.

ביניא הוא המועמד היחידי במיכרז. איש במחלקה הערבית לא העז להציע את מו־עמדותו מול המועמד המקובל על בראל. אולם המוזר ביותר הוא שבין ארבעת חברי ועדת־המיכרזים, יחשב גם יוסף בראל עצמו.

הקריין הירדני בישראל

בארץ נמצא עתה אורח, המוכר כמעט בכל בית בירושלים ובגדה המערבית, וגם בבתים רבים בשאר איזורי הארץ. זהו הקריין הראשי והאחראי על מחלקת ה־קריינים בטלוויזיה הירדנית, **חיישאם דבג**.

באופן רישמי הגיע דבג לארץ במיסג־רת ביקורי קרובים בגדה המערבית, אולם לאנשי הטלוויזיה הישראלית שנפגשו עי־מו אין כל ספק כי הוא נמצא כאן בתפ־קיד. הוא ערך סיור מקיף בערי הגדה, התקבל בחמימות רבה על־ידי התושבים ברחוב שזיהו אותו מייד, חרש את ירו־שלים המיזרחית וביקר בבתיהם של שני אנשי הטלוויזיה הערבית הישראלית, ה־מנהל **יוסף בראז**, ואיש החדשות **יוסף איסמעיל**, שהוא חבר אישי של דבג עוד מלפני מילחמת ששת־הימים.

שאלותיו של דבג מצביעות, להערכת אנשי הטלוויזיה שנפגשו עימו, על כך שהוא מכין תסריט, מחקר או דין־וחשבון על ביקורו בארץ. התענייניותו העיקרית היתה בבעיות שבין הממשל הצבאי לתו־שבי הגדה, ובשאלה אם עלו יפה תוכניות האינטגרציה בין מיזרח ירושלים למער־בה. בעוד שנמנע כליל מלדון בנושאי טל־וויזיה טהורים.

גיל ל„קלעים"

חיים („קיימול") **גיר**, מי שהיה הכתב לענייני אווירה במחלקת החדשות ועזב מחלקה זו, לוטש עתה עיניים לתוכנית ל־תרבות ולאמנות קלעים.

את התוכנית ערך, עד שהיא יצאה ל־חופשה לפני שבועיים **אפריים סטן**, אר־לם יחסים מעורערים בצוות העריכה של קלעים הביאו את סטן לכך שיבקש לעזוב את התוכנית.

עתה מנסה גיל לקבל את עריכת התוכ־נית הזו לעצמו.

מזכירה עם השכלה

צפויים שינויים במיבנה לשכת דובר רשות השידור. הדובר, **משה עמירב**, החליט כי העבודה קשה מדי וכי הוא זקוק לסגן. הוא השיג תקן לכך, ועתה הוא מחפש מועמד מתאים.

באחרונה נערכו בלישכה כמה שינויים. בין השאר הועברה מזכירתו של עמירב מתפקידה, והובאה ראש־לישכה חדשה. ל־דיברי עמירב נערכו החילופים מאחר שהוא זקוק לראש־לישכה בעלת השכלה אקד־מאית, ואילו למזכירתו הקודמת לא היתה השכלה גבוהה.

אין כרטיסים לארווזיון

כמה סוכני־נסיעות בחוץ־לארץ פנו אל רשות השידור, בעניין האפשרות לערוך סיורים מאורגנים לישראל בפסח הקרוב, שבהם תיכלל גם צפייה בארווזיון.

אולם ברשות השידור מתכננים שלא יהיה קהל של רוכשי כרטיסים באולם בניייני האומה, בו ייערך הארווזיון. כל 3,000 הכרטיסים יימסרו לעובדי הרשות, בני־משפחותיהם, האמנים המופיעים ו־מלוויהם, וכן לעיתונאים מכל רחבי תבל שיבואו לכסות את האירוע.

לא יהיה עיתון

חלומו של דובר רשות השידור **משה עמירב** להיות גם עורך עיתון, נגנז ב־שבוע שעבר באופן סופי. עמירב העלה בפ־

סמנכ"ל עבאדי
מיכרז וקשר

ני הוועד־המנהל הצעה, כי הרשות תפיק מדריך טלוויזיה שבו ייכללו כל תוכניות הרדיו והטלוויזיה, כפי שנעשה הדבר בארי־צות רבות בעולם.

גימוקי ההחייה היו שניים. הראשון, אין צורך להוציא מדריך־טלוויזיה במדינה ש־בטלוויזיה שלה יש רק ערוץ אחד, והשני — מרבית העיתונים החלו באחרונה מק־דישים עמודים רבים לנושאי רדיו וטל־וויזיה, והביאו את שוק הקוראים לידי רוויה בנושא זה.

גורן מבלה באכזיב ✶ ירון רוצה פגישות במחתרת ✶ מענישים את הצופים הערבים ✶ מי יהיה קריין ✶ אוהבים את בארטה

● כולם בחופש

מחלקת החדשות סובלת בשבועיים האחרונים ממכה של העדרויות, בשל חופשות או בשל שירות מילואים. ראש הדסק הכלכלי, **אריאש שפיגלמן**, נמצא במילואים. הכתב לענייני תרבות ואמנות **עמוס ארבה**, שוהה עם אשתו בחוץ־לארץ בביקור אצל הוריה. הקריינית **שרי דן** נמצאת בחופשת לידה, אחרי שהיא ובעלה **דן בירון** אימצו בת. האחראי על מבט שני, **שמעון טסלר**, נמצא בסיור לימודים וצפייה באנגליה. **דניאל פאר** ("דני") נמצא בשירות מילואים. הכתב **עוזי כרמון** — בחופשה. **דן שירון**, כתב הרשות בניו־יורק, יוצא לחופשה לחוף המערבי. **יגאל גורן**, הכתב לענייני התנחלויות, שלח את אשתו **עליזה** ואת בתו בת החדשיים, אל אחותה של עליזה בארצות־הברית, ויצא לבלות שבוע שלם בכפר־הנופש הצרפתי באכזיב.

● הקריינית היפה ביותר

בשבוע שעבר ניגשו למיבחני־מסך כמה עשרות צעירים וצעירות, המעוניינים להיות קריינים במחלקת הספורט. אחרי צילומי־המבחן, הרים הראשי על שידורי הספורט **אלכס גיתעדי** את ידיו, וטען: „אין לי עדיין האדם שאני מחפש."

גילעדי מעוניין לחכניס קריינית־ספורט למחלקה הגברית, אולם אם לא ימצא קריינית, יהיה מוכן להתפשר על קריין נוסף.

עוד בעצם יום המיבחנים יצאו מיכתבי התנצלות ודחייה לכל הנבחנים, מלבד שתיים: צעירה יפהפיה, בעלת תווי־פנים כשל בת המיזרח הרחוק שהיתה חיילת בלהקה צבאית, והדיגמנית **עדנה רותם**.

מיבחן־הבד של רותם, דוגמנית ואשת טייס בחיל־האוויר, עורר התפעלות עצומה אצל כל מי שצפה בו. „היא בדיוק כמו **פארה פוסט מיו־ג'רס**", חיתה הדיעה הכמעט־כללית. „מעולם לא הופיעה על המסך הקטן בישראל מישהי יפה יותר." המצלמה אמנם אוהבת את עדנה רותם אך

שדרית־דוגמנית רותם
כמו פארה מייג'רס

לם התעוררו כמה בעיות, שעד שאלכס גלעדי לא יתגבר עליהן לא תוכל מחלקת הספורט להעלות על המסך את הצעירה, העשוייה להיות הקריינית היפה ביותר בטלוויזיה הישראלית.

רותם, שאין לה כל ניסיון קודם בקריינות, צריכה עוד ללמוד הרבה עד שתוכל לקריין בטלוויזיה. גם קולה אינו מן המעולים, אלם לדברי גילעדי אפשר יהיה ללמדה לקריין ולשפר את קולה.

עדנה רותם התגלתה לפני כ־10 שנים, כאשר היתה חיילת בחיל־האוויר, על־ידי צוות כתבי העולם הזה שבחר בה כמלכת הצעדה. אז היה שמה עדנה ברייטנפלד, בתו של הנס ברייטנפלד, מפקד מישטרת ירושלים. באותה תקופה היא התגלתה גם על־ידי בעלה, טייס חיל־האוויר.

לפני כשנתיים, אחרי שסיימה את לימודי הגיאוגרפיה באוניברסיטה העברית בירושלים, החליטה עדנה, בעלת הגיזרה המושלמת והשיער הבלונדי הארוך, להיות דוגמנית. אז כבר היתה אם לשני ילדים, אולם במהרה הפכה אחת הדוגמניות המבוקשות ביותר בארץ. לפני חודשים אחדים התפרסמה, כאשר הגישה תביעת־פיצויים בסך מיליון לירות נגד המהדורה הגרמנית של הפליי בוי, על שפירסם תמונת־פירסומת שלה בה אחת ממודעות הירחץ, מבלי לקבל קודם־לכן את רשותה (העולם הזה 2113).

רותם היא חובבת ספורט, עוסקת בשחייה ו־אהדת מושבעת של מישחקי־כדורגל. אם יצליחו מאמציו של גילעדי לשפר את קריאתה, תזכה הטלוויזיה בקריינית שבוודאי תיחטף תוך זמן קצר על־ידי מחלקת הרצף של החדשות.

● פגישות במחתרת

אחרי ישיבת הוועד־המנהל, התקיימה פגישה שבה השתתפו יושב־ראש הוועד־המנהל של הרשות, הפרופסור **ראובן ירון**, המנכ"ל **יצחק לבני**, מנהל הטלוויזיה **ארנון צוקרמן** ומנהל מחלקת התוכניות **מיטי קירשנבאום**. באותה ישיבה נדרש קירשנבאום להשיב אם אכן הוא חוזר מחופשתו הממושכת לעבודה.

קירשנבאום ביקש פרק־זמן בן יום אחד כדי לתת תשובה סופית, והיתה בפיו בקשה נוספת: להיפגש עם ירון לשיחה בארבע עיניים, לפני שהוא מוסר את תשובתו. השיחה שהתנהלה אחר־כך היתה כדלהלן:

ירון: אני מניח שאיש אינו מתנגד לכך.

צוקרמן: ודאי שלא.

ליבני: אני מתנגד. אינני מוכן שמוטי ייפגש אתך לא בנוכחותי.

קירשנבאום: ממה אתה פוחד, שאני אלשין עליך?

ירון: אז בוא ניפגש במחתרת, בלי שאף אחד יידע.

מאוחר יותר הודיע ירון לליבני, כי הוא מתכוון לקבוע מדיניות שלפיה ייפגש עם כל עובד שיבקש זאת, מבלי לקבל את אישורו של ליבני לכך.

● עונש לערבים

גם הערבים ראויים לעונש. הוועד־המנהל של רשות השידור החליט לקבוע מישדרי־שירות גם בתוכניות הערביות, ובשלב ראשון יוקרנו מישדרי־השירות המוסרים את תוצאות מיפעל הפיס והגרלת הלוטו.

ההחלטה על מיפעל הפיס דווקא נפלה אחרי שראשי מוסד זה הזכיחו לוועד־המנהל, כי אחוז קוני כרטיסי ההגרלה והמשתתפים בלוטו באוכלוסיה הערבית גבוה במיוחד.

● בארטה והישראלי הממוצע

סקר־צפייה חדש מראה, כי כל זבל שמוצג על המסך הקטן, מתקבל על־ידי הצופים בשימחה רבה. על־פי הסקר מתברר, כי 52 אחוזים מכלל צופי הטלוויזיה צופים בשיעור זה או אחר ב־סידרה הכושלת בארטה. לשם השוואה: בסקרים קודמים שנערכו, התברר כי 72 אחוזים צפו ב־סטארסקי והאץ', 60 אחוזים מכלל הצופים צפו במלאכים של צ'ארלי ו־66 אחוזים בקונג'אק.

אם לא נפלה טעות אצל עורכי הסקר, הפרופסורים **אליהו כץ ודויד גוטמן**, הרי אחוז המרוצים מבארטה עולה על זה של אלה שהיו מרוצים משלושת היפהפיות ומהבלש הקרח. לעומת 53 אחוזים מקרב הצופים בבארטה המרוצים מן הבלש עם התוכי, רק 39% היו מרוצים מ־**פארה פוסט־מייג'רס** ושתי חברותיה, ו־51% **מטדי פאוואלאס**.

● מי יהיה קריין?

פרשת קרייני־הרצף החדשים של הטלוויזיה מתפתחת משבוע לשבוע. אחרי שהוחלט כבר על שתי קרייניות חדשות (העולם הזה 2135), **כרמה בן־אפריים** ו**יהודית יעקב**, נפלה בינתיים החלטה חדשה: לאשר באופן סופי את כרמל בן־אפריים וקריין חדש לחלוטין, תלמיד בצלאל **יוסי קורן**, שהופיע פעם על המסך הקטן במי־שדר־השירות. יהודית יעקוב תהיה רק השלישית ברשימה התירקא למלא מקום כאשר אחד מקריינ־ניהרצף יחלה או יתפטר.

כל זאת, עד להחלטה חדשה.

9. 8

יום רביעי

● **מאחרי הקלעים (שעה 6.32).** למנחה עלי כותרת, מני פאר, כדאי להתבונן ב־תוכנית זו. פאר, שנכשל ב־ראיון עם האופנאי הישראלי ג'רי מלינג, מוזמן לראות כיצד

כך מראיינים מעצב־אופנה

חי ופועל באמת מעצב־אופנה. אוסקאר דה לרנטה, מעצב־אופנה מן הידועים בעולם, הוא גיבור פרק זה של מאחרי הקלעים.

● **בעלי־חיים בסרטים (7.00).** השחקנית אביבה מרכז סיפרה ב־9 בריבוע ה־אחרון את הבדיחה על הקאני־באלים והמוח הקטן של השח־קניות. מי שיצפה בבעלי־חיים המשחקים בסרטים, במיסגרת ידידי האדם, יבין כי בדיחה זו אי־אפשר לספר על שחקנים על ארבע. למעלה מ־20,000 חיות מופיעות מדי שנה בסר־טים אמריקאים. על חיות אלה, ביניהן חיות אשר אינן מוכרית כניתנות לאילוף, כנחשים, יעל מאלפיהם, מספר הפרק שישו־דר היום.

● **האחים (שעה 8.00).** מארוני הוא גיבור הערב. הוא מביס את כל מתנגדיו, בעיקר את אדוארד ובראיין האמונד.

● **מוקד (9.30).** רק ביום השידור מחליטים מי יהיה אר־רח מוקד, אולם על הצוות המראיין אפשר להחליט זמן רב קודם לכן, וכדאי שלא לבחור בצוות שראיין את שר־הבריאות, אליעזר שוסטק, ב־מוקד, של השבוע שעבר. ה־מראיין האשי, יאיר אלוני, נקרא משום־מה על־ידי עובדי הטלוויזיה בשם הרס"ר, אלם הוא לא הצליח להשתלט על השידור ודאג כל הזמן לעשות „פוזות" למצלמה. אליעזר („גיזר") יערי היה טייס בחיל־האוויר לפני שבא לטלוויזיה, ומושב שיחזור לצבא או ש־יהפוך להיות דוגמן, לראיין אינו יודע. ויקטור נחמיאס, המראיין השלישי, שנטפל כל הזמן לסטטיסטיקה, הוכיח ב־שידור זה כי דן שילון צדק בכל מה שאמר עליו.

● **חוק ואי־סדר (שעה 10.00).** האב, השחקן מייקל דוגלייב, אינו רוצה שבנו ידע על מיקצועו — גנב. הוא גונב כדי שבנו יוכל ללמוד מישפטים ולהפוך עורך־דין. שוב, סרט סוג ד'.

10. 8

יום חמישי

● **ילדים בעולם (5.30).** הסידרה החינוכית מספרת על ילדים ב־20 ארצות ברחבי תבל, ביניהן גם ישראל. בעוד כמה שבועות מספר יוקרן ה־פרק הישראלי.

● **בין האזרח לרשות (6.55).** הכל־בו־טק הערבי מעורר צופים יהודים לחשוב, כי גם הערבים מתמודדים עם אותן בעיות כמו היהודים. אחמאד כנען, מנצרת, נכה ה־סיבל מתנאי דיור בלתי־אנו־שיים, מתלונן על מישרד־הבריאות. חיי הנישואין ה־מעוררים של בנה של לטיפה מזרעי, בידואית מהשבט ערב־אל־מזארים, התחילו בידי ה־מתלוננת את הטיפול בנכד

דרום אפריקה: מישפחה בסווטו
יום חמישי 9.30

ותלונות על מישרד־הרווחה.

● **חידון הרמאדן (שעה 7.20).** כדאי גם ליהודים. ה־נושא: כיבוד אב ואם.

● **מישחק השבוע (שעה 8.00).** חובבי האיגרוף יכו־לים לסובב את הכפתור מירדן. הערב תחרויות איגרוף שנער־כו בבלגראד, יוגוסלביה.

● **סרט עלילתי (ירדן, שני הערוצים, 9.15).** אמ־נם קשה לדלות מהתחנה ה־ירדנית איזה סרט עלילתי יו־קרן כל שבוע, אולם המאמץ לסובב את הכפתור כדאי. ה־תחנה הירדנית מצליחה לרכוש כמה מטובי הסרטים, ישנים ו־חדשים. ביום החמישי יכול ה־צופה לחזות בפסטיבל קולנוע אמיתי, בטלוויזיה הירדנית.

● **מכט אך דרום אפ־ריקה (9.30).** החלק השני של הסדרה המצויינת. הפעם מסביר אנטוני תומאס את ה־רקע למהומות שפרצו בסווטו, דרום אפריקה, לפני למעלה מ־שנתיים. כמו תמיד, המהומות פרצו בגלל „התאבדותו" של עציר בחקירה אצל השוטרים הדרום־אפריקאיים.

● **פחדארק (10.20).** ה־פרק האחרון, לא להאמין. ה־סוף של הפרק האחרון שדרייק ומורוזובה מתחתנים. למרות ש־בתוכנית הראשונה היתה לה־

30 למוחו של סלינג'ר

ביא את סידרת וילי שייקספיר מייד אחרי פולדארק, יידחה הענין בשבוע. בשבוע הבא תו־קרן תכנית למלאות 30 למותו של המשיק פול סלינג'ר ובה, בשידור חוזר, הכיסאות של יונסקו.

11. 8

יום שישי

● **המלאכים (ירדן, עריץ 6, 1.40).** סידרה נחמדה על אחיות בתי־חולים באנגליה.

● **כדורגל (ירדן, שני הערוצים, שעה 2.30 ו־4.00).** חגיגה לאוהבי הכדורגל. שעתיים וחצי של צילומי מישחקים, ממיטב מישחקי השבועיים האחרונים בכל רחבי תבל.

● **האיש השווה מיליונים (3.00).** גם כשסטיב אוסטין מגלה תכונות אנושיות ולא ביוניות, אין לו מזל. סטיב פוגש בברברה, המגולמת על־ידי השחקנית היפהפיה לינדה מארש, שהיא רומן ישן שלו, והרומן מתחדש. לאחר שהוא מציל אותה מידי תוקפים אלמוניים, מתקבלת לפתע שיחת טלפון מבעלה של ברברה, ש־כולם סברו כי נהרג בתאונת מטוס. סטיב מלווה אותה אל בעלה. אגב, בנוסף ליידיעה על הילד הנכהריי שניסה לקפוץ כמו סטיב אוסטין, הגיעו למישרד דובר רשות־השידור טלפונים אחדים מהורים נזעמים, אשר ילדיהם מנסים לי־הוג כסטיב, ומסכנים את עצמם. אחד ההורים סיפר לעדנה חפץ, דוברת הרשות בפועל, כי בנו ניסה להיכנס לסניף בנק

סטיב הישראלי

פרץ לבנק

מבעד לזכוכית, כמו שעשה סטיב אוסטין באחד מסרטיו.

● **חידון הרמאדן (שעה 7.35).** הפרק של היום נועד כאילו במיוחד לשני הניצים במחלקה הערבית, המנהל יוסף בראל ומנהל התוכניות סלים פתאל. נושאי: הסלחנות — אל לו לאדם לנקום ולנטור ו־עליו להיות ותרן וסלחן.

● **כאה שבת (8.05).** מעטות הזמרות הזוכות להופיע בטלוויזיה פעמיים תוך ארבעה ימים. נורית גלרון מופיעה הערב בתוכנית זו וביום השלישי בקרוב בשירי רחל.

● **מארי קירי (9.20).** הפרק הראשון מספר על ילדותה של קירי בפולין, על ה־

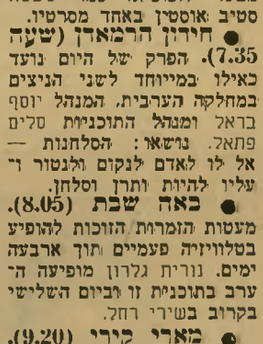

קירי: ה־פיטר
שעה 9.20

אהבה הנכזבת הראשונה שלה ועל פגישתה הראשונה עם בעלה, פייר. את מארי מגלמת השחקנית ג'יין לה פוטר.

● **קונאק (ירדן, שני הערוצים, 9.15).** אפשר לוותר על חמש הדקות האחרונות של השבוע ולעבור מיד לראות את הבלש הקרח.

12. 8

שבת

● **חידושים והמצאות (6.30).** שילוב של דברים חדשים עם המצאות ישנות תחת הכותרת: הכל חדש. המדע המציא מרגל־בקן־אווזים: בי־צה אלקטרונית המכוונת לקן אווזים ובודקת את תנאי הדגירה. כמו־כן מביאה התוכנית שיטה חדשה לעיכוב ה־האטת גידול תפוחים, כדי שהם ייצאו מובחרים יותר. בחלק הישן: המצאה אלקטרונית בת 10 שנים, למיון תפוחי־אדמה.

● **מרד בר־כוכבא (9.00).** במקום מבט ספורט, יוקרן פרק נוסף בספורט ה־לאומי החדש, מזה שנה: שילוב הוב האומנות והאדרת כל מה שקשור בבית"ר. ליל ט' באב הוא התירוץ של הערב. מרד בר־כוכבא, שפרץ 50 שנה ל־אחר חורבן הבית, הסתיים ב־כפר ביתר. היסטוריונים של בית־שני ואלה של המאה ה־20 חוברים יחדיו בהנחייתה של עורכת דבר, חנה זמר, כדי ל־נתח את המרד. הפרופסור דויד פלוסר, שהוא דמות משעשעת הן באוניברסיטה העברית ב־ירושלים הן כשהוא מופיע על המסך הקטן, יתאר יחד עם ה־היסטוריון ישעיהו גפני את ה־אימפריה הרומית ואת ארץ־ישראל של אותם ימים. סגן־אלוף (מיל.) הפרופסור מרדכי גיחון, שהוא פרשן צבאי, יתאר את המהלכים הצבאיים של ה־מרד.

● **ירמיהו (10.15).** ה־תוכנית הבולטת בשידורי ה־אבל של הערב היא הסימפוניה מס' 1 של ליאונרד ברנשטיין, עם התיזמורת הסימפונית ירושלים, בניצוחו של מנדי רודן. הסולנית: ג'ני טורל.

ירמיהו: ברנשטיין
שעה 10.15

● **ירדן.** מאחר שלוח ה־שידורים בישראל מצומצם ו־מוגבל ביותר, בגלל ט' באב, להלן כל תוכניות ירדן, למי

ירדן במקום

ט' באב

שאינו צם הערב. שעה 5.00. שני הערוצים: התוכנית לילדים הסנה הבוער. שעה 7.30, ערוץ 6: קומדיה אמריקאית בשם רודה, על זוג צעיר בניו־יורק. שעה 8.05, ערוץ 6: ה־סידרה האנגלית המצויינת לונדון של דיקנס. שעה 9.00, ערוץ 6: חדשות באנגלית. שעה 9.15, ערוץ 6: תוכנית תבי־דור הבינלאומית של מוצאי ה־שבת. שעה 10.20, שני הערוצים: פיטר האן דה־פולק, סיפורת מתח אנגלית על קורותיו של בלש הולנדי.

13. 8

יום ראשון

● **סוף הדרך (5.30).** במקום טלפלא, תוכנית לט' ב־אב. בעוד אתמול בערב היה משעמם, מנסה המפיקה שרה גינור לעניין את הילדים ב־מילחמות היהודים ברומאים ב־עזרתם של ספי בן־יוסף, המנהיג את ייגאל ידין, שמריה

מילחמות

ידין וגומען

גומען וזב בן־דרור, הארכי־אולוגים. התיה זו פגישה מחו־דשת בין ידין לגומען, אחרי שהיחסים בין שני ארכיאולוגים אלה הורעו בחפירות מצדה של ידין לפני 15 שנה. גומען, ש„גילה" מהבחינה הארכיאולוגית את מצדה, נדחק הצידה על־ידי ידין וצבא עיתונאים שהביא עימו למצדה, ולמרות זאת תוצאות חפירותיו של סגן־ראש־הממשלה במצדה הי־תה אפסית. כדאי לשים לב ל־במאי הסרט שיוצג בתוכנית, עמוס גיתאי. הוא מבטיח רבות.

● **הזוג המוזר (8.00).** נוסף חדרך (5.30). במקום טלפלא, תוכנית לט' ב־אב. בעוד אתמול בערב היה משעמם, מנסה המפיקה שרה גינור לעניין את הילדים ב־מילחמות היהודים ברומאים ב־עזרתם של ספי בן־יוסף, המנהיג את ייגאל ידין, שמריה

מילחמות

ידין וגומען

גומען וזב בן־דרור, הארכי־אולוגים. התיה זו פגישה מחו־דשת בין ידין לגומען, אחרי שהיחסים בין שני ארכיאולוגים אלה הורעו בחפירות מצדה של ידין לפני 15 שנה. גומען, ש„גילה" מהבחינה הארכיאולוגית את מצדה, נדחק הצידה על־ידי ידין וצבא עיתונאים שהביא עימו למצדה, ולמרות זאת תוצאות חפירותיו של סגן־ראש־הממשלה במצדה הי־תה אפסית. כדאי לשים לב ל־במאי הסרט שיוצג בתוכנית, עמוס גיתאי. הוא מבטיח רבות.

● **הזוג המוזר (8.00).**

אהבת סתיו: ג'נסון ומיינארד
יום ראשון שעה 10.00

אחד הנעלמים הגדולים בסידרה הוא שתי הגרושות של שני הגיבורים. בפרק זה, בעזרת „פלאשבקים" מוצנת פרשת ההיכרות של פליקס עם אשתו לשעבר, ומיסתבר כי גם בעניין זה „היתה לאוסקר יד."

● **ספינת האהבה (ירדן, עריץ 6, שעה 8.10).** הקומדיה הטובה ביותר המקרנת עתה מעל מסכי הטלוויזיה באיזור ולידעי אנגלית, כדאי להעדיף אותה על־פני הזוג המוזר המשודר בישראל.

● **עיד דהיט (8.30).** דורי בן־זאב ישתדל להרוס ה־ערב כמה מטובי האמנים ה־זרים. בתוכנית יופיעו הזמרת המצויינת ג'ון ארמטרידינג, להקת אבבא, הבקארה ואלטון ג'ון.

● **מבט שני (9.30).** סביב כתבה שהכין הכתב ה־תל־אביבי של הטלוויזיה, נימים מישעל, על שוד הקרקעות

● **אהבת סתיו (10.00).** בשבוע שעבר התפרסם בעי־תונים כי מחיר שעורי הנהיגה עלה ל־125 לירות השעור. אם היה המצב כזה באנגליה, אין ספק שאי־אפשר היה ליצור את הדראמה השבועית, אהבת סתיו. אשה זקנה, שבין שאר העיסוקים שלה היא לוקחת שעורי נהיגה כדי לשחוח עם מורה הנהיגה. סרט טוב וכבד, שבמרכזו השחקנית סיליה ג'ונסון המגלמת את הזקנה, וביל מיינארד הוא מורה הנהיגה.

14. 8

יום שני

● **נועם והניטרה (שעה 6.15).** התוכנית הוזזה מאתמול להיום בגלל ט' באב, ה־ארוח של השבוע הוא חנן יובל. אגב, מנהלת מחלקת ה־ילדים אסתר סופר שוקלת עתה הפקת פרקים נוספים לסידרה זו, שזכתה בהצלחה עצומה. עד כה צולמו, או נמצאים בתיכונן, 10 פרקים, וכוונתה של סופר היא לרכוב על גל ההצלחה עד הסוף וליצור עוד 10 שעורים.

● **המיטחמה בעבדות (ירדן, עריץ 6, שעה 8.10).** שילוב טוב של חומר דוקומנטארי בסידרה עלילתית. באחרונה, בעקבות המאורעות בדרום־אפריקה, נעשה כל מה שקשור בעבדות ובשיעבוד אר־פנתי, לא רק בטלוויזיה הישראלית (מבט אל זרום אפריקה) אלא גם בזו הירדנית.

● **מסך גדיר מסך קטן (8.30).** אהוד מנור נפרד סו־פית מהתוכנית. כדי להביע את צערו על הפרידה, הכין מנור תוכנית על פרידות בסרטי ה־קולנוע. את מקומו של מנור

ירים איש גלי צה"ל, יצחק („איציק") בן־נר.

● **המלאך חיזר (ירדן, שני הערוצים, 9.15).** הצ־גת־הבכורה של יאן אוגילבי, כיורשו של רוברט מור, המל־אך המקורי, עברה בשבוע ש־עבר בהצלחה, ואין ספק כי הסידרה רכשה לה קהל צופים קבוע בישראל.

● **ג'יליאן אדבסנדר ברים (9.30).** יום של גיטארה בטלוויזיה. הגיטאריסט המפור־סם, ברים, מספר על חייו ועל החוזה שלו שבצפון אנגליה במשך 50 דקות תמימות. 30 מתוך 50 הדקות מוקדשות ל־נגינה. בשידור אפשר לראות את ברים עובד בגן שלו, מש־חק קריקט וכותב מוסיקה. ב־אורווה של החווה שלו מעסיק ברים בונה־גיטארות מיוחד משלו, חוזה רומאנילס, ובכנ־סיה של הכפר שלו הוא עורך קונצרטים.

● **הכוויש חוקרת (שעה 10.20).** המפקד האסקימוס נת־פס „כאילך" על חם, בעת ש־הוא מקבל שוחד מפושעים, ו־ריגן יוצא להגנתו ומצליח ל־הוכיח שהתיתה זו מלכודת.

ריגן מציל

את האסקימוס

15. 8

יום שלישי

● **טרפיא (5.30).** במיס־גרת התכנית עושים סרט יובא שיר של המצחיקן של הטל־ויזיה כוכב עלי־כותרת ר־9 בריבוע, מאיר שלו. שם השיר: „שיר הצלם".

● **9 בריבוע (8.00).** ה־תוכנית של טוביה צפיר אומנם עומדת עדיין, על־פי מחקרי וסיקרי דעת הקהל, בראש סולם הפופולאריות, אולם על פי מכ־תבי צופיו המגיעים ללישכת דובר רשות השידור, חלה ירי־דה משמעותית בצפייה בה. מ־כיוון שברור שהתוכנית לא ירדה ברמתה, נראה כי הצופים פשוט עייפו ממנה, וכדאי לני־סות לשוב לזה הסוד שלי.

שירי רחל: נירגד
שעה 9.30

● **קן אונידין (ירדן, עריץ 6, שעה 8.10).** על־פי שיחות הסלון בבתים בארץ, נראה כי רבים עדיין זוכרים ואוהבים את אונידין, והסידרה המתחדשת בירדן זוכה בפופו־לאריות רבה גם בישראל.

● **כדי־כי־טק (8.30).** מגיש התוכנית, דניאל („דני") פאר, נמצא במילואים. על־פי הסדר מיוחד בין הטלוויזיה ל־שילטונות הצבא, מקבל פאר חופשה מדי יום שלישי בבוקר כדי לבוא ולהקליט את כל־בו־טק, וחוזר מייד אחרי ההקלטה לצבא.

● **מישפט הכתר (ירדן, שני הערוצים, 9.15).** גם עורכי־דין בישראל צופים בסי־דרה זו, המביאה מישפטים מפורסמים בהיסטוריה המיש־פטית של אנגליה כאשר הם מומחזים לטלוויזיה בידאמן.

● **שירי רחל (9.30).** מפיקת התוכנית, אהרונה דיין, רצתה לערוך בה שינויים לק־ראת השידור השני. השידור הראשון היה לפני כמה חוד־שים, אולם בטלוויזיה אסרו עליה לעשות כן. לדעת דיין, התוכנית מצויינת מלבד קיטעי

רצו לחתוך

את שמר

ההנחייה של הזמרת נעמי שמר. בתוכנית מופיעים, נוסף לשמר, חיטב, שלומית אהרון, יהודית רבין, נורית גלרון וכוכבת ה־סרט הלהקה, לירון נירגד. ה־הצלחה של שירי רחל היא אתר הצילומים: התוכנית צולמה בגן הבוטאני בית ירח שעל שפת הכינרת.

● **בארטה (10.20).** בא־רטה מוצא עצמו שומר־ראש של פושע, וזאת כדי להגן על שמו הטוב של אחד מחבריו.

א מ א !

המתנה החיונית ביותר שהינך צריכה לתת לבתך הינם הקורסאים הבאים:

* **עידן נשי**
מקנה לה: יציבה טובה, חן, נימוסין ובטחון עצמי.
* **דוגמנות אופנה — מקצוע**
נועד לבנות תמירות ונאות בלבד.
אין קורסים בקיץ.
* **תרבות הגוף**
מקנה לך יציבה טובה, גמישות, חיזוק שרירים, הרזיה מובטחת.

לקביעת ראיון:

אולפן לאה פלטשר
אבן גבירול 50, תל-אביב
טל. 267682

קבלת מודעות לכל העיתונים במחירי המערכת

פירסום אידיאל
אבן גבירול 110 תל-אביב
(פינת אנטוקולסקי)
טלפון 227117, 227118
חניה חופשית

בהגיעך

ללוס אנג'לס

אל תחמיץ את ההזדמנות לקנות

במחירים מוזלים

בבית המסחר

CALIFORNIA SURPLUS MART

6263 SANTA MONICA BLVD. (Corner Vine)
HOLLYWOOD — 465-1002 465-5525
Mondays-Fridays, 8:30 a.m. — 9 p.m.
Saturdays, 8:30 a.m. — 7 p.m.
Sundays and Holidays, 10 a.m. — 5 p.m.

בין מוצרינו תוכל למצוא ביגוד הכולל:

* מכנסיים וחולצות של LEVIS AND WRANGLER
* אוברולים
* נעליים
* ועוד פרטי לבוש רבים ומגוונים
* אביזרי מחנאות

במדינה

(המשך מעמוד 44)

דויד (24), רווק המתגורר עם הוריו בחולון, עבד עד לפני שבועיים כשליח בקצא"א, חברת קו ציונור־הנפט אילת—אשקלון. לתפקיד זה הועבר מתפקידו הקודם בחברה, לאחר שמסר את כל חסכונותיו — 60 אלף לירות — לאיש שהחזיק במישרה, כדי שהלה יתפטר. חודש לאחר עיסקה זו, פוטר דויד ממישרתו החדשה. זאת, לדבריו, למרות שהובטח לו על־ידי מנהל החברה, אלוף (מיל.) אברהם בוצר, כי יישאר במישרתו.

מספר דויד:

התחלתי לעבוד בחברה לפני כשנה. כשליח במחלקת הנהלת־חשבונות. נודע לי, כי לא אוכל לקבל קביעות. רציתי להמשיך לעבוד שם, כי התנאים היו טובים, וכששמעתי את זה, התייאשתי. הצעתי לבחור בשם עוזי כהן, שעבד בתור שליח, שימסור לי את מישרתו ויתפטר, ואז אתן לו אלף לירות כל חודש. עוזי הסכים, אבל דרש סכום חד־פעמי, ואמר לי שהוא רוצה 60 אלף לירות.

ידעתי שזה הרבה כסף, אבל מאד רציתי לקבל את התפקיד, כי זה היה מבטיח לי קביעות. לכן הסכמתי.

נסעתי לבנק טפחות, שם היה לי חיסכון לבניין, ונתתי הוראה לבנק להעביר את החיסכון על שמו. בחשבון היו קרוב ל־60 אלף לירות, שחסכו הורי מאז נולדתי.

אחרי שקיבל את הכסף התפטר, ואני קיבלתי את מישרתו. הדבר נודע למנהל החברה, בוצר. הוא ניגש אלי ואמר שעשיתי טעות. הסברתי לו מה קרה, והוא הבטיח שאם אגיש תביעה נגד עוזי, אז הכל יהיה בסדר, ואוכל להמשיך ולהישאר בתפקידי. לדבריו באה התביעה כדי שהחברה לא תיראה כאילו היא חייבת לי את הכסף.

לאחר ששוחחתי עם עוזי ונוכחתי שלא אקבל את הכסף, הגשתי תביעה על הוצאת כספים במירמה. לא חששתי שאפוטר, מכיוון שידעתי שבוצר הוא אלוף, והאמנתי שמילה אצלו זה מילה.

ימים אחדים לאחר מכן נפגשתי עם עורך־הדין של החברה. הוא כתב בשמי מיכתב לוועד־העובדים, שבו ביקשתי סליחה על המעשה. עורך־הדין נתן לי מיכתב מבוצר, שבו נאמר שאפוטר באם לא יוחזר לי הכסף. לדבריו, נועד המיכתב רק לצרכי המישפט, ואין חשש שאפוטר.

חשבתי שהכל יסתדר, וחיכיתי לפתיחת המישפט. שבוע לאחר הפגישה עם עורך־

מפוטר שטינמץ
קץ לקצא"א

הדין, כשחזרתי משליחות, ראיתי במישרד את המזכירה של הסמנכ"ל, משולם. מחטטת בהפצי האישיים. שמעתי שדיברו במישרד על מיסמכים שמצאו אצלי, וש־יסדרו אותי. שבוע לאחר מכן קיבלתי מיכתב־פיטורין, למרות כל ההבטחות, ולמרות שתמיד הייתי בסדר בעבודה.

עד כאן סיפורו של דויד.

בתגובה מסר מנהל החברה, אברהם בוצר, כי מעולם לא הבטיח לדויד שטינמץ שישאיר אותו בעבודה. „הגיעה אלי רכילות על המעשה. איני יכול להרשות תופעה של דמי־מפתח בעבודה. בתור מנהל

תעריפון המנויים של העולם הזה
התל מ־1.8.78

	לשנה בלירות				לחצי שנה
	מחיר העתון	הוצאות משלוח	מ.ע.מ.	ס"ה	ס"ה
• דמי המנוי בארץ	467	+ 55	+ 63 =	585	310
• לכל ארצות תבל בדואר רגיל	467	+ 195	+ 79 =	741	385
דמי המנוי לארצות חוץ בדואר אוויר					
• אירופה	467	+ 227	+ 83 =	777	415
• ארה"ב, קנדה ומקסיקו	467	+ 540	+ 121 =	1128	580
• ונצואלה, ברזיל, ארגנטינה, קולומביה, אוסטרליה, ניו זילנד, פרו	467	+ 1030	+ 180 =	1677	855
• גאנה, חוף השנהב, טנזניה, רודזיה, זמביה	467	+ 920	+ 166 =	1553	790
• ניגריה, דרום-אפריקה, טוגן וחבש	467	+ 776	+ 149 =	1392	710
• פנמה, סינגפור, טאייוון	467	+ 900	+ 164 =	1531	780
• תאילנד, הונג-קונג ונפאל	467	+ 600	+ 128 =	1195	610

יכולתי מיד לזרוק אותו, אבל ראיתי גם את הצד האנושי בנושא.

„התלוננתי במישטרה, שגבתה עדויות, והסברתי לבחור שאיני יכול להשאירו בעבודה. ניסיתי לעזור לו לפחות לקבל את הכסף בחזרה, כדי שלא יצא מופסד גם בנושא זה. למה בכלל הייתי צריך להתערב?"

טוען בוצר: „הוא לא התאים לעבודה, והמיקרה יצר אווירה לא טובה במישרד. וזו הסיבה האמיתית לפיטוריו."

יזמה פרטית. סמנכ"ל החברה הכחיש מכל וכל כאילו ידע על החיטוט בחפציו האישיים של דויד. מזכירתו, ליליאן סרוסי, הודתה כי חיפשה משהו, אך לא היו אלה מיסמכים. „באחד הימים הביא אלי דוארי. ביקשתי ממנו לפתוח את המעטפות. משהחזיר לי את המיכתבים, נוכחתי לדעת שחסרה מעטפה אחת. אבל הוא הכחיש שלקח אותה.

„לקחתי מזכירה נוספת, ופתחתי את המגירה אצלו, לבדוק אם המעטפה שם. מצאתי תיק במגירה ופתחתי אותו. לא מצאתי בפנים את המעטפה שחיפשתי." בכל מיקרה, טוענת לילי, לא ידע הסמנכ"ל על כך, והדבר נעשה ביוזמתה הפרטית.

בינתיים נשאר דויד שטינמץ ללא עבודה, וגם את כספו אינו בטוח שיקבל. המישפט אמור להיפתח בחודש אוגוסט, ודויד מסתובב בינתיים ומחפש מקום עבודה חדש. „אני יודע שעשיתי טעות," אמר, „אבל

שותף דינר וידידה
סוג מסויים של אנשים

לא חשבתי על זה באותו רגע ואני מצטער על כך. אך מרגיז אותי שהבטיחו לי דברים, ולא קיימו אותם, ובגלל זה אני במצב הזה היום."

תל־אביב

יוחזן המהלך במרומים

הכסף, אינו חשוב, רמי שיש לו. העיקר זה האווירה.

אפשר להיכנס לחנות־מכולת או לסופר־מרקט, ולקנות בקבוק ויסקי. אבל את אותו הבקבוק אפשר לקנות גם בדרגסטור החדש, דרגסטור מיספר 1, אשר בדיזנגוף סנטר. ההבדל הוא לא בטעם של הוויסקי המייובא. ההבדל הוא באיך קונים, ובכמה משלמים.

סביב בקבוק הג'וני ווקר יש אווירה. מוכרות־חתיכות, מוסיקת־רקע, תפאורה על גבול הקיטש הנוצץ. במקום שורצים חתיכים וחתיכות, הבאים לראות את החתיכים והחתיכות, אבל בעיקר באים להיראות.

גם המחיר הוא שונה. בעוד שבחנות הסמוכה לדיזנגוף סנטר, בוסתן, בכיכר דיזנגוף עצמה, או במעדני תמר, בקירבה קרן־הרחובות דיזנגוף־פרישמן, אפשר לרכוש את היוחזן המהלך ב־145 לירות, ובשק"ם ב־128 לירות, הרי שבקבוק ויסקי עם אווירה — ואותו אפשר להשיג רק בדרגסטור מיספר 1 — עולה 155 לירות.

כלי אף מזרם. ז'אן פייר קון, בעל המקום (33), נולד בליון, העיר השניה בגודלה בצרפת. מישפחתו היא אחת המישפחות הידועות בעולם האופנה. רשת־החנויות שלהם, שלושת האחים, מספקת בדים לבתי־אופנה של איב סאן־לורן, וכריסטיאן דיור.

ז'אן, גבר מלא, בעל פנים נעימות שהחיוך אינו סר מהן, מאס בכספו של אביו ועלה לארץ לפני שבע שנים עם אשתו הנאה, אנני, ושלושת ילדיהם בני השבע, החמש והשנה.

את דרכו החל כמחסנאי פשוט במשביר לצרכן באלנבי. קידומו נעצר ביגלל אופיו העצמאי וחוסר שליטתו בעברית, והוא עבר לניהול חנות לבגדים בכפר־שמריהו. חסך קצת כסף וקנה את החנות שממול, וחנות בכיכר־אתרים. לרשת החנויות קרא כל חווה ואדם, כשחלומו הגדול היה ליצור משהו בעל אופי צרפתי. הוא התגשם בדמותו של הדרגסטור מיספר 1.

תיכנון ובניית המקום נמשכו תשעה חודשים, כבריאת ילד, והשתתפו בהם עולים חדשים: הבעלים מצרפת; הנגר. הארכיטקט ואיש־הווילונות מאורוגוואי; הצייר, שצייר את ציורי התיקרה בנוסח בל־אפוק, מרומניה, והשותף — מתורכיה. ז'אן פייר ומישפחתו גרים היום בווילה בהרצליה־פיתוח, ומעבירים את זמנם בין שלוש החנויות.

מספרת לילי פוס (40), מנהלת מחלקת האופנה בחנות: „הם זוג סימפטי, ולמרות כל הזוהר מסביבם, הם לא מרימים את האף, וכימעט שלא רואים אותם במסיבות החברה הנוצצת בכפר־שמריהו."

מחשב הפנוכה. ז'אן מסביר מדוע אצלו קצת יותר יקר: „לא כל אחד יכול לבוא לקנות אצלנו. יש לנו מאות קליינטים קבועים, מכפר־שמריהו, והם לא עושים חשבון אם להוציא מאה לירות יותר או מאה לירות פחות, כי הם יודעים שאצלנו יקבלו את היחס שהם מצפים לו."

הבעלים גם אינם מעוניינים ב„סתם אנשים לא־מתאימים." שיקלקלו את אווירת המקום. לכן אין הם מוכרים שם תקליטים, למשל.

אומר סמי דינר (25) השותף בעסק: „אלינו בא סוג מסויים של אנשים, היכולים לקנות חליפה ב־5000 לירות, והם יודעים כי הם מקבלים את התמורה המלאה לכספם."

בקומת המיסעדה שלמעלה, הנקראת בל אפוק (תקופת הכובעים בעלי־הנוצה, 30—1919), האווירה חגיגית. צבעים כהים ההולמים את כל האנשים, בלונדים ושחורים. יש הרבה מראות, היוצרות אווירה חגיגית, ואנשים באים לשם כדי לראות ולהיראות. בלי להזיז את הראש אפשר בדיסקרטיות, לראות את כולם. נשים נראות יפה יותר בתאורה האינטימית.

המיסעדה פתוחה יום־יום עד אחת בלילה, האופנה עד שמונה, ויתר המחלקות, כולל תמרוקים ומעדניה, עד אחת־עשרה, כולל מוצאי־שבת.

לא רק הכסף הוא גורם־משיכה לחוגי הסנובה. אשה המוכנה להוציא על שמלה 4000 לירות ועל חולצה לערב 900 לירות, או גבר הקונה מיכנסיים ב־600 לירות ועניבה ב־400 לירות, או מתנה כמו חולץ־פקקים עם ואקום ב־500 לירות, ומראה עם שעון ב־1200 לירות, יודעים לאן הם באים. מה הסוד? מסתבר שלבעלי הדרגסטור יש שיטת־מכירה שאינה ידועה בארץ, אך הנפוצה מאד באירופה. לרשת אדם וחווה, כך הדליפה אחת המוכרות, יש מחשב, הכולל את שמות כל הקליינטים הקבועים, הכתובות ומיספרי־הטלפונים שלהם, מידותיהם וסוג האופנה האהוב עליהם. כשמגיעה קולקציה חדשה מודיעים לקליינט מראש, וכך קורה שבאוגוסט, למשל, כבר מתחלת כל כמות הפרוות ובגדי־החורף.

יזם קון ואשתו אן
לא מרימים אף

אומר ז'אן פייר: „כאן אפשר לקנות בסטייל. אני לא אומר שכל אחד חייב לקנות. מי שיכול להרשות לעצמו — שישלם, ומי שלא יכול — שיבוא להסתכל."

מישפט

הבעל דרש מזונות

היא אימה עליו בסכין־מיטבח, והוא דרש שתשלם לו דמי־מזונות

האם זכאי גבר בן 35, בריא וחסון, לדמי־מזונות מאשתו בת ה־45, המטופלת בשישה ילדים?

תביעה מוזרה כזאת, שאין לה כל סימוכין בדיני ישראל, נתבררה בבית־המישפט ה־מחוזי בתל־אביב, לפני השופט שילה.

בני הזוג אינם ישראלים. שניהם לידי ארצות־הברית, שנולדו להורים פרוטסטנטיים, ומעולם לא עברו הליך של גיור. לכן הם נחשבים בישראל כשייכים לעדה הדתית הפרוטסטנטית.

מכיוון שעדה זו אינה מוכרת כעדה דתית על פי החוק בישראל, הסמכות לדון ב־גירושיהם נתונה לבית־המישפט, שאותו יכמיך נשיא בית־המישפט העליון לדון בעניין, לפי חוק שיפוט בענייני נישואין (מיקרים מיוחדים) תשכ"ט.

הזכות לשלם. נשיא בית־המישפט ה־עליון הסמיך את בית־המישפט המחוזי ב־תל־אביב לדון בתביעה, והחוק החל עליה אינו חוק מדינת ישראל, אלא חוק מדינת מרילנד שבארצות־הברית, מקום נישואיהם של הצדדים.

עד שנת 1975 קבעו חוקי מדינת מרי־לנד כי בעת גירושין אפשר לפסוק מזו־נות לאשה. אולם ב־1975 שונה החוק, ונאמר כי „במיקרים של גירושין, יכולים להיפסק דמי־מזונות לכל אחד מבני־הזוג." אומרת עורכת־הדין היפה, אורה מר (מתחרז עם נר): „אחד מהישגיה הגדולים של הליגה לזכויות האשה בארצות־הברית הוא זכותה של האשה לשלם מזונות לבעלה."

(המשך בעמוד 54)

זכוכית כלי בית כלי עיץ מפות שטיחי קש מוצרי קש קרמיקה אופנה ואביזרי אופנה מוצרי נוי נעצועים
ת"א קלאס דיזנגוף 224 ירושלים קלאס בגאנז הרצוג 61

בסים ישראלי

הוא כבר לא יכול יותר, הזמר־החתיך **יגאר בשן**. הוא כבר לא יכול יותר עם הנסיעות האלה. הן מטלטלות לו את הבן, **אורי**, בין ישראל לגרמניה, לאנגליה ול־אמריקה, עד שהילד כבר לא יודע באיזו שפה לדבר ובאיזו שפה לשמוע. לכן החליטו ההורים בשן להפסיק עם הנסיעות — יגאל ו**מיקה** יישבו בארץ, עם הילדים, וכשהקאריירה תדרוש זאת, יגיח יגאל לפי־נה כלשהי בחו"ל, יזמר שם קצת ויחזור מייד ארצה.

„המישפחה לא צריכה לסבול בגלל הקא־ריירה שלי," הסביר יגאל השבוע. „נסיעות הן דבר הכרחי, במיוחד אם אתה חתום על חוזה עם חברת־תקליטים בגרמניה. אבל במקום לנדוד עם כל המישפחה, החלטתי לנצל את האפשרויות העומדות בפני ב־דור־הסילון, ולהגיח מפעם לפעם, כנדרש, לחוצלארץ ובחזרה."

ובכן, הוא חוזר — עם תדמית חדשה, צעירה יותר, ופוני שובב, וחיוורון מסויים שאותו רכש בגרמניה. נקבל אותו בזרועות פתוחות.

מיקה, יגאר ואורי בשן
באיזו שפה לשמוע?

דוגמן ליד ההגה

עד עתה חשבתי לתומי, כי חברי אגד ודן הם מרוכזים לחלוטין — אנשי־מישפחה שלווים, שמגדלים בביתם אשה וילדים, חוזרים הביתה בשעות קבועות, משחקים קלפים בלילות־שבת וראוים סרט פעם ב־שבוע.

קחו, למשל, את **אדי ביטון**, שהיה צמוד להגה האוטובוס במשך שנים רבות.

אדי ביטון
רישיון־צייד

בשבוע הבא הוא עומד לקבל, לדבריו, את גט הפיטורין מאשתו, עימה חי פעם באושר ובעושר. בכך תקבל עזיבתו את הבית, שהתרחשה למעשה לפני שנתיים, חותם רישמי זסרפי.

אלא שאין זה כל הסיפור.

כשעזב אלי את הבית, והעביר בכך פס על חיי המישפחה שלו, החליט לשנות לגמ־רי את מתכונת חייו. הוא זנח את ההגה והפך דוגמן. וכשאני אומרת דוגמן, אני מתכוונת למשהו מיקצועי ולא חובבני — אחד שהולך כמו דוגמן, ומתלבש כמו דוגמן.

הוא שכר דירה בצפון תל־אביב, כמובן, כיאה למעמדו החדש, וחי לו בה, בשימחה עד מעל לראש, בצוותא עם צעירה בשם **אנדרה דניגו**, שהיא ספרית במיקצועה.

עתה אפשר לראות את אלי כשהוא מדג־מן בערבים ראוותנים בהגה בשעות היום. וכש־מזדמנות לו כמה שעות פנויות הוא יורד לחוף־הים, לתפוס שיזוף־של־יופי, ולספר לחבריו שאי־טו־הוא עומד לקבל את הגט ולהתחיל שוב בחיים חדשים, חיי חופש וצייד ללא מעצורים.

מעל לרקיע השביעי

מי שרואה את השניים האלה, יסתכל עליהם בפליאה ובחוסר־אמון מוחלט. וכבה, כשכבר כולנו שכחנו מה זאת אהבה אמי־תית, נולדו שני אלה מחדש וגילו את ה־עניין. שניהם צעירים וצמודים כמו בסר־טים, האחד לא עוזב את השני אפילו ל־רגע, מסתכלים עמוק־עמוק בעיניים ומגלים את צפונות הלב. לא רואים ולא שומעים מהסביבה, בקיצור, יש להם חגיגה אחת גדולה בלב, והיא נמשכת כבר לפחות חצי שנה.

אני זוכרת, כשרק התחיל הרומן אמר **אלון ויי**, הצד הגברי בעניין שזה לא רציני, ואפילו התערב על חפיסת סיגריות מארלבורו עם חבר שכל הסיפור לא יימשך יותר משבוע. וראה זה פלא, הבחור נתפס חזק, ועצם היותו בן 24 וקצין־חימוש בדי־מונה מגביר אצלו את אהבתו ל**ליאת שי־מכר**.

אלון, שהיה בזמנו קצין־בטחון בארקיע, עבר הרבה בחייו, בתחום הנשי כוונתי, וכבר הספיק להתגרש. אז נראה שליאת זו היא באמת משהו מיוחד. היא, בין השאר, הכוכבת העולה של קבוצת הכדורסל הנשית של חיל־האוויר, ומי יראה את היפה כשהיא מגישה פרח **לעמי שקד**, רכז הספורט של הפועל תל־אביב בזמן התחרויות על אלי־פרת צה"ל, כשחיוך רחב על פניה, הבין שחברה הצמוד יושב בקהל ומשגיח למ־רחוק.

השניים, שמסתובבים אי־שם בין הרקיע השביעי לשמיני, עושים לעצמם את החיים יפים ונהנים מכל רגע, כי אם לא עכשיו אימתי? אומנם נכון שאלון מחוסר עבודה כרגע וחי מהיד לפה ומההורים, אבל מהי העבודה לעומת האהבה? כשעובדים, הרי אין זמן לסיפורי הרומנים הרומנטיים.

ייבוא מגרמניה

תסמכו על **עמוס מרוז**, שהוא יודע איך לארגן לו את החיים נוח. וסיפור שהיה, החל בגרמניה לפני כשנה. לעמוס, כידוע, יש שם באר בשותפות עם הזמר **מוטקה דגן**, מועדון השלום שמו, וכשמו כן הוא. כולם מוזמנים, נוצרים, יהודים, ערבים וישי־ראלים.

ערב אחד נכנס לבאר צעיר יפהפה, בלונדי, גבוה עם צילינדר ופראק, שהגיע ישר מקונצרט ובילבל לכל הזרוקים את העיניים. **אדולף פון־גוסטב** זה התאהב במקום, וחזר שוב למחרת ושוב ביום ש־לאחריו. בקיצור, נעשה חבר־כבוד בקלוב.

דליה מרוז, אשתו של עמוס, ששהתה באותו זמן בגרמניה, זכתה מן ההפקר, כי אדולף משוגע על קונצרטים ממש כמוה. סוף־סוף היה לה עם מי ללכת, כי על עמוס אי־אפשר להעמיס קונצרט אפילו פעם אחת בשנה. הכל היה טוב ויפה, עד שלעמוס נמאס לראות את המצועצע הזה בחליפות האלגנטיות, הפשיט אותו, נתן לו בגדים זרוקים והחליף לו את השם.

אדולף פון־גוסטב היה ארוך מדי בשביל עמוס, והוא נתן לו את השם „אורביט". לא עברו ימים רבים, והאורביט הזה הפך היפי מושלם, וכמובן כמו כל דבר טוב גם ימיו פסו.

הזוג מרוז חזר ארצה, ואורביט נשאר בגדר סיפור נחמד בגרמניה העליזה, אבל זה עוד לא היה הכל. לילה אחד, לפני כחודשיים, צילצל הטלפון בדירת הזוג, וקול במיבטא גרמני הצהיר שמדבר אורביט. אומנם לקח לו לעמוס שתי דקות כדי לצאת מהשינה ולהיכנס לפוקוס, אבל מובן שהוא זכר את האורביט שלו, מה עוד שהוא נתן לו את השם.

ובכן, אורביט אמר בטלפון שהוא החליט לעלות ארצה, שונא גויים, אוהב יהודים, ושבכלל נמאס לו בגרמניה מהכל. אמר ועשה. הוא הגיע ארצה, ומיום בואו הפך אותו עמוס לגוי של שבת. הבחור עובד כל ימות השבוע, ולדיברי עמוס לא יעברו ימים רבים וכשייכנס היטב לעסקים הוא יפתח לו חנות.

הבחורות מסתובבות סביבו כדבורים ליד הדבש, וזה לא רק בגלל השם היוצא מן הכלל. עוזרים גם הסיפורים על הטירה היפה והעתיקה בגרמניה, ועובדת היותו קרוב־מישפחה של **גינתר זקס**. אבל כל אלה קשורים לעברו של אורביט. היום הוא תל־אביבי שרוף, קילר דיזנגופי רציני, שמבסוט מהארץ שיגעון. נקווה רק שהוא לא יתאכזב.

דקאמרון

למה אנונימי? בגלל שאסור לכתוב על אנשים נשואים, ובייחוד כשהסיפורים הם סיפורי זימה בה"א־הידיעה. ואסור באיסור חמור עוד יותר בשל העובדה שיש שם במישפחה ילדים, ולא אחד או שניים — יותר, ברוך השם.

הציירת הזאת, שתמיד נמצאת בכל מקום ומחפשת את האמת האמנותית שלה, מבלה ומתהוללת בלי גבול. אבל מה? יש לה גם **בעל** דומיננטי, שעושה לה אמבושים ויושב עם סטופר בכל פעם שהיא עוזבת את הבית.

נכון, קשה לנהל סיפורי־אהבה קצרים וקטנים בתנאים כאלה. ישבה הציירת, שדמה חם ומיזגה לוהט, חשבה וחשבה, ומצאה שמה שירגיע אותו יהיה הידיעה שהיא יושבת ומציירת, כי כשהיא מציירת הוא מבסוט וסופר לו את הזוזים בפוטנציה. וכך מצאה לעצמה הציירת צייר, שגם הוא נשוי ומחפש גיחות, ויושבים שניהם ומציירים, ובין ציור לציור מוצאים להם גם זמן למעשי־אהבה למיניהם.

הכל בא על מקומו בשלום. מהבעל אין תלונות, כי תוצרת יש, ומהאשה גם כן לא, כי גם אצלה יש תוצרת. וכולם מאושרים.

רחל מרחלת על כל העולם

הנסיך של המלכה

במיקרה שלא ידעתם, אז לאינפורמציה כללית: כשבדרום־אפריקה קיץ בארצנו חורף ולהיפך. ומה עושה אחד שיש לו הרבה כסף והוא שרוף על שמש, או פשוט קופץ על משוס ומבקר אצל המישפחה בארץ. אחד כזה שנהנה מהשמש שלנו בימים האחרונים, איננו אלא **טרי טריים־סטר**, בעלה היהודי המיליונר של מלכת היופי לשעבר **אתי אורנר**.

טרי, שהפך אב לפני חודשיים וחצי, מס־תובב עם התמונה של הנסיך הקטן כשכולו גאווה, ומצהיר קבל עם ועדה שבנו הוא היפה בעולם. גם על אשתו, אם־בנו, הוא יודע לספר שמעולם לא פרחה ונראתה כל־כך טוב כמו עכשיו. ושאחרי שנוכח כמה האמהות הולמת אותה הוא מתכונן לעשות אותה אמא עוד הרבה־הרבה פעמים.

ויש להם תוכניות לזוג הזה. בדצמבר הם מתכוננים לבוא ארצה עם הצאצא, לשים אותו פה אצל ההורים ולנסוע לסיבוב סביב העולם. זאת המתנה שהוא הבטיח לאתי עם הלידה. טרי, שהוא איש־עסקים מצליח, ידוע גם כאב הרוחני והפינגסי של כל הישראלים בדרום־אפריקה. אם אתה יש־ראלי ויש לך בעיות, אצלו ודרכו תמצא את מקומך באפריקה הרחוקה. ביתו תמיד פתוח ומדי שבוע יש שם התכנסות של כל המושבה הישראלית במקום, חינגות ו־הילולות אל תוך הלילה.

כך גם קרה שבברית של הבן שלו חגגו האנשים עשרים וארבע שעות רצוף, והמזון והמשקה לא היו מביישים נשף מהתקופות של לואי ה־ — — — תחליטו בעצמכם איזה.

נו, וטרי זה, מי שרואה אותו כזה חתיך יחשוב אולי בה ארצה להתפרפר קצת. אבל רבותי, תאמינו לי, הרבה צעירות יפות התאכזבו קשות, הוא נאמן לאתי שלו, ולא עושה עיניים ימינה ו/או שמאלה. רק רצה לתפוס קצת שיזוף, לנוח ולבקר קרובים ומישפחה. מזל טוב לזוג המלכותי.

רק בלי זיקוקין

קרני ומני פאר
יום־הולדת ולידה

מה עושה בעל חכם גדול כדי להפתיע ולעגג את אשתו ביום־הולדתה וערב לידתה? מובן שהוא עושה משהו יוצא־דופן לחלו־טין, כיוון שפשוט לא מתאים לאחד כמוהו שיעשה דבר מקובל ורגיל.

מני פאר, ממנחי תוכנית הטלוויזיה עלי כותרת, עמד באותו יום שבו עתידה להתרחש לידת בנה או בתה. אבל בכל־זאת, רצונו עז לתגוב ולהפתיע ולעשות טוב על הלב.

ישב מני וחשב, ומגה את הימים, והגיע למסקנה שאם יערוך את נשף השימחה שבוע לפני המועד הנכון יעשה נכון. ועכשיו הבעייה היא לא איך להסתיר מקרני את כל הרעש שמסביב, ומי יכין את הכל, כי בשביל זה יש חברים על הכיפק, אלא מה לעשות יוצא־דופן, מיוחד ומהנה.

וכך, ממש כרעם ביום בהיר בא לו רעיון משגע. בשבת יפה אחת, כשהינחה בהצלחה את נשף מלכת המים שנערך באש־קלון, ראה מני איך כל הקהל יצא מגדרו משימחה כשבסופה של ההצגה הזמין **לוכו**, אמרגן המופע ובעל הרעיון, זיקוקי די־נור. יהנו אותה.

ואז, ממש שם בין כל היפות, עמד מני, התפעל וחשב על אשתו ההרה שיושבת בבית ומחכה לשובו, וכמה שהזיקוקים בפני בעייה רצינית. ל**קרני**, אשתו האהובה, יש יום־הולדת ממש אמר ועשה. הוא הזמין איש מיוחד האחראי לעניין הזי־קוקים בארץ אבל ההוא, אחרי שבדק את הגג מעל לדירת הזוג פאר שבאפקה הצעירה, טען שבשביל לשגר זיקוקין מגג של בית בשכונת מגורים, הוא יצטרך אישור מהמישמר האזרחי, כיוון שלטעמתו השכנים ייכנסו לפאניקה ולהיסטריה כשיחשבו שקט־ישות נוחתות להם על הראש. ומובן שיש גם בעייה של הגיצים הבוערים.

ליטר שלא ייפרדו זה מזה גם בשעות היום. כך קם רוז'ה ופתח עוד סניף ברשת שלו, בדיוק מול מיקומו של חברו שניידמן, וכך הצליחו לפתור לעצמם בעיה אישית לא־נורמאלית.

כי שני אלה מאוהבים מאד, כל אחד לחוד

עבודה לחוד — אהבה לחוד

יש כלל ידוע בעסקים, שאהבה ועבודה לא הולכים יחדיו. בכל אופן, לא ברוב המיקרים שאני מכירה. וזה בגלל שהביזנס תמיד קודם לתענוגות. אבל מה? אליה וקוץ בה. הפרידה מלאה בין שני התחומים האלה גם היא לא בריאה באופן מיוחד, כי כשיש אהבה זה מרענן את המוח ואת המחשבות העיסקיות.

ופה קהו, למשל, לדוגמה שני אנשי־עסקים צעירים, מצליחים וידועים מענף האופנה, **יוסי שניידמן** ו**רוז'ה נחמן**, שגם הוא בעליה ושל רשת אופנה עצמאית ומכובדת בפני עצמה.

השניים, שהם חברים מצויינים גם אחרי שעות העבודה למרות הקונקורנציה, הח־

שאתי עובדיה, חברתו של יוסי שניידמן ו**ציפי דייכי**, חברתו של רוז'ה, שהן יפה־פיות וחתיכות ידועות בעיר, מצאו שהן גם חברות טובות מחוץ לשעות העבודה ומסתדרות יפה ביחד.

ורק לידיעתכם, זה לא סיפור מהיום.

רוז'ה נחמן (שמאל) עם רוג'ר מור (מימין)
זה מול זה

כמובן, ושתי החברות שלהם גם הן עוב־דות באותו הענף.

ומה עושים אנשים חכמים, שיודעים שלעבוד עם אשת־החיק צמוד זה לא בריא? הם מצאו לעצמם פתרון הלקוח ישר מ־הסרטים. חברתו של שניידמן עובדת כ־זבנית בחנותו של רוז'ה, וחברתו של רוז'ה עובדת בתור מוכרת בשניידמן, וכך יצא

רוז'ה החתיך, שהוא בן שלושים ואחת, יוצא עם ציפי שלו כבר שמונה שנים ברציפות ויוסי, בן העשרים־וחמש, מס־תובב עם אתי היפה שלו כבר יותר משלוש שנים. אז מה בכל אופן הבעיה? לא ברור. העיקר שעכשיו שואלים כולם מתי סוף־סוף תפתח הרביעייה העליזה במשותף מחלקת כלות, ואולי גם מחלקת ילדים.

נאמנות בריבוע

הולך לו קלף משוגע בזמן האחרון, ל־שדרן **זאב ענר**, ואני לא יודעת אם זה בגלל ההופעות הרבות בטלוויזיה או בגלל החום, או פשוט בגלל העונה הנוכחית שהיא, כידוע, עונת המלפפונים ובה כל מי שמח־שיב את עצמו למשהו פשוט נופש בחו"ל באקלים נוח יותר או באולמות ממוזגי־האוויר של בתי־המלון.

אבל נחזור לענייננו. עובדה קיימת היא שהגבר קטן־הקומה הזה מעלה את הפו־פולריות שלו מיום ליום, ואם אתם עדיין לא יודעים הרשו לי לגלות לכם, שכל מי שהוא קצת פופולרי בארץ, סופג מבול של מכתבי מעריצות. ומה עושה ענר עם כל החתיכות ששולחות אליו מכתבי הערצה בעיקבות התוכנית תשע בריבוע, שבה הוא מופיע כמעט בקביעות?

הוא יגיד לכם שעם החתיכות האלה הוא עוד איך שהוא מסתדר, אבל הצרות האמי־תיות מתחילות כשהוא מוצף במכתבי מע־ריצות מהתוכנית השנייה שאותה הוא מנחה בטלוויזיה, שאלה של זמן. כי זאת כבר תוכנית לנוער, ומי בימינו רוצה להסתבך עם קטינות?

לכל המעריצות: ידיעה זו מכוונת אלי־כן. למרות שזאב הוא חתיך ואחד כזה ששולה עיניים לכל עבר, ופה ושם מרביץ מעשה קונדס שובבי, הריהו נשוי למהדרין ומן הנאמן למישפחתו. ואם תשאלו אותי, אהבה בריבוע היא שאלה של זמן.

זאב ענר
מיכתבים ממעריצות

וידוי גלוי־הלב של שמואל קריב, שנידון בגיל 13 על רצח דודתו, מנהלת בית־הספר, שנשפט שוב ל־15 שנות מאסר בעוון אונס פרוצות, ושבית־המישפט העליון הפחית מעונשו זה שמונה שנים

אונס הפרוצה הכבלה

אסיר שמואל קריב

„הוא קשר אותי לחוט שבגזע. יכולתי לזוז קצת. הוריד לי את החצאית לריצ־פה, שכב על הריצפה וביקש שאקח את האבר שלו בפה. הוא שכב על הגב ואני הייתי קשורה. היתה לי חופשיות לנוע וכן להתכופף. לא היתה לי ברירה ועשי־תי את בקשתו...״

תיאור זה, של פרוצה בשם ז׳קלין רו־בינשטיין, היה קטע מתוך עדותה במישפט אונס. עדותה של רובינשטיין, שהצ־טרפה אל עדויותיהן של שתי פרוצות נוספות, גרמה הטלת עונש־מאסר, חסר־תקדים במישפט הישראלי, על צעיר בן 24 שהורשע בשורה של מעשי־אונס.

„גם הזונות ראויות להגנה,״ פסקו השופטים בנימין כהן, נחמיה בר ואליהו וינוגרד, שעה ששלחו את שמואל קריב (קירשנבוים) לחמש־עשרה שנות מאסר, בסיומו של אחד המישפטים המרתקים והמזעזעים שנשמעו בהיכל המישפט בתל־אביב בקיץ 1977.

הנאשם קריב הוכה בהלם כשנקרא באוזניו גזר־הדין המחמיר. קודם־לכן הר־שיעו אותו השופטים בשוד ובאונס של שתי פרוצות, וזיכו אותו מאונס הפרו־צה השלישית. תדהמה אחזה גם בעי־תונאים, בני־המישפחה וסניגורו של קריב.

פרקליטו של שמואל קריב, עורך־הדין מאיר זיו, הבהיר מייד שייאבק למען שולחו בבית־המישפט העליון. בני־המיש־פחה טענו שהעונש אינו צודק, והנאשם עצמו שקע בייאוש. הוא כתב מיכתב למערכת „העולם הזה״, ובו הביע את כוונתו לאבד את עצמו לדעת.

בין השאר כתב קריב במיכתבו: „מעל גבי העיתון אני פונה אל ריגשותיכם, הקוראים, כבני־אדם. גם אם לעזור לא תוכלו, הרי די אם תחושו בתוככם איזו הזדהות, ובזה — דיינו. נשפטתי לחמש־עשרה שנות מאסר על לא עוול בכפי. עמדתי למישפט באווירה עויינת, מול שקרים של אנשי מישטרה ופרובוקציה של שלוש פרוצות, אשר ללא רגש גרמו לי עוול זה... פתחתי במאבק מישפטי להוכחת חפותי, ואני מקווה שליבותיכם יהיו אתי. במידה שלא אצליח במא־בקי, לא תיוותר לי אלא האפשרות לי־טול את חיי במו־ידי. אני מקווה שיבוא היום שבו תוכח חפותי, בין אם אזכה לראות בכך ובין אם לא.״

ידיעה קטנה בצהרון, בשבוע שעבר, בישרה שאכן היתה אמת לפחות בחלק מהטענות הקשות שגולל קריב במיכתבו אל קוראי „העולם הזה״ (המיכתב לא פורסם, שכן הוגש עירעור, העניין היה נתון בהליך מישפטי והיה בחזקת סוב־יודיצה).

אחרי דיון בעירעור שהגיש עורך־הדין זיו, שארך שנה, זיכו שלושת שופטי בית־המישפט העליון את קריב מאינוסה של ז׳קלין רובינשטיין והפחיתו שמונה מתוך 15 שנות־המאסר שהוטלו עליו בבית־המישפט המחוזי.

אישיותו של קריב שנוייה במחלוקת. יש הרואים בו הוכחה ניצחת לכך ש„פעם פושע, תמיד פושע,״ ויש הרואים בו דוגמה לשיקומו של עבריין. בהיותו קטין בן 15 הואשם ברצח דודתו, מנהלת בית־הספר שלווה ביפו. הוא הורשע ונש־לח, יחד עם שותפו לעבירה, למאסר ממושך בכלא תל־מונד. כששוחרר היה קריב בין אותם בני־נוער, בעלי העבר הפלילי, ששילטונות צה״ל החליטו לגיי־סם לשירות סדיר. במהלך השירות ה־צבאי, וגם לאחריו, נראה היה ששמואל קריב הוא סיפור־הצלחה של שיקום וחז־רה מדרך הפשע. אחרי שיחרורו עבד כ־מדריך חבורות־רחוב בחולון, אך פוטר מעבודתו זו על־ידי עיריית חולון כשנודע לה בדבר עברו הפלילי. בפברואר 1977 הוא נעצר כחשוד באונס פרוצה, ומצא עצמו שוב מאחרי סורג ובריח. כיום הוא מרצה את עונשו בכלא רמלה.

את חוויותיו מאז ביצוע הפשע הרא־שון בגיל הנעורים ועד להרשעתו השנייה, פירט שמואל קריב ביומן אישי המצ־טיין בפירוט רב ובכנות. בסיגנון בהיר ואינטליגנטי מביא קריב ביומנו פרטים אינטימיים מהווי מישפחתו, חוויות מזעזועות מבתי־הכלא שבהם ישב, ותיאור מלא של מעשה הרצח בשנת 1968. היומן הגיע בדרכים נפתלות לידיו של כתב „העולם הזה״, עופר קוך, והוא יפורסם כלשונו בכמה המשכים.

בחלק הראשון של יומנו, המובא להלן, מתאר קריב את חוויות ילדותו ואת השתלשלות העניינים שהביאה אותו ב־גיל כה צעיר אל ספסל הנאשמים באש־מת רצח.

במהלך מישפטם של קריב ושותפו ל־פשע, הטילו שני החברים זה בזה את האחריות והיוזמה ולביצועו של הרצח בפועל. כדי שלא להיכנס לסוגיה זו באורח חד־צדדי, הושמטו מן היומן ה־קטעים שבהם מעלה קריב האשמות חד־צדדיות אלה.

ב־גיל 15 עשיתי את ההיכרות הרא־שונה עם בית־המעצר המחוזי באבר־כביר, בעיקבות מיקרה־רצח שהייתי שו־תף לו.

הייתי מעורב בעניין יחד עם עוד חבר־נעורים. לאחר דיון מישפטי די ממושך שהסעיר את המדינה, נשפטנו שנינו ל־חמש שנות מאסר בפועל. היה זה תק־דים מישפטי ראשון מסוגו בארץ, שבו נשפטו שני קטינים על עבירה של רצח.

באותו זמן שוחחו איתנו עשרות אנשים, שהתעניינו במיקרה ובהשלכותיו. אך מכו־לם נשארו נאמנים, ומלאי נכונות לעזור, רק שניים: קצינת־מיבחן יקרה, שליוותה אותי לאורך כל תקופת מאסרי, וקצין־המיבחן הראשי לנוער. גם לאחר שיח־רורי מהכלא, שמרנו על קשר, והם היו עדים לחבלי הקליטה וההסתגלות שלי בחברה, ולא חסכו מאמץ להושיט לי עזרה בכל דרך אפשרית.

„לא בדאווין״

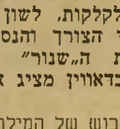

ב עצרתי בחודש נובמבר 1968 והוכ־נסתי לתאי־המעצר של הנוער. הייתי עצור, אך לבשתי עדיין את בגדי בית־הספר שבו למדתי.

צורת התנהגותי, דיבורי ותגובותי לא היו אופייניים למקום, ולפיכך היתה גם התנהגות העצורים כלפי שונה. כאן נת־קלתי לראשונה בהווי המיוחד של הכלא והעולם העבריין. הייתי מחוץ לעניינים, ולפיכך קבעו מייד את ההבחנה ש„אני אחד שלא בדאווין״, כלומר — „יורם״, שאינו מכיר את מושגי העולם המיוחד הזה ומינהגיו.

לישון לא יכולתי, וכשהאיר הבוקר אכל־תי את הארוחה הראשונה מתוך צלחת פלסטיק מזוהמת וספל צבאי מסריח כדב־עי, אשר הכיל תה בטיב מפוקפק.

בשלב זה ניגש אלי בחור לבוש גופיה, שרעד מקור, וביקש ממנו בהשאלה את חולצת הגולף שלבשתי מתחת לבגדי. רי־חמתי עליו ונתתי לו אותה, והוא הב־טיח להחזירה, דבר שלא עשה עד עצם היום הזה.

זה היה השיעור הראשון שלי בתורת־הדאווין • תורה זו היא מקור גאוותה בעולם העבריין, וכל מי שמעורה בה היטב, מר־גיש עצמו בר־סמכא בעולם הפשע.

„תורת הדאווין״ מאגדת בתוכה ערמו־מיות, צביעות, חלקלקות, לשון רכה או קשה — הכל לפי הצורך והנסיבות. יש בה הרבה מיסודות ה„שנור״ המסורתי. האדם משתמש בדאווין מציג את עצמו, לפי הצורך, כאומלל או כגברתן אלים. היסוד והתמצית של „תורת הדאווין״ הם: איך להסתדר בחברה העבריינית כמה שיו־תר טוב, ולרכוש מעמד כמה שיותר גבוה.

בית־המעצר מכיל בתוכו, מילבד החו־מר האנושי המגוון, גם מיגוון של קולות וריחות אופייניים. ריח של טחב נמהל בריח הצבע שנמרח על הקירות לעיתים מזומנות, ריח של סיגריות וחשיש. אך מעל לכל שולטת בכיפה צחנת השתן, שאר־תה מנסים לטשטש באמצעות ליזול ושאר חומרי־ניקוי זולים ופשוטים, המגבירים רק את תחושת המחנק והסירחון.

באותו בוקר קמתי בשעה 5.30 לערך, ובשעה 8.00 או 9.00 נלקחתי למישטרה לחקירות. במשך היום הובאתי לפני שו־פט, שחתם על פקודת־מעצר לחמישה־עשר יום.

לחוקרי־המישטרה סיפרתי את סיפורי, והם כתבו אותו בנוסח מישטרתי. אחרי שכתבו את הסיפור בראשי־פרקים, הורדתי למטה. הובטח לי שבגמר החקירה אשלח הביתה, ואני האמנתי, בתום־לב, לסיפור.

אחרי כמה שעות של המתנה, נלקחתי שוב לחדרי־החקירות, ושם הוצגו לי ניירות גדולים, כתובים בכתב־יד צפוף, ואמרו לי לחתום עליהם. כשניסיתי לטעון שאני לא יודע בעצם על מה אני חותם, הומרצתי על־ידי שפע הבטחות, וכשאלה לא הועי־לו — השמיע באוזני ראש צוות־החקירה איומים, שהוא יהפנט אותי ויזריק לי זרי־קות־אמת ולקינוח אקבל גם מכות־חשמל. לא נזקקתי ליותר מזה, לקחתי את העט וחתמתי במקום שאמרו לי.

הייתי אז בן 15, ואת החקירה ניהלו במשותף חמישה חוקרים מנוסים. למרות בקשותי לא אישרו לי לראות את אבי או את אחי. איש לא טרח לספר לי שאני זכאי לשתוק, או לדרוש ייצוג של עורך־דין. כך סגרו עלי את המלכודת בשי־טתיות.

אמא חלתה בסרטן

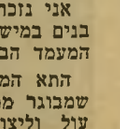

מ אותו זמן ואילך, הוחזקתי בבית־המעצר באבר־כביר, בתא נפרד, כ־ששוטר שומר עלי 24 שעות ביממה. מאו־חר יותר הועברתי, יחד עם שותפי, לכלא תל־מונד.

מה בעצם גרר אותי לבצע את אותה עבירה? מהו הרקע ש„הכין״ אותי לכך?

אני נזכר בילדותי, הייתי הצעיר, משני בנים במישפחתי — מישפחה מאושרת, בת המעמד הבינוני, שחיה בהרמוניה.

התא המישפחתי הזדעזע מעט כשאחי, שמבוגר ממני בשש שנים, התחיל לפרוק עול וליצור בעיות מישמעתיות בבתי־הספר. אמי, שהיתה הדמות המרכזית בחיי־המישפחה, עמדה חסרת־אונים ואבי הגיב על כך בהתפרצויות אלימות כלפי אחי. זכור לי מיקרה שבו היכה אבא באחת

מהתפרצויותיו את אחי עד לאובדן החושים.

לעומת זאת הייתי אני מקור לגאוות המישפחה: תלמיד מצטיין, שהכל תלו תיקוות בעתידו. בהיותי בכיתה ו' בבית־הספר היסודי, חלתה אמי, ואושפזה ב־בית־חולים.

הייתי נער צעיר, ולא הבנתי בעצם מה קורה. אחי היה כבר חייל בצה"ל, הכיר באותה תקופה את חברתו (כיום אשתו), והיה מחלק את זמן חופשותיו בין הבית לבין הקיבוץ שבו גרה חברתו.

האידיליה חזרה שוב לביתנו, אך רק לזמן קצר, עד שנודע לנו גודל האסון שריחף על ראשנו: אמא חלתה בסרטן. אבי, אשר מימיו לא היה אדם חזק, הלך ונהלש. היה עליו לטפל באמא כשהיתה יוצאת לחופשות מבית־החולים, או לבקר אותה מדי יום כשהיתה מאושפזת. כל העול הזה נפל עליו, נוסף על עבודתו כסגן־מנהל מחלקה במיפעל ועל הצורך לטפל בי.

באותה עת החלה ההתרופפות בחיי המישפחה שלנו. אחי מצא את דרכו עם חברתו בחיי הצבא, ואני נשארתי בבית עם אבי.

לא היה לי לפני מי לשטוח את בקשותי ואת בעיותי, ולא קיבלתי כל הכוונה לקראת תחילת בגרותי. אני זוכר את הימים שלפני כן, כשאמי היתה שותפה לכל שימחותי ולבטי. ממנה הייתי מקבל עידוד כשנזקקתי לכך, ומאידך — כשסרחתי, קיבלתי היטב על הראש. את צרכי החומריים הייתי מקבל מאמי, וכשלא היה בידה כסף, ידעה תמיד להסביר לי מדוע בקשותי אינן נענות.

אבי זכור לי מאותה תקופה כאדם שעבד קשה לפרנסת המישפחה. במישרות יום ולילה, בחגים ובשבתות, הכל כדי למנוע מחסור במישפחה.

מדי חודש היה מביא את המשכורת לאמא, ובזה יצא ידי חובתו למישפחה. אבא כימעט ולא הורגש במישפחה, ואם עשה משהו, הרי היה זה לרוב לפי בקשת אמא, מעולם לא מיוזמתו שלו.

היוזמה היחידה שנקט בעצמו היתה כשהיכה את אחי. אז היה מאבד את עשתונותיו, ואמא היתה תמיד מתערבת ומפרידה ביניהם בגופה.

היא היתה עקרת־בית למופת. הבית היה תמיד מצוחצח ומבריק, ארוחות סדירות היו מוגשות והן היו תמיד מעשה ידיה וערבות לחיך. פעם בשבוע היתה נוסעת לערוך קניה מרוכזת בשוק הכרמל בתל־אביב, והיתה חוזרת עמוסת סלי־מיצרכים לכל השבוע.

החיים לבד עם אבא היו אחרים. פיתאום גיליתי אותו, בבית, איתי. לא היתה כל פתיחות ביניינו בתקופה ההיא, ולמעשה גיששנו אחד לעבר השני כדי למצוא את הדרך זה אל זה.

חסל סדר הארוחות המסודרות, הייתי אוכל כשהייתי רעב. הייתי חוזר מבית־הספר לבית ריק, כי אבא היה בעבודה, וכשסיים היה נוסע מייד לבקר את אמא.

לרוב הייתי מצטרף אליו, וכששבנו, הוא היה הולך לישון ואני — לעיסוקי. בבקרים הייתי קם לבד, ולילות רבים ישנתי לבדי, כי אבי היה עובד במישמרת־לילה.

התפריט היה קבוע וחד־גוני, וכלל רק את אותם התבשילים הפשוטים שידענו, אבי ואני, להכין בעצמנו. המצב היה משתפר רק כשאמי יצאה לחופשה מבית־החולים. אז היתה משגסת מותניה, ונרתמת לבצע את כל עבודות הבית, חרף מחלתה, עד שהיתה מגיעה למצב של תשישות מוחלטת. כשאבי היה הולך לעבוד בלילות הייתי אני צריך לטפל באמי, שכבה חסרת־ישע.

„אמא גססה מולי"

עשרה דברים זכורים לי מתקופת מחלתה של אמי, והשאירו בי רושם חזק.

באחת הפעמים, בתחילת מחלתה, כשאמא שוחררה מבית־החולים, עקב שיפור במצבה, לא ידעתי עדיין שהיא חולה בסרטן, ושמחתי שהיא הבריאה ושבה הביתה. אבא ישב עימי בחדר־האמתנה וחיכינו לה. הוא אמר שצריך לטלפן לאחותו, לבשר לה, ואני ברוב שימחתי הצעתי לו לעולל תעלול קטן. שאלתי אותו מה דעתו על־כך שנודיע לדודה שאמא מתה. הוא פרץ בבכי, ואני לא הבנתי אז מה טעם לבכות. הרי אמא הבריאה, והיא חוזרת הביתה!

כיום אני מבין מה גרמתי לאבי בשאלתי. המיקרה השני, שנחרת עמוק בתודעתי, אירע כשהייתי לבדי עם אמי בבית. היא שכבה תשושה וחלושה, ואני הבאתי לה כוס־מיץ וכדורים, שהיתה צריכה לבלוע. תמכתי בה כדי שתתרומם ותשתה אותם. היא הביטה בי, דמעות נקוו בעיניה, והיא אמרה לי: „שמוליק, בגילך הייתי אני צריכה לדאוג לך, ולא להיפך. הגורל גזר עליך שבעוד זמן־מה תצטרך לדאוג לעצמך. הבטח לי שתהיה חזק!" הבטחתי בה, ולאט־לאט חדרה למוחי ההכרה שאמי גוססת לאיטה מולי. ברחתי לשרותים ובכיתי עד שאמא באה אלי, חיבקה אותי והשביעה אותי שלא לדבר על־כך עם אבי או אחי.

קיימתי את הבטחתי ועד לרגע זה, שבו אני כותב את קורות חיי, לא סיפרתי על כך לאיש.

מאותו זמן ידעתי מה עומד לקרות. ידעתי שאמי תמות, אך לא ידעתי מתי.

קריב (עם ידידה) בחוף תל־אביב
„הוא קשר אותי לחוף שבגדע, הוריד לי את החצאית..."

השתדלתי בכל מאודי לשמח אותה. ביליתי במחיצתה ככל שיכולתי. השתדלתי להביא ציונים טובים מבית־הספר, כדי להראות לה, וכך עברו 16 חודשי המתנה. בערב סוכות 1966 חזר אבא מבית־החולים כשהוא בוכה, חיבק אותי ואת אחי ואמר: „תומים שלי, מה יהיה הלאה?"

הדודה נתנה כסף

רציתי לבכות, אך לא יכולתי. ישבנו בשקט וכל המישפחה באה להביע את תנחומיה.

כיום אני מבין שאת דבריו כיוון אבי גם אל עצמו: כל זמן נישואיו הוא ידע רק להביא משכורות. פיתאום הוא עמד לפני הצורך להיות אב ומחנך ולמלא את החלל שנוצר אחרי מותה של אמי. התפקיד לא תאם את אבי, והיה גדול עליו בכמה מיספרים.

אחי המשיך לשרת בצבא ואני — לחיות עם אבא. אחותו של אבא היתה באה לעיתים קרובות ומשתדלת בכל כוחותיה לעזור. היא היתה מנהלת בית־ספר לילדים קשי־חינוך ביפו, רווקה ומבוגרת.

יחסיה איתי ועם אחי היו מושתתים על סכומי־כסף שבועיים, שאותם היא נהגה לתת לנו. את מירב עזרתה היפנתה אל אבי, אך אחטא לאמת אם אומר שאני ואחי לא היינו יקרים לה. לאחי היא אף סייעה ברכישת דירה, אחרי נישואיו. אך עם כל אהבתה אלינו, לא התפתחו ביניינו מעולם יחסי־קירבה, ומעולם לא נפתחנו זה לזה.

אחרי מות אמי אבדה לי המישענת היחידה שעליה נשענתי. אבי היה שברכלי, ולכן לא שיתפתי בפניו אף בעייה אחת שלי, מילבד בעיות כספיות. אחי היה בצבא וניהל את חייו באופן עצמאי. דודתי היתה עוזרת לי בכך שנתנה לי בכל שבת שלוש לירות, לאיזון התקציב השבועי. ומכיוון שהייתי ביישן מטיבעי, נטיתי להסתגר בתוך עצמי עם בעיותי. חייתי בתוך עולמי, בילדי עם חברי, ואם־אם, מבלי שהרגשתי, הפכתי פורק־עול. לא שהייתי לעבריין, חלילה, אבל נגררתי לכל מעשה שובבות מבלי לחשוב על התוצאות או מה יגידו הורי, כי הרי אלה לא היו בנמצא.

רמת לימודי ירדה פלאים, והיו לי חיכוכים לא־מעטים עם מורי. ניצלתי את העובדה שגוהגים בי ברכות, עקב מותה של אימי, מה שעודד אותי להתרשל ולהעמיד את מורי בנסיון: האם יעניישו אותי או לא?

באותה עת הייתי אמור לחגוג את טכס בר־המיצווה. בשל האבל היה זה טכס קטן וצנוע בבית־הכנסת בילבד. אז עוד היו בני־מישפחתה של אמי, שהיו בארץ, בקשר עימנו. בטכס בבית־הכנסת נכחו כולם. לאחר מכן נעלמו כולם מהעין. לאבי אין מישפחה בארץ מילבד אחותו, והיא היחידה ששמרה על קשר סדיר. כל השאר נעלמו מהאופק. „שמוליק, כשהמצע טרי כולם באים, אך כשעובר הזמן אנשים שוכחים," ענה לי אבי, כשהייתי שואל אותו מדוע לא באים קרובי־מישפחה וחברים לבקר עוד.

כך קרה ששגינו המשכנו לחיות לבדנו בבית, כשאחי בא לבקר מדי פעם, אך את רוב חופשותיו הוא עשה בקיבוץ של חברתו. אחרי השירות הצבאי התחתן ועבר לחיות בקיבוץ.

אבא ניסה להתאבד

בקשיים גדולים סיימתי את בית־הספר העממי. ציוניי היו טובים, אך התנהגותי גרמה לבעיות. חיי היו חד־גוניים: בית־ספר בבוקר, ואחרי הלימודים ויכוחים בלתי־פוסקים עם אבא על בית־הספר והלימודים. באחד הוויכוחים האלה הרים אבא זוג מיספריים והשליך אותם עלי. המיספריים נגעצו בירכי השמאלית, וגרמו לי פציעה חמורה למדי. מאז ואילך החל אבי נוקט בשיטה שונה, כדי להמריץ אותי לפעול כפי שהוא רוצה. בכל פעם שמשהו לא השביע את רצונו, הוא היה מנסה לשתות נפט או לבלוע גלולות, כדי להתאבד. פעמים אחדות שברתי פוסות מלאות נפט כדי למנוע ממנו מעשה נמהר. הייתי מחביא או זורק את תכולתו של ארון התרופות.

אחי לא ידע על כך, עד שבא פעם אחת לחופשה ונכח במיקרה כזה. כשלא עלה בידו אז לשכנע את אבא לחדול מהתנהגות זו, עזב את הבית. אודה ואתוודה — כל הסיטואציות האלה אירעו ביגלל לימודי, אך האם היתה זו תגובה הולמת מצד אבא?

מבית־הספר היסודי עברתי לבית־ספר תיכון־מיקצועי, במגמה של מכניקה עדינה. אחרי שנת הלימודים הראשונה רצו לזרוק אותי ביגלל התנהגותי. נוסף על כך נהגתי להעדר ימים רבים מבית־הספר, ולעבוד בכל מיני עבודות שהשגתי, כדי להרוויח מעט כסף. באותו זמן הייתי בתנועת־נוער, והיתה לי כבר חברה. הייתי זקוק לדמי־כיס במנות גדולות יותר, דבר שלא הובן על־ידי אבי.

אחרי מאמצים רבים עלה בידי אבי לשכנע את מנהל בית־הספר שלא יזרוק אותי, ואני נשארתי לשנה נוספת. התחלתי להשתפר, אך תחת לקבל עידוד מאבי, נתקלתי תמיד במטחים של ביקורת.

(המשך בעמוד 54)

קריב (עומד) בחברת ידידים
„אחד משני הנערים חנק אותה למוות"

טקס בחירת

מלכת שבא

יפהפיות ✶ הגרלות ✶ תצוגות אופנה

קבקבי וסנדלי Gali גלי

בגדי ים וחוף GOTTEX

מיטב דגמי אופנה MB

אופנת בגדי גברים Amva אמוה

בתוכנית האמנותית:

* מני פאר
* טוביה צפיר
* האחים והאחיות
* ג'ימי לויד
* שלישיית ימים טובים

הגרלות לקהל

תכשירי איפור MARY QUANT

תכשירי שיער WELLA

הדרכת הבנות: לאה פלטשר ● טיפול בשיער: אמן התיסרוקות ג'ימי ■ הכנת הכתרים רחל גרא

מכירת כרטיסים מוקדמת: עוזי בית־חלחמי, בקבלה של מלון „מלכת שבא", בכל בתי־הסלון בעיר (בקבלה) ובערב הנשף בקופת בריכת מלון „מלכת שבא". הנחות לוועדי עובדים.

טקס בחירת

נסיכת ים סוף

ייערך ביום שישי 11.8.78, בשעה 9.00 בערב

באילת

על שפת הבריכה המחודשת של מלון

מלכת שבא

יפהפיות ✶ הגרלות ✶ תצוגות אופנה

קבקבי וסנדלי Gali גלי

בגדי ים וחוף GOTTEX

מיטב דגמי אופנה MB

אופנת בגדי גברים Amva אמוה

בתוכנית האמנותית:

* מני פאר
* טוביה צפיר
* האחים והאחיות
* ג'ימי לויד
* שלישיית ימים טובים

הגרלות לקהל

תכשירי איפור MARY QUANT

תכשירי שיער WELLA

הדרכת הבנות: לאה פלטשר ● טיפול בשיער: אמן התיסרוקות ג'ימי ■ הכנת הכתרים רחל גרא

מכירת כרטיסים מוקדמת: עוזי בית־חלחמי, בקבלה של מלון „מלכת שבא", בכל בתי־הסלון בעיר (בקבלה) ובערב הנשף בקופת בריכת מלון „מלכת שבא". הנחות לוועדי עובדים.

המועמדות מגיעות לאילת באוטובוסים הממוגנים של חברת EGGED TOURS אגד תיור

אונס הפרוצה הכבולה

(המשך מעמוד 53)

על רקע זה היו לנו חיכוכים רבים. באחת הפעמים הוא התרגז ונסע לדודתי, להשיח בפניה את ליבו.

נאצי בבית

ב שבת, כשהגיעה הדודה לביקור השבועי, חשתי שאין התנהגותה כתמול־שילשום. בגמר הארוחה, כשאבי יצא, היא פנתה אלי ואמרה: „אתה, עם בית־הספר שלך, מוריד את אביך ביגון שאי־אפשר לה. אתה כמו נאצי. אנחנו מגדלים בבית נאצי קטן!" ידעתי את אשר עוללו הנאצים לעם היהודי בכלל, ולמישפחתי בפרט, והזדעזעתי למשמע ההשוואה.

„אז יש לך בן־אח נאצי!" התפרצתי כלפיה, וברחתי לרחוב.

שוטטתי ברחוב עד שעות הערב וחזרתי הביתה. התברר לי שאבא לא ידע דבר על מה שהתרחש, והוא אמר לי: „שמוליק, על השולחן יש כסף שהדודה השאירה בשבילך." ניגשתי וראיתי את שלוש הלירות המסורתיות.

באותו רגע רתחתי מכעס. אחר־כך באו הספקות והחלו לכרסם בי — אולי לא התכוונה, אולי ראתה ששגתה?

באותו מעמד גמלה בליבי ההחלטה. אני נוסע אל הדודה ומברר את העניין. אם תתנצל — אקבל את ההתנצלות. אם היא תעמוד על דבריה, אטיח את הכסף בפניה ואהגיר לה שאין לי צורך בכספה, אם כך היא חושבת עלי.

בדרכי לתחנת האוטובוס הצטרף אלי חברי הטוב ביותר. אמרתי לו שכל עניין הבירור יארך כמה דקות ואחרי כן נלך לסרט. — — — — —

(בהמשך החליטו השניים להעניש את הדודה על התנהגותה, להיכנס לדירתה ולגנוב את הכסף מארנקה.)

היא היתה לבדה בדירה, ואנחנו ניגשנו מהחצר האחורית ופירקנו את הגדר שהקיפה את מירפסת המיטבח. ניסינו לפתוח את דלת המיטבח, אך היא היתה נעולה. יצאנו והצצנו לדירה. היא ישנה על הספה, ובידיה החזיקה ספר.

בדלת המירפסת היו ריבועי־זכוכית קטנים, ואנו החלטנו לשבור את אחד הריבועים כדי להגיע אל המפתח, שהיה תקוע במנעול מעברה השני של הדלת. ניפצנו את מרובע־הזכוכית, ואז שמענו רעש מתוך הדירה. הבינונו שהיא התעוררה, ומיהרנו לברוח מהמקום.

באותו רגע נגנזה תוכנית הפריצה והעונש ואנו הסתתרנו בפינת החצר, לראות אם היא תזמין משטרה. חיכינו כשלוש שעות עד חצות, ואז החלטנו להתקרב לדירה ולהציץ פנימה דרך החלון, לראות אם הכל כשורה לחזור הביתה.

כשהתקרבנו לתריס והצצנו פנימה דרך החלון נפתחה הדלת. הדודה עמדה בפתח, לבושה בחלוק, ואמרה לנו להיכנס פנימה.

נכנסנו. היא שאלה אותנו: „מה אתם מציצים מהחלון בשעה כזאת? מה מעשיכם פה?"

ענינו מייד שהיינו בהצגה שנייה בקולנוע, כספנו אזל, וכשהלכנו ברגל לרמת־גן עברנו דרך ביתה, ראינו אור דולק והצצנו לראות אם היא ישנה או לא.

ניסינו להסביר לה שבעצם באנו לבקש כסף לנסיעה, אך היא אמרה שהיא חושדת שניסינו לפרוץ לדירתה. מדבריה הבינונו שבדעתה ללכת למחרת להתלונן במישטרה, ואם יתברר שאנחנו עשינו זאת, היא תדאג שניענש.

(בדרך לתחנת מוניות־השרות לרמת־גן, נערך דיון בין קריב לחברו. בסופו של הדיון הם סמכו על עיקבותיהם ושבו אל בית הדודה.)

צילצלנו בדלת. היא פתחה ושאלה אותנו מדוע חזרנו. אמרנו לה שהכסף לא מספיק לנסיעה במונית, וחסרות לנו עוד שתי לירות.

(כשהסתובבה ונטלה את ארנקה, קפץ עליה אחד משני החברים וחנק אותה למוות. לאחר־מכן הושכבה הגוויה במיטה וכוסתה בשמיכה, כשספר פתוח מונח מול פניה. שני הנערים ניגשו לארנקה, רוקנו את תוכנו והסתלקו מהדירה.)

טרקנו את הדלת והעפנו מבט מבחוץ. אור חיוור בקע מהחלון, אורה של מנורת־הלילה שעמדה על השרפרף ליד מיטת הדודה. חברי עצר מונית, ונסענו הביתה. לפני־כן סיכמנו שאם ישאלו אותנו איפה היינו, נאמר שהיינו בסרט, הכסף אזל לנו וחזרנו ברגל.

במדינה

(המשך מעמוד 49)

אחת העילות המזכות בן־זוג במזונות ב־מרילנד היא העילה של „נטישה קונסטרוק־טיבית". פירושה כי בן־הזוג האחד, הנאלץ לעזוב את מקום־המגורים המשותף עקב אלימות של בן־הזוג השני — רואים אותו כמי שניטש על־ידי הצד שהשתמש באלי־מות.

סכין בגירדת. לעילה זו טוען הבעל במישפט זה. לדבריו תקפה אותו אשתו באלימות פעמים רבות. הוא אמנם התלונן על־כך במישטרה, נפתחו תיקים נגד האשה, והיא אף הורשעה ונדונה למאסר פעם בשל תקיפה כזאת.

בפסק־דינו קבע בית־המישפט כי הוא מאמין לבעל, שעזב את ביתו על יסוד אזהרת המישטרה שאם יוסיף לגור עם אשתו היא עלולה לרצחו.

אמנם, באחת הפעמים כאשר בני־הזוג הובלו בגירדת לתחנת־המישטרה, כדי לברר תלונה של הבעל על תקיפה, שלפה האשה סכין־מיטבח גדולה, שאותה לקחה במיוחד מהבית, וניפנפה בה באיום לעיני השוטרים.

על סמך עובדות אלה טען הבעל כי הוא זכאי לפסק־גירושין בעילת „נטישה קונס־טרוקטיבית", ומכיוון שאשתו היא אשה עשירה וקיבלה רכוש רב מבעלה הראשון, ואילו הוא „עולה חדש" בישראל, שאינו יודע את השפה ונתקל בקשיי פרנסה — הריהי חייבת במזונותיו.

אלוהים ותיגרות ידיים. האשה הגי־שה גם היא תביעה לבית־המישפט להתרת קשר־הנישואין. אולם עילותיה היו אי־מגורים משותפים במשך תקופה שלמעלה משלוש שנים ו/או הסכמה הדדית.

בני הזוג המזרח הגיעו לישראל בשנת 1972. הם נישאו ב־1968 בארצות־הברית. באותה שנה אף התגרשה האשה מבעלה הקודם, שממנו היו לה ארבעה ילדים, והיא ילדת בת לבעלה החדש. בת נוספת, מנ־גולואידית, נולדה לבני־הזוג שנה לאחר מכן.

עם לידת הבת המפגרת החל תהליך הידרדרות בחיי־הנישואין. ב־1972 החליטו השניים לעלות לישראל, אם כדי לנסות ולשקם את נישואיהם, אם מתוך „השקפה ציונית ואמונה שלמה באלוקי ישראל ובנביאיו", כפי שהצהירה האשה בבית־המישפט.

חודשים ספורים בארץ הספיקו כדי להביא את נישואיהם למשבר סופי. תיגרות־ידיים והתערבות המישטרה הפכו לעניין יומיומי, ואז עזב הבעל את הבית.

להתיר את הקשר. בית־המישפט קבע בפסק־הדין: „אין לי ספק כי הם אינם יכולים לחיות בצוותא, כבעל ואשה. ואין לי ספק כי יש להיעתר לבקשתם המשותפת להתרת קשר הנישואין ביניהם..."

נותר לבית־המישפט להחליט באיזו עילה יפסוק הגירושין. האם נטשה האשה את בעלה נטישה קונסטרוקטיבית? או שמא העילה המתאימה היא הסכמת הצדדים? או אולי המגורים־בנפרד משך התקופה הקובה בחוק?

„מכלול היחסים בין בני הזוג מורכב הוא במיוחד, כפי שמורכבות גם אישיותיהם, ורוצה אני להימנע מהטלת אשם בצד זה או אחר, מאחר שהסיבות האמיתיות לחוסר־ההתאמה בין בני־הזוג לא באו לידי גילוי לפני, ומעשים שעשו ודברים שהטיחו אחד כלפי השני אינם אלא סימפטומים המראים את אי־ההתאמה, ולא הם שיצרו אותה, או את הקרע הסופי."

בית־המישפט לא קיבל את עילת „הנטי־שה הקונסטרוקטיבית", שלה טען הבעל. הוא קבע כי עילת־הגירושין היא הסכמת הצדדים. על כן נדחתה תביעתו של הבעל למזונות מאשתו. בנסיבות העניין יש מקום להתחשב אך ורק בשיקולים כלכליים, ואין כאן מקום ל„עונש" על הריסת חיי־הנישו־אין. והנסיבות הכלכליות, במיקרה זה, אינן מצדיקות דמי־מזונות לבעל. אך בית־המיש־פט חייב את האב בתשלום מזונות לשתי בנותיו הקטנות, בסך 3,000 ל"י לחודש.

שהבנות תדענה. הבעל עירער על פסק־הדין לפני בית־המישפט העליון. אמנם, על דחיית בקשתו למזונות אין הוא מעריר, וכנראה התייאש ממנה. אולם הוא מבקש לקבוע כי עילת הגירושין היא בכל זאת „נטישה קונסטרוקטיבית", למען יידעו הבנות הקטינות, כאשר תוכלנה לקרוא, כי לא הוא שהרס את חיי־הנישואין. גם על גובה דמי־המזונות, שבו חייב אותו בית־המישפט, הוא מעריר, בטענה שאין ידו משגת לשלמם.

פלפל עלה 15 גרוש, זוכר?

אנחנו זוכרים.
אנחנו נשמור על ערך כספך

אנחנו זוכרים איך זה היה פעם.
הפלפל היה בזול ועלה גרושים.
אנחנו יודעים שהיום המחירים רצים מהר.
אנחנו גם יודעים
שאפשר לשמור על ערך הכסף.

חסכון והצמדה ב"כח ברירה דולרית" או
"כח ח"י כפליים" ישמרו על ערך כספך.
שתי תכניות חסכון של בנק לאומי
שיבטיחו את עתידך ואת שלוותך.
הכנס לבנק לאומי, כאן ישמרו על ערך כספך.

"כח ח"י כפליים"-"כח ברירה דולרית"

שלך בעזרה אוהבה
בנק לאומי
לישראל בע"מ

פרסום א. מל

נמר של עיר

ממגורות „דגון" לתרבות „לאומנית" ✶ עגל הזהב.

המזמזם אבאניבי אבאנאבא ✶ הפראדוכסים של נחום גולדמן

✶ התפתחות הציוויליזציה ושיחרור הארוס

תווים

„שואה ותקומה"

„שואה ותקומה" אמר ח"כ הילל זיידל, כאשר הישווה בין הקרנת הסרט שואה בביתו של ח"כ שמואל פלאטו־שרון, לבין טכס ברית־המילה שנערך לבנו של זה. „שואה ותקומה" היו נושאים שהטרידו מלחינים ישראליים רבים בשנה שחלפה.

ד"ר ראובן הכט (ממגורות דגון) אינו רק מיליונר ויועץ בלא־שכר של ראש־הממשלה. הד"ר הכט עושה מזה שנים רבות ניסיון לתפוס מעמד של כבוד בתרבות הישראלית. נוסף על אוספיו הארכיאולוגיים הנודעים, הקדיש מרץ רב לייסודה של הוצאת ספרים בשם שיקמונה, שהתמחתה בהנפקת ספרים למדף הכרכים הרואי, החל בטרומפלדור וכלה במשה שמיר.

מיפעל תרבותי נוסף של הד"ר הכט היה הקמת קרן ראובן ועידית הכט באוניברסיטת חיפה, שתרומתה לחגיגות 30 השנה לעצמאות ישראל חופפת את רשימת הספרים שהוציא לאור יועץ־ראש־הממשלה־

ד"ר ראובן הכט
אנו־טריפ מוסיקלי

בלא־שכר. הקרן הכריזה בראשית השנה על תחרות בינלאומית לחיבור יצירה מוסיקלית בנושא שואה ותקומה. במילים אחרות: אנו־טריפ מוסיקלי ומגמתי, שאליו הצטרפו מייד איגוד הקומפוזיטורים בישראל והמועצה לתרבות ולאמנות.

בחוברת מהודרת על נייר־כרום, שראתה אור בהוצאת שיקמונה הנ"ל, כאשר על כריכתה „דינר כפף מימי שמעון בר־כוכבא..." ובו הכתובת: „לחרות ירושלים" פורסמו שלושה טכסטים של „שואה ותקומה" מאת המשוררים אורי צבי גרינברג ואבא קובנר, והתמלילן ישראל אלירז, שלפיהם היה על המלחינים המתעתדים להשתתף בתחרות לחבר את יצירותיהם המוסיקליות. לתחרות נבחרה הנהלה, אשר עם חבריה נמנים בן־ציון אורגד, בנימין ברעם, א"צ פרופס וח"כ משה שמיר (שכאמור: ספריו האחרונים ראו אור בהוצאת שיקמונה). לתחרות נקבעו שני פרסים בסך בן 5,000 דולאר כל אחד.

אלא שמסתבר, כי מוסיקה בנושא „שואה ותקומה" באיכות ראוייה־לשמה, לא ניתן לחבר לפי הזמנה. מתוך 62 יצירות שנשלחו לתחרות, אף אחת לא נמצאה ראויה בעיני ועדת השופטים המיקצועית אף לאחד משני הפרסים. בעוד כמה מן השופטים „הסתייגו ממתן הפרס...", החליט הגיורי פה אחד „לציין לשבח" כמה יצירות, מהפה ולחוץ, שלא־על־מנת לקבל פרס. אלא שהמלחינים המקומיים, המורגלים בקבלת פרסים ומענקים, פעלו מאחרי הקלעים למען ניצול כספי הפרס. התוצאה של פעולת המלחינים מופיעה בפירסום הרישמי של איגוד הקומפוזיטורים בישראל עינים במוסיקה, שם כתוב: „ד"ר הכט, ויזם התחרות, נענה לפניית ההנהלה להעניק לכל היצירות המצטיינות מענקים כספיים לפי 2,000 דולאר לכל אחת מארבע היצירות בקבוצה הראשונה, ו־1,000 דולר לכל אחת מארבע היצירות בקבוצה השנייה..."

במילים אחרות: כך יעשה הכט למלחינים, שהוא חפץ ביקרם והם חפצים בצלילי מטבע זה.

תולעי תרבות

אי הדרך, אי?

החודש פורסם מיסמך תרבותי חסר־תקדים, המעיד כאלף עדים על ניתוקה של אגודת הסופרים העיבריים בישראל מן הסיפרות הישראלית. לרגל 30 שנות המדינה, כינס הוועד המרכזי של האגודה כמה עשרות מפעיליה ועסקניה. מקומם של סופרים כפינחס שדה, יהונתן רטוש, א.ב. יהושע, עמוס עוז, יצחק בן־נר (שהאגודה סירבה לקבלו לשורותיה), יהודה עמיחי, יותם ראובני וסופרים מרכזיים אחרים, נפקד מכנס זה. את מקומם של הסופרים תפסו דמויות עסקניות, ביניהם ש(פירא) שלום, ישראל אפרוס, חיים בארי, בנימין מיכלי, יעקב הר־אבן, ישראל כהן ואחרים, שהביאו את ברכת „הסיפרות העברית" למדינת ישראל לחגה. דיברי העסקנים כונסו בדפדפת דף גיליון מ"ד, בעריכת מרדכי אותיקר (אחיקר החכם). מיבחר מפניני העסקנים בדף רצ"ב:

...מי כמונו יודע לגיל כרעדה למראה שער ימים גבוה זה. המתנשא עתה לעיניו? ואם למשורר העברי כן־הדור לא נכונו מצהלות חג ורכבי־מכסחים גם ב־מבוא השער הגבוה הזה... בנפשם הביאו והעלו את דורנו עד הלום (ש. שלום)...

לא עוד עליונים־מתרוננים, כדרכם של נל־הבי־חזון, אלא עצובים־מתלוננים, כדרך הנכזבים הצועדים על אדמת־ההנשמה רבת־ההתחתים (בנימין מיכלי)... שמא אנו מחבלים תוך כך בכוח היצירה של עמנו...

ובינתיים, בין שיכחה וזיכרון, נוצרת ריקות נפשית שבולעו עדים כואבים לה כי כמו בית שנתרוקן מיושביו פולשים אל תוכנו שדים ורוחות היוצאות ברקידה של הפקרות ופריצות לא ידענו עד כה דוגמתן. האם אוזן ושמעתם בקודש קדשים שלנו שעטות רגליהם מפריסות הפרסה בעגלים... הרי עוד כל־כך צעירים אנחנו — ועיר עלינו זמן רב להידבק בעם, לינוק ולהינוק? הספרות העברית — מה חזונה כעת, אי הדרך, אי? (ישראל אפרוס)...

...סוף־סוף נמצא החוט המשולש שלא במהרה ינתק. אל הטובים השניים — אל הבובה הסינתטית המכונה מים תבל ואל משחילי הכדורים, ממשיכי דרכם של יהודה המכבי, זוכי גביע אריזה לכדורסל, מצטרף הכהן המזהיר מאחיו... מי יסיר עפר מעיניכם העולים בתמיר ואוחזים כסנפירי ארין הקודש, מי יסיר עפר מעיניך, שמואל יבניאלי, הלשם כך יצאת לשלישי חותך רבת הסכנות — כדי שמחלציו של יהודי מצניע לכת, העושה כל ימיו כמלאכת הפילגרין העדינה וכלילות מעיין כ,מדרש הגדול' וכ,שתילי זיתים' וכ,אגרת תימן' של הרמב"ם, ייצא בבוא היום עגל הזהב, המזמזם „אבאניבי אבאנאבא'...

(חיים באר)... ההלקאה העצמית המופרזת מביאה לידי יאוש ולידי נטישת הארץ... הכידור המוגזם והחולני משטיח את הנוער והוא אוייב היצירה האמתית... אל נתמה איפוא אם מתגלגל לידינו שיר, שאותיותיו עבריות ותוכנו לועזי, ואפילו מתוקן השיר — לועזי הוא... רפה כוחנו גם כלפי הגולה... נעמוד על המשמר יומם ולילה. נעקור את העשבים השוטים בשדות חיינו. נשמור על רוח האומה ונבצרנה. נקרא לכל תושבי המדינה להמשיך את היצירה המגוונת של חיינו. ובסופיים, נהיה נאמנים לעצמנו ולתעודתנו (ישראל כוהן)...

האם לא הגיעה העת שגבאי אגודת הסופרים של בטלונה יאזרו נפשם, ויקפצו לנהר סירחונה? מה לתועבה הזאת, המיולית והמחשבתית, ולסיפרות הישראלית?

עדות

„ריש גלותא"*

במקביל לסידרת הראיונות שערך העיתונאי ישעיהו בן־פורת עם נשיא הקונגרסים הציוני והיהודי ד"ר נחום גולדמן, ראה אור בשבוע שעבר** ספר ראיונות שערך ליאון אברמוביץ עם „המדינאי ללא מדינה" הקשיש.

ספר ראיונות זה מהווה, למעשה, תמצית פופולארית מוזמנת מסיפור חייו של נחום גולדמן, יהודי בעל שמונה דרכונים הממשיך, למרות, גילו המתקדם, להיות „הילד הרע" של הפוליטיקה היהודית ה־

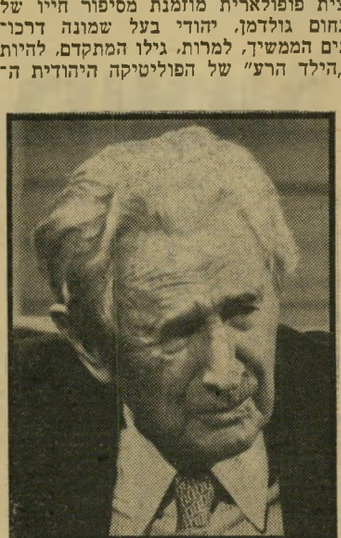

ד"ר נחום גולדמן
טפיחה על שכם עצמו

בינלאומית. תוך שהוא מטיף בעקשנות להשקפותיו יוצאות־הדופן.

בדומה לאישיותו, מאמריו וספריו, „הפראדוכס היהודי" הוא טפיחה אחת ארוכה של נחום גולדמן על שכם עצמו, תוך שהוא מציג לעיתים את תולדות היהודים במאה ה־20, כאילוסטרציה טראגית לחייו ההרפתקניים של ד"ר נחום גולדמן. לשון ההתגשאות של המנהיג הקשיש, למרות שחצנותה המעודנת, אין בכוחה לפגוע באורפן כלשהו בשרשרת טיעוניו, היבטיו והשקפותיו של המנהיג־בדימוס על אודות תהליך התפוררותו של העם היהודי, וניוונה של מדינת ישראל במשך התקופה שחלפה מאז מילחמת־העולם השנייה.

ד"ר גולדמן אינו רק יהודי קוסמופוליטי, אלא הוא בבחינת ריש גלותא, דבר, מוכיח וטוען של ערכי יהדות העולם, ההיסטוריה היהודית, ובעיקר הערכים האנושיים שביהדות. הוא מעדיף לקרוא לבני עמו „העם היחיד במינו" ולא „העם הנבחר" כמינהג היהדות הלאומנית. מתוך תשובותיו לשאלות שנשאל על־ידי ליאון אברמוביץ, ניתן להבין שד"ר גולדמן הוא כוכב־לכת ענק, שבין הלווייניו המקיפים את חייו ניתן למנות אישים כמוסוליני, היטלר, רוזוולט, טרומן, בן־גוריון, אדנאר, בראנדט, קיסינג'ר, סגנהור, חסן השני ועוד רסיסי כוכבים. למרות התנשאותו של גולדמן הוא מצליח, גם בספר זה, להציג פרספקטיווה עניינית של הגורל היהודי במאה ה־20, תוך הצגת גלריית השקפות המהווה אופוזיציה אידיאולוגית למישטר הנוכחי בארץ.

תרגום

מארכס + פרויד = ?

באיחור של 23 שנה ראה אור בימים אלה, בתרגום לעיברית, ספרו של ההוגה החשוב הרברט מרכוזה ארוס וציוויליזציה*. מרכוזה, חניך „אסכולת פרנקפורט" שנמלט לארצות־הברית ערב מילחמת־העולם השנייה, הפך במולדתו החדשה אחד האבות הרוחניים של מרד הסטודנטים והשמאל החדש שהגיעו לשיאם במחצית השנייה של שנות ה־60'.

מרכוזה מציג בארוס וציוויליזציה את הזיקה בין שני המרכיבים של מישנתו החברתית: קארל מארכס וזיגמונד פרויד. בספר מפוענחת גישתו של מארכס להליכי הניכור המתרחשים בחברה הקפיטאליסטית, תוך שהוא מנתחם בביטויים והמחשות הלקוחים מתורתו של פרויד. מרכזו של הספר הוא בעצם העמדת המיניות המודחקת של הפרט בשל תביעות וצרכי החברה והציוויליזציה, תוך פיענוח ומיון תהליך כניעה זה של הפרט, לשירות מטרותיה של החברה כולה.

ארוס וציוויליזציה מתרגם את תהליך הדיכוי של הפרט, ואת השתקפות התהליך בדפוסים הפוליטים והכלכליים האופייניים, לדעת מרכוזה, לחברה התעשייתית המערבית (וכן הדיקטטורה הביורוקראטית הסובייטית).

סיפרו זה של מרכוזה משמש, בעשור האחרון, אבן־יסוד בתנועות־שיחרור שונות, לאו־דווקא בעלות רקע לאומי או מעמדי אלא קבוצות המדוכאות מן הבחינה המינית: נשים, הומוסכסואלים ועוד, כאשר הנחת־היסוד היא תיקוותו של מרכוזה כי קידומה והתפתחותה של הציוויליזציה יביאו לשיחרורו של הארוס, תוך כדי יצירת עולם שבו יסופקו מאווייו של הפרט.

---

* ראש הגולה' בשפת הארמית.

** נחום גולדמן, „הפראדוכס היהודי", שיחות עם ליאון אברמוביץ, עיברית: יהושע קנז, הוצאת „מסדה", 177 עמ'.

* הרברט מרכוזה, „ארוס וציוויליזציה", עיברית: יוחנן עומרי, סיפרי „דעת", זמננו", הוצאת „ספריית פועלים", 186 עמ'.

כה אמר עמום עוז

ציטוטון

בראשונה מתוך שתי שיחות שערך השדר אמנון אחי־נעמי עם הסופר עמוס עוז בשידורי ישראל, אמר עוז דברים החושפים מעט מתוך עולמו. הנה כמה מדבריו:

על השפה העיברית: ...לכתוב בעיברית כעת, זה גם פיתוי עצום, כי זה הרי־גע בפעולה. זאת התפרצות וול־קנית. פעם אמרתי — אולי בהגזמה — שעיברית מודר־נית דומה אולי קצת לאנגלית בתקופה האליזבתנית, שקספיר. כאשר סופר, משורר, איש שאוהב מילים, יכול עדיין לחוקק בתוך הלשון. יכול לחוקק חוקים בתוך הלשון. ליצור ניגון בתוך הלשון, חדש לגמרי. וזה לא אומר, כמובן, שכל מי שכותב עיברית כיום מובטח לו שיהיה ויליאם שקספיר. אבל הפיתוי קיים. ובחשוואה עד כמה שאני יודע אנגלית של זמננו, זוהי גברת מז־דקנת שאיתה אתה לא יכול להרשות לעצמך יותר מדי חירויות. היא גברת כבודה. חוץ מכמה אירים שי־כורים, או פוקנר, שעשו את זה באנגלית...

על ספרים: ...אצלי ספרים מתחלקים לשני סוגים. זאת תמיד חלוקה אכזרית ושרירותית, ואפילו גסה. אם אני קורא ספר, ואומר לעצמי: את זה אתה היית יכול לכתוב — אז הוא נכנס אצלי לקלאסה של הספ־רים הגרועים. אם אני קורא ספר, ואומר לעצמי: כזה היית רוצה לכתוב, אבל לא היית יכול, אז הוא בקלאסה של הספרים הטובים. וזה מיון לא צודק. אני יודע? אבל ככה זה!...

על „עיר ההריגה": ...אם אדם כותב שיר, שבו הוא מבקש לבטא זעקת־חמס נגד סדרי־העולם, כי כשהוא היה ילד הוא חשב שהעולם מסודר יפה, ופית־אום, בגלל איזו חווייה מזעזעת, מתברר לו שהעולם לא מסודר, ויש לו טענות קשות מאד, והוא מבטא בעיקר את הזעזוע שלו על סידרי העולם. אני מתכוון ליצירה מסויימת. ל„עיר ההריגה" של ביאליק. והוא כותב „השמש זרחה, השיטה פרחה והשוחט שחט..." במין רצף אידילי כזה, כמעט כאומר: זה סדר העולם. ואנשים קמים ואומרים: פה ביאליק קורא לנו להת־ארגן להגנה־עצמית ולצאת בנשק מול הפורעים, והשיר אפילו מסייע לחולל תנועה חברתית ששינתה כמה וכמה דברים. ואולי בתוך השיר הזה נמצא אחד הגרעינים הראשונים של צה"ל, עם כל הפאנטומים ופצצות־המיצ־רר. תאמר: ביאליק לא התכוון. אני חושב שהוא באמת לא התכוון. תאמר: השיר, כשיר, היה לא שימושי. בוודאי שהוא לא היה שימושי. תאמר: השיר היה מעורב והוא טבע את חותמו. הוא היה...

על מחאה: ...אם אני רוצה, נאמר, לכעוס מאד על הממשלה, אני לא אכתוב רומן. אני אצא לכיכר מלכי־ישראל ואגיד לממשלה: פויה, תתביישו לכם! או אכ־תוב מאמר מלא כעס ואשלח אותו ל„דבר"...

על נפשות פועלות: ...יש אנשים, מה שהקוראים נוהגים לכנות בשם „דמויות", אנשים. האנשים של הסי־פור. בדרך־כלל איש אחד באמצע או במרכז, ואנשים אחרים מסביב. אז אני עוד לא יודע מה יקרה להם, או לא. מה אני אעשה איתם, או מה הם יעשו אחד לשני. אני יודע שיש אנשים, ויש לי הרבה בירורים איתם. שיחות. עניינים. בדרך־כלל, הבירורים הם על תדר שאני אומר להם: „עיזבו אותי... לכו לסופר אחר... זה לא בשבילי... אני לא רוצה את זה... זה קשה לי... אני לא מתאים..' והם נאחזים מאד, ונעשים אובססיווים למשל: חנה, בספר „מיכאל שלי", הציקה לי הרבה מאד זמן. מתבייש אפילו להגיד כמה זמן, כי לא יאמינו לי. ואמרה: אתה תכתוב סיפור, אחרת אני לא אעזוב אותך... והיא הכריחה אותי לכתוב את הסיפור. אני לא רציתי לכתוב את הסיפור בגוף רא־שון, מפיה...

על תהליך היצירה: ...בזמן שאדם, נאמר, מחבר מוסיקה, אני חושב שהוא צריך מצד אחד להיות ער כמו גנגסטר בליל־הסכינים, גנגסטר שיודע שאלפית השנייה יכולה לקבוע. זה העניין של הדיוק, של העיתוי, של הניקיון, של השלימות. מצד שני הוא צריך להיות גם קצת בתוך חלום. אם הוא יהיה רק ער, עירני, אני לא מאמין שהוא יוכל לחבר מוסיקה... על סיפורים, בעניין הזה, קצת יותר קשה לדבר...

על ספריו הראשונים: ...אני מכיר אדם אחד שהוא חלוץ ותיק באחד הקיבוצים, מראשוני העלייה השלי־שית, מבוני היישוב. ויש לו שלושה בנים כארזים. הם היו צנחנים והכל. אחד מהם, היום הוא מהנדס ראשי של רכבות במערב קנדה, השני נעשה פרופסור באוני־ברסיטה אמריקאית, והשלישי עלה לגדולה באיזה מקום בדרום־אפריקה, לא זוכר במה הוא עלה לגדו־לה; בעסקים, אני חושב. פעם שאלתי את האב הזה אם הוא גאה בשלושת הבנים שלו. ואז הוא אמר: גאה? אני גאה בהם מאד! אני גם אוהב אותם — הוא אמר — אבל אני לא רוצה לראות אותם, לא טוב לי. אז מה שהוא אמר, זה האופן הקרוב ביותר שבו אני יכול לתאר איך אני מרגיש לספרים האלה...

על סיפורת עיברית: ...יש סיפורת עיברית. זה כמעט לא שאלה. אם היא כתובה עיברית, אז זה עיב־רית. לא רוסית ולא פולנית, ולא שום דבר אחר. במה היא שונה מאחרות? היא שונה מאחרות קודם כל בזה שהיא כתובה עיברית. זה לא דבר טכני. שפה בסיפורת זה לא כמו טייפ ברדיו שיכול להיות טייפ מתוצרת זו או מתוצרת אחרת, קצת יותר רגיש קצת פחות רגיש. שפה זה כלי־נגינה... שפה זה עולם... שפה זו גם תרבות. אני לא אומר כמעט תרבות גדולה, או תר־בות תרבותנית; או תרבות סינתטית — אבל פה זו תרבות. אדם חי עיברית, חושב עיברית, חולם עיברית, שר עיברית, משקר בעיברית — אפילו משקר בעיב־רית. אז הוא לא אנגלי, לא פולני, לא גרמני ולא יפאני. אמרתי אדם — אז זה חל גם על סופר... כשאדם כותב

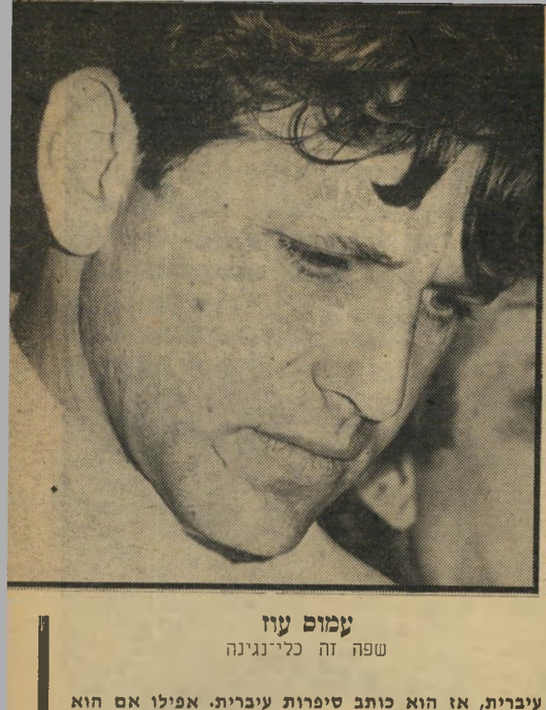

עמוס עוז
שפה זה כלי־נגינה

עיברית, אז הוא כותב סיפורת עיברית. אפילו אם הוא יישב ויכתוב מחדש את דוסטוייבסקי. ברגע שהוא יכ־תוב עיברית, יקרו דברים שלא יכולים לקרות אלא בעיברית. מיקצבים, הלכי־נפש, צירופים — אפילו התייח־סויות, אפילו קביעת עמדות כלפי המציאות...

...אני חושב שבסיפורת העיברית יש גם, במובן הרחב ביותר של המילה, תמאטיקה. מה שאני אגיד עכשיו, כל המבקרים יקראו לי בשמות, והפרופסורים בראש. אני אומר שלכל הסיפורת העיברית החדשה יש נושא, והיוצאים מן הכלל מעידים על הכלל. יש סיפ־רות (עיברית) כבר 100 שנה כימעט... שהנושא הכימעט יחיד שלה, זה הצרה, הצרות של היהודים, בכל מיני גילגולים, בכל מיני מקומות, בכל מיני השתקפויות, בבואות, פרספקטיבות... היוצאים מן הכלל, אלה שיכו־לים לשבת כאן ולכתוב על אהבה לשם אהבה, או על אהבה ותענוגים... כל הכבוד. אני מסיר את הכובע שאני לא חובש... אני רק לא מבין איך אפשר. בחיי שאני לא מבין. היו כאלה, בעיקר משוררים... בסד־הכל כולם, ממאפו עם הגעגועים שלו לציון דרך ייסורי המין והדת של ביאליק ושל עגנון, וצרות השינאה, האהבה והבדידות של ברנר ושל ברדיצ'בסקי, וקיללת הגורל מהאברך הנודד ועד תפייטרים של הפלמ"ח שחס־תבכו עם הנפשות הרגישות שלהם ועם חסנטימנטים הלא־פייטריים שלהם, ועד לאחרונים שבאחרונים — — — הנושא של הסיפורת העיברית הוא צרות היהודים...

בחטף

„המוות השחור" של בנימין גלאי ✱ חנן פורת. הרב קוק ופנחס שדה ✱ הסטודנטית ששונאת את יורם קניוק ✱ ערביה לשמיר

● את „כותרת השנה" של התרבות הישראלית העניק העיתונאי **עימנואל בר־קדמא** לרשימתו שעסקה במלחין **שמואל פרשקו**, מחבר הלחן לשירים באב אל־וואד, רבותי, ההיסטוריה חוזרת, מיכתב לאמא ועוד רבים. הכותרת: „חופשת המולדת של מלחין שירי כובע־גרב" ● בביקורת מחסלת זכה העיתונאי **בנימין גלאי**, על ספר הפרוזה הראשון שלו: המוות השחור — דיברי ימי ג'מיני. ברשימה שנשאה את הכותרת „חגיגות המוות השחור" שראתה אור בדבר, כתב **יצחק בן־מרדכי**, בין השאר: „אך כאשר הלשון משתלטת על כל הדמויות, על כל המעללים — פעמים הופך הדבר מייגע. הרי אי־אפשר שדיברי כולם יהיו מחודדים, שכולם יישפעו הומור שבע

בנימין גלאי

יורם קניוק
הלשון משתלטת

פנחס שדה

מסוג אחד ויחיד... מתקבל הרושם, שגלאי נכנע ללשונו ומניח לה לשעוט שעטת־יתר ולפספס פיטפוטי־יתר מייגעים... במבואו רומז בנימין גלאי למעין אליגוריה המקופלת וחבויה בין דפי הספר (הכוונה לכך שג'מיני היא גרמניה, או מעין גרמניה). יגעתי ולא מצאתי שום אליגוריה". עיתון־הסטודנטים הירושלמי, פי־האתון, ערך בגיליונותיו האחרונים סידרת ראיונות עם סופרים. על שיחה לתוך הלילה שערך כתב העיתון **אבי כצמן** עם הסופר **פינחס שדה**, ציין המראיין בדיברי ההקדמה שלו: „רק בסוף השיחה, כשסיפרתי לו (לפינחס שדה) ש**חנן פורת** אמר פעם שאם הוא, שדה, היה שומר־מיצוות, אזי לבטח היה בדרגתו של **הרב קוק**, הוא ניראה לפתע מאושר כילד, נסחף בהתפעלות עצומה וביקשני להזכיר זאת, והריני ממלא את בקשתו..." ● שיחה שערכה סופרת פי האתון **פנינה טל** עם **יורם קניוק**, הביאה את זה האחרון להתייחס לשני צדדים של עיסוקו בכתיבה, והוא אמר: „לעיתים יש פיצוי. למשל: קיבלתי מיכתב מבחור שהיה מאושפז בבית־חולים. הוא כתב לי שהקריאה בסיפורי נתנה לו הרבה וסייעה בהחלמתו. וישנו גם הצד השני של המטבע. למשל: פגשתי סטודנטים מאוניברסיטת תל־אביב שהיו צריכים להיבחן על סיפורי סוסעא. הם נעצו בי מבטי שינאה כאלה! אחת מהם אמרה לי: ‚עכשיו אני צריכה להתייחד אתך כל ערב, ואני שונאת אותך!...' פרט נוסף שהסתבר מתוך הראיון עם קניוק מתואר במילים: „בשבילי, ספר הוא מין מסע כזה שאני עובר אותו. אני מזדהה מאד עם מה שאני כותב. כך, אחרי שכתבתי את אדם בן־כלב, המתאר את השואה, הייתי חולה. ניצולי הגיטו ביקשו להיפגש עימי, ולא האמינו לי שאני יליד הארץ. שוחחתי איתם, וסיפתאום ידעתי על דברים שהיו במחנה שלהם, למרות שאף פעם לא הייתי בו(!) כך, למשל, ידעתי שבביתן 46 היו נשים. אינני יודע איך..." ● מוזיאון תל־אביב מכין תערוכה תחת הכותרת: הרצל בפרופיל, את התערוכה יערכו **דן בן־אמוץ** ו**דויד טרטקובר** ● בראיון שהעניק המשורר **יאיר הורביץ** לעיתונאי **משה דור** במוסף הספרות של מעריב, אמר בין השאר: „אינני קורא אנגלית, והשפעת **קאמינגס**, או השפעת **דילן תומאס**, נקנתה לי באמצעות תו־גומים או ספקולאציות שלי לגבי שיריהם. הם נאחזו במה שכבר בשל בקיבי..." וידוע זה של הורביץ עורר גיחוך בטרקלינים הספרותיים בתל־אביב. הסיבה: בחוברת סימן קריאה מס' 2, בעמוד 98, מתפרסם שיר מאת **ברום ויליאמסון**. לצד הכותרת מודפס בשחור על גבי לבן: „מאנגלית: יאיר הורביץ..." השאלה בטרקלינים הספרותיים היא: כיצד תירגם הורביץ, „שאינו קורא אנגלית" את ה־שיר ● בדיחה הרווחת באחרונה בין ציפורי־שיר תל־אביביות היא, שממלא־מקום עורך הדף הספרותי של מעריב, העיתונאי **חיים נגיד**, מצא דרך לרצות את האיש שאת מקומו הוא ממלא, ח"כ **משה שמיר**. דרכו של נגיד היא: עיקביות בפירסום השם המפורש שמיר במדור הספרות למרות עיסוקיו הפרלמנטריים של בעל החזקה, אלא שהשם שמיר מתפרסם כך: **זיווה שמיר**. לפני כמה שבועות, פירסמה הגב' שמיר ראיון שערכה עם הסופרת היהודיה מארצות־הברית **סינתיה אוזיק**, ובפתיח לראיון כתבה, באותיות קי־דוש־לבנה, שלא קראה אף ספר מספריה של הגב' אוזיק. כאשר נשאל משורר העובד במעריב על המתרחש בין כותלי המערכת הספרותית שלו, השיב: „שמיר, שית ונגיד..." ● **נחום ברנע**, במדורו „יומן יומן" המתפרסם בדבר כתב על הצבר מאת **סחר כליפה**: „הצבר הוא חומר־קריאה קלאסי בשביל **משה שמיר** ו**גאולה כהן**. הרומן, פרי־עטה של סופרת משכם בשם סחר כליפה, מתאר את הכיבוש הישראלי כך שיקומם את רוב הישראלים המבקשים פתרון של שלום לבעיית השטחים. הגירסה הערבית של הרומן עוררה ויכוח עז בגדה המערבית ובין ערביי ישראל...".

מאת כן אומר

מבצע
פרסים והכרות
עם משחת "בזק"
המשופרת -
לניקוי כלים

נערת "בזק" נושאת פרס

נערות "בזק" בכל הארץ

בחודש אוגוסט יבקרו נערות "בזק" אצל עקרות בית בכל רחבי הארץ. כל עקרת-בית שבביתה תימצא משחת "בזק" תקבל מנערת "בזק" חבילת שי, ממבחר מוצרי "עץ הזית" וכן כרטיס-הגרלה.

בהגרלה: 5 סופי-שבוע באילת (כולל טיסה)
700 חולצות "בזק" ("טי-שרטס").

מבצע בחנויות השרות העצמי

כל עקרת-בית שתצא מחנויות השרות העצמי-שק"ם, סופרמרקט, שופר-סל-ובסלה תימצא משחת "בזק" תיזכה גם היא בכרטיס הגרלה.

זכרי- הפרס הגדול שלך הוא שימוש במשחת "בזק" המעולה-חסכונית, מגינה על עור הידיים, מנקה, מחטאה ומבריקה את הכלים.

לנקיון ולברק - משחת "בזק" של "עץ הזית"

פורום - יזקאל צינבר basila

אשה אידיאלית

(המשך מעמוד 33)

בלתי שוק. אם הייתי אשה שהושדת ב־בעלה, או שיש לה לב חלש, יכול היה להיגרם לי נזק עצום.

„על הרומן־כביכול בין עירית דותן לי בין בעלי נודע לי ביחד עם השכנים שלו, מהעיתון. הייתה לי הפתעה רבה זה גמור. „מייד טלפנתי לשייקה לברלין, וסי־פרתי לו. הוא נדהם, ולא הבין מדוע היא כספרת את הסיפורים האלה. מה שמצער אותי זה שזה מפריע לו בזמן ההסרטה. הוא מאד מרוכז בעבודתו, ובדרך כלל זו אני הדואגת לכל הדברים שאינם קשו־רים לעבודה, בזמן שהוא עובד.

„הוא ביקש, ממש התחנן בפני, שאמ־צא סידור מהיר ואסע אליו לגרמניה, כי הוא זקוק לי. בעוד שבועיים הוא גומר את הצילומים, ואנחנו נעשה ביחד חופשה באירופה, עד לחידוש הצילומים.

„יהודה אפרוני, שחזר מגרמניה, מסר לי ד"ש ואהבה ממנו. הוא סיפר לי ש־שייקה דואג לי מאד, ואמר שאני חייבת לנסוע אליו.

„בסך הכל התרשמתי שזה סיפור של דימיון חולני וכנראה מסע פירסומת־עצ־מית, אבל — לפי דעתי — בטעם תפל.

„אני תובעת, ביחד עם שייקה, את העיתון שפירסם זאת על לשון־הרע. זה שוק למישפחה, במיוחד לילדים. הילד שלי יודע לקרוא. מייד אחרי שהכתבה יצאה, לקחתי את הילדים והסברתי להם שזה חלק מחייו של שחקן, שממציאים עליו סיפורים.

„בי עצמי זה לא פוגע, כי אני יודעת שזה לא נכון. שייקה ואני חיים חיים מאושרים ומלאים. הוא בעל מסור ודואג, מעולם לא חשדתי בו במאומה.

„מייד לאחר פירסום הכתבה צילצל אלי דודו דותן. אמרתי לו שאני מוכנה לעזור לו, כי הוא בצרה. אמרתי לו שהוא יכול לבוא אלי בכל שעה, ואם אני יכולה לעשות משהו למענו — אני אעזור לו.

„את עירית ודודו דותן לא הכרתי במיו־חד. הם לא נמנים על החברים שלנו. ראיתי אותה בזמן העבודה על התוכנית של דודו. היא גם היתה מטלפנת לשייקה כל פעם, כדי לדבר על דודו. כשהיא ילדה, שלחתי לה זר־ענק של פרחים. בשם שניהם. אחר כך היא טילפנה והודתה רק לשייקה.

„שייקה ואני חיים יוצא מהכלל. האב־סורד שבכל הסיפור פשוט מצחיק אותי!"

רגליים על האדמה

ב ינתיים נראה כי הפרשה אינה עו־מדת להסתיים במהירות. במחשבה שניה החליטה לידיה כי אולי מוטב ש־תחת לנסוע אל שייקה לחו"ל, כדאי ש־הוא יגיע לישראל כדי לסיים את הפר־שה העגומה שהיא נקלעה אליה.

בשיחה עם ידידים אמרה לידיה: „אני גמרתי עם משברי־הלידה שלי לפני חמש שנים. אז מה אני צריכה לסחוב כעת על הגב שלי משבר של אשה שהיא זרה לי לחלוטין?"

עירית דותן עצמה טוענת כי היא עו־מדת עם שתי רגליים נטועות באדמה. ידידיה יודעים לספר כי שייקה כתב עבו־רה תסריט, וכי הם עומדים להפיק סרט בחו"ל, שבו היא תהיה הכוכב הראשי, וכי „על הסרט הזה עוד ידברו".

כשנתבקשה עירית להגיב על־כך אמ־רה: „ביניתיים אני לא מוכנה לדבר על הסרט."

אותם ידידים יודעים לספר כי עירית סוענת שבידיה תמונות אינטימיות שלה ושל שייקה, ושאם יהיה צורך בכך תפר־סם את התמונות. גם על־כך הגיבה עי־רית: „אין תגובה!"

יותר מכל היא ביקשה לפרסם מעל גבי העולם הזה את המישפט הבא: „כל מי שאומר שאני פסיכית הוא פסיכי בעצמו. דודו נמצא בטיפול פסיכיאטרי, לא אני! אני מכחישה בכל תוקף שאני עמצאת במשבר־לידה. אני עומדת עם שתי רג־ליים על האדמה. אני חזקה ומצהירה, ומבקשת לפרסם: אם שייקה יתחרט ירית־בע אותי על הוצאת־דיבה. אני אתבע אר־תו בחזרה על זה שהוא הרס לי את ה־חיים. ככה הוא תיכנן את זה, שזה יית־פוצץ ויעשה רעש בכל העיתונים. הוא אוהב מאד פירסומת. הוא עצמו אמר לי פעם שהוא אכספרומט!"

תגובת לידיה: „מצחיק!"

שרית ישי

אלפי חוסכי „גחלת" לתיכון כבר הסבו תכניותיהם לחינוך גבוה. ההסבה מתיכון לפתיחת חסכון לחינוך גבוה תימשך עד 31.8.78

כ־12 אלף חוסכים לתיכון (מתוך 31 אלף החוסכים הפעילים בתכנית זו) כבר הסבו את תכניותיהם מחסכון לתיכון. 85% מהם פתחו חסכונות בתכנית „החסכון לחינוך גבוה המופעלת ע"י „גחלת" לכל תושבי־הארץ, בהתאם לתכנית שאושרה בוועדת הכספים של הכנסת, ב־16.7.78, יוכלו החוסכים לתיכון ב„גחלת" להעביר את חסכונותיהם לפתיחת חסכון לחינוך גבוה עד ה־31 באוגוסט 1978 — על כך הודיעו מר ראובן ויטלה, יו"ר מועצת המנהלים וחבר מועצת העיריה ומר אריה שטיין, מנכ"ל „גחלת", במסיבת עתונאים עם הכתבים הכלכליים.

מר ויטלה הסביר, כי לגבי כל החוסכים, שפתחו חסכונות בתכנית החסכון לחינוך תיכון עד ה־31.7.77 ואשר פותחים חסכונות לחינוך גבוה, יחושבו ההפקדות השנתיות שלהם ב„גחלת" בהתאם למדדי שכר הלימוד תשל"ח ובתוספת 6% („גחלת־4") או 5% („גחלת־3") ריבית נצברת הצמודה ב־100% עד 31.1.78 למדד המחירים לצרכן.

מועד התחלת החסכונות לחינוך גבוה יהיה פברואר 1978. החל ממועד זה ואילך ישאו כספי החסכון, כולל הסכום המשוערך שיועבר לחסכון חדש לחינוך גבוה, את ההטבות המקובלות לגבי כספים המופקדים בתכנית החסכון לחינוך גבוה. הסכום המשוערך שיופקד בתכנית החסכון לחינוך גבוה, יחושב לפי תקופת החסכון (פונקציה של גיל הנהנה ב־1.2.78 עד גמר תקופת שרותו בצבא) ותקרת החסכון, על־פי מדד בסיסי שפורסם ב־15.2.78, בהתאם ל„תנאים הכלליים" לתכנית החסכון לחינוך גבוה באמצעות „גחלת".

ר. ויטלה הדגיש, כי בעלי חסכון לחינוך גבוה קיים, יוכלו להסב את חסכונותיהם מתיכון, בתנאים הנ"ל, לתכנית נוספת של חסכון לחינוך גבוה. תכנית החסכון לחינוך גבוה ב„גחלת" נחשבת לטובה בתכניות החסכון במדינה, והיא נושאת 7% (כולל 2% מענק ללומדים) ריבית נצברת, כשהקרן והריבית צמודים ב־100% למדד המחירים לצרכן. כל ההטבות פטורות ממס הכנסה, בכפיפות ל„תנאים הכלליים" של תכנית החסכון לחינוך גבוה.

הקץ לג'וקים
שמד

בפיקוח אגרונום, רשיון 15

תל־אביב	—	03־449554
		03־457895
ירושלים	—	02־226618
באר־שבע	—	057־30192
אשקלון	—	051־23019
חיפה	—	04־712342
טבריה	—	067־50488
עפולה	—	065־22401

רובקם
המתנה היפה ביותר

„נופשון 78"

מיועד: לסטודנטים, רווקים, בעירים

סטודנטיות רווקות בעירות

5 ימי נופש ובידור משגעים בכפר הנופש הצרפתי אשקלון

מטבח צרפתי משובח • בריכת שחיה חוף ים פרטי • פעילות ספורט מגוונת (טניס, כדור־עף וכו') • אוירה בינלאומית של נופש ובידור בדרן מנחה ותוכניות • ריקודים משגעים ערב ערב לצלילי תזמורת

לבחירתכם 2 מחזורי נופש:
א. 3/9/78-29/8/78
ב. 10/9/78-5/9/78

המחיר למחזור נופש — **1,800 ל"י** לאדם, כולל אירוח מלא ומ.ע.מ.
אל תחמיצו את התוכנית המסורתית לצעירים-נופשון 78

סוכנות ראשית להזמנות:
סוכנויות קל שרותי נופש ותיור
אבן גבירול 140 ת"א טל. 450359, 450683.

חיפה: נורדאו 33 טל. 668734
ת"א: גורדון 28 טל. 222042 (24 שעות ביממה)
אלנבי 97 טל. 287663
י־ם: המלך ג'ורג' 23 טל. 228258
ר"ג: ביאליק 56 טל. 731773
ראשל"צ: רוטשילד 37 טל. 941526
רמלה: שד' הרצל 72 טל. 965294

מוקד

מספר 2136 המחיר: 15.00 ל"י (כולל מ.ע.מ.) שנה 42 ו' אב תשל"ח, 9.8.78

העולם הזה

עירית דותן טוענת: „אני ושייקה מתכוננים לחיות יחד"

שייקה אופיר: הכל מצוץ מן האצבע

דודו ועירית דותן